

161811

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT TARİHİ ANABİLİM DALI

KSEKİ İLVAT KÖYLERİ VE ÇEVRESİNDEKİ GELENEKSEL TÜRK EVLERİNİN MİMARİ VE SÜSLEMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Yrd.Doç.Dr.Osman KUNDURACI

Hazırlayan
Necla AKKAYA

KONYA-2005

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
I-GİRİŞ.....	1
A. Konunun Tanımı, Sınırları ve Önemi.....	1
B. Konut Mimarisinin Tarihçesi ve Konu ile İlgili Yapılan Çalışmalar.....	3
1. Konut Mimarisinin Tarihçesi.....	3
2. Konu İle İlgili Yapılan Çalışmalar.....	7
C. Bölgenin Tarihi, Coğrafyası ve Sosyo-Ekonomik Durumu.....	10
1. Tarihi.....	10
2. Coğrafyası.....	12
3. Sosyo-Ekonomik Durumu.....	13
D. Araştırmada Uygulanan Yöntem	15
II. AKSEKİ İLVAT KÖYLERİ VE ÇEVRESİNDEKİ ESKİ EVLERİN KATALOĞU.....	17
A. Büyük İlvat Köyü Evleri.....	17
1. Ali Petek Evi.....	17
2. Ahmet Sarıgül Evi	21
3. Cemal Bayraktar Evi.....	24
B. Bucak İlvat Köyü Evleri.....	27
4. Raşit Altıntaş Evi (Ömer Duruk).....	27
5. Mustafa Akman Evi (Ömer Duruk).....	31
6. Havva Petek Evi.....	35
7. Cavit Erdoğan Evi.....	38
8. Ünzile Arıcı Evi.....	41

C. Belen İlvat Köyü Evleri	44
9. Hasan Baykara Evi	44
10. Hasan Arıcı Evi.....	47
11. Hasan Uz Evi.....	50
12. Emine Kavruk Evi.....	53
13. Yusuf Uz Evi.....	56
14. Kamil Gür Evi.....	59
15. Mehmet Arıcı Evi.....	62
16. Kerim Aslan Evi (Mustafa Coşkun).....	65
17. Ahmet Arıcı Evi.....	68

D. Sarıhacılar Köyü Evleri	71
18. Orhan Can Evi.....	71
19. Fuat Bilginoğlu Evi.....	75
20. İrfan Çömezoğlu Evi.....	78
21. Fatma Genç Evi.....	81
22. İhsan Alanyalı Evi.....	84

III. AKSEKİ İLVAT KÖYLERİ VE ÇEVRESİNDEKİ GELENEKSEL TÜRK EVLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ.....

A. Yapı Malzemesi	87
B. Yapı Elemanları	89
C. Plan Elemanları	91
D. Plan Tipleri	94
E. Cephe Düzeni	97
F. Süslemesi	99

IV. EV YAPIMI, YAŞAMA KÜLTÜRÜ VE KORUMA.....	102
A. Ekonomi ve Mimarlık.....	102
B. Yapı Ustaları.....	103
C. Günlük Hayat.....	104
D. Sosyal ve Tarihsel Değerler.....	106
E. Koruma Teorisi ve Pratiği.....	108
V. SONUÇ.....	111
VI. YEREL SÖZLÜK.....	114
KAYNAKLAR.....	115
ÇİZİM LİSTESİ VE ÇİZİMLER.....	120
RESİM LİSTESİ VE RESİMLER.....	184

ÖNSÖZ

Türklerin Orta Asya'dan getirmiş oldukları kültür değerleri Anadolu'da çeşitli kültürlerin potasında eriyerek, İslam dininin de etkisiyle bugünkü geleneksel kimliğine kavuşmuştur. Osmanlı İmparatorluğunun geç döneminde bazı yabancı üslupların süsleme unsurlarıyla yeni bir boyut kazanmıştır. Başkent üslubunun etkilerini taşıyan taşra mimarisi ve süslemesi bugüne kadar incelenmemiştir. Halk mimarisi özgün bir konu olarak günümüze kadar gelmiştir.

Bu çalışma ilk defa araştırılıp değerlendirilen ve daha çok geleneksel özellikler taşıyan bölge evleri halk mimarisinin en güzel örneklerinin sergilendiği eserler olarak karşımıza çıkmaktadır. Plan ve süsleme özellikleriyle dikkati çeken bölge evleri, katalogta ayrıntılı bir şekilde incelenmiş ve Halk mimarisi içinde önemi vurgulanmaya çalışılmıştır.

Çalışmamda öncelikle konunun tespiti ve arazi çalışması sırasında desteğini esirgemeyen danışman hocam Yrd.Doç.Dr. Osman KUNDURACI'ya bu çalışmada maddi destek sağlayan S.Ü. Bilimsel Araştırma Başkanlığı Koordinatörlüğüne ve Suna & İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne, tezin çizim ve fotoğraflarında yardımcı olan Yrd.Doç.Dr. M.Emin BAŞAR ve Ali ULUPINARLI'ya Bölgenin ileri gelen iş adamlarından Ömer DURUK, Yusuf UZ ve Bucak Alan Köyü Muhtarı Hüseyin KURTEL ve Mürşit PİŞKİN'e, konukseverliklerini ve güler yüzlerini esirgemeyen Büyük Alan, Bucak Alan, Belen Alan ve Sarıhacılar köyü halkına, Akseki Kaymakamlığına, Antalya Mimarlar Odasına, Mimar Mine KAYA'ya ve Mimar Recep ESENGİL'e, arazi çalışması sırasında yardımcı olan Murat SONKÜR, Yeşim AKYÜREKOĞLU, Hasan İRİŞ ve Mustafa ÇETİNASLAN'a, çalışma sırasında maddi ve manevi desteğini esirgemeyen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Necla AKKAYA

Konya-2005

I. GİRİŞ

A. Konunun Tanımı, Sınırları ve Önemi

Akseki ilvat köyleri ve çevresindeki eski Türk evlerini içine alan bu çalışmamız, Büyük İlvat, Belen İlvat, Bucak İlvat ve Sarıhacılar köyleri evlerini kapsamaktadır. Bölge evleri genellikle dış sofalı planda yapılmışlardır. Geleneksel Türk Evlerinin özelliklerinden olan Fevkanilik, mahremiyet ve fonksiyon kullanım alanı, insan ölçülerine uygunluk evlerde görülen diğer özelliklerdir.

İçinde tek ailenin barındığı, bağımsız konutlara ev adı verilmektedir.¹ Ev, insanın yaşadığı fiziksel ve sosyal bir ortamdır. Bu ortam içerisinde her türlü dış etkilere karşı korunur ve yaşar. Ev, mekan olarak toplumun en küçük birimi olan ailenin aile bireylerinin ortak kullanım yeridir. Bir ailenin kullanabileceği ölçüler içinde şekillenen evlerin plan tasarımları ve süsleme programları tarih içinde gelişim ve değişimlere uğramıştır. Bu gelişim ve değişimler sosyal, kültürel, coğrafi ve ekonomik şartlara göre farklılık arz etmektedir.²

Bu çalışma adı geçen köylerde bulunan Geleneksel Türk Evlerinin tespit ve kataloglamasından ibaret olmayıp, bölgedeki günlük hayat, ekonomi ve mimarlık ilişkisi, yapı ustaları, koruma teorisi ve pratiği ile sosyal ve tarihsel değerler gibi bölümlerle çalışmaya farklı bir boyut kazandıracaktır. Bu güne kadar tespitten ibaret olan çalışmalardan farklı olarak konunun sosyolojik noktaları da inceleme kapsamına alınmıştır. Ayrıca çalışma yapılarının Türk Ev Mimarisi içindeki yerlerini, sanat, mimari ve süsleme özelliklerini ortaya koymaktadır.

Çalışmada dönem sınırlamasından ziyade bölge sınırlamasına gidilmiştir. İncelenen evler Akseki merkezin dışında kalan ancak ilçeye bağlı dört köyle sınırlanmıştır.

Bu çalışma ile Akseki İlvat Köyleri ve Çevresindeki bugüne kadar gözden kaçan eserlerin incelenerek bilim dünyasına tanıtılması amaçlanmaktadır. Söz konusu bölgedeki eserlerin Mimarlık ve Sanat Tarihi içinde önemli bir yeri vardır. Özellikle bölgede ortaya konan konut mimarisi 20.yüzyıl başlarında inşa edilen evlerden oluşmaktadır. Restore edilen birkaç evin dışında, içinde insan yaşamayan diğer evler doğanın ağır şartlarına terk edilmiş durumdadır.

¹ SÖZEN, M.-TANYELİ, U., *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1986, s. 80

² KUNDURACI, O., *Batı Toroslarda Bulunan Geleneksel Konutlar*, Konya, 1995, s.1
(Basılmamış Doktora Tezi)

Büyük İlvat, Belen İlvat, Bucak İlvat ve Sarıhacılar köylerini kapsayan çalışma sahasında yer alan Geleneksel Türk Evleri halk mimarisi açısından çok önemli bir yere sahiptir. Yukarıda belirtildiği gibi içinde insan yaşamayan evler bugün doğanın ağır şartlarına terkedilmiş durumdadır. Evlerin tespit edilip bu büyük mirasın gelecek kuşaklara aktarılması oldukça önemlidir. Gelenekten kopuş ve sürekli değişim ile ucuz endüstri ürünlerinin her alana girmesi nedeniyle halkın kendi ürettiği halk sanatları ve halk mimarisi gerileme ve yok olma sürecine girmiştir. Bu halk mimarisi ürünlerinin belgelenmesi ve en azından yok olmadan tespit edilmesi sanat ve mimarlık tarihi bakımından oldukça önemlidir. Bölgede daha önce çalışmalar yapmış olan araştırmacılar çalışmalarında evlerin detaylarından örnekler vererek konuyu bütüncül bir yaklaşımla ele almamışlardır ve konu kapsamlı bir şekilde incelenmemiştir. Bu evlerin ayrıntılı bir şekilde incelenip değerlendirilmesi ve belgelenmesi oldukça önemlidir. Çalışma, bu evlerin bilim dünyasına tanıtılmasında büyük yarar sağlayacaktır.

B. Konut Mimarisinin Tarihçesi ve Konuyla İlgili Yapılan Çalışmalar

1. Konut Mimarisinin Tarihçesi

Paleolitik Çağda (M.Ö.10.000 öncesi) Gezgin toplayıcı ve avcı kavimlerin barınakları, deri, saz, dal, çamur gibi hafif malzeme ile örtülen ve kolaylıkla kurulup aynı kolaylıkla bozulabilen, genellikle yuvarlak yapıdır. Bu barınaklar çoğu kez, belli bir ısı yalıtımı sağlamak, duvar yapımından kaçınmak ve örtüde kullanılacak çamurun toprağını çıkarmak üzere kazılan çukurların, bir üst yapıyla örtülmesiyle yapılmışlardır.³

Mezolitik Çağda (M.Ö. 10.000-8000) en eski örneği oluşturan Hallan Çemi ve Çayönü kazılarında, tarımsız yerleşik evrenin ilk kalıcı yapılarında, önceki dönemin yuvarlak barınakları gibi yuvarlak planlı, çukur tabanlı ve çatılmış ağaç aralarının dallar ve kamışlarla sepet gibi örtülüp üstünün çamurla sıvanmasından oluştuğu anlaşılmaktadır. Çayönü'nde bu yapılardan oluşan kümenin ortasında depo işlik ve ocak gibi ortak kullanımları içeren genişçe bir ortak alan vardır.⁴

Neolitik Çağda (M.Ö. 8000-5000) bitişik düzende yapılmış olan evlerin duvarları bağımsızdır. Evlere çatılardaki deliklerden el merdivenleri ile inilmektedir. Hemen hemen evlerin tümünde, halkın bütünsel tasarımlara bağlılığını gösteren, duvar resimleri, heykel niteliğindeki duvar süsleri adak heykelcikleri gibi tanıtlara rastlanmıştır.⁵

Madenin, özellikle bakırın kullanılmaya başlandığı Kalkolitik çağ (M.Ö. 5000-3500) mimarisinde konutlar dikdörtgen planlı ve taş temel üzerine kerpiçtendir. Kerpiç düz damlı evlerden bazıları iki katlıdır ve bu dönemde hayvancılığın gelişmesi nedeniyle avlular önem kazanmıştır.⁶ Bu dönemde konut mimarisinin en önemli gelişimi içlerine yalnız tavanından girilebilen, alt katları ambar olarak kullanılan iki katlı evlerin yapılmasıdır.⁷

Tunç çağında (M.Ö.3500-1200) megaron tipi evler görülmektedir. Megaronun dar yüzünden girilen ve bir hizmet mekanı ile yaşam mekanının uzun

³ ACAR, E., "Anadolu'da Tarih Öncesi Çağlardan Tunç Çağı Sonuna Kadar Konut ve Yerleşme", *Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme*, İstanbul, 1996, s.380

⁴ ACAR, E., *Agm.*, s. 381-382

⁵ NAUMANN, R., *Eski Anadolu Mimarlığı*, Ankara, 1975, s.494-495

⁶ SOYSAL, M., *Konut ve Yerleşimin Öyküsü*, İstanbul, Tarihsiz, s. 8-9

⁷ NAUMANN, R., *Age.*, s.395

eksen yönünde diziliminden oluşan tipik kurgusuna karşın daha sonraları Hatti İç Anadolu'sunda yaygınlaşan uzun kenardan girişli, iki odalı kurgu ve doğuda gelişen bit-hılaninin avlusu yanındaki her bir kanadın buna benzer nitelikteki kurgusu temel bir konut biriminin tunç çağı boyunca Anadolu'nun her yanında uygulanmasına işaret etmektedir.⁸ Bu dönemin önemli yerleşimlerinden biri olan II. Truva şehrinin içindeki kişiye özel evlerin çoğunun planı megaron şeklinde yapılmıştır.⁹

Orta Anadolu'ya yerleşip Anadolu'da ilk merkezi devleti kuran Hititler'in konutları genellikle dikdörtgen planlı, bir kaç mekandan oluşan, taş temel üzerine kerpiçtendir. Evlerin pek çoğu iki katlıdır ve alt katlar ambar veya ışık olarak kullanılmıştır.¹⁰

Antik Çağda, Yunan kültür çevresinin geliştirdiği önemli ev tipleri megaron, prostaslı ev, pastaslı ev, prestilli ev ve atriumlu ev olmak üzere gruplandırılabilir.¹¹ Roma döneminde çok katlı yeni bir plan tipi yaygınlaşmıştır. Ancak kentlerdeki yoksullar genellikle tek mekanlı evlerde oturmuşlardır.¹²

Bizans döneminde Miletos'ta, Sardis'te, Ephesos'ta yapılan kazılara bakıldığında Bizans dönemi konutlarının genellikle kulübe niteliğinde olduğu görülmektedir. Kapadokya bölgesinde ise mağara-konutlar kullanılmıştır. Bu konutlar tek kapılıdır ve yüksekte konumlanan kapılarına gerektiğinde çıkılabilen bir merdivenle ulaşılmaktadır. Boğazköy'de ortaya çıkarılan kırsal konutlar 11.y.y'a kadar iskan edilmiş açık ocaklı, tek odalı barınma birimlerinden oluşan tarımsal komplekslerdir.¹³

Orta Asya'da en eski Türk devletini kuran Hunlar, yazın yaylalarda çadırları, kışın ise kerpiç, tuğla, toprak damlı evleri kullanmışlardır. Uygur evleri ise dikdörtgen planlıdır. Bu evler etrafı yüksek bir duvarla çevrili avlunun ortasında yer almaktadır. Evlerin salon ve sofaları vardır.¹⁴ Orta Asya Türk

⁸ ACAR, E., *Ağm.* s., 389-390

⁹ KINAL, F., *Eski Anadolu Tarihi*, Ankara, 1987, s.39

¹⁰ NAUMANN, R., *Age.*, s.377

¹¹ AKIN, N., "Ev", *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*, Cilt: 1, İstanbul, 1997, s.569

¹² ABBASOĞLU, H., "Anadolu'da Antik Çağda Konut", *Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme*, İstanbul, 1996, s.402-403

¹³ TANYELİ, U., "Anadolu'da Bizans, Osmanlı Öncesi ve Osmanlı Dönemlerinde Yerleşme ve Barınma Düzeni", *Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme*, İstanbul, 1996, s.410-411

¹⁴ KARPUZ, H., *Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri*, Ankara, 1993, s.2

toplulukları genellikle taşınabilir evleri Yurt, Alaçık yada Topak Ev olarak adlandırılan çadırları kullanmışlardır.¹⁵

Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu evleri, temel kazılarak başlanan konutun inşaatında duvarlarda kerpiç, çatıda ahşap kirişler kullanılmıştır. Kerpiç duvarların yanı sıra duvarlarda yer yer ahşap direkler de taşıyıcı olarak yer almaktadır.¹⁶ Selçuklu sultanlarına kerpicing ve çadırın egemeni anlamında “sahibu’l-kubba va’l-tin” denilmektedir.¹⁷ Sultan, politik anlamda hem çadırda hem de kağıt yapılarında yaşayanların hükümdarıdır. Buradan yola çıkarak Selçuklu döneminde Orta Asya’dan getirilen çadır geleneğinin Anadolu’da da devam ettirildiği anlaşılmaktadır.¹⁸

Beylikler Dönemi konutları ile ilgili bize kaynak olabilecek hiçbir yapı günümüze kadar gelememiştir. Beylikler dönemi ev ve saraylarıyla ilgili söylenebilecek şey bunların muhtemelen büyük birer konut niteliğinde yapılar olduklarıdır.¹⁹ Beylikler döneminde üst sınıfların yaşamında hala çadırın ve kent dışı konumlanmanın olduğu varsayılmaktadır. Bu dönemde küçük kent kasırlarının yada köşkların varlığına ilişkin kanıtlarda mevcuttur. Öte yandan varlığını bugüne dek sürdüren kule-ev tipolojisinin kökeninin de beylikler döneminde dayandığı ileri sürülmektedir.²⁰

Osmanlı dönemi konutları genellikle tek katlı, üstü toprak örtülü, bir-iki odalı ve öntü direkli, açık bölümü(hayat, sundurma, eyvan) bulunan basit planlı, kerpiç köy evlerine karşın, kent evinin karakteristik planı üst katlarda gelişmiştir. Ana şema, oda, odalar arasındaki hacim(eyvan), avlu yada bahçeye açılan galeri yada sofadan oluşur. Plan tipleri değişse bile, bu karakteristik özellikler kaybolmaz. Yaşama katının altı, genellikle oturma dışındaki işlevleri karşılayacak biçimde düzenlenmiştir. Farklı iklim koşulları, tarihsel, kültürel birikimler, bölgesel, yapı gelenekleri farklılığı, Anadolu içinde de farklı ev yapım üslubunun oluşmasına neden olmuştur.²¹

¹⁵ SÖZEN, M.-ERUZUN, C., *Anadolu’da Ev ve İnsan*, İstanbul, 1992, s.21

¹⁶ ERDİM, M., *Anadolu’da Geleneksel Konut Birimi Artı Zamanlı Ve Eş Zamanlı İlişkilerin İrdelenmesi Ve Fırat Havzası Konutlarında Plan Tipolojilerinin Çözülmesi Üzerine Bir Yöntem Araştırması*, Cilt: 2, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 1980

¹⁷ AREL, A., “Türk Evi Dedikleri...”, *Cogito Bir Anatomi Dersi: Ev*, Sayı: 18, İstanbul, 1999, s.190

¹⁸ TANYELİ, U., *Agm.*, s.417

¹⁹ SÖZEN, M.-ERUZUN, C., *Age.*, s.36-37

²⁰ TANYELİ, U., *Agm.*, s.423

²¹ AKIN, N., *Agm.*, s.570

Osmanlı dönemi konutlarıyla ilgili Doğan Kuban'ın Bir tipoloji çalışması bulunmaktadır. Yazar bu tipolojide evi yarı kapalı ve kapalı mekanlarının aynı eksen üzerinde tekrarlanmasından yola çıkarak dört ana grupta incelemiştir (Çizim 1) Önder Küçükerman'da Türk evinin oluşmasında Orta Asya geleneğinin devam ettirildiğini vurgulamaktadır. (Çizim 2) Osmanlı dönemi konutlarıyla ilgili diğer bir tipoloji çalışmasını ise Sedat Hakkı Eldem yapmıştır. (Çizim 3) Osmanlı konutlarının tarihsel gelişimi ve özellikleri konusu geniş kapsamlı bir konu olduğu için burada kısaca ele alınmıştır.²²

Cumhuriyet döneminde ise ekonomik nedenler ve yasal zorlamalarla ahşap terk edilmiş, yerini kagir malzemeye bırakmıştır. Bu kagir yapılar ise Türkiye'ye 1930'larda girmiş olan çağdaş mimari akımlarının etkisi altında biçimlenmiştir. II. Dünya savaşından sonra bu gelişme çok değişik boyutlarda apartmanlar şeklinde devam etmiştir.²³

²² Osmanlı Konutları için bkz. Eldem, S.H., *Türk Evi, Osmanlı Dönemi*, I, İstanbul, 1984- *Türk evi Osmanlı Dönemi II*, İstanbul, 1986- *Türk Evi Osmanlı Dönemi*, III, İstanbul, 1987- *Türk Evi Plan Tipleri*, İstanbul, 1955, AREL, A., *Osmanlı Konut Geleneğinde Tarihsel Sorunlar*, İzmir, 1982, KUBAN, D., *Türk Hayat Evi*, İstanbul, 1995, AKSOY, E., "Orta Mekan Türk Sivil Mimarisinde Temel Kuruluş Prensipleri", *Mimarlık ve Sanat*, Sayı:7-8, İstanbul, 1963, s.39-92, KÜÇÜKERMEN, Ö., *Kendi Mekanının Arayışı İçinde Türk Evi*, İstanbul, 1988, AKIN, N., *Balkanlarda Osmanlı Dönemi Konutları*, İstanbul, 2001, AKIN, G., *Asya Merkezi Mekan Geleneği*, Ankara, 1990, ERUZUN, C., *Konutlarda Mekan Özelleşme Düzeyinin Saptanmasına İlişkin Bir Yöntem*, İstanbul, 1980, ERDİM, M., *Anadolu'da Geleneksel Konut Birimi Artı Zamanlı Ve Eş Zamanlı İlişkilerin İrdelenmesi Ve Fırat Havzası Konutlarında Plan Tipolojilerinin Çözümlemesi Üzerine Bir Yöntem Araştırması*, Cilt: 2, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 1980

²³ KUBAN, D., "Türkiye'de Malzeme Koşullarına Bağlı Geleneksel Konut Mimarisi Üzerine Bazı Gözlemler", *Mimarlık Dergisi*, Sayı: 1, İstanbul, 1970, s.75

2. Konu İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Berna Başarır

Akseki Hacıgüzeller Evinin detaylı bir şekilde incelendiği çalışma yüksek lisans bitirme tezidir. Tez mimarlık bölümünde Prof.Dr. Zeynep Hahunbay danışmanlığında hazırlanmıştır.²⁴

Emine Cimrin Koçak

Yazarın VI. Alanya tarih ve Kültür seminerlerinde yayımlanan “Alanya’da Geleneksel Yayla Evleri” isimli bir bildirisi bulunmaktadır.²⁵

H.Örcün Barışta

“Antaya’nın Bazı Evlerinden Çalık Köşkler” isimli bir makalesi bulunmaktadır. Ayrıca IV. Alanya Tarih ve Kültür Seminerinde yayımlanan “Alanya’daki Bazı Evlerde Gözlenen Taş İşçiliği”²⁶ ve “Alanya Evlerinde Göritlen Ağaç İşleri Üzerine”²⁷ “Alanya’dan Bazı Say Taşından Yapılmış Kitabeli Evler”²⁸ isimli üç bildirisi vardır.

Hasibe Canevi

“Akseki Evleri” isimli lisans bitirme tezi bulunmaktadır.²⁹ Tezde akseki merkezde bulunan ev örnekleri incelenmiştir.

Haşım Karpuz

Yazarın Antalya IV. Selçuklu Seminerlerinde sunum yaptığı “Eski Antalya Evlerinde Süsleme” isimli bir bildirisi bulunmaktadır. Bildiride Antalya evlerinin süslemeleri dış süsleme ve iç süsleme olarak iki grupta incelenmiş olup bu ana başlıkların altındaki alt başlıklarla konu açıklanmıştır.³⁰

İbrahim Bakır

Yazarın Türk Halk Mimarisi Sempozyumu Bildirilerinde yayımlanan “Toroslarda Göbebe Mimarisi” isimli makalesi toroslarda bulunan Yörtüklerin

²⁴ BAŞARIR, B., Akseki, Hacıgüzeller Evi, İstanbul, 2001(Basılmamış Yüksek Lisans Tezi)

²⁵ KOÇAK, E.C., “Alanya’da Geleneksel Yayla Evleri”, VI. Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri, Alanya, 1996, s.53-57

²⁶ BARIŞTA, H.Ö., “Alanya’daki Bazı Evlerde Gözlenen Taş İşçiliği”, IV. Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri, Alanya, 1996, s.161-168

²⁷ BARIŞTA, H.Ö., “Alanya Evlerinde Göritlen Ağaç İşleri Üzerine”, IV. Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri, Alanya, 1996, s.393-398

²⁸ BARIŞTA, H.Ö., “Alanya’dan Bazı Say Taşından Yapılmış Kitabeli Evler”, VI. Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri, Alanya, 1996, s.46-50

²⁹ CANEVI, H., Akseki Evleri, (Basılmamış Lisans Tezi), Konya, 1989

³⁰ KARPUZ, H., “Eski Antalya Evlerinde Süsleme”, Antalya IV. Selçuklu Semineri, Antalya, 1992, s.50-69

hayatı, göçebeliliğin bugünkü durumu ve göçebelilerdeki ev mimarisi hakkında bilgi vermektedir.³¹

Osman Kunduracı

Yazarın Batı Toroslarda Bulunan Geleneksel Konutlar isimli doktora çalışması bulunmaktadır. Çalışmada geniş bir alanda bulunan konutlar tespit edilmiş, katalogda detaylı bir şekilde incelenmiş, genel özellikleri belirtilerek ev tipleri ortaya konulmuştur. Çalışma çizim ve resim gibi görsel malzemelerle desteklenmiştir.³² Yazarın ayrıca “Alanya Evlerinden Örnekler”³³, “Alanya Köy Evlerinden Örnekler”³⁴, “Hadim ve Çevresinde Sivil Mimari Örnekleri”³⁵, “Batı Toroslarda Bulunan Geç Dönem Türk Evlerinde Ahşap Süsleme”³⁶ “Batı Toroslar’da Bulunan Geleneksel Türk Evinde Ahşap Süsleme”³⁷ isimli makaleleri de bulunmaktadır.

Recep Esengil

Yazarın bölge evleriyle ve bölgede yapılan proje ile ilgili ulaşılan dört makalesi bulunmaktadır. Bunlardan biri evlerde kullanılan malzeme ve yapım tekniğinin anlatıldığı “Toroslar’ın doğayla uyumlu evleri...Kurduvar Şenliği...” isimli makalesidir.³⁸ İkincisi Akseki bölgesinin projeye alınması ve bölge evlerinin tanıtıldığı makalesidir.³⁹ Üçüncü makale yine projenin anlatıldığı “Akseki-İbradı Havzası Projesi” isimli makalesidir.⁴⁰ Elimizde bulunan son makale ise bölge evleri ve projenin anlatıldığı çalışmadır.⁴¹

³¹ BAKIR, İ., “Toroslarda Göçebe Mimarisi”, *Türk Halk Mimarisi Sempozyumu Bildirileri*, 5-7 Mart, Konya, 1990, s.17-30

³² KUNDURACI, A.g.e

³³ KUNDURACI, O., “Alanya Evlerinden Örnekler”, *Alanya 7. Tarih ve Kültür Semineri*, Alanya, 1997, s. 261-267

³⁴ KUNDURACI, O., “Alanya Köy Evlerinden Örnekler”, *Alanya 8. Tarih ve Kültür Semineri*, Alanya, 1998, s.345-353

³⁵ KUNDURACI, O., “Hadim ve Çevresinde Sivil Mimari Örnekleri”³⁵, *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Sayı:5, Konya, 1999, s.137-156

³⁶ KUNDURACI, O., “Batı Toroslarda Bulunan Geç Dönem Türk Evlerinde Ahşap Süsleme”, *Türk Tarihi Ansiklopedisi*, Cilt: 18, Ankara, 2002, s.265-272.

³⁷ KUNDURACI, O., “Batı Toroslarda Bulunan Geleneksel Türk Evlerinde Ahşap Süsleme”, *Türkler Ansiklopedisi*, Cilt: 18, Ankara, 2002, s.265-272

³⁸ ESENGİL, R., “Toroslar’ın Doğayla Uyumlu evleri...Kurduvar Şenliği...”, *Focus*, Sayı: 112414, İstanbul, 2003

³⁹ ESENGİL, R., “Neden Akseki ?”, *Sanatsal Çekül-Mozaiik*, Sayı:35, İstanbul, 2000

⁴⁰ ESENGİL, R., “Akseki-İbradı Havzası Projesi”, *Mimarlık*, Sayı: 298, Ankara, 2001

⁴¹ ESENGİL, R., “Kültürel Değerlerin Korunarak Turizme Kazandırılmasında Katılımcı Bir Deneme”, *First Tourism Congress Of Mediterranean Countries*, Antalya, 2002

Sibel Yazar

Geleneksel Akseki evlerinin tavan süslemelerinin detaylı bir şekilde incelendiği çalışmanın katalogunda yer alan evler, Akseki merkez ve Akseki'ye bağlı köyler olarak iki grupta incelenmiştir.⁴²

⁴² YARAR, S., **Geleneksel Akseki Evlerinde Tavan Süslemeleri**, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2001

C. Bölgenin Tarihi, Coğrafyası ve Sosyo-Ekonomik Durumu

1. Tarihi

Akseki'nin eski adı, Marla, Marola, Marulya, Marulye olarak bilinmektedir.⁴³

Tarihi süreç içerisinde Akseki yöresi doğuda İsauria⁴⁴, batıda Pisidya⁴⁵, kuzeyde Lykonía⁴⁶ ve güneyde Pamfilya⁴⁷ bölgelerinin kesiştiği alan içinde kalmaktadır.(Çizim 4)

Akseki ilçesi Antik Melas ırmağının kaynağına yakın olan dağlık bölgede kurulmuştur. Etenna, Kotenna, Erymna gibi bilinen yerleşmeleriyle Pisidia, İ.S.4.yüzyıldan sonra Lykaonia sınırlarında değerlendirilen Akseki bölgesinde, başlangıçta kendi başlarına yaşayan savaşı, yerli kavimler varken bu toplulukların sonraları Roma egemenliğine girdiği ve Roma'ya vergi verdiği anlaşılmaktadır.⁴⁸

Eski Yunan ve Roma döneminde bölgede önemli yerlerde şehirler ve kuleler kurulmuştur. Roma imparatorluğunun gerilemeye başlamasıyla birlikte Etenna, Kotenna ve Erymna gibi yerleşmeler piskoposluk haline dönüşmüştür.⁴⁹

Bizans döneminde Akseki ve çevresi Alanya'ya tabi olmuştur. Akseki ve çevresi bu dönemde bir müddet Kıbrıs hakimiyetine girmiştir. Kıbrıs hakimiyetine girdiği dönemde sınır Manavgat'a kadar uzanmıştır.⁵⁰

Selçuklular bölgeye 1085'te gelmişlerdir. Bu tarihte Süleyman Şah Anadolu'yu fethetmiştir. Bizanslılar tarafından geri alınan kenti I. Aladdin Keykubat 1221'de fethetmiştir. Bu dönemde Alara hakimiyeti Manavgat'a, muhtemelen Akseki'ye kadar uzanıyordu.⁵¹

⁴³ UMAR, B., *Türkiye'deki Tarihsel Adlar*, İstanbul, 1993, s.550

⁴⁴ RAMSAY, W.M., *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası*, İstanbul, 1960, s.370

⁴⁵ ÖZSAIT, M., *İlkçağ Tarihinde Pisidya*, İstanbul, 1980, s. 61.

⁴⁶ RAMSAY, W.M., *Age.*, s.365

⁴⁷ ERCENK, G., "Pamphylia Bölgesi ve Çevresi Eski Yol Sistemi", *Belleten*, Cilt: LVI, Sayı: 216, Ankara, 1992, s.362

⁴⁸ İŞKAN, H.-ÇEVİK, N., "Akseki Çevresi Arkeoloji ve Tarihi", *Sanatsal Mozaik*, Sayı: 35, İstanbul, 2000, s.51

⁴⁹ ENHOŞ, M., *Bütün Yönleriyle Akseki ve Aksekiiler*, İstanbul, 1974, s.16

⁵⁰ ÖZKAYNAK, K., *Akseki Kazası*, Ankara, 1954, s.26

⁵¹ DEMİR, M., "Selçuklu Tarih Kayıtlarında Alanya'nın Fethi", *Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri*, Cilt: X, Alanya, 2004, s.541

13. yüzyılın ilk yarısında Akseki Selçukluların hakimiyetine girmiştir. Antalya'daki Selçuklu emiri bölgenin güvenliğini sağlamış fakat İzzettin Keykavus döneminde uç beyi olarak görevlendirilen Mehmet Beyin başkaldırması, bölgeyi ve bu arada Akseki'yi önemli ölçüde etkilemiştir.⁵² Anadolu Selçuklularının Selçuklu devletinin zayıflamasından sonra Akseki, 1373 tarihinde Karamanoğlu Mehmet tarafından beylik sınırları içine alınmıştır. Karaman hakimiyeti döneminde, Ömer Bey isminde bir amiral, Manavgat'la birlikte Akseki'nin vergilerini tahsil etmiştir.⁵³

1336'da Alanya'da Kıbrıs hakimiyeti varken Karamanda bazı olaylar olmuştur. Bundan istifade eden Hamitoğulları, Seydişehir ve Beyşehir dolaylarını ele geçirmişlerdir. Fakat Hamitoğulları, bu kadar geniş toprağı yönetemeyeceklerini anlayınca bu bölgeyi Osmanlı Beyliğine satmışlardır. Osmanlılar Balkan Seferini başlatınca Karamanlılar bu bölgenin bir kısmını geri almışlardır. Fakat Yıldırım Beyazıt'ın ordusuna mağlup olmuşlardır. Timur olayından sonra (1402), Timur'un torunu bölgeyi tekrar Karamanlılara vermiştir. II. Murat zamanında çarpışmalar tekrar başlamıştır. 1422 yılında Gedik Ahmet Paşa Alaiye ile birlikte Akseki bölgesini Osmanlı toprakları içine almıştır. Kanuni devrinde vergi ile ilgili idari taksimat yapılmıştır. Akseki Alanya ile birlikte, 13 sancaktan biri olan Karaman sancağına bağlanmıştır. Fakat Kıbrıs fethedildikten sonra 1571 yılında Kıbrıs'a bağlanmıştır.⁵⁴

Tanzimat'tan sonra değişen idari teşkilat sonucu bu tarihte yapılan idari teşkilatta, eyaletlere valilikler, illere kaymakamlıklar ve ilçelere müdürler atanmıştır. 1872 yılında Akseki'ye de bir müdür atanarak Alanya'dan tamamen ayrılmıştır. 1901 yılında teşkilatta tekrar değişiklik yapılarak Antalya Konya Eyaleti dahilinde bağımsız bir sancak olmuştur. Bu arada Akseki ilçesinin sınırları daraltılmış, bazı köyler Seydişehir ilçesine bırakılmıştır. İbradı, önceleri bir kasabayken, 1991 yılında ilçe yapılarak Akseki'den ayrılmıştır.⁵⁵

⁵² ÖZKAYNAK, K., Age. s.29

⁵³ BİLİM, C., "Arşiv Belgelerinde ve Salnamelerde Alanya", **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Cilt: VII, Alanya, 2004, s.197-198

⁵⁴ ANONİM, **Antalya İl Yıllığı**, Antalya, 1967, s.54-55

⁵⁵ ENHOŞ, M., Age., s.21-22

2. Coğrafyası

Akseki, Antalya iline bağlı Batı Toroslar'ın güney yönünde kurulmuş bir ilçedir. Alanya'dan sonra Antalya bölgesinin en eski ilçesidir. doğusunda Bozkır, kuzeyinde Seydişehir, güney doğusunda Gündoğmuş, güney batısında Manavgat, ilçeleri yer alır.⁵⁶ (Çizim 5)

Antalya kentine 165 km uzaklıkta yer alan Akseki ilçesinin yüzölçümü 2.537 km²'dir. Antalya'nın kuzey-doğusunda yer alan Akseki ilçesi Antalya-Mersin yolunun 88.km'sinden ayrılan Antalya-Konya yolu üzerindedir.⁵⁷

Tamamen Manavgat çayı havzasına giren Akseki bölgesi çok engebeli ve dağlık bir arazi yapısına sahiptir. Kayda değer bir ova yoktur.⁵⁸

İlçe Akdeniz İklim bölgesi içindedir. Akseki bölgesi sahiller kadar yağmurlu sayılmasa da Bozkır, Beyşehir ve Seydişehir kadar da kurak değildir. Bölge Akdeniz'den gelen bulutların ve ormanların etkisi altında yıllık yağış miktarını karşılamaktadır. Bölgenin yüksek kesimlerinde temmuz ayına kadar kar görülebilmektedir.⁵⁹

Akseki ilçesi Türkiye'nin ve dünyanın belli başlı boksit mıntıklarından biridir. Maden, irili ufaklı yataklar halinde 70 kadar farklı yerde görülmektedir. En önemli maden bölgesi Yarpuz'dur. En geniş boksit sahası ise İbradıda Seyran bölgesindedir.⁶⁰

Ormanlık bir bölge olan Akseki'de görülen ağaç cinslerini şu şekilde sıralayabiliriz; Ak ve kızılçam, katran, ladin, dişbudak, meşe ve şimşir yanı sıra Akdeniz mıntukasına yakın yerlerde mersin ve keçiboynuzu ve yabani zeytin ağaçları bulunmaktadır.⁶¹

⁵⁶ YILDIZ, H., "Akseki Kent Merkezi", *Sanatsal Çekül-Mozaiik*, Sayı:35, İstanbul, 2000, s. 56

⁵⁷ ANONİM, "Antalya", *Yurt Ansiklopedisi*, Cilt: 2, İstanbul, 1982, s.825

⁵⁸ ENHOŞ, M., *Age.*, s.33

⁵⁹ SARAÇOĞLU, H., *Akdeniz Bölgesi*, İstanbul, 1989, s.398-399

⁶⁰ ÖZKAYNAK, K., *Age.*, s.16

⁶¹ ESENGİL, R., "Neden Akseki ?", *Sanatsal Çekül-Mozaiik*, Sayı:35, İstanbul, 2000, s.50

3. Sosyo-Ekonomik Durum

Akseki yöresinde kurulu güntümüzde bir sanayi kuruluşu yoktur. Eskiden önemli bir uğraş olan deri tabakçılığı, dokumacılık ve demircilik körelmiş ve yavaş yavaş kaybolmuştur. İkinci Dünya savaşı sonrasında dışarıya göçü önlemek amacıyla dokumacılık kooperatifi kurulmuş ancak zamanla başarısız olmuş ve göç önlenememiştir. Çoğu köylerde köy kalkınma kooperatifi ve buna benzer kooperatifler kurulmuştur. Fakat bu çalışmalarda zamanla başarısız olmuş ve göç buralarda da önlenememiştir.⁶²

Son yıllarda Anavatanı Akseki olan Kardelen soğanı çalışmaları bölgeye kazanç sağlamakla birlikte bilinçsiz sökümlü Kardelen neslini tehdit etmektedir. Sökülen Kardelen soğanları ilaç sanayinde kullanılmak üzere yurt dışına ihraç edilmektedir.⁶³ Yine son yıllarda kurulmuş olan kültür mantarı tesisi üretim maliyeti yüksek olduğundan revize edilmekte ve kompost tesisi ilavesi yapılmaktadır. Kültür mantarının yanı sıra özellikle bahar aylarında doğada kendiliğinden yetişen “Kuzu Göbeği Mantarı” ticareti yörenin en önemli kazanç kaynaklarından biridir. Ayrıca incir ambalajlarında kullanılan defne yaprakları ticari değerlendirme alanına girmiştir. Kekik ve kekik yağı ticareti eskiden beri yapılsa da yeni yeni kazanç kapısı olmaya başlamıştır.⁶⁴

Ekonomik uğraşlardan birisi de tarımdır. Coğrafi sahanın engebeli ve tarıma az elverişli olması bu kaynağı içe dönük yapmıştır. Toprağın azlığı hububatın dışarıdan alınmasını zorunlu kılmaktadır. Diğer kazanç getiren tarım ürünleri ise üzüm ve incirdir.⁶⁵

Bölgede hayvancılık açısından uğraşlar değişik görünümmler gösterir. Coğrafi yapı nedeniyle büyük baş hayvancılığın gelişmesi zordur. Davarcılık yapılabilmektedir. Köylerin çoğunda peynir ve hayvan gübresi ticareti

⁶² ANONİM, Aqm., s.825

⁶³ ESENGİL, R., “Kültürel Değerlerin Korunarak Turizme Kazandırılmasında Katılımcı Bir Deneme”, First Tourism Congress Of Mediterranean Countries, Antalya, 2002, s.178

⁶⁴ ENHOŞ, M., Aqe., s.42

⁶⁵ ÖZKAYNAK, K., Aqe., s.21

yapılmaktadır. Tulum peyniri oldukça ünlüdür. Bölgenin en önemli gelir kaynaklarından biriside arıcılıktır.⁶⁶

Akseki erkeklerin çok azı tarım ile uğraşmaktadır. Tarım kadınların işi olarak görülmektedir. Son yıllarda kekik tarımı ve kapari yetiştiriciliği alanlarında bazı çalışmalar başlatılmıştır. Tarımın geliri bölgede çok az ve geçim için yetersizdir. Dolayısıyla Akseki’de el sanatları oldukça gelişmiştir. Kunduracılık, bakırcılık, seramikçilik ve ağaç oymacılığı bu uğraşların başında gelir.⁶⁷ Akseki’nin Bademli Köyü kaşıkları⁶⁸, Konya, Kastamonu, Bursa, Eskişehir kaşıkları gibi isim yapmış yerler kadar meşhur kaşıklara sahiptir.⁶⁹

Akseki’den ayrılmayanlar için hayvancılık. Ağaç ticareti, kardelen ticareti, arıcılık, sahlepe ticareti, kekik ve andız yağı ticareti, peynir ve tereyağı ticareti başlıca geçim kaynaklarındandır. Bir kısım halk ise Akseki içi olmak üzere serbest ticaret yapmaktadır.⁷⁰

⁶⁶ ÖZKAYNAK, K., *Age.*, s.65

⁶⁷ ANONİM, *Agm.*, s.825

⁶⁸ EREN, N., *Kaşık ve Kaşıkçılık*, İstanbul, 1984, s.8

⁶⁹ KUNDURACI, O., “Akseki İlçesi Bademli Köyü Kaşıkçılığı”, *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 4, Konya, 1997, s.111

⁷⁰ ENHOŞ, M., *Age.*, s.44

D. Araştırmada Uygulanan Yöntem

Araştırmanın kapsamında Akseki İlvat Köyleri ve Çevresinde bulunan geleneksel evler ele alınmıştır. Çalışmamızda yirmi iki adet ev incelenmiştir.

Konunun tespiti yapılırken öncelikle bölge ile ilgili yapılan çalışmalar araştırılmıştır. Kaynaklardan toplanılan bilgiler ışığında arazi çalışmasına yönelilmiştir. Arazi çalışmasında ilk olarak evlerin tespiti yapılmıştır. Büyük İlvat, Bucak İlvat, Belen İlvat ve Sarıhacılar köylerinde bulunan evler tek tek gezilerek mevcut örnekler içinden plan ve süsleme bakımından en özellikli evler, Bucak İlvat köyü muhtarı Hüseyin KURTEL yardımıyla tespit edilmiş ve inceleme kapsamına alınmıştır.

Literatür çalışmasında öncelikli olarak ev mimarisi ile ilgili genel kaynaklar incelenmiştir. İkinci aşamada ise bölge ile ilgili yerel kaynaklar toplanıp değerlendirilmiştir. Yerel kaynaklar Selçuk Üniversitesi Merkez, Eğitim Fakültesi , İlahiyat Fakültesi, Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Akseki Kütüphanelerinden toplanmıştır. Ayrıca incelenen köylerde restorasyon ve onarım işlerinin mimarlığını yapan Recep ESENGİL'le Antalya'da görüşülerek bilgi alınmıştır. Recep Esengil'le yapılan görüşme sonucunda yazardan bölgeyle ilgili makalelerinin fotokopisi alınmıştır. Antalya Mimarlar Odasından onarım görev evlerin projeleri alınmıştır. Yüksek Öğretim Kurumu Tez Merkezinden Sibel Yarar'ın tezine ulaşılmıştır.

Literatür taraması tamamlandıktan sonra evlerin detaylı incelenmesi için arazi çalışmasına gidilmiştir. Arazi çalışmasına Büyük İlvat köyünde bulunan evlerden başlanmıştır. İlk olarak ev sahiplerine ulaşılmış ve evde çalışma yapılması için ev sahiplerinin izni alınmıştır. Dört Sanat Tarihçiden oluşan ekiple evlerin zemin ve 1. kat rölöveleri alınmış ve detaylı fotoğrafları çekilmiştir. Evlerin rölöveleri alındıktan sonra evlerle ilgili önceden bilgisayar ortamında hazırlanan gözlem fişleri doldurulmuştur. Büyük İlvat köyü evleri tamamlandıktan sonra sırayla Bucak İlvat, Belen İlvat ve Sarıhacılar köyü evleri de aynı yöntemle incelenmiştir.

Arazi çalışmasında evlerin detaylı incelemeleri bittikten sonra ev sahipleriyle görüşülerek, evlerin kimden alındığı ve ilk sahipleri konusunda bilgi alınmıştır. Köylerde bulunan yaşlılarla ve günümüz yapı ustalarıyla görüşülerek malzeme, yapım tekniği ve süsleme teknikleriyle ilgili bilgi toplanmıştır.

Bölgede uygulanan Akseki-İbradı Havzası Gelişim Projesinde görev alan mimarlardan evler ve projeye ilgili dokümanlar alınmıştır.

Toplanan veriler masa başında değerlendirmeye alınmıştır. İlk olarak rölöveleri alınan evlerin bilgisayar ortamında çizimleri yapılmıştır. Çizimleri yapılan evlerin gözlem fişlerinden yararlanılarak katalogu hazırlanmıştır. Katalogda detaylı bir şekilde incelenen evlerden yola çıkarak genel özelliklere ulaşılmıştır. Literatür çalışması sırasında toplanan kaynaklar tezin giriş kısmında kullanılmıştır.

Yapılan mülakatlar, evlerle ilgili gözlemlerden ve yerel kaynaklardan yararlanılarak ev yapımı, yaşama kültürü ve koruma konularında bilgi verilmiştir.

Elde edilen bilgiler ışığında konu bir sonuca bağlanmıştır.

II. AKSEKİ İLVAT KÖYLERİ VE ÇEVRESİNDEKİ GELENEKSEL TÜRK EVLERİN KATALOĞU

A. Büyük İlvat Köyü Evleri

Katalog No: 1

Evin Adı: Ali Petek Evi

Çizim No: 6,7,50,82,96,100,110,111

Resim No: 1-14

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Büyük İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Ali Petek Evi Büyük İlvat köyündedir. Ev, moloz taş örgülü duvarla çevrilmiş geniş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı eyvanlı planda yapılmıştır. (Çizim 6) İki katlı, ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş ve alaturka kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Duvarlar, taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Bu duvarlar sonradan içten ve dıştan sıva ile sıvanmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde, özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun olarak kullanılmıştır.

Evin avlusuna iki kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Evin avlusu oldukça geniş tutulmuştur. Evin giriş cephesi güneydedir. (Resim 1-2) Giriş kapısının üstü sofa çıkması ile kapatılmıştır. Ön cephede birinci kat seviyesinde konsolla taşınan bu çıkma ile birlikte dıştan kafesli dört adet oda penceresi bulunmaktadır. Çıkmanın üstü evin çatısından bağımsız olarak kiremitle kapatılmıştır. Çıkmanın eteğinde zikzak motifli bir sıra süsleme bordürü bulunmaktadır. Çıkma üstünde içten kafesli ve dıştan kepenkli altı adet pencere yer almaktadır. Kafeslerin üstünde üç sıralı ışıklıklar bulunmaktadır. (Çizim 50,82) Evin batı cephesinde çardak ve çıkmanın batı bölümünde bulunan dört adet

kafesli pencere vardır. Evin kuzey cephesinde dıştan kafesli altı adet oda penceresi bulunmaktadır. Evin doğu cephesinde eyvan penceresi dışında hiçbir açıklığa gidilmemiştir. Evin üstünde beş adet taştan kare kesitli baca bulunmaktadır.

Ahşap konsolla taşınan çıkmanın altında evin giriş kapısı vardır. Çift kanatlı giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir. Evin eskiden taşlık olan zemin katı günümüzde gelen turistlere yemek vermek için kullanılan masalara ayrılmıştır. Zemin katın duvarları sıva ile sıvanmıştır. Duvarlarda düğme adı verilen ahşap hatılların uçları çıkıntılı bir biçimde açıkta bırakılmıştır. Zemin katın kuzey doğusunda ve güneydoğusunda birer adet ahır bulunmaktadır. Kuzeydoğudaki ahır kuzey duvarına açılan küçük bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Taşlığın kuzeyinde ise kışlık yakacakların depolandığı odunluk mevcuttur. Zemin katın kuzey ve güney doğusunda birer adet samanlık bulunmaktadır. (Çizim 6) Zemin katın üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Zemin katın batısında bulunan bir merdivenle evin esas yaşama alanına yani birinci kata ulaşılmaktadır. (Resim 3-4)

Birinci kat dış sofalı eyvanlı planda olup, sofanın güneyine köşk yerleştirilmiştir. (Çizim 7)

Köşk güney, doğu ve batısında bulunan içten kafesli dıştan kepenkli onbir adet pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu pencerelerden güneyde olanlar kafes tekniğinde yapılmış olup ortasında mihrabiye formu gözetleme pencereleri açılmıştır. Batıda bulunan pencereler ise kare formu kafesler olup üstünde mihrabiye formu üçlü ışıklıklar bulunmaktadır. Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır.

Sofanın kuzey bölümünde sonradan eklenen ocak ve mutfağın güney duvarı bulunmaktadır. Sofanın kuzeyinin bölünmesiyle ortaya çıkan mutfağa tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Mutfağın kuzey, doğu ve batı duvarları orijinal olup güney duvarı sonradan yapılmıştır. Mutfağın kuzey duvarında içi gülbezek ve dört yapraklı yonca gibi bitkisel süsleme motifleriyle doldurulmuş davlumbaz ve iki yanında iki adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. (Resim 7) Mutfağın güney duvarında iki kapaklı yükük vardır. Doğu duvarında ise iki adet

üstü açık kapaklı dolap ve sergen bulunmaktadır. Odanın batı duvarında da üstü açık kapaklı dolap vardır. Mutfağın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere ayrılmış ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir. Sofanın batısında bir kapı ile geçilen koridor, hela ve mediven yer almaktadır. Bu koridordan tekrar bir kapı ile çardağa geçilmektedir.

Sofanın doğusunda ise odalara geçit veren eyvan bulunmaktadır. (Resim 6) Eyvan da köşk gibi bir seki ile yükseltilmiştir. Eyvanın doğu bölümü ahşap bir paravana ile bölünerek oda haline getirilmiştir. Sofanın üstü ahşap yuvarlamalarla kapatılmış olup hava sirkülasyonunun sağlanması bakımından bir tavanla kapatılmamıştır.

Eyvanın kuzeyinde ve güneyinde ikişer adet oda bulunmaktadır. Bu odalar birbirlerine simetrik yapılmıştır. Eyvanın kuzeyinde bulunan odaya tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Kışlık olarak kullanılan odanın kuzey duvarında içi gülbezek ve dört yapraklı yonca gibi bitkisel süsleme motifleriyle doldurulmuş rozetlerin bulunduğu davlumbaz ve dıştan kafesli içten kepenkli iki adet pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Yüklük üstü ahşap tablalara ayrılmıştır. Yüklüğün yanında alt alta sıralanmış çiçeklik bulunmaktadır. Yüklüğün üstü musandıra olarak düzenlenmiştir. Odanın doğu ve batı duvarında ikişer adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir. (Resim 8)

Evin kuzey-doğu odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Odanın kuzey duvarında büyük davlumbazlı bir ocak ve dıştan kafesli içten kepenkli iki adet pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük üstü tablalara ayrılmış yalnız tabla içleri boş bırakılmıştır. Odanın doğu duvarında bir ve batı duvarında iki adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. (Çizim 100) Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere ayrılmış ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir. (Çizim 110)

Evin güney-doğu odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Oda kuzey-doğu odayla simetrik yapılmış olup güney duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet kafesli pencere bulunmaktadır. Odanın kuzey duvarında üstü tablalara ayrılmış yüklük ve gusülhane vardır. Odanın doğu duvarında bir ve batı duvarında iki adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Bu dolaplar tablalara ayrılmış olup bitkisel ve geometrik motiflerle süslenmiştir. Dolapların üstündeki ağız açıkların kenarları profilendirilerek süsleme unsuru oluşturulmuştur. Odanın tavanı alttan çakmalı düz ahşap tavan şeklinde düzenlenmiş olup karelere bölünmüş ve ortasına altı kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir.

Evin güney-batı odası kuzey-batı oda ile aynı tasarıma sahiptir. Kışlık olarak kullanılan odanın güney duvarında davlumbazlı ocak bulunmaktadır. Davlumbaz üzerinde dört yapraklı yonca ve gülbezek motifli rozetler davlumbazın etrafını çevirmektedir. Davlumbazın iki yanında çiçeklikler bulunmaktadır. Bu çiçekliklerin kenarları "S" kıvrımlarıyla çevrilmiştir. Odanın kuzey duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Yüklük ve gusülhane tablalara ayrılmış ve geometrik formulu tablaların içi spiral motifli köşebentlerle nihayetlenmiştir. (Çizim 96) Yüklük ve gusülhanenin üzerine musandıra yerleştirilmiştir. Odanın doğu duvarında iki adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Odanın batı duvarında ise bir adet kapaklı dolap ve sofaya açılan kafesli pencere vardır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çitalarla karelere ayrılmış ve ortasına altı kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir. (Çizim 111)

Dış sofa eyvanının doğu bölümü sonradan ahşap bir paravana ile bölünerek bir oda oluşturulmuştur. Bu oda oldukça sade tutulmuştur. Oda doğu duvarına açılan dikdörtgen bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

Dış sofalı eyvanlı plan tipiyle önem arz eden Ali Petek Evi özellikle ahşap tavan, kapı, pencere, dolap ve davlumbaz üstü süslemeleriyle dikkat çekmektedir. Bitkisel ve geometrik süslemenin ağırlıklı olarak işlendiği ev sanat ve mimarlık tarihi bakımından önemli bir yere sahiptir. 20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev bugün turistik amaçlı olarak kullanıldığı için oldukça iyi durumdadır.

Katalog No: 2

Evin Adı: Ahmet Sarıgöl Evi (Hüseyin Erdoğan Evi)

Çizim No: 8,9,51,83,95,112,113

Resim No: 15-22

Yapım Tarihi: 1936

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Büyük İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Ahmet Sarıgöl Evi Büyük İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev, eğimli bir araziye kurulmuştur ve avlusuzdur. Orta sofalı planda yapılmıştır. (Çizim 9) İki katlı ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş kiremit kaplı beşik çatılıdır.

Ev, moloz taşla inşa edilmiştir. Duvarlar, taşlar arasına atılan hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık bölümlerinde özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun olarak kullanılmıştır. Evin üstü alaturka kiremitle kaplanmıştır.

Evin girişi yani ön cephe kuzeydedir. (Resim 15-16) Giriş kapısının üstü sofa çıkması ile kapatılmıştır. (Çizim 51) Ön cephede zemin katta odunluğa geçit veren bir kapı ve yanında kafesli bir pencere bulunmaktadır. Ön cephede birinci kat seviyesinde sofa çıkması ve dıştan kafesli içten kepenkli dört adet pencere vardır. Çıkma eli belindelerle taşınmaktadır. Çıkma üstünde üç adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Bu pencereler dıştan kepenklidir. Çıkmanın üstü üçgen alınlık şeklinde düzenlenmiş olup alınlığa yelpaze motifi yerleştirilmiştir. (Resim 15-16) Ön cephede iki adet üstü külahla kapatılmış taş baca görülmektedir. Evin doğu cephesinde birinci kat seviyesinde büyük bir çardak vardır. Evin güney cephesinde sofa çıkması ve dört adet oda penceresi bulunmaktadır. (Çizim 83) Güney cephede bulunan sofa çıkması ahşap direklerle taşınmakta olup üzerinde üç dikdörtgen penceresi bulunmaktadır. Bu pencereler dıştan kepenklidir. Evin batı cephesinde ise hiçbir açıklık bırakılmamıştır.

İki kanatlı üstü tablalı giriş kapısından evin taşıluına girilmektedir. Taşluın güneydoğu ve güneybatısına birer adet ahır yerleştirilmiştir. Taşluın kuzeydoğusunda taşlıkla irtibatı bulunmayan odunluk mevcuttur. Odunluğa giriş

evin kuzey cephesinde bulunan tek kanatlı bir kapı ile sağlanmaktadır. Taşlıgın kuzey batısında tek kanatlı bir kapı ile girilen samanlık bulunmaktadır. Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Zemin katın güneyinde bulunan ahşap bir merdivenden evin sofasına ulaşılmaktadır.

Birinci kat orta sofalı planda yapılmış olup sofanın kuzey ve güney uçlarına köşk yerleştirilmiştir. (Çizim 9) Sofanın kuzeyinde bulunan çıkma üç adet dikdörtgen pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu pencereler dıştan demir parmaklıklarla kapatılmıştır. Sofanın güneyinde bulunan çıkma ise beş adet dikdörtgen pencere ile aydınlatılmaktadır. Sofanın doğu kanadında bir koridorla geçilen hela ve tek kanatlı bir kapı ile girilen çardak bulunmaktadır. Sofanın batı kanadı ise kapatılmıştır. Sofanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup sofa ortasına kubbe yerleştirilmiştir. (Resim 18) (Çizim 112) Kubbenin iç bordürde yapan ustanın kitabesi bulunmaktadır. Kitabede Köy marangozu Yusuf Nemutlu ismi okunmaktadır. Tavan göbeğinde ise 1934 tarihi vardır. Tavanda göbek ve tavan dış bordürü arası ahşap çıtalarla doldurulmuştur.

Evin kuzey-doğu odası sonradan mutfak olarak kullanılmaya başlamıştır. Mutfağa tek kanatlı ,tablalı bir kapıdan girilmektedir. Mutfağın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Davlumbaz üstü zikzaklı geometrik motiflerle süslenmiştir. (Resim 20) Mutfağın doğu duvarında dikdörtgen bir pencere,batı duvarında ise üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Mutfağın üstü yuvarlak tavan şeklindedir. Tavanın etrafını içi çıtalarla doldurulmuş bordürler çevirmekte olup tavan kenarları köşebentlidir. Tavan içi ahşap çıtalarla süslenmiş ve ortasına elips formlu göbek yerleştirilmiştir. (Çizim 113)

Evin kuzey batı odasına tek kanatlı tablalı bir kapıdan girilmektedir. Odanın kuzey duvarında oldukça sade tutulan davlumbazlı ocak ve iki adet dikey dikdörtgen biçimli pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında yükülük ve gusülhane vardır. Yükülük üstü boş bırakılmıştır. (Resim 22) Odanın doğu ve batı duvarında üstü açık birer adet kapaklı dolap vardır. Bu dolaplar tablalara ayrılmış ve tabla içleri boş bırakılmıştır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklindedir.

Evin güney-batı odasına tek kanatlı tablalı bir kapıdan girilmektedir. Odanın güney duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere vardır. Davlumbaz üzerinde hiçbir süslemeye gidilmemiş ve boş bırakılmıştır. Odanın kuzey duvarında yüklük ve gslhane bulunmaktadır. Bunlarda davlumbaz gibi sade tutulmuştur. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklindedir.

Evin güney doğu odası diğer odalarla benzer yapılmış olup odaya tek kanatlı bir kapıdan girilmektedir. Kışlık olarak kullanılan odanın güney duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Odanın kuzey duvarında yüklük ve gslhane vardır.(izim 95) Odanın doğu ve batı duvarında birer adet üstü açık kapalı dolap bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklindedir.

Evde bulunan kitabeye göre 1936 tarihinde köy marangozu Yusuf Nemutlu tarafından inşa edilmiş bölge evleri içinde orta sofalı plan tipinin uygulandığı tek örnek olması bakımından önemlidir.

Katalog No: 3

Evin Adı: Cemal Bayraktar Evi

Çizim No: 10,11,52,75

Resim No: 23-30

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Büyük İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Cemal Bayraktar Büyük İlvat köyünde bulunmaktadır. Eğimli bir araziye inşa edilen ev moloz taş duvarla çevrili bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı eyvanlı planda yapılmıştır. (Çizim 11) İki katlı ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kırma çatıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. (Resim 23-24) Duvarlar, taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık alanlarında özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun bir şekilde kullanılmıştır.

Evin avlusuna sonradan yapılan demir bir kapıdan girilmektedir. Avlu arazi eğiminden dolayı küçük tutulmuştur. Evin giriş kapısı yani ön cephe güneydedir. Ön cephede zemin kat seviyesinde evin ana giriş kapısı, birinci kat seviyesinde giriş kapısının üstünü kapatan sofa çıkması ve iki adet dikdörtgen oda penceresi bulunmaktadır. Bu pencerelerden çıkmanın yanındaki pencere dıştan kafeslidir. Çıkma pencereleri sonradan demir parmaklıklarla kapatılmıştır. Çıkma giriş kapısının yanında bulunan iki eli belinde ve iki ahşap direk taşınmaktadır. Çıkmanın eteğinde içi zikzaklı motiflerle doldurulmuş bir sıra bordür vardır. (Çizim 52) Evin batı cephesinde çıkmanın batı bölümü ve çardak bulunmaktadır. Evin kuzey cephesinde dört adet dikdörtgen pencere vardır. Evin doğu cephesinde ise hiçbir açıklığa gidilmemiştir.

İki kanatlı tablalı giriş kapısından zemin katın taşılığına girilmektedir. Taşığın kuzey ve güney doğusunda birer adet ahır bulunmaktadır. Ahırların doğusunda birer adet samanlık yer alır. (Çizim 10) Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Taşığın batısında bulunan bir merdivenle birinci

kata ulaşılmaktadır. Birinci kat dış sofalı eyvanlı planda yapılmış olup sofanın güneyine köşk yerleştirilmiştir.

Köşk dört dikdörtgen pencere ile aydınlatılmaktadır. Köşk iki ayakla sofadan ayrılmış ve bir seki ile yükseltilmiştir. (Resim 25) Ayakların yanında üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır.

Sofanın batısında ardak ve bir koridorla geçilen hela bulunmaktadır. Sofanın doğusu eyvan şeklinde uzatılmıştır. Eyvanda odalara geçit sağlayan kapılar bulunmaktadır. (izim 11) Sofanın st ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Sofanın kuzeyinde köşkün karşısında tek kanatlı kapı ile girilen mutfak bulunmaktadır.

Mutfak sonradan dolap ve bir kapı ile bölünerek sofadan ayrılmıştır. Mutfağın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. (Resim 26) Mutfağın güney duvarında yüklük vardır. Oldukça sade tutulan yüklük üzerinde hiçbir süsleme bulunmamaktadır. Mutfağın doğu ve batı duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap vardır. Mutfağın tavanı ise alttan çakmalı düz tavan şeklinde dir.

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı bir kapı ile girilmektedir. (izim 75) (Resim 27) Bu oda evin kışlık olarak kullanılan mekanlarından biridir. Odanın kuzey duvarında büyük dikdörtgen bir pencere bulunmaktadır. Bu pencere sonradan eklenmiştir. Odanın güney duvarında yüklük ve gslhane yer almaktadır. Yüklük ve gslhane oldukça sade tutulmuş olup tablalara ayrılmıştır. Bu tabla içleri ise dairesel motiflerle doldurulmuştur. (Resim 28) Odanın doğu ve batı duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap vardır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde dir.

Evin güney-batı odasına tek kanatlı bir kapıdan girilmektedir. (Resim 29) Bu oda da kışlık olarak kullanılan mekanlardan biridir. Odanın güney duvarında sonradan yapılan büyük dikdörtgen bir pencere bulunmaktadır. Odanın kuzey duvarında oldukça sade tutulan yüklük ve gslhane vardır. (Resim 30) Odanın batı duvarında sofaya açılan kafesli pencere, odanın doğu duvarında ise üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde yapılmıştır.

Evin kuzey-batı kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Oda oldukça sade tutulmuş olup, odanın kuzey duvarında dikdörtgen bir pencere vardır. Duvarlarda yapı inşa tekniğinden kaynaklanan düğme adı verilen hatlı uçları çıkıntılı bir biçimde açık bırakılmıştır. Odanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin güney-batı kiler odası diğer kiler odası ile simetrik olup odanın güney duvarındaki bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev oldukça iyi durumdadır. Bölge evleriyle benzer planda yapılan ev, dış sofalı eyvanlı plan tipinin uygulanaşına güzel bir örnek teşkil etmektedir.

B. Bucak İlvat Köyü Evleri

Katalog No: 4

Evin Adı: Raşit Altıntaş Evi (Ömer Duruk)

Çizim No: 12,13,53,78,84,85,103,104,105,106

Resim No: 31-46

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Bucak İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Raşit Altıntaş Evi Bucak İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev moloz taş duvarla çevrilmiş geniş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı eyvanlı planda yapılmıştır. (Çizim13) İki katlı, ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Duvarlar, moloz taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan alanlarında özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun olarak kullanılmıştır.

İki kanatlı ahşap giriş kapısından evin avlusuna girilmektedir. Giriş kapısının yanında sonradan yapılan tandır bulunmaktadır. Ev, avlunun kuzey-doğu köşesine yerleştirilmiştir.

Evin giriş kapısı yani ön cephe güneydedir. Giriş kapısının üstü çıkma ile kapatılmıştır. Ön cephede birinci kat seviyesinde çıkmanın güney kısmı ve dıştan kafesli üç adet oda penceresi bulunmaktadır. Çıkmanın üstü evin çatısından bağımsız olarak kiremitle kaplanmıştır. (Çizim 53) Evin batı cephesinde dış sofa eyvanının çıkması bulunmaktadır. Bu çıkma ahşap konsolla taşınmaktadır. Evin kuzey cephesinde altı adet dıştan kafesli oda penceresi vardır. Evin doğu cephesinde ise tepe pencereleri ve çardak bulunmaktadır.

Evin kuzey-batısında zemin katta tek kapı ile girilen hariciye vardır. Bu mekan tek odadan ibaret olup odanın kuzey duvarına davlumbazlı ocak ve bir adet

üstü açık kapaklı dolap yerleştirilmiştir. Odanın üstü ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır. (Çizim 12)

Üstü tablalara ayrılmış iki kanatlı giriş kapısından evin taşılığına girilmektedir. Zemin kat dış sofalı ve eyvanlı plan tipinde olup dıştan girişi bulunan hariciye odasının zemin kat ve samanlık odalarıyla irtibatı yoktur. Eyvanın güneyinde bir ahır mevcuttur. Eyvanın kuzeyinde ise samanlık, ahır ve odunluk bulunmaktadır. (Çizim 12) Zemin kat sonradan onarım görmüş olup günümüzde bu mekanlar mutfak ve tuvalet için ayrılmıştır. Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. (Resim 33) Zemin katın güneyinde bulunan ahşap bir merdivenden evin hela koridoruna çıkılmaktadır. (Resim 34) Kuzeye uzanan koridorun sonunda hela ve doğusunda tek kanatlı bir kapı ile geçilen çardak bulunmaktadır. Çardak kapısının karşısında evin birinci katına geçmek için kullanılan giriş kapısı vardır. Tek kanatlı giriş kapısından evin sofasına ulaşılmaktadır.

Birinci kat dış sofalı eyvanlı planda yapılmış olup sofanın güneyine köşk yerleştirilmiştir. Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır. Köşk doğusunda bulunan üç ve güneyinde bulunan dört adet içten kafesli ve dıştan kepenkli pencere ile aydınlatılmaktadır. (Çizim 62) Pencereilerin üstünde küçük gözetleme pencerelemi bulunmaktadır. (Resim 36-37)

Sofanın kuzeyinde sonradan yapılan mutfak bulunmaktadır. Sofanın doğu duvarında giriş kapısının yanında çardağa ve hela koridoruna açılan iki adet kafesli pencere bulunmaktadır. Sofanın üstü ahşap yuvarlamalarla kapatılmış olup hava sirkülasyonunun sağlanması bakımından bir tavanla kaplanmamış ve açık bırakılmıştır.

Sofanın kuzeyinde bulunan mutfağa tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış bir kapı ile girilmektedir. (Resim 35) Mutfağın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve dıştan kafesli içten kepenkli iki adet pencere vardır. Mutfağın batı duvarında iki ve doğu duvarında tek olmak üzere toplam üç üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Mutfağın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formu göbek yerleştirilmiştir. (Çizim 103)

Dış sofa eyvanı çift seki ile yükseltilerek dış sofadan ayrılmıştır. Eyvan evin batı duvarından çıkma şeklinde taşınarak yazlık mekan genişletilmiştir. Eyvanın kuzey ve güneyinde birbirine benzer kışık oda ve kilerlerle açılan kapılar bulunmaktadır. Eyvanın kuzeyi köşk olarak iki ayakla eyvandan ayrılmıştır. Bu ayakların üstünde büyük yıldız motifleri vardır. Eyvanın üstü attan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çitalarla karelere ayrılmış ve tavan yüzeyi sarı, kırmızı ve yeşil renkli boya ile boyanmıştır.

Evin kuzey-doğu odasına tek kanatlı üstü ahşap tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Bu kapının üstü de sarı, kırmızı ve yeşil renkli boya ile boyanmıştır. Bu oda evin kışık olarak kullanılan odalarından bir tanesidir. Odanın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dıştan kafesli içten kepenkli pencere bulunmaktadır. (Çizim 84) Davlumbaz üstünde çiçek ve gülbezek motifleriyle doldurulmuş rozetli süslemeler bulunmaktadır. (Resim 39-40) Odanın güney duvarında üstü tablalara ayrılmış yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük ve gusülhane tablalarının içi doldurulmamış ve boş bırakılmıştır. Odanın doğu ve batı duvarında ikişer adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çitalarla karelere ayrılmış ve ortasına sekiz kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir. Göbeğin içi akant yapraklı süslemelerle doldurulmuştur. Odanın bütün ahşap elemanlarının üstü sonradan sarı, kırmızı ve yeşil renkli boya ile boyanmıştır. (Çizim 85)

Evin güney-doğu odası kuzey-doğu odası ile benzer tasarıma sahiptir. Odaya tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış ve sonradan sarı, kırmızı, yeşil renkli boya ile boyanmış ahşap bir kapıdan girilmektedir. Odanın güneyinde davlumbazlı ocak (Çizim 78) ve dıştan kafesli içten kepenkli iki adet pencere bulunmaktadır. Odanın kuzey duvarında yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük ve gusülhanenin üstü tablalara ayrılmıştır. Bu tablaların da içi süslenmeden sade bırakılmıştır. (Resim 42) Odanın batı duvarında iki adet üstü açık kapaklı dolap ve doğu duvarında üstü açık kapaklı dolap ve sofaya açılan iki adet kafesli pencere bulunmaktadır. (Resim 38) Odanın tavanı tekne tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çitalarla karelere bölünmüş ve ortasına altı kollu yıldız

formlu göbek yerleştirilmiştir. Odanın tavanı, yüklüğü, gustülhanesi, davlumbazı ve dolapları diğer odada olduğu gibi sonradan sarı,kırmızı ve yeşil boya ile boyanmıştır. (Çizim 104)

Evin kuzey-batı kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Odanın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve dıştan kafesli içten kepenkli iki adet pencere yer almaktadır. (Resim 45) Odanın doğu ve batı duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Bu dolapların üstü tablalara ayrılmış ve tabla içleri boş bırakılmıştır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir.

Evin güney-batı kiler odası kuzey-batı kiler odası ile benzer yapılmış olup odanın güney duvarında odayı aydınlatan bir adet dıştan kafesli pencere bulunmaktadır. (Resim 46) Odanın doğu duvarında iki adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Bu dolapların üstü tablalara ayrılmış ve diğer kiler odasında olduğu gibi tablaların içi boş bırakılmıştır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın ortasına altı kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir.

Dış sofalı eyvanlı plan tipiyle bölge evleriyle benzerlik gösteren Raşit Altıntaş Evi özellikle ahşap tavan, kapı, pencere, dolap ve davlumbaz üstü süslemeleriyle dikkat çekmektedir. Yalnız bu süslemeler sonradan sarı,kırmızı ve yeşil renkli boya ile boyanmıştır. Bu boya, ahşap süslemelerin orijinal görüntüsünü zayıflatmıştır. Bu boyalar sonradan vernikle kapatılmıştır. Bitkisel ve geometrik süslemenin ağırlıklı olarak işlendiği ev sanat ve mimarlık tarihi bakımından önemli bir yere sahiptir. 20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev bugün turistik amaçlı olarak kullanıldığı için oldukça iyi durumdadır.

Katalog No: 5

Evin Adı: Mustafa Akman Evi (Ömer Duruk)

Çizim No: 14,15,54,79,80,94,99,107,108,109

Resim No: 47-58

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Bucak İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Mustafa Akman Evi Bucak İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev, moloz taş örgütlü duvarla çevrilmiş geniş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı eyvanlı planda yapılmıştır. (Çizim 15) İki katlı, ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kırma çatıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Duvarlar, moloz taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun olarak kullanılmıştır.

İki kanatlı giriş kapısından evin avlusuna girilmektedir. Ev, avlunun kuzey-doğu köşesine yerleştirilmiştir.

Evin giriş kapısı yani ön cephe güneydedir. Giriş kapısının üstü çıkma ile kapatılmıştır. Ön cephede birinci kat seviyesinde çıkmanın güney kısmı ve çardak bulunmaktadır. Çardağın yanında iki adet kafesli pencere vardır. Çıkma ahşap direklerle taşınmaktadır. Evin batı cephesinde beş adet dıştan kafesli oda penceresi bulunmaktadır. (Çizim 54) Evin kuzey cephesinde eyvan çıkması vardır. Evin doğu cephesinde ise dıştan kafesli iki adet pencere ile çıkmanın doğu kısmı bulunmaktadır. Evin dört adet taş bacası vardır.

Üzeri tablalara ayrılmış iki kanatlı ahşap giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir. Zemin kat dış sofalı eyvanlı plan tipinde yapılmıştır. Eyvanın doğusunda ve batısında birer adet ahır ve samanlık mevcuttur. (Çizim 14) Zemin kat sonradan onarım görmüş olup günümüzde zemin kat mekanları mutfak ve tuvalet için ayrılmıştır. Duvarlarda düğme adı verilen ahşap çıkıntılar olduğu gibi bırakılmıştır. Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. (Resim 49)

Zemin katın güneyinde bulunan bir merdivenden evin hela koridoruna çıkılmaktadır. (Resim 50) Batıya uzanan koridorun sonunda hela ve helanın güneyine sonradan eklenen bir banyo bulunmaktadır. Koridor başlangıcında tek kanatlı bir kapı ile geçilen çardak vardır. Çardak kapısının karşısında evin birinci katına geçmek için kullanılan giriş kapısı yer almaktadır. Bu tek kanatlı giriş kapısından sofaya ulaşılmaktadır.

Birinci kat dış sofalı eyvanlı planda yapılmış olup sofanın doğusuna köşk yerleştirilmiştir. Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır. Köşk içten kafesli ve dıştan kepenkli dokuz adet pencere ile aydınlatılmaktadır. Pencereilerin üstünde küçük mihrabiye formulu ışıklıklar bulunmaktadır. (Resim 54)

Sofanın batısında davlumbazlı ocak ve dıştan kafesli iki adet pencere vardır. Bu mekan önceden olduğu gibi günümüzde de mutfak mekanı olarak kullanılmaktadır. Sofanın güney duvarında giriş kapısının yanında çardağa ve hela koridoruna açılan iki adet kafesli pencere bulunmaktadır. Sofanın üstü ise ahşap yuvarlamalarla kapatılmış olup hava sirkülasyonunun sağlanması bakımından bir tavanla kaplanmamıştır.

Dış sofa eyvanı evin kuzey duvarından çıkma şeklinde taşırılarak yazlık mekan genişletilmiştir. Çıkma içten kafesli ve dıştan kepenkli üç adet pencere ile aydınlatılmaktadır. Çıkma bir seki ile yükseltilerek eyvandan ayrılmıştır. Eyvan üstü iki yuvarlak tavanla kapatılmış olup bu tavanlardan bir tanesinin içi birbirini dik kesen çıtalarla karelere ayrılmıştır. (Çizim 108) İkinci tavan ise güneş kursu şeklinde çıtalarla doldurulmuştur. (Çizim 109) Bu iki tavanın ortasına ise göbek yerleştirilmiştir. Eyvanın doğu ve batısında birbirine benzer kışık oda ve kilerlerle açılan kapılar bulunmaktadır. (Çizim 15)

Evin kuzey-doğu odasına tek kanatlı üstü ahşap tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Köşebentli tablaların içi akant yapraklı bitkisel motiflerle süslenmiştir. Kapı üstünde ise dikdörtgen bir alınlık bulunmaktadır. Bu oda evin kışık olarak kullanılan odalarından bir tanesidir. (Resim 52) Odanın doğu duvarında davlumbazlı ocak (Çizim 79) ve dıştan kafesli içten kepenkli iki adet pencere bulunmaktadır. Bu kepenklerin üstü tablalara ayrılmış ve içi dört yapraklı yonca ve gülce gibi bitkisel süsleme motifleriyle doldurulmuştur Davlumbaz

üstünde çiçek, gülbezek ve güçle motifleriyle doldurulmuş rozetli süslemeler bulunmaktadır.(Resim 55) Odanın batı duvarında üstü tablalara ayrılmış yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük ve gusülhane üstünde kapı süslemeleriyle benzer bitkisel karakterli akantus ve gülebezek motifleri bulunmaktadır. Yüklük ve gusülhanenin üstü musandıra olarak düzenlenmiş ve musandıranın yanından başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi oluşturulmuştur. Odanın kuzey duvarında üstü açık kapaklı dolap ve kiler odasına açılan kafesli pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında ise üstü açık kapaklı dolap mevcuttur. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir. Göbeğin içi akantus yapraklı ve “S” kıvrımlı süsleme motifleriyle doldurulmuştur. Odanın bütün ahşap elemanlarının üstü geometrik ve bitkisel süsleme motiflerle bezenmiştir.

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı üstü ahşap tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Tablaların içi geometrik şeritlerin içine alınan akant yapraklı bitkisel süsleme ve şemse gibi motiflerle doldurulmuştur. Kapı üstünde ise dikdörtgen bir alınlık bulunmaktadır. Bu alınlıkta Allah ve Muhammed isimleri yazmaktadır. (Resim 52) Bu oda evin kışık olarak kullanılan odalarından bir tanesidir. Odanın batı duvarında davlumbazlı ocak (Çizim 80) ve dıştan kafesli ve içten kepenkli iki adet pencere bulunmaktadır. Bu kepenklerin üstü tablalara ayrılmış ve içi dört yapraklı yonca ve akantus yapraklı süsleme motifleriyle doldurulmuştur. Davlumbaz üstünde çiçek ve gülbezek motifleriyle doldurulmuş rozetli süslemeler bulunmaktadır. Bu süsleme motifleri tablalar içine alınmıştır. Odanın doğu duvarında üstü tablalara ayrılmış yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük ve gusülhane üstünde kapı süslemeleriyle benzer akantus, gülece ve dört yapraklı yonca gibi bitkisel süsleme motifleri köşebentli tablalar içine alınmıştır. Yüklük ve gusülhanenin üstü musandıra olarak düzenlenmiştir. (Çizim 94) Odada musandıranın yanından başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın güney duvarında üstü açık kapaklı dolap ve sofaya açılan kafesli pencere bulunmaktadır. Odanın kuzey duvarında ise üstü açık kapaklı dolap mevcuttur. (Çizim 99) Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi

birbirini dik kesen ıtalara karelere ayrılmış ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir. Gbeğın içi akant yapraklı süslemelerle doldurulmuştur. Odanın bttn ahşap elemanlarının üstü geometrik ve bitkisel motiflerle bezenmiştir.

Evin kuzey-doğu kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. (Resim 57) Kapı st tablalara ayrılmış olup tabla içleri boş bırakılmıştır. Odanın doğu duvarında davlumbazlı ocak ve bu ocağın yanında üstü açık kapaklı dolap vardır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir.

Evin kuzey-batı kiler odası kuzey-doğu kiler odası ile benzer bir tasarıma sahiptir. (Resim 58) Odanın batı duvarında odayı aydınlatan dıştan kafesli bir adet pencere bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir.

Dış sofalı eyvanlı plan tipiyle bölge evleriyle benzerlik gösteren Mustafa Akman Evi özellikle ahşap tavan, kapı, pencere, dolap ve davlumbaz üstü süslemeleriyle dikkat çekmektedir. Bitkisel ve geometrik süslemenin ağırlıklı olarak işlendiği ev sanat ve mimarlık tarihi bakımından önemli bir yere sahiptir. 20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev bugün turistik amaçlı kullanıldığı için oldukça iyi durumdadır. Mustafa Akman Evi incelenen evler içinde orijinalitesini en iyi koruyan evlerden bir tanesidir.

Katalog No: 6

Evin Adı: Havva Petek Evi

Çizim No: 16,17,55,86,87

Resim No: 59-65

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Bucak İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Havva Petek Evi Bucak İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev, taş duvarla çevrilmiş geniş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı planda yapılmıştır. (Çizim 17) İki katlı, ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. (Resim 59) Evde yapım malzemesi olarak taş ve ahşap kullanılmıştır. Duvarlar, taşlar arasına atılan hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Duvarlar çatı seviyesine kadar sıvanmıştır.

Evin giriş cephesi kuzeydedir. Giriş cephesinde üst kat seviyesinde, sofa çıkması ve üç adet oda penceresi bulunmaktadır. (Çizim 87) Çıkma pencereleri içten kafesli (Çizim 86) ve dıştan kepenklidir. (Çizim 55) Evin batı cephesinde çardak, güney cephesinde beş adet dikdörtgen oda penceresi bulunmaktadır. Evin doğu cephesinde ise hiçbir açıklığa gidilmemiştir.

İki kanatlı tablalı giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir. Taşlığın batısında iki adet ahır ve samanlık bulunmaktadır. Bu odalar günümüzde kullanılmamaktadır. Zemin katın üzeri ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Giriş kapısının batısında birinci kata geçiş sağlayan merdiven bulunmaktadır. (Resim 60)

Birinci kat dış sofalı ve dört odalı planda olup sofanın kuzey-doğusuna köşk yerleştirilmiştir. (Resim 62) Köşk bir seki ile yükseltilmiştir. Köşk içten kafesli ve dıştan kepenkli altı pencere ile aydınlatılmaktadır. (Çizim 17) Bu pencereler giyotin pencere şeklindedir. Köşkün doğusuna kapaklı dolap yerleştirilmiştir.

Sofanın güneyinde davlumbazlı ocak ve iki adet pencere bulunmaktadır. Bu mekan eskiden mutfak olarak kullanılmıştır. (Resim 61) Sofanın batısında çardak ve çardağın güneyine yerleştirilen hela bulunmaktadır.

Sofanın batı duvarında üstü açık iki adet kapaklı dolap ve odalara geçit sağlayan tek kanatlı kapılar bulunmaktadır. Sofanın st ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin kuzey doğu odasına tek kanatlı tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Tabla içerinde salyangoz şeklindeki süsleme motifleri vardır. (Resim 63) Kışlık olarak kullanılan odanın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında yüklük ve gslhane vardır. (Resim 64) Tablalara ayrılan yüklüğün ve gslhanenin üzeri yağlı boya ile boyanmıştır. Odanın batı duvarında üstü ağzı açık kapaklı dolap ve sofaya açılan içten kepenkli pencere bulunmaktadır. Odanın doğu duvarında üstü açık kapaklı dolap ve kiler odasına açılan tek kanatlı kapı bulunmaktadır. Odanın st yuvarlak tavan şeklinde düzenlenmiş olup tavanın içi karelere ayrılmış ve ortasına yuvarlak bir göbek yerleştirilmiştir. Bu tavanın üstü de yüklükte olduğu gibi yağlı boya ile boyanmıştır.

Tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış kapıdan kiler odasına girilmektedir. Bu kapının üstü sonradan yağlı boya ile boyanmıştır. Kiler odası oldukça karanlık ve loş tutulmuş olup kuzey duvarına açılan küçük bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Kiler duvarlarında düğme adı verilen hatlı çıkmaları bulunmaktadır. Kilerin st ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin güney-doğu odasına tek kanatlı üzerinde salyangoz formulu süslemelerin bulunduğu bir kapıdan girilmektedir. Kışlık olarak kullanılan bu odanın güney duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet pencere bulunmaktadır. Odanın doğu ve batı duvarında üstü açık kapaklı dolap vardır. Odanın batı duvarında kiler odasına geçit veren tek kanatlı tablalı kapı bulunmaktadır. Odanın st ise alttan çakmalı düz ahşap tavan şeklindedir.

Kiler odası düzenleme bakımından diğer kiler odası ile benzer yapılmış olsa da diğer odadan daha büyük tutulmuştur. Oda güney duvarına açılan

dikdörtgen bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev özellikle dış sofalı evlerin farklı şekillerde plana yansımaları göstermesi bakımından önemlidir.

Katalog No: 7

Evin Adı: Cavit Erdoğan Evi

Çizim No: 18,19,56,77,88

Resim No: 66-73

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Bucak İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Cavit Erdoğan Evi Bucak İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev, taş duvarla çevrilmiş bir avlu içine alınmıştır. Dış sofalı eyvanlı planda yapılmıştır. (Çizim 19) İki katlı ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Duvarlar, taşlar arasına atılan hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Duvarlar sıva ile kaplanmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun olarak kullanılmıştır.

Evin avlusuna iki kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Evin avlusu oldukça küçük tutulmuştur. Evin giriş kapısı güneydedir. Ön cephede zemin kat seviyesinde evin giriş kapısı ve odunluğa giriş kapısı bulunmaktadır. Ön cephede birinci kat seviyesinde çıkma ve üç adet dikdörtgen oda penceresi vardır. (Çizim 88) Giriş kapısının üstünü kapatan çıkma ahşap direklerle taşınmaktadır. Çıkma üstünde dört adet içten kafesli ve dıştan kepenkli pencere bulunmaktadır. (Çizim 56) Evin batı cephesinde birinci kat seviyesinde çardak, kuzey cephesinde dört adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Evin doğu cephesinde ise hiçbir açıklığa gidilmemiştir. Evin üstünde iki adet taş baca mevcuttur.

İki kanatlı tablalı ahşap giriş kapsından evin taşlığına girilmektedir. Kapı orta tablasında merkeze doğru daralan ahşap çıtalarla yapılan büyük rozetler bulunmaktadır. (Resim 68) Taşlığın kuzeyinde iki adet ahır ve bir adet samanlık yer almaktadır. Taşlığın güneyinde ise birer adet ahır ve samanlık bulunmaktadır. (Çizim 18) Zemin katın batısı ahşap korkuluklarla bölünerek merdivenden ayrılmıştır. (Resim 69) Zeminin üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Ahşap korkuluklarla zemin kattan ayrılan merdivenden evin birinci katına ulaşılmaktadır.

Birinci kat dış sofalı eyvanlı planda yapılmış olup, sofanın güneyine köşk yerleştirilmiştir. (Çizim 19) Köşk sofadan iki seki ile ayrılarak yükseltilmiştir. Köşk içten kafesli ve dıştan kepenkli dört adet ve batısında bulunan demir parmaklıklı bir adet pencere ile aydınlatılmaktadır. (Resim 70)

Sofanın doğusunda odalara geçit veren eyvan bulunmaktadır. Sofanın batısında tek kanatlı bir kapı ile geçilen çardak vardır. Çardağın kuzeyi, ahşap bir paravana ile hela olarak bölünmüştür. Sofanın kuzeyinde sonradan bir duvarla bölünen ve günümüzde mutfak olarak kullanılan oda bulunmaktadır. (Çizim 19) Sofanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Sofa üst örtüsü hava sirkülasyonunun sağlanması bakımından eğimli bırakılmıştır.

Mutfağa tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Odanın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve ocağın doğusunda içten kepenkli tek bir pencere bulunmaktadır. Ocağın batısındaki pencere sonradan duvarla kapatılmıştır. (Resim 73) Odanın güney duvarında oldukça sade tutulan yüklük vardır. Mutfağın batı duvarında çardağa açılan kafesli bir pencere yer almaktadır. Mutfağın doğu duvarında üstü açık kapaklı bir dolap bulunmaktadır.

Evin kuzey-doğu odasına tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. (Resim 71) Kışlık olarak kullanılan odanın kuzey duvarında iki adet dikdörtgen pencere mevcuttur. Bu duvarda bulunan davlumbazlı ocak sonradan kaldırılmıştır. Odanın güney-duvarında oldukça sade tutulan yüklük ve gusülhane vardır. Odanın batı duvarında üstü açık kapaklı bir dolap bulunmaktadır. (Çizim 19) Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın şeklindedir.

Evin güney-doğu odasına tek kanatlı bir kapıdan girilmektedir. (Resim 72) Bu oda evin kışlık odalarından biridir. Odanın güney duvarında davlumbazlı ocak (Çizim 77) ve iki adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Odanın kuzey duvarında oldukça sade tutulan yüklük ve gusülhane vardır. Odanın batı duvarında üstü açık kapaklı dolap ve sofaya açılan kafesli bir pencere mevcuttur. Odanın doğu duvarında üstü açık kapaklı dolap ve kiler odasına geçit veren tek kanatlı bir kapı bulunmaktadır. (Çizim 19) Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan

şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir.

Kiler odalarına eyvanın kuzeyinde bulunan ve bir paravan ile bölünmüş küçük kiler odasından geçilmektedir.

Evin kuzey-doğu kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Oda oldukça karanlık ve loş tutulmuş olup kuzey duvarına açılan küçük bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin güney-doğu kiler odasına evin güney-doğu odasından geçiş sağlanmaktadır. Bu kiler odası diğer kiler odasıyla benzer yapılmış olup güney duvarına açılan bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın üstü diğer kiler odasında olduğu gibi ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev, sahibi tarafından belirli yerlerde onarılmıştır. Ev dış sofalı eyvanlı plan tipiyle sanat ve mimarlık tarihi bakımından oldukça önemlidir.

Katalog No: 8

Evin Adı: Ünzile Arıcı Evi

Çizim No: 20,21

Resim No: 74-83

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Bucak İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Ünzile Arıcı Evi Bucak İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev, moloz taş duvarla çevrilmiş küçük bir avlu içine alınmıştır. Dış sofalı planda yapılmış, iki katlı, ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kırma çatılıdır. (Resim 74)

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Yapım malzemesi taş ve ahşaptır. Duvarlar, taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır.

Evin giriş kapısı doğudadır. Giriş cephesinde birinci kat seviyesinde sofa çıkmasının doğu bölümü ve çardak bulunmaktadır. Sofa çıkması ahşap direklerle taşınmakta olup giriş kapısının üstünü kapatmaktadır. Evin güney cephesinde birinci kat seviyesinde dört adet dikdörtgen oda penceresi bulunmaktadır. Evin batı cephesinde hiçbir açıklığa gidilmemiş olup kuzey cephede üç adet dikdörtgen oda penceresi ve çıkmanın kuzey bölümü yer almaktadır.

İki kanatlı ahşap giriş kapısından evin taşlığına ulaşılmaktadır. Taşlığın kuzeyinde bir adet ahır vardır. Taşlığın güneyinde ise birer adet ahır ve samnılık bulunmaktadır. (Çizim 20) Zemin katın üzeri ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Giriş kapısının güneyinde bulunan ahşap bir merdivenle birinci kata çıkılmaktadır. (Resim 75)

Birinci kat dış sofalı, eyvanlı planda olup evin beş odası bulunmaktadır. (Çizim 21) Sofanın kuzeyine köşk yerleştirilmiştir. Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır. (Resim 76-77) Sofanın güneyi ise bir paravana ile bölünerek mutfak mekanı oluşturulmuştur. Sofanın doğusunda çardak ve bir koridorla

geçilen hela bulunmaktadır. Eyvan evin batı duvarına kadar uzatılmıştır. Eyvanın batı bölümü iki paravana ile bölünmüş ve kiler odaları oluşturulmuştur.

Sofanın kuzey bölümü bir seki ile yükseltilmiştir. Köşk içten kafesli ve dıştan kepenkli on iki adet pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu kafesler giyotin pencere şeklindedir. Kafeslerin üzerinde mihrabiye formunda yapılmış ahşap ışıklıklar vardır. (Resim 77)

Sofanın güney bölümü ise sonradan bir paravana ile bölünerek mutfak mekanı olarak ayrılmıştır. (Çizim 21) Mutfağa tek kanatlı ahşap bir kapıyla girilmektedir. Mutfağın güney duvarında ocak ve iki pencere, kuzey duvarında yüklük, doğu ve batı duvarında iki adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Sofanın doğu bölümünde çardak ve bir koridorla geçilen hela vardır. Sofanın üst örtüsü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin güney-batı odasına tek kanatlı üstü tablolara ayrılmış ve bir kapıdan girilmektedir. Kapı üstünde dört yapraklı yonca motifli bir rozet bulunmaktadır. Kapı sarı ve mavi renkli boya ile boyanmıştır. (Resim 78) Kışlık olarak kullanılan odanın güney duvarında ocak ve iki pencere yerine sonradan yapılan büyük bir pencere yerleştirilmiştir. Odanın kuzey duvarında yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük ve gusülhane oldukça sade olup üzeri mavi ve sarı renkli boya ile boyanmıştır. Yüklük ve gusülhane üzerine musandıra yerleştirilmiştir. Yüklüğün yanında üstü bursa kemeri formunda üç tane ağzı açık bulunmaktadır. (Resim 81) Odanın doğu ve batı duvarında üstü açık iki adet kapaklı dolap vardır. Odanın tamamı alttan çakmalı düz ahşap tavan olup bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına altı kollu yıldız formu göbek yerleştirilmiştir. Tavan da kapı ve yüklükte olduğu gibi mavi ve sarı boya ile boyanmıştır. (Resim 82)

Evin güney batı odasına diğer odada olduğu gibi tek kanatlı üstü tablalı ve boyalı bir kapıdan girilmektedir. Kuzey-batı oda ile hemen hemen aynı tasarıma sahiptir. Kışlık olarak kullanılan odanın kuzey duvarında ocak ve iki pencere bulunmaktadır. (Resim 79) Odanın güney duvarında yüklük ve gusülhane (Resim 83), doğu ve batı duvarında ise üstü açık birer kapaklı dolap vardır. Batı duvarında dolabın yanında kiler odasına geçit veren tek kanatlı bir kapı

bulunmaktadır. Oldukça sade tutulan yüklük ve gustülhane üzeri tablalara ayrılmıştır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına altı kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir.

Evin güney-batı kiler odasına eyvanın güneyinde bulunan tek kanatlı bir kapı ile girilmektedir. Oda oldukça karanlık ve loş tutulmuş olup güney duvarına açılan bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın üst örtüsü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin kuzey- batı kiler odasına da eyvanın kuzeyinde bulunan bir kapı ile girilmektedir. Kiler odaları bir birine benzer yapılmış olup, kuzey duvarına açılan bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın üst örtüsü diğer kiler odasında olduğu gibi yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Kiler odalarında duvar yapımında ahşap hatılların çıkan uçları oda içinde dışta bırakılmış ve bölgede bu çıkmalara düğme adı verilmektedir. Dış cephede görülen bu düğmeler ev içinde sadece kiler odalarında bulunmaktadır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından yapılan ev bugün oldukça kötü durumdadır. Evin onarılması gerekmektedir. Ev dış sofalı eyvanlı plan tipi bakımından önemlidir.

C. Belen İlvat Köyü Evleri

Katalog No: 9

Evin Adı: Hasan Baykara Evi

Çizim No: 22,23,57,89,101

Resim No: 84-95

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Belen Alan Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Hasan Baykara Evi Belen İlvat Köyünde bulunmaktadır. Ev, moloz taş duvarla çevrilmiş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı planda yapılmıştır.(Çizim 23) İki katlı, ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Ev moloz taş duvarla inşa edilmiştir. Duvarlar moloz taşlar arasına atılan hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Duvar üzerinde küçük renkli taşlarla yapılan süslemeler bulunmaktadır. Kapılarda, pencerelerde, köşkte ve tavanlarda yani evin yazlık olarak kullanılan mekanlarında özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun olarak kullanılmıştır. Evin üst örtüsü alaturka kiremit kaplıdır.

Evin avlusuna iki kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Eğimli bir araziye oturtulan evin avlusu küçük tutulmuştur. Evin giriş kapısı batıdadır.

Ön cephede zemin kat seviyesinde küçük bir pencere ile 1. kat seviyesinde üç adet dikdörtgen oda penceresi ve sofa çıkması bulunmaktadır. Çıkma eli belinde ve direklerle taşınmaktadır. Çıkma üstü evin çatısından bağımsız olarak alaturka kiremitle kapatılmıştır. (Resim 84) Çıkmanın pencere altları da geometrik bordürlerle çevrilmiştir. (Çizim 57) Evin kuzey cephesinde çıkmanın bir bölümü ve çardak vardır. Evin doğu cephesinde birinci kat seviyesinde beş adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Evin güney cephesinde ise hiçbir açıklığa gidilmemiştir.

İki kanatlı ahşap giriş kapısından evin taşılığına ulaşılmaktadır. Zemin katın ikişer adet ahır ve samanlığı bulunmaktadır. Bu mekanlar taşılığın batısına yerleştirilmiştir. Taşığın kuzey bölümü çitle ayrılarak küçük bir barınak mekanı oluşturulmuştur. (Çizim 22) Zemin katın üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Ahırın kuzeyinden ahşap bir merdivenle evin birinci katına ulaşılmaktadır. (Resim 86)

Birinci kat dış sofalı planda yapılmış olup, sofanın güneyinde köşk bulunmaktadır. (Çizim 23) Köşk içten kafesli ve dıştan kepenkli on pencere ile aydınlatılmaktadır. (Çizim 89) Bu pencereler giyotin pencere şeklindedir. Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır. (Resim 88) Sofanın batı duvarına üstü açık kapaklı bir dolap ve odaya açılan dıştan kafesli bir pencere bulunmaktadır. Sofanın kuzey bölümü sonradan ahşap bir paravana ile bölünerek mutfak oluşturulmuştur. Mutfakta davlumbazlı ocak ve iki adet pencere vardır. Sofanın doğusunda tek kanatlı bir kapı ile girilen çardak ve abdestlik, kuzeyinde ise bir koridorla geçilen hela bulunmaktadır. Sofanın batı duvarında ise odalara geçit sağlayan kapılar ve iki adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. (Çizim 23) Sofanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin kuzey-batı odasına ahşap tablolara bölünmüş ve rozetli bir kapı ile girilmektedir. Dikdörtgen ve kare tablalar içine akantus, dört yapraklı yonca ve şemse motiflerinden oluşan bitkisel süslemeler yerleştirilmiştir. Odanın kuzey duvarında sonradan yapılan büyük bir pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında yüklük ve gustülhane vardır. (Resim 91) Oldukça sade tutulan yüklük ahşap tablolara ayrılmış ve tablaların içi boş bırakılmıştır. Yüklük üstü raf biçiminde olup odanın etrafını dolanmaktadır. Odanın doğu ve batı duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap mevcuttur. Odanın tavanı bölge evlerinde olduğu gibi alttan çakmalı düz tavan şeklindedir. Tavanın yüzeyi karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir. (Çizim 101) (Resim 93) Odanın batı duvarında bulunan tek kanatlı ahşap bir kapı ile kiler odasına girilmektedir.

Kiler odası oldukça sade tutulmuş olup güney duvarına açılan küçük dıştan kafesli bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Kiler odasının duvarlarında düğme adı

verilen ahşap çıkıntılar mevcuttur. Kilerin odasının üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. (Resim 95)

Evin güney-doğu odasına tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış şemse, akantus gibi bitkisel süsleme motifleri geometrik bordürler içine alınmıştır. Odanın güney duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dıştan kafesli içten kepenkli pencere bulunmaktadır.(Resim 92) Davlumbaz üzerine dört yapraklı yonca ve gülbezek gibi bitkisel motiflerle bezeli rozetler yerleştirilmiştir. Yüklük ve gusülhane odanın kuzey duvarına yerleştirilmiştir. Yüklük üzeri geometrik tablalara ayrılmıştır. Yüklük kenarında çiçeklikler yer almaktadır. Gusülhane kapağının üstünde içi akant yapraklarıyla doldurulmuş rozet bulunmaktadır. Yüklük ve gusülhanenin üstü musandıra şeklinde düzenlenmiş olup musandıra altından başlayıp odayı tamamen dolanan sergen uygulaması görülmektedir. Odanın doğu ve batı duvarında ise birer adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir.

Odanın batı duvarında bulunan tek kanatlı ahşap bir kapıdan kiler odasına geçilmektedir. Güney-batı kiler odası evin diğer kiler odası ile benzer yapılmış olup kuzey duvarına açılan küçük bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Kiler odasının üst örtüsü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev diğer bölge evlerine nazaran oldukça iyi korunmuştur.

Katalog No: 10

Evin Adı: Hasan Arıcı Evi

Çizim No: 24,25,58,71,72,73,81,93,114

Resim No: 96-105

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Belen Alan Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Hasan Arıcı Evi Belen İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev moloz taş duvarla çevrilmiş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı planda yapılmış, iki katlı, ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Yapım malzemesi olarak taş ve ahşap kullanılmıştır. Duvarlar taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla desteklenmiş, kuru duvar tekniğinde yapılmıştır.

İki kanatlı ahşap kapıdan avluya girilmektedir. Evin giriş kapısı güneydedir. (Resim 96-97) Ön cephede birinci kat seviyesinde ahşap direklerle taşınan sofa çıkması ve iki adet oda penceresi bulunmaktadır. (Çizim 58) Evin batı cephesinde hiçbir açıklığa gidilmemiştir. Kuzey cephede birinci kat seviyesinde dört adet dikdörtgen pencere vardır. Evin doğu cephesinde hela, çardak ve köşkün bir kısmı yer almaktadır.

İki kanatlı ahşap kapıdan evin taşlığına ulaşılmaktadır. Zemin katın batısında ikişer adet ahır ve samanlık bulunmaktadır. (Çizim 24) Zemin katın üzeri ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Zemin katın doğusundaki ahşap merdivenden evin esas yaşama katına yani birinci kata ulaşılmaktadır.

Birinci kat dış sofalı planda olup, sofanın güneyine köşk yerleştirilmiştir. (Resim 98) Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır. Köşk, güneyinde bulunan beş ve doğusunda bulunan üç pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu pencereler içten kafesli olup kafeslerin ortalarına gözetleme pencereleri yerleştirilmiştir. (Çizim 81) (Resim 98) Sofanın kuzeyinde merdiven üstünde çift

kapaklı dolap bulunmaktadır. Sofanın kuzey ucu bir paravana ile bölünmüştür. Sonradan paravana ile bölünen bu mekan mutfak olarak kullanılmaktadır.

Mutfağa tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Mutfağın kuzey duvarına ocak ve iki adet dikdörtgen pencere yerleştirilmiştir. Mutfağın batı duvarında iki ve doğu duvarında bir adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Mekanın üst örtüsü daire biçimli büyük bir şemse motifi formunda tasarlanmış kenarları ahşap çıtalarla kapatılmıştır. (Çizim 25)

Sofanın doğusunda ise bir koridorla geçilen hela ve çardak bulunmaktadır. Sofanın batısında evin güneybatı odasına açılan bir pencere, odalara geçit veren kapılar ve üstü açık kapaklı bir dolap bulunmaktadır. Sofanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin güney-batı odasına tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Kapı üstü tablalara ayrılmıştır. Kapının üstünü iki kısımda incelemek mümkündür. Her iki bölüm motifleri birbirinden farklıdır. Üstteki bölümde merkezde akant yapraklı bir rozet ve etrafında geometrik ve bitkisel motifli süslemeler bulunmaktadır. İkinci kısımda da merkezde büyük bir rozet ve etrafını çeviren salyangoz, dört yapraklı yonca ve geometrik süslemeler bulunmaktadır. Kapı üstü ise iki tablaya ayrılmış ve bu tablaların kenarları pahlanmış kare formunda yapılmıştır. (Çizim 71) Kapının belirli kısımları mavi ve pembe boya ile boyanmıştır. (Resim 100) Odanın kuzey duvarında eskiden ocak ve iki pencere olması muhtemel alanda sonradan yapılan büyük bir pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında yüklük ve gütüshane vardır. Yüklük üstü kapılarda olduğu gibi tablalara ayrılmış ve içi kapılarda olduğu gibi rozetlere ayrılarak mavi ve pembe boya ile boyanmıştır. (Resim 101) Odanın doğu duvarında iki adet üstü açık kapaklı dolap vardır. Batı duvarında ise bir adet kapaklı dolap ve kiler odasına geçit veren kapı bulunmaktadır. Oda içinde bulunan ahşap elemanların hemen hemen hepsi mavi ve pembe boya ile boyanmıştır. Odanın üst örtüsü yuvarlak tavan formundadır. (Çizim 114) Tavanın üstü merkeze doğru daralan ve merkezde birleşen çıtalarla doldurulmuştur. (Resim 105) Odanın batı duvarında bulunan ahşap kapıdan kiler odasına girilmektedir. Bu kapıda diğer kapılar gibi bölümlere ayrılmış ve içi geometrik ve bitkisel süsleme motifleriyle doldurulmuştur.

Kiler odası oldukça karanlık ve loş tutulmuş olup kuzey duvarına açılan küçük bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Kilerin üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı ahşap tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Kapı üzerinde tablaların içinde bitkisel ve geometrik motifli süslemeler bulunmaktadır. Kapı üstünde diğer kapıda olduğu gibi iki tabladır. (Çizim 72) (Resim 105) Evin kuzey-batı odası güney-batı odası ile benzer yapılmıştır. Odanın kuzey duvarında büyük bir pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında yüklük ve gusülhane,(Çizim 93) (Resim 103) doğu ve batı duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap mevcuttur. Odanın üst örtüsü sekizgen formlu, içi merkeze doğru çıtalarla kapatılmış çokgen bir tavandır. Diğer oda ile benzer olan bu odanın ahşap elemanları da mavi ve pembe boya ile boyanmıştır. Odanın batı duvarından ahşap tablalara ayrılmış bir kapıdan kiler odasına geçilmektedir.

Evin diğer kiler odasıyla simetrik yapılan bu odanın güneyindeki bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üst örtüsü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında inşa edilen ev, ahşap süslemeleri bakımından oldukça iyi bir işçilik sergilemektedir.

Katalog No: 11

Evin Adı: Hasan Uz Evi

Çizim No: 26,27,59,74

Resim No: 106-117

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Belen İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Hasan Uz Evi Belen İlvat Köyünde bulunmaktadır. Ev çitle çevrilmiş bir avlu içinde yer alan ev, dış sofalı planda, iki katlı ve ahşap hatıllı moloz taş duvar ile inşa edilmiştir. (Resim 106-107)

Ev, doğu batı doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Ev inşasında taş ve ahşap malzeme kullanılmıştır. Duvarlar, taşlar arasına atılan hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Pencereerde, cümle kapısında, balkon ve köşk kısmında yani evin yazlık mekanlarında ahşap malzeme yoğun olarak kullanılmıştır. Evin üst örtüsü kırma çatılı kiremit kaplıdır.

Evin giriş kapısı kuzeydedir. Giriş cephesinde ve üst kat seviyesinde ahşap kafes tekniğinde yapılmış beş adet dikdörtgen oda penceresi bulunmaktadır. Pencereleer dıştan kepenklidir. (Çizim 59) Evin doğu duvarında çardak ve güney cephede sofa çıkması vardır. İki kanatlı ahşap giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir.

Zemin dış sofalı planda yapılmıştır. Taşlığın batısında iki adet ahır ve bu ahırların boyunca uzanan samanlık bulunmaktadır. (Çizim 26) Zemin katın tavanı ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır. (Resim 108) Zemin katın doğusunda bulunan ahşap bir merdiven ile birinci kata çıkılmaktadır. (Resim 109)

Birinci kat dış sofalı ve iki odalı planda olup, sofanın güney ucunda köşk bulunmaktadır. (Çizim 27) Köşk, altta ahşap kafesli üstte camsız altı adet pencere ile aydınlatılmaktadır. (Resim 110) Pencereleer giyotin şeklinde sürgüllü olup dıştan da kepenkleerle kapatılmıştır. Sekinin doğusunda kapaklı bir dolap bulunmaktadır. Sofanın doğusunda eve bitişik helası ve üstü açık çardak yer almaktadır. Sofanın kuzey-doğu bölümü ise mutfak olarak kullanılmaktadır. Bu

bölümün doğu duvarına ocak yerleştirilmiştir. Kuzey duvarında ise mutfak mekanını aydınlatan iki adet ahşap kafesli pencere ile batı duvarında üst kısmı ağız açık alt kısmı kapaklı iki adet dolap vardır. Yine bu duvarın orta kısmında odalara giriş kapıları yer alır. (Çizim 27) Sofanın üstü ladin ağacından yapılan yuvarlamalardan oluşan çatı ile örtülerek hava sirkülasyonunun sağlanması bakımından açık bırakılmıştır. Sofanın batı cephesinde iki oda, bu odaların gerisinde odalarla irtibatlı evin kileri bulunmaktadır. Kiler odası oldukça karanlık ve loş olup kuzey ve güney duvarına açılan iki küçük pencere ile aydınlatılmaktadır.

Evin kuzey-batı odasına ahşap tablalarla bölünmüş, çakma tekniğinde yapılan bir kapı ile girilmektedir. Kapıda dikdörtgen ve kare tablalar içine kenarları köşebentli akant ve dört yapraklı yonca şeklinde bitkisel motifler yerleştirilmiştir. (Çizim 74) (Resim 114)

Bu odanın güney duvarında köşeye yerleştirilen oldukça sade, süslemesiz güşülhane ve çiçeklik bulunmaktadır. (Resim 115) Doğu duvarında üstü açık altı kapaklı bir dolap vardır. Aynı dolap simetrik olarak batı duvarına da yerleştirilmiştir. Odanın kuzey duvarında ise iki pencere arasına yerleştirilen davlumbazlı ocak bulunmaktadır. (Resim 111) Odanın batısında ise kiler odasına geçit veren kapı vardır. Kuzey duvarındaki iki adet pencere içten kepenkli ve dıştan kafesli olarak yapılmıştır. Odanın üst örtüsü alttan çakmalı düz tavan şeklinde ve ortasına sekiz kollu yıldız formundaki göbek yerleştirilmiştir. Bu sekiz kollu yıldız motifinin ortası da kendi içinde kademeli olarak küçülen yıldızlardan oluşmaktadır. Tam ortasına bereket ve bolluk simgesi olan cennet meyvesi şeklinde adlandırılan nar motifi kabartma şeklinde applike edilmiştir. Tavan süslemesinin köşebentleri de geometrik motiflerden oluşmaktadır. Tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen ince çıtalarla karelere bölünmüştür.

Sofanın güney-batı odasına ahşaptan yapılmış kapı yüzeyinde geometrik ve bitkisel süslemelerden oluşan bir kompozisyon bulunmaktadır. (Resim 112) Odanın güney duvarında ahşap kafesli iki pencere arasına alınan davlumbazlı ocak yer alır.(Resim 117) Ocak içerisi duvara açılan küçük bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın doğu ve batı duvarında kapaklı iki dolap vardır. Oda iç

düzeni kuzey-batıdaki oda ile benzer tasarıma sahiptir. Odanın tavanı alttan çakmalı düz ahşap tavan şeklinde olup ortasına sekiz kollu yıldız göbek yerleştirilmiştir. Bu göbek merkeze doğru küçülen sekiz kollu yıldızlarla doldurulmuştur. Tavanın tamamı birbirini dik kesen ahşap çıtalarla karelere bölünmüştür. (Resim 116)

Ev, dış cephe mimarisi, iç mekan bölünmeleri, üst örtü elemanları ve tavan kaplamasında görülen yoğun ahşap kullanımı ile Toroslarda yaygın olan konut kültürünün önemli bir örneği durumundadır.

Plan bakımından bölge evleriyle benzerlik gösteren Hasan Uz Evi özellikle ahşap tavan, kapı, pencere ve davlumbazlarındaki süslemeleriyle dikkat çekmektedir. Bitkisel ve geometrik motiflerin ağırlıklı olarak işlendiği bu evin süslemeleri sanat ve mimarlık tarihi bakımından önemli bir yere sahiptir. 20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev günümüzde bakımsız ve korumasız durumdadır.

Katalog No: 12

Evin Adı: Emine Kavruk Evi

Çizim No: 28,29,60,90,102

Resim No: 118-125

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Belen İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Emine Kavruk Evi Belen İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev, çitle çevrilmiş bir avlu içinde yer alır. Dış sofalı planda yapılmıştır. Ev iki katlı, ahşap hatlı moloz taş duvar ile inşa edilmiş, kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. (Resim 118) Evin yapım malzemesi moloz taş olup, duvarlar, taşlar arasına atılan hatlılarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Köşkte, pencerelerde, kapılarda ve evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde özellikle birinci kattın yazlık bölümlerinde yoğun bir biçimde kullanılmıştır.

Kavruk Evi, çitle çevrilmiş bir avlu içinde yer almaktadır. Ev, avlunun kuzey-batı köşesine yerleştirilmiştir. Avluya güney-batı da bulunan ahşap bir kapı ile girilmektedir. Arazi eğiminden dolayı evin güney-doğu duvarı belirli bir seviyeye kadar araziye oturmaktadır.

Evin batı duvarında çardak ve güney-batı cephede ise köşk vardır. Evin doğu duvarında hiçbir açıklığa gidilmemiş olup kuzey duvarında birinci kat seviyesinde beş adet dikdörtgen formlu pencere bulunmaktadır.

Evin giriş kapısı güneydedir. Giriş cephesinde zemin kat seviyesinde bir adet, birinci kat seviyesinde ise üç adet dikdörtgen formlu pencere bulunmaktadır. Birinci kat köşk pencereleri dıştan kepenkle kapatılmıştır. Oda pencereleri ise içten kepenklidir. Sofa çıkması iki ahşap direk ve eli belindelerle taşınmakta olup giriş kapısının üstünü kapatmaktadır. (Çizim 60)

Cumbanın altındaki iki kanatlı ahşap giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir. Taşlığın doğusunda ikişer adet ahır ve samanlık odası bulunmaktadır. (Çizim 28) (Resim 120) Zemin katın güneyinde bulunan

korkuluklu ahşap merdivenlerden evin esas yaşama alanına yani birinci kata çıkılmaktadır.

Birinci kat dış sofalı ve dört odalı plandadır. Evin güney-batı cephesine yani sofanın güneyine bir köşk yerleştirilmiş ve bu bölüm sofadan, bir seki ile yükseltilmiştir. Yazlık mekan olarak düzenlenen köşk, içten kafesli sekiz pencere ile aydınlatılmaktadır (Resim 121) Köşkün pencereleri dış tarafta bulunan kepenkler dışında tamamen açık bırakılmıştır. (Çizim 29) Bu pencereler giyotin pencere düzeneğinde olup aşağı veya yukarı kaldırılıp indirilebilmektedir.(Çizim 90) Köşkün doğusunda üstü açık kapaklı bir dolap vardır.

Sofanın doğusunda mutfak bulunmaktadır. Sonradan ahşap paravana ile bölünen ve günümüzde mutfak olarak kullanılan bölümde davlumbazlı taş ocak vardır. Bu ocağın iki yanında dikdörtgen formlu iki adet pencere bulunmaktadır. Bu mekanın doğusunda üstü açık kapaklı bir dolap ve batı duvarında yüklük vardır. Sofanın batısında ahşap direklerle taşınan üstü açık çardak vardır. Çardaktan bir koridorla geçilen evin helası bulunmaktadır. (Çizim 29) Sofanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Sofanın doğu duvarında kışlık odalara geçit veren iki ahşap kapı bulunmaktadır. Bu kapılar tablolara ayrılmıştır. (Resim 122)

Sofanın güney-doğusunda bulunan oda kışlık oda olarak düzenlenmiştir. Odanın güney duvarında ahşap davlumbazlı taş ocak vardır. Bu ocağın iki yanında dikdörtgen formlu iki adet pencere bulunmaktadır. Odanın kuzey duvarında yüklük ve gusülhane yer almaktadır. Yüklük oldukça sade olup üstü sonradan yağlı boya ile boyanmıştır. Odanın doğu ve batı duvarında karşılıklı iki adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. (Çizim 29) Odanın tavanı alttan çakmalı düz ahşap tavan olup ortasına sekiz kollu yıldız motifli göbek yerleştirilmiştir. Bu göbeğin tam ortasına bölgenin bir geleneği olarak cennet ve bereketin sembolü olan ahşap nar kabartması applike edilmiştir. (Çizim 102) (Resim 125) Odanın doğu duvarındaki ahşap tek kanatlı bir kapıdan evin kiler odasına geçilmektedir.

Kiler odası plan ve süsleme bakımından oldukça sade olup kuzey duvarına açılan dikdörtgen formlu bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Üst örtüsü alttan çakmalı düz tavan şeklindedir.

Sofanın kuzey-doğusunda bulunan oda da ikinci bir kışık oda olarak kullanılmaktadır. Bu oda güney-doğu oda ile benzer yapılmıştır. Odanın kuzey duvarında taş bir ocak ve ocağın iki yanına yerleştirilen iki adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. (Resim 123) Odanın güney duvarında yüklük ve gusülhane vardır. Oldukça sade tutulan yükliğün üzeri ahşap tablalara ayrılmıştır. (Resim124) Odanın doğu ve batı duvarında karşılıklı üstü açık iki adet kapaklı dolap bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz ahşap tavan şeklindedir. Odanın doğu duvarında kiler odasına geçit veren kapı bulunmaktadır.

Kiler odası evin diğer kiler odası ile simetrik yapılmış olup kuzey duvarına açılan dikdörtgen formlu bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Üstü alttan çakmalı düz ahşap tavadır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev bakımsız ve korumasız durumdadır.

Katalog No: 13

Evin Adı: Yusuf Uz Evi

Çizim No: 30,31,61,76

Resim No: 126-133

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Belen İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Yusuf Uz Evi Belen İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev çitle çevrilmiş geniş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı planda yapılmıştır. İki katlı ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Yusuf Uz Evi avlunun kuzey-batı köşesine yerleştirilmiştir ve doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. (Resim 126) Ev, taş ve ahşap malzeme ile inşa edilmiştir. Kuru duvar tekniğinde örülen taşlar arasına birleştirici fonksiyona sahip ahşap hatıllar atılmıştır. Pencereelerde, cümle kapısında, çardak ve köşkte özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun olarak kullanılmıştır. Evin üst örtüsü ise alaturka kiremitle kaplanmıştır.

Evin avlusuna oldukça sade iki kanatlı bir kapı ile girilmektedir. Geniş avlunun batısında sonradan yapılan bir çardak bulunmaktadır. Ev avlunun kuzey-batısına yerleştirilmiştir. Evin giriş cephesinde birinci kat seviyesinde üç adet dikdörtgen pencere ile giriş kapısının üstünü kapatan sofa çıkması bulunmaktadır. Çıkmanın üstü evin çatısından bağımsız olarak kiremitle kapatılmıştır. Çıkma giriş kapısının yanındaki eli belinde ve ahşap direklerle taşınmaktadır. Çıkma içten kafesli ve dıştan kepenkli sekiz adet dikdörtgen pencere vardır. (Çizim 61)

Evin batı cephesinde ahşap direklerle taşınan abdestlik ve çardak vardır. Evin kuzey cephesinde tuvalet ve birinci kat seviyesinde beş adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Sonradan onarım gören tuvalet ana duvardan dışarı taşırılmıştır. Evin doğu cephesinde ise hiçbir açıklığa gidilmemiştir. Evin üstünde üç adet taş baca bulunmaktadır. (Resim 126)

İki kanatlı ahşap giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir. Taşlığın doğusunda ikişer adet ahır ve samanlık bulunmaktadır. (Çizim 30) Mekanların üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. (Resim 127)

Zemin kattan giriş kapısının batısında bulunan bir merdivenle evin birinci katına ulaşılmaktadır. (Resim 128) Birinci kat dış sofalı ve dört odalı planda yapılmıştır. (Çizim 31) Dış sofanın güneyinde de bir köşk bulunmaktadır. Köşk bir seki ile yükseltilmiş olup içten kafesli sekiz pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu pencerelerin üzeri ahşap oyma tekniğinde bursa kemeri formunda yapılmıştır. Kafesler sabit olup dıştan kepenklidir. (Resim 129) Sofada merdiven üstünde ve yanında kapaklı iki dolap bulunmaktadır. Sofanın kuzeyinde iki pencere ve ocak bulunmaktadır. Bu mekan günümüzde hala mutfak olarak kullanılmaktadır. Mekanı çeviren doğu ve batı duvarında ise üstü açık iki adet kapaklı dolap mevcuttur. Sofanın batısında tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilen çardak vardır. Çardağın güneyi abdest alma mekanı olarak yükseltilmiştir. Sofanın bir koridorla geçilen sonradan anarılan hela bulunmaktadır.

Dış sofanın kuzey-doğusundaki odaya tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış bir kapı ile girilmektedir. (Çizim 76) Odanın kuzeyinde davlumbazlı ocak ve iki yanında dikdörtgen pencere vardır. (Resim 133) Pencereler içten kepenklidir. Yüklük ve gusülhane odanın güney duvarına yerleştirilmiş ve oldukça sade tutulmuştur. Odada yüklük üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi bulunmaktadır. Odanın doğu ve batı duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap yer almaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çitalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir. (Resim 132) Odanın doğu duvarında kiler odasına geçit veren bir kapı bulunmaktadır. (Çizim 31)

Kiler odası oldukça karanlık ve loş tutulmuş olup kuzey duvarına açılan küçük bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın üst örtüsünde ise ahşap yuvarlamalar kullanılmıştır.

Sofanın güney-doğusunda bulunan oda kuzey-doğu oda ile benzer yapılmış olup odanın güney duvarına davlumbazlı ocak ve iki pencere yerleştirilmiştir. (Resim 130) Bu odanın kuzey duvarında oldukça sade tutulan

yüklük gusülhane,(Resim 131) doğu ve batı duvarında ise üstü açık birer adet kapaklı dolap bulunmaktadır. Odanın tavanı kuzey-doğu oda tavanı ile benzer bir şekilde karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formu göbek yerleştirilmiştir. Yalnız bu odanın tavanı kuzey-doğu odanın tavan süslemesine göre daha basit bir işçilik göstermektedir. Tavan göbeğinin ortasına diğer bölge evlerinde de görülen sembolik nar yerleştirilmiştir. Odanın doğu duvarında kiler odasına geçit veren tek kanatlı kapı vardır.

Kiler odası güney duvarına açılan bir pencere ile aydınlatılmakta olup üst örtüde diğer kiler odasında olduğu gibi yuvarlamalar kullanılmıştır.

20.yüzyıl başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev sahibinin yaptığı onarımlarla oldukça iyi durumdadır. Yapılan onarımlarla evin bazı birimleri orijinalitesini kaybetmiştir.

Katalog No: 14

Evin Adı: Kamil Gür Evi

Çizim No: 32,33,62

Resim No: 134-139

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Belen İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Kamil Gür Evi Belen İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev duvarla çevrilmiş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı planda yapılmıştır. (Çizim 33) İki katlı ahşap hatıllı moloz taş duvar ile inşa edilmiş kiremit kaplı kırma çatıdır.

Ev, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Moloz taşla inşa edilmiştir. Duvarlar moloz taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde özellikle birinci katta ahşap yoğun olarak kullanılmıştır. Evin üst örtüsünde ise alaturka kiremit görülmektedir. (Resim 134)

Moloz taş örgütlü duvarlar arasında bırakılan bir açıklıktan evin avlusuna girilmektedir. Eğimli bir araziye kurulan evin bugün kullanılan girişi yani ön cephe kuzeydedir. Evin orijinal girişi güneydedir. Kuzey cephede zemin kat seviyesinde odunluğa açılan bir kapı, birinci kat seviyesinde bir merdivenle yükseltilmiş tek kantlı giriş kapısı ve beş adet dikdörtgen pencere ile küçük davlumbaz penceresi bulunmaktadır. (Çizim 62) Evin doğu cephesinde birinci kat seviyesinde çardak ve çıkmanın üç dikdörtgen penceresi bulunmaktadır. Evin orijinal giriş cephesinde zemin kat seviyesinde iki kanatlı ahşap bir kapı ve onun üstünü kapatan sofa çıkması ve iki adet oda penceresi vardır. Çıkma pencereleri dıştan kepenklidir. Evin batı cephesinde ise hiçbir açıklığa gidilmemiştir.

Güney cephedeki orijinal iki kanatlı tablalı giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir. Taşlığın batısında ikişer adet ahır ve samanlık bulunmaktadır. Zemin kat bugün depo olarak kullanılmaktadır. (Çizim 32) Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Zemin katın doğusunda bulunan bir merdivenden evin esas yaşama alanına ulaşılmaktadır.

Birinci kat dış sofalı planda yapılmış olup, (Çizim 33) sofanın güneyine köşk yerleştirilmiştir. Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır. Köşk içten kafesli ve dıştan kepenkli altı adet pencere ile aydınlatılmaktadır. Sofanın batı duvarında üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Sofanın doğusunda çardak vardır. Çardağın kuzeyinde evin helası bulunmaktadır. Sofanın kuzey-doğusunda bir koridorla evin sonradan yapılan giriş kapısı ve onun yanında tek kanatlı hela kapısı yer almaktadır. Sofanın kuzeyi ise sonradan bir paravana ile bölünerek mutfığa çevrilmiştir. Sofanın batısında odalara geçit veren kapılar bulunmaktadır. (Çizim 19) Sofanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Tek kanatlı ahşap bir kapıdan mutfığa girilmektedir. Mutfağın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve dıştan kafesli ve içten kepenkli iki adet pencere bulunmaktadır. Ocağın içinde küçük bir aydınlatma penceresi vardır. Odanın doğu duvarında kapaklı dolap yer almaktadır. Mutfağın batı duvarında üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz ahşap tavan şeklindedir.

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. (Resim 136) Kışlık olarak kullanılan odanın batı duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere mevcuttur. Odanın güney duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Yüklük ve gusülhane ahşap tablalara ayrılmış ancak tablaların içleri boş bırakılmıştır. Odada yüklük ve gusülhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın doğu duvarında üstü açık kapaklı bir dolap bulunmaktadır. Batı duvarında ise kiler odasına geçit veren bir kapı ve üstü açık kapaklı bir dolap mevcuttur. Odanın tavanı alttan çakmalı düz ahşap tavan olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir. (Resim 138)

Evin kuzey-batı kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Kiler oldukça sade tutulmuş olup duvar örgü sisteminden kaynaklanan hatıllar çıkıntılı bir şekilde bırakılmıştır. Odanın kuzeyinde bulunan dikdörtgen küçük bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

Evin güney-batı odasına tek kanatlı tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Oda evin kuzey-batı odası ile benzer yapılmıştır. Kışlık olarak kullanılan odanın güney duvarında sonradan yapılan dikdörtgen bir pencere vardır. Odanın kuzey duvarında yüklük ve gslhane bulunmaktadır. Yüklük ve gslhane üstü tablalara ayrılmış ancak tablaların içleri diğer odada olduğu gibi boş bırakılmıştır. (Resim 137) Odada yüklük ve gslhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın batı duvarında kiler odasına geçit veren bir kapı bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini kırkbeş derecelik açıyla kesen ıtalara karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir. (Resim 139)

Evin güney-batı kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Kiler oldukça sade tutulmuş olup kuzey-batı kiler odası ile benzerdir. Odada duvar örgü sisteminden kaynaklanan hatıllar çıkıntılı bir şekilde bırakılmıştır. Odanın güneyinde bulunan ktik dikdörtgen bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın st ise ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev özellikle dış sofalı planın uygulanışı bakımından önemli örneklerden biridir. Ev sonradan bazı onarımlar görmesine karşılık orijinalitesini korumaktadır.

Katalog No: 15

Evin Adı: Mehmet Arıcı Evi

Çizim No: 34,35,63

Resim No: 140-147

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Belen İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Mehmet Arıcı Evi Belen İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev kısmen duvarla kısmen de çitle çevrilmiş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı planda yapılmıştır. (Çizim 35) İki katlı ahşap hatlılı moloz taş duvar ile inşa edilmiş kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Duvarlar moloz taşlar arasına atılan ahşap hatlılarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde özellikle birinci katta ahşap oldukça çok kullanılmıştır. Evin üst örtüsünde ise alaturka kiremit görülmektedir.

Evin avlusuna iki kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Evin cephesi doğudadır. Giriş kapısının üstünde sofa çıkması bulunmaktadır. Çıkma üstünde içten kafesli ve dıştan kepenkli üç adet pencere vardır. Çıkmanın üstü evin çatısından bağımsız olarak kiremitle kaplanmıştır. (Resim 140-141) Ön cephede birinci kat seviyesinde iki adet dikdörtgen oda penceresi mevcuttur. (Çizim 63) Evin güney cephesinde birinci kat seviyesinde çardak, batı cephesinde dört adet dikdörtgen oda penceresi bulunmaktadır. Evin kuzey cephesinde ise hiçbir açıklık yoktur.

İki kanatlı tablalara ayrılmış giriş kapısından taşlığa ulaşılmaktadır. Taşlığın kuzeyinde ikişer adet ahır ve samanlık bulunmaktadır. (Çizim 34) Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Zemin katın güneyinde bulunan bir merdivenden evin birinci katına ulaşılmaktadır. (Resim 142)

Birinci kat dış sofalı planda yapılmış olup, sofanın doğusuna köşk yerleştirilmiştir. (Resim 143) Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır.

Köşk içten kafesli ve dıştan kepenkli üç adet pencere ile aydınlatılmaktadır. Köşkün kuzeyinde ve batısında kapaklı dolap bulunmaktadır. Sofanın batısında bir koridorla geçilen hela bulunmaktadır. Bu koridorun başlangıcında ise tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilen çardak ve abdestlik bulunmaktadır. Sofanın batısı ise sonradan bir paravana ile bölünerek mutfağa çevrilmiştir. Sofanın kuzeyinde odalara geçit veren kapılar bulunmaktadır. (Çizim 35) Sofanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Tek kanatlı ahşap bir kapıdan mutfağa girilmektedir. Mutfağın batı duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet pencere bulunmaktadır. Odanın kuzey ve güney duvarında birer adet üstü açık kapaklı bir dolap vardır. Mutfağın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çitalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formu göbek yerleştirilmiştir.

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Kışık olarak kullanılan odanın batı duvarında sonradan yapılan dikdörtgen bir pencere mevcuttur. Odanın doğu duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Yüklük ve gusülhane üstü tablalara ayrılmış ancak tablaların içleri boş bırakılmıştır. (Resim 145) Odada yüklük ve gusülhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın güney duvarında üstü açık kapaklı bir dolap bulunmaktadır. Kuzey duvarında ise kiler odasına geçit veren bir kapı ve üstü açık kapaklı bir dolap mevcuttur. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi çitalarla bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formu göbek yerleştirilmiştir. (Resim 144)

Evin kuzey-batı kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Kiler oldukça sade tutulmuş olup duvar örgü sisteminden kaynaklanan hatıllar çıkıntılı bir şekilde bırakılmıştır. Odanın batısında bulunan dikdörtgen bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

Evin kuzey-doğu odasına tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Oda evin kuzey-batı odası ile benzer bir tasarıma sahiptir. Kışık olarak kullanılan odanın doğu duvarında sonradan yapılan dikdörtgen bir pencere mevcuttur. Odanın batı duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Yüklük ve

gusülhane üstü tablalara ayrılmış ancak tablaların içleri diğer odada olduğu gibi boş bırakılmıştır. (Resim 147) Odada yüklük ve gusülhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan sergen vardır. Odanın kuzey duvarında kiler odasına geçit veren bir kapı bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formu göbek yerleştirilmiştir.(Resim 146)

Evin kuzey-doğu kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Kiler oldukça sade tutulmuş olup kuzey-batı kiler odası ile benzerdir. Odada duvar örgü sisteminden kaynaklanan hatıllar çıkıntılı bir şekilde bırakılmıştır. Odanın doğusunda bulunan dikdörtgen bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev, sonradan ev sahibi tarafından yapılan onarımlarla orijinalitesini yitirmiştir. Özellikle oda kurgusu açısından ocakların kaldırılması, oda anlayışını günümüz evlerine yaklaştırmıştır.

Katalog No: 16

Evin Adı: Kerim Aslan Evi (Mustafa Coşkun)

Çizim No: 36,37,64

Resim No: 148-153

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Belen İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Kerim Aslan Evi Belen İlvat köyünde bulunmaktadır. Ev duvarla çevrilmiş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı planda yapılmıştır. İki katlı ahşap hatıllı moloz taş duvar ile inşa edilmiş kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Moloz taşla inşa edilmiştir. Duvarlar moloz taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Duvarlar sonradan beyaz boya ile boyanmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde özellikle birinci katta ahşap yoğun olarak kullanılmıştır. Evin üst örtüsünde ise alaturka kiremit görülmektedir.

Evin avlusuna iki kanatlı bir kapıdan girilmektedir. Orijinal giriş kapısı yani ön cephe kuzeydedir. Bugün ise evin giriş kapısı yani ön cephe güneydedir. (Resim 148-149) Ön cephede zemin kat seviyesinde iki adet dikdörtgen pencere ile giriş kapısı bulunmaktadır. Birinci kat seviyesinde dört adet kafesli pencere mevcuttur. (Çizim 64) Evin batı cephesinde hiçbir açıklığa gidilmemişken, kuzey cephede yani orijinal giriş cephesinde çıkma ve iki adet kafesli pencere vardır. Evin doğu cephesinde ise sonradan yenilenen çardak bulunmaktadır.

İki kanatlı üstü tablalara ayrılmış giriş kapısından taşlığına ulaşılmaktadır. Taşlığın batısında ikişer adet ahır ve samanlık bulunmaktadır. (Çizim 36) Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Zemin kat günümüzde tamamen değişmiş ve fonksiyonellini yitirmiştir. Zemin katın kuzeyinde bulunan bir merdivenden evin birinci katına ulaşılmaktadır.

Birinci kat dış sofalı planda yapılmış olup (Çizim 37), sofanın kuzeyine köşk yerleştirilmiştir. Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır. Köşk

içten kafesli ve dıştan kepenkli sonradan yenilenen üç dikdörtgen pencere ile aydınlatılmaktadır. (Resim 150) Köşkün batısında kapaklı dolap bulunmaktadır. Sofanın güneyinde bir koridorla geçilen hela bulunmaktadır. Bu koridorun başlangıcında ise tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilen ve sonradan yenilenen çardak bulunmaktadır. Sofanın güneyi ise sonradan bir paravana ile bölünerek mutfağa çevrilmiştir. Sofanın batısında odalara geçit veren kapılar bulunmaktadır. (Çizim 37) Sofanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Tek kanatlı ahşap bir kapıdan mutfağa girilmektedir. Mutfağın güney duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet pencere bulunmaktadır. Odanın doğu ve batı duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap vardır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir.

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Kışık olarak kullanılan odanın kuzey duvarında sonradan yapılan dikdörtgen bir pencere mevcuttur. Odanın güney duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Yüklük ve gusülhane üstü tablalara ayrılmış ve bu tablaların içleri sonradan değişik resimlerle doldurulmuştur. (Resim 153) Odada yüklük ve gusülhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın doğu duvarında üstü açık kapaklı bir dolap bulunmaktadır. Batı duvarında kiler odasına geçit veren bir kapı ve üstü açık kapaklı bir dolap mevcuttur. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir. (Resim 152)

Evin kuzey-batı kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Kiler bugün banyo olarak düzenlenmiştir. Odanın kuzeyinde bulunan dikdörtgen bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise sonradan düz ahşap tavanla kaplanmıştır.

Evin güney-batı odasına tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Bu oda evin kuzey-batı odası ile benzer yapılmıştır. (Resim 151) Kışık olarak kullanılan odanın güney duvarında sonradan yapılan dikdörtgen bir pencere mevcuttur. Odanın kuzey duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır.

Yüklük ve gusülhane üstü tablalara ayrılmış ve tablaların içleri diğer odada olduğu gibi resimlerle doldurulmuştur. Odada yüklük ve gusülhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın batı duvarında kiler odasına geçit veren bir kapı bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir.

Evin güney-batı kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Kiler odası tamamen yenilenmiş olup günümüzde banyo olarak kullanılmaktadır. Odanın güneyinde bulunan dikdörtgen bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise sonradan düz ahşap tavanla kaplanmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev özellikle sonradan ev sahibi tarafından yapılan onarımlarla orijinalitesini yitirmiştir. Özellikle odalar fonksiyonları ve kullanımları bakımından tamamen değiştirilmiştir.

Katalog No: 17

Evin Adı: Ahmet Arıcı Evi

Çizim No: 38,39,65

Resim No: 154-159

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Belen İlvat Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Ahmet Arıcı Evi Belen İlvat köyünde bulunmaktadır. Eğimli bir araziye inşa edilen ev taşla çevrilmiş bir avlu içinde yer almaktadır. Dış sofalı eyvanlı planda yapılmış, iki katlı, ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, kiremit kaplı ve kırma çatılıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Ev moloz taşla inşa edilmiştir. Duvarlar taşlar arasına atılan hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde özellikle birinci katın yazlık bölümlerinde ahşap malzeme yoğun olarak kullanılmıştır.

Evin avlusuna iki kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Avlu oldukça küçük tutulmuştur. Evin giriş kapısı güneydedir. (Resim 154) Ön cephede zemin kat seviyesinde iki kanatlı giriş kapısı ve birinci kat seviyesinde dört adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Giriş kapısının üstünde dıştan kafesli iki pencere yer almaktadır. (Çizim 65) Evin batı cephesinde çardak, kuzey cephesinde sofa çıkması ve üç adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Evin doğu cephesinde ise hiçbir açıklığa gidilmemiştir. Evin üstünde bir adet taş baca vardır.

Tablalara bölünmüş iki kanatlı ahşap giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir. Taşlığın doğusunda iki adet ahır ve bir adet küçük samanlık bulunmaktadır. (Çizim 38) Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Zemin katın batısında bulunan bir merdivenden evin esas yaşama katına ulaşılmaktadır.

Birinci kat dış sofalı ve eyvanlı planda yapılmış olup, sofanın kuzeyine köşk yerleştirilmiştir. Köşk bir seki ile yükseltilerek sofadan ayrılmıştır. Köşk

dıştan kepenkli dört adet pencere ile aydınlatılmaktadır. (Resim 155) Bu pencereler içten kafeslidir. Sofanın batısında tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilen üstü açık çardak bulunmaktadır. Çardağın güneyinde bir paravana ile bölünen hela vardır. Sofanın güneyi ise sonradan bir paravana ile bölünerek mutfağa çevrilmiştir. Sofanın kuzeyinde odalara geçit veren eyvan bulunmaktadır. (Çizim 39) Sofanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Sofanın güneyinde bulunan paravananın batısındaki açıklıktan mutfağa girilmektedir. Mutfağın güney duvarında sonradan yapılan dikdörtgen bir pencere bulunmaktadır. Odanın batı duvarında üstü açık kapaklı dolap vardır. Mutfağın doğu duvarında davlumbazlı ocak mevcuttur. Odanın üstü ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

Evin kuzey-doğu odasına tek kanatlı tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Kışık olarak kullanılan odanın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük ve gusülhane tablalara ayrılmış ancak tablaların içleri boş bırakılmıştır. (Resim 157) Odada yüklük ve gusülhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın doğu ve batı duvarında üstü açık kapaklı birer dolap bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi çıtalarla bölünmüş ve tavanın ortasına sekiz kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir.

Evin güney-doğu odasına tek kanatlı, tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Oda evin kuzey-doğu odası ile benzer bir tasarıma sahiptir. Kışık olarak kullanılan odanın güney duvarında sonradan yapılan şevli bir pencere vardır. Odanın kuzey duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Yüklük ve gusülhane tablalara ayrılmış ancak tablaların içleri diğer odada olduğu gibi boş bırakılmıştır. (Resim 159) Odada yüklük ve gusülhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın doğu duvarında kiler odasına geçit veren bir kapı bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir. (Resim 158)

Evin kuzey-doğu kiler odasına eyvandan tek kanatlı bir kapıyla girilmektedir. Kiler oldukça geniş tutulmuş olup dikdörtgen formdadır. Odada duvar örgü sisteminden kaynaklanan hatıllar çıkıntılı bir şekilde bırakılmıştır. Oldukça karanlık ve loş tutulan odanın kuzeyinde bulunan küçük bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

Evin güney-doğu kiler odasına evin güney-doğu odasından tek kanatlı bir kapıyla girilmektedir. Kiler oldukça sade tutulmuş olup duvar örgü sisteminden kaynaklanan hatıllar çıkıntılı bir şekilde bırakılmıştır. Odanın güneyinde bulunan küçük bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev özellikle sonradan ev sahibi tarafından yapılan onarımlarla orijinalitesini yitirmiştir. Özellikle oda kurgusu açısından ocakların kaldırılması, geleneksel oda anlayışını değiştirmiştir.

D. Sarıhacılar Köyü Evleri

Katalog No: 18

Evin Adı: Orhan Can Evi

Çizim No: 40,41,66,92

Resim No: 160-167

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Sarıhacılar Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Orhan Can Evi Sarıhacılar köyünde bulunmaktadır. Ev, eğimli bir araziye kurulmuştur. Avlusuzdur. Dış sofalı planda yapılmıştır. Ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, kuzey güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Duvarlar, moloz taşlar arasına atılan hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan mekanlarda özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun bir şekilde kullanılmıştır.

Eğimli bir araziye kurulan eve iki kantlı bir kapıdan girilmektedir. Kapı üstü tablalara ayrılmış ve tabla içleri çıtaların asimetrik bir şekilde yerleştirilmesiyle elde edilen süslemelerle doldurulmuştur.(Çizim 66)

Giriş kapısının üstünde ön cephede izbe seviyesinde evin odunluğuna açılan bir kapı, küçük bir pencere ve giriş kapısı bulunmaktadır. Birinci kat seviyesinde ise giriş kapısının üstünü kapatan sofa çıkması ve üç adet dikdörtgen oda penceresi (Çizim 92) ile küçük davlumbaz penceresi bulunmaktadır. Çıkma giriş kapısının yanındaki iki elibeline ve direklerle taşınmaktadır. (Resim 160) Çıkmanın üstünde içten kafesli ve dıştan kepenkli dört adet pencere bulunmaktadır. Çıkmanın üstü evin çatısından bağımsız olarak kiremitle kapatılmıştır. (Çizim 66) Evin kuzey cephesinde üç adet dikdörtgen oda penceresi vardır. Evin doğu duvarında beş adet dikdörtgen pencere ile küçük bir hela penceresi ve küçük bir davlumbaz penceresi bulunmaktadır. Evin güney duvarında çardak ve iki adet çıkma penceresi vardır.

İki kanatlı ahşap giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir. (Resim 161) Bugün yeniden düzenlenen taşlığın kuzeyinde ikişer adet ahır ve samanlık bulunmaktadır. (Çizim 40) Zemin katın duvarları sıva ile kapatılmış olup ahşap hatılların uçları duvarlardan çıkıntılı bir şekilde bırakılmıştır. Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır. Zemin katın güneyinde bulunan ahşap bir merdivenden evin birinci katına ulaşılmaktadır. (Resim 162)

Birinci kat dış sofalı planda yapılmış olup sofanın güneyine köşk oda yerleştirilmiştir. (Çizim 41)

Köşk oda ahşap bir paravana ile sofadan ayrılmış olup bir seki ile yükseltilmiştir. Köşk oda içten kafesli ve dıştan kepenkli dört adet dikdörtgen pencere ile aydınlatılmaktadır. (Resim 163) Köşk odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütünü birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir.

Sofanın doğusuna önceden mutfak olarak kullanılan oda yerleştirilmiştir. Bu oda sonradan ahşap bir dolapla sofadan ayrılarak oluşturulmuştur. Mutfağın doğusunda davlumbazlı ocak ve iki adet kafesli pencere bulunmaktadır. Mutfağın batı duvarında sonradan eklenen kapaklı dolap mutfağı sofadan ayırmaktadır. Mutfağın kuzey ve güney duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Mutfağın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklindedir.

Sofanın güneyinde çardak ve bir koridorla geçilen hela bulunmaktadır. Hela duvarla çevrilmiş olup doğu duvarına açılan küçük bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Çardağa ise tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. (Çizim 41)

Sofanın kuzey duvarında odalara geçit veren kapılar bulunmaktadır.

Evin kuzey-doğu odasına tek kanatlı üstü tablalara bölünmüş bir kapı ile girilmektedir. Evin kışık olarak kullanılan mekanlarından biri olan odanın doğu duvarında davlumbazlı ocak ve içten kepenkli iki adet kafesli pencere bulunmaktadır. Ocağın içinde tütünlük adı verilen küçük bir pencere ocağı aydınlatılmaktadır. (Resim 165) Odanın batı duvarında yükülük ve gusülhane vardır. Yükülük ve gusülhanenin üstü tablalara ayrılmış ancak tablaların içi boş bırakılmıştır. Yükülük ve gusülhanenin üstünde musandıra bulunmaktadır Odanın

raf sistemi musandıranın yanından başlayıp odayı dolanmaktadır. Yüklüğün köşesinde ise çiçeklikler mevcuttur. Odanın güney duvarında üstü açık kapaklı dolap vardır. Odanın kuzey duvarında ise üstü açık kapaklı dolap ve kiler odasına geçit veren tek kanatlı kapı bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yılsız formlu göbek yerleştirilmiştir. Göbeğin ortasında bolluk ve bereketin simgesi olan nar motifi kabartmalı bir şekilde applike edilmiştir. (Resim 164)

Kiler odası oldukça sade tutulmuş olup kuzey ve doğu duvarına açılan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın duvarlarında düğme adı verilen ahşap hatıllar çıkıntılı bir biçimde bırakılmıştır. Odanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış bir kapı ile girilmektedir. Oda kuzey-doğu oda ile benzer yapılmış olup evin kışık olarak kullanılan mekanlarından biridir. Odanın batı duvarında davlumbazlı ocak ve içten kepenkli iki adet pencere bulunmaktadır. Ocak içinde tütünlük penceresi bulunmaktadır. (Resim 167) Odanın doğu duvarında yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük ve gusülhane üstü tablalara ayrılmış olup tabla içleri boş bırakılmıştır. Yüklüğün köşesinde çiçeklik mevcuttur. Yüklük ve gusülhanenin üstünde musandıra bulunmaktadır. Odanın raf sistemi musandıranın yanından başlayıp bütün odayı dolanmaktadır. Odanın güney duvarında üstü açık kapaklı dolap vardır. Odanın kuzey duvarında ise üstü açık kapaklı dolap ve kiler odasına geçit veren tek kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yılsız formlu göbek yerleştirilmiştir. Göbeğin ortasında bolluk ve bereketin simgesi olan nar motifi yerleştirilmiştir. (Resim 166)

Kuzey-batı kiler odasına tablalara ayrılmış tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmekte olup oda kuzey duvarına açılan tek ve batı duvarına açılan iki adet pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın duvarlarından düğme adı verilen ahşap hatılların uçları çıkıntılı olarak bırakılmıştır. Odanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev bugün Metin Sözen'in başkanlığında Antalya Mimarlar Odası ve Çekül tarafından restore edilmektedir. Oldukça iyi durumdadır.

Katalog No: 19

Evin Adı: Fuat Bilginoglu Evi

Çizim No: 42,43,67

Resim No: 168-175

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Sarıhacılar Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Fuat Bilginoglu Evi Sarıhacılar köyünde bulunmaktadır. Ev, eğimli bir araziye kurulmuştur. Dış sofalı planda yapılmıştır. İki katlı ahşap hatıllı moloz taş duvarla inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Duvarlar, taşlar arasına atılan hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan alanlarında özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun bir şekilde kullanılmıştır. Evin üst örtüsü ise alaturka kiremitle kaplanmıştır.

Eğimli bir araziye kurulan ev avlusuzdur. Eve giriş yani ön cephe batıdadır. Evin giriş kapısı zeminden yükseltilmiştir. Giriş kapısının üstünde ön cephede sofa çıkması bulunmaktadır. (Resim 168-169) Çıkma üstünde dıştan kepenkli dört adet pencere vardır. Çıkmanın üstü çatıdan bağımsız olarak kiremitle kapatılmıştır. Çıkma pencerelerinden hariç ön cephede birinci kat seviyesinde üç adet dikdörtgen oda penceresi daha vardır. (Çizim 67) Evin kuzey cephesinde birinci kat seviyesinde bir adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Evin doğu cephesinde birinci kat seviyesinde beş adet dıştan kafesli pencere mevcuttur. Evin güney cephesinde ise çardak ve üç adet çıkma penceresi vardır. Evin üstünde üç adet taş baca mevcuttur. Bu bacaların üstü kiremit kaplıdır.

Zeminden yükseltilen giriş kapısının üstü çıtaların asimetrik çakılmasıyla elde edilen bir formla süslenmiştir. İki kanatlı ahşap giriş kapısından taşığa girilmektedir. Taşığın kuzeyinde iki adet ahır ve bir adet samanlık bulunmaktadır. Zemin katta düğme adı verilen hatılların uçları duvardan çıkıntılı olarak açıkta bırakılmıştır. (Resim 170) Taşığın katın güneyinde ise birinci kata çıkan ahşap

merdiven mevcuttur. (Resim 171) Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Birinci kat dış sofalı planda yapılmış olup sofanın güney-batısına köşk yerleştirilmiştir. (Çizim 43)

Köşk bir seki ile yükselti olarak sofadan ayrılmıştır. Köşk güneyinde bulunan üç ve batısında bulunan içten kafesli dıştan kepenkli dört adet pencere ile aydınlatılmaktadır.

Sofanın doğusuna önceden mutfak olarak kullanılan oda yerleştirilmiştir. Bu oda sonradan bir duvarla bölünmüştür. Mutfağın doğusunda davlumbazlı ocak ve dıştan kafesli iki adet pencere bulunmaktadır. Mutfağın kuzey ve güney duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Mutfağın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklindedir. (Çizim 43)

Sofanın güneyinde çardak ve güney-doğusunda bir koridorla geçilen hela bulunmaktadır. Çardağa tek kantlı ahşap bir kapı ile girilmektedir.

Sofanın kuzey duvarında odalara geçit veren kapılar bulunmaktadır. Sofanın üstü ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

Evin kuzey-doğu odasına tek kanatlı üstü tablalara bölünmüş bir kapı ile girilmektedir. (Resim 172) Evin kışlık olarak kullanılan mekanlarından biri olan odanın doğu duvarında davlumbazlı ocak ve içten kepenkli iki adet kafesli pencere bulunmaktadır. Ocağın içinde tütünlük adı verilen küçük bir pencere ocağı aydınlatılmaktadır. Odanın batı duvarında yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük ve gusülhanenin üstü tablalara ayrılmış ancak tablaların içi boş bırakılmıştır. Yüklük ve gusülhanenin üstünde musandıra bulunmaktadır Odanın raf sistemi musandıranın yanından başlayıp odayı dolanmaktadır. Yüklüğün köşesinde ise çiçeklikler mevcuttur. Odanın güney duvarında üstü açık kapaklı dolap vardır. Odanın kuzey duvarında ise üstü açık kapaklı dolap ve kiler odasına geçit veren tek kanatlı kapı bulunmaktadır. (Resim 173) Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çatalarla karelere bölünmüş ve tavanın ortasına sekiz kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir. Göbeğin ortasında bolluk ve bereketin simgesi olan nar motifi

kabartmalı aplike edilmiştir. Göbeğin üstüne nazar boncukları aplike edilmiştir. (Resim 174)

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı üstü tablolara ayrılmış bir kapı ile girilmektedir. Oda kuzey-doğu oda ile benzer yapılmış olup evin kışlık olarak kullanılan mekanlarından bir diğeridir. Odanın batı duvarında davlumbazlı ocak ve içten kepenkli iki adet pencere bulunmaktadır. Ocak içinde tütünlük penceresi bulunmaktadır. Odanın doğu duvarında yüklük ve gusülhane vardır. Yüklük ve gusülhane tablolara ayrılmış olup tabla içleri boş bırakılmıştır. Yüklüğün köşesinde çiçeklik mevcuttur. Yüklük ve gusülhanenin üstünde musandıra bulunmaktadır. Odanın raf sistemi musandıranın yanından başlayıp bütün odayı dolanmaktadır. Odanın güney duvarında üstü açık kapaklı dolap vardır. Odanın kuzey duvarında ise üstü açık kapaklı dolap ve kiler odasına geçit veren tek kanatlı kapı bulunmaktadır. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve tavanın ortasına sekiz kollu yıldız formu göbek yerleştirilmiştir. Göbeğin ortasında bolluk ve bereketin simgesi olan nar motifi kabartmalı aplike edilmiştir.(Resim 175)

Evin kiler odası iki kışlık odadan da geçişi sağlanan dikdörtgen bir mekandır. Kiler odası kuzey,doğu ve batı duvarlarına açılan birer adet pencere ile aydınlatılmaktadır. (Çizim 43) Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev bugün Metin Sözen'in başkanlığında Antalya Mimarlar Odası ve Çekül tarafından restore edilmektedir.

Katalog No: 20

Evin Adı: İrfan Çömezoğlu Evi

Çizim No: 44,45,68

Resim No: 176-183

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Sarıhacılar Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

İrfan Çömezoğlu Evi Antalya'nın Akseki ilçesine bağlı Sarıhacılar köyünde bulunmaktadır. Ev eğimli bir araziye inşa edilmiştir. Dış sofalı planda yapılmıştır. İki katlı, ahşap hatıllı moloz taş duvar ile inşa edilmiş, kiremit kaplı beşik çatılıdır.

Ev doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Yapım malzemesi olarak taş ve ahşap kullanılmıştır. Özellikle evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde ahşap yoğun olarak bulunmaktadır. Duvarlar taşlar arasına atılan hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır.

Ev taşla çevrilmiş bir avlu içine alınmıştır. Evin giriş kapısı yani ön cephe doğudadır. (Resim 177) Giriş cephesinde birinci kat seviyesinde, bugün mevcut olamayan fakat diğer bölge evleriyle karşılaştırıldığında olduğu muhtemel köşk ve iki adet kafesli pencere bulunmaktadır. köşkün üzeri bugün tahtalarla kapatılmıştır. (Çizim 68) Evin güney duvarında yılmış durumda olan çardak ve sonradan yapılan hela penceresi bulunmaktadır. (Resim 176) Evin batı cephesinde birinci kat seviyesinde dört adet kafesli pencere vardır. Evin kuzey duvarında ise hiçbir açıklığa gidilmemiştir.

Doğu cephede bulunan iki kanatlı ahşap giriş kapısından evin taşlığına girilmektedir. Taşlığın kuzeyinde iki adet ahır bulunmaktadır. (Çizim 44) Zemin katın üzeri ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

Giriş kapısının güneyinde bulunan bir merdivenden evin esas yaşama katına yani birinci kata ulaşılmaktadır. (Resim 178)

Birinci kat dış sofalı ve iki odalı planda olup (Çizim 45) sofanın doğusuna köşk yerleştirilmiştir. Köşk pencereleri tamamen yıkılmış olup koruma amaçlı olarak ahşapla kapatılmıştır. (Resim 179)

Dış sofanın batısına bir ocak ve iki adet dikdörtgen kafes yerleştirilmiştir. Sofanın güneyinde çardak ve bir koridorla geçilen hela bulunmaktadır. Çardak bugün yıkılmış durumdadır. Hela ise yenilenmektedir. Sofanın kuzey duvarında odalara geçit sağlayan kapılar ve iki adet kapaklı dolap bulunmaktadır. Sofanın üst örtüsü ahşaplarla kapatılmış ve hava sirkülasyonunun sağlanması bakımından eğimli yapılmıştır.

Evin kuzey-doğu odasına tak kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Kışlık oda olarak kullanılan bu odanın doğu duvarına davlumbazlı ocak ve iki adet kafesli pencere yerleştirilmiştir. (Resim 181) Odanın batı duvarında yükük ve gusülhane bulunmaktadır. oldukça sade tutulan yükük oldukça harap durumdadır. Odanın kuzey ve güney duvarında birer adet kapaklı dolap vardır. Dolapların üstü ağız açık şeklinde açık bırakılmış ve geometrik motiflerle çevrelenmiştir. Dolap üstlerinde de rozetli süslemeler görülmektedir. Odanın tavanı alttan çakmalı düz ahşap tavan olup, bütün yüzeyi kare formu oluşturacak biçimde ahşap çıtalarla bölünmüştür. Tavanın ortasına sekiz kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir. Bu göbeğin kenarlarına geometrik süslemeli çıtalar yerleştirilerek kabartma yapılmıştır. Göbeğin ortasında bolluk ve bereketin sembolü olan nar motifi yerleştirilerek kenarları akant yapraklı çıtalarla çevrilmiştir. (Resim 180)

Evin kuzey-batı bölümü ahşap bir paravana ile bölünerek iki oda arasına ek bir kiler odası yapılmıştır. Kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmekte olup oda içinde hiçbir açıklığa gidilmemiştir. Odanın üst örtüsü alttan çakmalı düz ahşap tavadır. Kiler odasının batısında evin kuzey-batı odasına geçit veren tek kanatlı ahşap bir kapı bulunmaktadır.

Kuzey batıda bulunan oda evin kışlık olarak kullanılan odalarından bir tanesidir. Odanın batı duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet kafesli pencere bulunmaktadır. (Resim 183) Oldukça sade tutulan yükük ve gusülhane odanın doğu duvarına yerleştirilmiştir. Odanın kuzey ve güney duvarında birer adet üstü

açık kapaklı dolap vardır. Odanın üst örtüsü yuvarlak tavan formundadır. Bu yuvarlak tavanın içi karelere bölünmüştür. Ortasında bugün mevcut olmayan sekiz kollu yıldız formu göbeğin izleri mevcuttur. (Resim 182)

20.y.y. başlarında inşa edilen ve bugün oldukça harap durumda olan ev sahibinin isteği ile onarılmaktadır.

Katalog No: 21

Evin Adı: Fatma Genç Evi

Çizim No: 46,47,69,91,98

Resim No: 184-187

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Sarıhacılar Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

Fatma Genç Evi Sarıhacılar köyünde bulunmaktadır. Ev moloz taş duvarla çevrilmiş bir avlu içine alınmıştır. Dış sofalı planda yapılmıştır. İki katlı ahşap hatıllı moloz taş duvar ile inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kırma çatılıdır.

Ev, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Duvarlar, moloz taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan bölümlerinde özellikle birinci katta ahşap çok kullanılmıştır.

Evin ön cephesi avluya değil sokağa yönelmiştir. Evin giriş kapısı batıdadır. Giriş kapısının üstünde sofa çıkması bulunmaktadır. (Resim 184) Çıkma üstünde dört adet kafesli pencere vardır. Çıkmanın üstü evin çatısından bağımsız olarak kiremitle kaplanmıştır. (Çizim 69) Ön cephede birinci kat seviyesinde üç adet dikdörtgen pencere ile küçük bir davlumbaz penceresi mevcuttur. Evin güney cephesinde birinci kat seviyesinde çardak ve çıkmanın iki penceresi, batı cephesinde altı adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Evin kuzey cephesinde ise hiçbir açıklığa gidilmemiş ve kuzey batı duvarının köşesi pahlanmıştır. (Çizim 27) Evin çatısında üç adet taş baca bulunmaktadır.

İki kanatlı giriş kapısından evin taşılığına ulaşılmaktadır. Taşılığın kuzeyinde ikişer adet ahır ve samanlık bulunmaktadır. (Çizim 46) Zemin katın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Zemin katın güneyinde bulunan bir merdivenden evin birinci katına ulaşılmaktadır.

Birinci kat dış sofalı planda yapılmış olup, sofanın kuzey-batısına köşk oda yerleştirilmiştir. Köşk oda ahşap bir paravana ile bölünerek sofadan ayrılmıştır. Köşk oda içten kafesli ve dıştan kepenkli dört kafesli pencere ile

aydınlatılmaktadır. Sofa ise batı duvarına açılan dıştan kafesli iki adet pencere ile aydınlatılmaktadır. (Çizim 91) Sofanın doğusunda bir koridorla geçilen hela bulunmaktadır. Bu koridorun başlangıcında ise bugün girişi yıkılmış olan çardak bulunmaktadır. Sofanın doğusunda mutfak mekanı olarak kullanılan davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere vardır. Mutfak için ayrılan bölümün güney duvarında üstü açık kapaklı dolap mevcuttur. Sofanın kuzeyinde odalara geçit veren kapılar ve bir tane üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır. Sofanın üstü ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Evin kuzey-doğu odasına tek kanatlı üstü tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Kışık olarak kullanılan odanın doğu duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere mevcuttur. (Resim 185) Odanın batı duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Yüklük ve gusülhane ahşap tablalara ayrılmış ancak tablaların içleri boş bırakılmıştır. Odada yüklük ve gusülhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın kuzey duvarında ise kiler odasına geçit veren merdivenle yükseltilmiş bir kapı ve üstü açık kapaklı bir dolap mevcuttur. Odanın tavanı çokgen bir tavan olup, çokgen tavanın içi ahşap çıtalarla doldurulmuştur. Ortada ise daire formu göbek bulunmaktadır. (Resim 186)

Evin kuzey-doğu kiler odasına merdivenle yükseltilmiş tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Kiler oldukça sade tutulmuş olup duvar örgü sisteminden kaynaklanan ahşap hatıların uçları çıkıntılı bir şekilde bırakılmıştır. Odanın doğusunda bulunan küçük dikdörtgen bir pencere odayı aydınlatmaktadır. (Çizim 47) Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı tablalara ayrılmış bir kapıdan girilmektedir. Oda evin kuzey-doğu odası ile benzer yapılmıştır. Kışık olarak kullanılan odanın batı duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere mevcuttur. Ocak içinde ise tütünlük adı verilen küçük bir aydınlatma penceresi bulunmaktadır. (Resim 185) Odanın doğu duvarında yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Yüklük ve gusülhane üstü tablalara ayrılmış ancak tablaların içleri diğer odada olduğu gibi boş bırakılmıştır. Odada yüklük ve gusülhanenin üstünden başlayıp odayı dolanan bir raf sistemi vardır. Odanın kuzey ve güney

duvarında birer adet üstü açık kapaklı dolap mevcuttur. (Çizim 98) Odanın kuzey duvarında kiler odasına geçit veren bir kapı bulunmaktadır. Bu kapı diğer oda da olduğu gibi merdivenle yükseltilmemiş odayla aynı kotta verilmiştir. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formlu göbek yerleştirilmiştir.

Evin kuzey-batı kiler odasına tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Kiler oldukça sade tutulmuş olup odanın kuzey batı duvarı pahlanmıştır. Odada duvar örgü sisteminden kaynaklanan ahşap hatılların uçları çıkıntılı bir şekilde bırakılmıştır. Odanın batısında bulunan dikdörtgen bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

20.y.y. başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev bugün korumasız durumdadır. Ev dış ve iç tahribata açıktır. Evin acilen koruma altına alınması gerekmektedir. Dış sofalı köşk odalı plan tipiyle, sanat ve mimarlık tarihi bakımından oldukça önemlidir.

Katalog No: 22

Evin Adı: İhsan Alanyalı Evi

Çizim No: 48,49,70,97

Resim No: 188-195

Yapım Tarihi: 20.y.y.başları

Yaptıran: Bilinmiyor

Adres: Sarıhacılar Köyü Akseki/Antalya

Ayrıntılı İnceleme:

İhsan Alanyalı Evi Sarıhacılar köyünde bulunmaktadır. Ev, duvarla çevrilmiş küçük bir avlu içine alınmıştır. İç sofalı planda yapılmıştır. İki katlı moloz taş duvarla inşa edilmiş, alaturka kiremit kaplı kurma çatılıdır.

Ev, kuzey güney doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Duvarlar, taşlar arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Evin yazlık olarak kullanılan alanlarında özellikle birinci katta ahşap malzeme yoğun bir şekilde kullanılmıştır.

İki kanatlı kapıdan evin avlusuna girilmektedir. Evin girişi yani ön cephe kuzeydedir. Evin giriş cephesinde sofa çıkması ve üç adet dikdörtgen oda penceresi bulunmaktadır. (Resim 188) Çıkma üstünde bugün tamamen yıkılmış üç adet pencere boşluğu bulunmaktadır. Cephede bulunan diğer üç oda penceresi de yıkılmış ve üzeri ahşapla kapatılmıştır. (Çizim 70) Evin doğu cephesinde birinci kat seviyesinde bir adet dikdörtgen pencere vardır. Evin güney cephesinde dört adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Evin batı cephesinde ise hiçbir açıklığa gidilmemiştir.

Evin giriş kapısı bugün tamamen yıkılmıştır. Avludan direk olarak taşlığa girilmektedir. Taşlığın batısında iki adet ahır, doğusunda iki adet samanlık bulunmaktadır. Zemin katın duvarları sıva ile sıvanmıştır. (Çizim 48) (Resim 189) Zemin katın üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır. Zemin katın doğusunda bulunan portatif bir merdivenle birinci kata çıkılmaktadır. Evin orijinal merdiveni yıkılmıştır.

Birinci kat iç sofalı planda yapılmış olup, sofanın kuzeyine çıkma yerleştirilmiştir. Çıkma bugün tamamen yıkılmıştır. Çıkma bir seki ile

yükseltiilerek sofadan ayrılmıştır. Çıkmanın batısında üstü açık kapaklı bir dolap bulunmaktadır. (Resim 190-191) İç sofanın güneyi ahşap bir paravana ile bölünerek mutfak mekanı oluşturulmuştur. İç sofanın doğusunda ve batısında ikişer adet olmak üzere toplam dört oda bulunmaktadır. Sofanın üstü ise ahşap yuvarlamalar ile kapatılmıştır.

Sofanın güneyinin bölünmesiyle elde edilen mutfağa tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Oldukça kötü durumda olan mutfağın güneyinde bulunan dikdörtgen bir pencere odayı aydınlatmaktadır. Odanın üstü ise alttan çakmalı düz tavan şeklindedir.

Evin güney-batı odasına tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Kışlık olarak kullanılan odanın güney duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. (Resim 192) Odanın kuzey duvarında üstü tablolara bölünmüş yükülük ve gusülhane vardır. (Resim 193) Odanın doğu ve batı duvarında birer adet kapaklı dolap mevcuttur. Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formu göbek yerleştirilmiştir.

Evin kuzey-batı odasına tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilmektedir. Oda evin güney-batı odası ile benzer yapılmıştır. Evin kışlık olarak kullanılan mekanlarından biri olan odanın kuzey duvarında davlumbazlı ocak ve iki adet dikdörtgen pencere bulunmaktadır. Odanın güney duvarında üstü tablolara bölünmüş yükülük ve gusülhane vardır. (Resim 195) Odanın doğu ve batı duvarında üstü açık birer adet kapaklı dolap mevcuttur. (Çizim 97) Odanın tavanı alttan çakmalı düz tavan şeklinde olup tavanın bütün yüzeyi birbirini dik kesen çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formu göbek yerleştirilmiştir.(Resim 194)

Evin güney-doğu odası bugün yıkılmış olup oda güney duvarına açılan şevli bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

Evin kuzey-doğu odası da yıkık durumdadır. Oda kuzey ve doğu duvarına açılan iki şevli pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın batı duvarında ise üstü açık kapaklı dolap bulunmaktadır.

20.y.y başlarında yerli ustalar tarafından inşa edilen ev bugün korumasız durumdadır. Ev neredeyse bütünüyle yıkılmaktadır. Tüm iç ve dış tahribata açık durumdadır. Evin acilen koruma programına alınması gerekmektedir.

III. AKSEKİ İLVAT KÖYLERİ VE ÇEVRESİNDEKİ GELENEKSEL TÜRK EVLERİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

A.Yapı Malzemesi

İlvat köyleri ve Sarıhacılar köyü eski evlerinde yapı malzemesi olarak çoğunlukla taş ve ahşap kullanılmıştır.

Taş özellikle duvar yapımında kullanılmıştır. Evlerin bütün duvarları moloz taşlar arasına atılan ahşap hatıllar ve peşduvanlarla sıkıştırılmış harçsız kuru duvar tekniğinde yapılmıştır. Duvar yapımında kullanılan bu malzeme bölgeden temin edilen sarı renkli bir cins taştır. Ayrıca evlerin avlu duvarlarının yapımında da aynı taş ve duvar tekniği uygulanmıştır. Farklı bir taş olan kırmızı renkli küçük molozlar, süsleme kompozisyonu oluşturması bakımından dikkati çeker. (Resim 31-32) Evlerin baca örgüsünde davlumbazlı ocakların yapımında da yöreden elde edilen aynı moloz taş ve malzeme kullanılmıştır. Bu moloz taş malzeme evin avlu girişi ile zemin kat girişi arasındaki yol döşemesinde ve zemin kat mekanlarının döşemelerinde döşeme malzemesi olarak tercih edilmiştir.

Bölge evlerinde kullanılan diğer bir yapı malzemesi ise ahşaptır. Ormanlık bir bölge olan yöre evlerinde bölgeden temin edilen sedir, katran, ladin, çam ve ardıç gibi ağaç türleri yapı malzemesi yoğun olarak kullanılmıştır. Evlerin yapımında öncelikle dayanıklı olması bakımından sedir ve katran ağaçları tercih edilmektedir. Ahşap, duvar örgü sisteminde taşlar arasına 50 cm.lik aralıklarla ve peşduvanlar şeklinde kullanılmıştır. Bu hatılların uçları dış cephede, duvardan 10-15 cm. kadar çıkıntılı bir biçimde bırakılmıştır. Bölgede bu hatıl uçlarına düğme adı verilmektedir. Bu duvar örgü sistemindeki bu uygulamalardan dolayı evlere de “düğmeli ev” denilmektedir.

Evlerin özellikle yazlık bölümlerinde ahşap yoğun bir biçimde kullanılmıştır. Ayrıca sofa örtülerinde ladin ağacından yapılan ahşap yuvarlamalar görülmektedir. Yine evlerin çıkma, saçak, seki, kapı ve pencere doğramalarında yoğun ahşap kullanımı dikkati çekmektedir. Evlerin, çardak, abdestlik ve hela gibi hizmet birimlerinde de ahşap kullanılmıştır. Bölge evlerinin iç mimarisinde,

tavan, yükülük, davlumbaz, dolap, kapı oda raf sistemleri ve sekilerde katran cinsinden ağaçlar tercih edilmiştir.

Ahşap yapım malzemesi olduğu kadar süsleme malzemesi olarak da yoğun bir şekilde uygulama alanı bulmuştur.

Bölge evlerinde metal malzeme kullanımı çok yaygın değildir. Evlerde önceden pencereler ahşap kafes tekniğinde yapılmışken sonradan kaldırılan kafeslerin yerine metal parmaklıklar yerleştirilmiştir. Metal malzeme kapı tokmaklarında kilit ve menteşe düzenlemelerinde ve birkaç evin üst örtüsünde saç kaplama olarak görülmektedir. Ayrıca ahşap elemanların birleştirmesinde çivi şeklinde kullanılmıştır.

Bölge evlerinin çatı örtüsünde, önceden kiremit kullanılmadan önce, ahşap kullanılmışken, sık sık tamir edilmesi ve değiştirilmesi gerektiği için, yerini kiremitle yapılan örtüye bırakmıştır. Bu geleneksel yapı sisteminde yağmur olukları da ahşaptır. Çapları 10-12 cm. genişliğinde ortası kabaca “V” şeklinde oyulmuş olan 2-3m. uzunluğundaki ahşaplar birbirleri üzerine bindirilerek metal çemberlerle sabitleniyor ve saçak uçları boyunca merteklerin ucuna çakılıyordu.⁷¹ Günümüzde bölge evlerinin üst örtüsünde alaturka kiremit kullanılmaktadır.

Bölge evlerinde çok yoğun kullanılmayan malzemelerden biri de alçıdır. Alçı malzeme çok nadir olarak bazı evlerin ocak kaplamasında ve lambalıklarda görülmektedir.

Kuru duvar tekniğinde yapılan evlerin bazen iç bazen de dış cepheleri beyaz kireç sıva ile kaplanmıştır. Eskiden evlerde ise duvar iç yüzeyleri toprak sıva ile sıvanmıştır.

⁷¹ ESENGİL, R., “Kuruduvar Şenliği...”, Focus, Sayı: 112414, İstanbul, 2003, s.83

B. Yapı Elemanları

Duvarlar

Bölge evlerinde uygulanan duvarlar, moloz taşların arasına atılan ahşap hatıllarla sıkıştırılmış harçsız kuru duvar tekniğindedir. Molozlar 50cm'lik yüksekliğe kadar örülüp bağlayıcı olarak aralarına duvar boyunca ve enlemesine ahşap hatıllar ve bu hatılları dik kesen ahşap peşduvanlar atılarak yapılmaktadır. Bu hatıl uçları dıştan ve içten, duvardan 10-15 cm. kadar çıkıntı yapacak şekilde bırakılmıştır.

Bölge evlerinin hepsinde aynı duvar yapım tekniği uygulanmıştır. Bu duvar tekniğinde yapılan bazı evlerin duvarları içten veya dıştan sıva ile kapatılmıştır.

Evlerin avlu duvarları ve beden duvarları moloz taştan inşa edilmiştir. Evin yazlık birimlerinde ise mekanlar ahşap perde duvarları ile bölünmüştür.

Üst Örtü

Bölge evlerinin üst örtüsü genellikle kırma çatı şeklindedir. Daha çok beşik çatılı evlerden dört omuzlu kırma çatılarda yapılmıştır. (Resim 15) Evlerin bu çatıları alaturka kiremitle kaplamıştır. Evlerin çıkma üstleri de evin çatısından bağımsız olarak kiremitle kaplanmıştır.

Taşıyıcılar

Evlerin çıkma, saçak, hela ve çardak gibi birimlerinde konsol, elibelinde ve ahşap direk şeklindeki taşıyıcılar kullanılmıştır. Ahşap konsollar da bölge evlerinin bazılarında uygulama alanı bulmuştur. (Resim 32) Bölge evlerinde taştan yapılmış konsollar bulunmaz. Çıkma ve çardaklar ise ahşap direklerle taşınmaktadır. Elinbelindeler ise çıkmalarda yoğun olarak görülmektedir. (Resim 16)

Döşemeler

Evlerde, avlusunda ve zemin katlarında toprak ve taş döşemeler vardır. Toprak zeminli bazı evlerin tabanı sonradan çakıllarla kapatılmıştır. (Resim 3) Evlerin üst kat döşemeleri ise tamamen ahşaptandır. Bu döşemeler ise yuvarlama ağaçlarının üzerine düz tahta çakılmasıyla oluşturulmuştur.

Kapılar

Bölge evlerinde görülen kapıların hemen hepsi ahşap malzemeden yapılmıştır. Avlu giriş kapıları iki kanatlı yapılmış olup kapı hemen hemen hepsinin üstü kırma çatılıdır. Bu kapılar oldukça sade tutulmuştur. Sadece birkaç evin avlu kapısı tablalı yapılmıştır ve tabla içleri süslemesizdir.

Evlerin ana giriş kapıları da iki kanatlıdır. Bu kapılarının bazılarının yüzeyi boş bırakılmış bazıları ise tablalara ayrılmıştır. Tablalı olanların bazılarının pano içleri geometrik süsleme motifleriyle doldurulmuştur.(Resim 68)

İncelenen evlerde oda kapıları tek kanatlı olup, oldukça zengin süslemelere sahiptir. (Resim 52) Bu süslemeler geometrik ve bitkisel motiflerden oluşturulmuştur. Bazı evlerin oda kapıları ise cümle kapıları gibi tablalara ayrılmış ve tablaların içerisi bazen boş bırakılmış ve bazen de süslenmiştir. (Çizim 71-76)

Pencereler

Bölge evlerinin pencere sistemleri yapım ve süslemesi bakımından hemen hemen aynıdır. Pencereler genellikle yazlık mekanlarda çok sayıda yapılmışken, kışlık mekanlarda az sayıda yapılmışlardır. Bölge evlerinde genellikle ahır ve samanlık gibi zemin kat mekanlarının pencereleri oldukça küçük tutulmuştur. Üst kattaki çıkma pencereleri büyük ve sayıca fazladır. Çıkma pencereleri genellikle kafesli olup dıştan kepenklidir. (Resim 54) Üst katın kışlık oda pencereleri de sayıca az olup davlumbazlı ocağın iki yanına yerleştirilmiştir. (Resim 92) Bu pencereler ise farklı olarak dıştan kafesle içten de kepenklerle kapatılmışlardır. Bazı evlerin oda pencereleri sonradan ocağın kaldırılmasıyla büyük pencerelere dönüştürülmüştür. (Çizim 37,39) Kiler odalarının pencereleri ise oldukça dar ve küçük tutulmuştur. Evlerde helaya giden koridorda bulunan pencereler ise tepe penceresi şeklinde ve kafeslidir. Bölgedeki bazı evlerde sofaya veya odalara açılan kafesli pencerelerde vardır.

Bölge evlerinin bir özelliği de davlumbazlı ocağa açılan tütünlük adı verilen aydınlatma pencereleridir. Bu pencereler oldukça küçük tutulmuş ve özellikle Sarıhacılar köyü evlerinde yaygın olarak uygulanmıştır. (Çizim 47)

Merdivenler

Bölge evlerinde katlar arasındaki bağlantıyı tamamıyla ahşap merdivenler sağlamaktadır. Bu merdivenler genellikle bir yandan duvara oturtulmuş, diğer yandan ise ahşap duvarlarla kapatılmıştır. (Resim 128)

C. Plan Elemanları

Akseki ilçesi İlvat köyünde bulunan eski evlerde planı oluşturan temel unsur oda ve sofadır. Plan tipleri, oda ve sofanın farklı konumlanmasından meydana gelmiştir.

Sofa

Bölge evlerinde dış sofalı plan tipi yaygın olarak uygulanmıştır. Dış sofalı evlerde sofa odalara geçiş sağlayan fonksiyonunun yanında yazlık olarak kullanılan oturma alanlarından biridir. Dış sofalı evlerde sofanın bir ucu ki bu genellikle giriş cephesinin üstünde çıkma şeklinde dışarı taşırılmış ve çıkmaya köşk yerleştirilmiştir. Bazı evlerde köşk, sofadan bağımsız bir oda gibi düzenlenirken (Resim 163) bazı evlerde bir seki ile yükseltilerek sofanın bir parçası olmuştur. Bölge evlerinde sofanın üstü açık bırakılmıştır. Yani tavan kaplaması görülmemektedir. Özellikle dış sofalı evlerde sofa odalara geçişi sağlayan ana unsurdur. Yalnız dış sofalı eyvanlı plan tipinde odalara geçiş evyandan sağlanmaktadır. Sofa bir ucunda bulunan köşkün pencereleri ile aydınlatılmaktadır. Sofada zemin katla üst kat arasındaki bağlantıyı sağlayan ahşap merdivenler de vardır. Sofa evden ayrı tutulan çardak ve hela gibi mekanlarla da irtibatlıdır.

Oda

Bölge evlerinde odalar sofanın durumuna göre yerleştirilmiştir. Dış sofalı evlerde iki oda görülürken dış sofalı eyvanlı evlerde oda sayısı beşe kadar çıkarılmıştır. (Çizim 7) İç sofalı evlerde bu sayı dörde düşerken, orta sofalı evlerde dörtle sınırlı kalmıştır.(Çizim 9) Odalar sofa veya eyvanla irtibatlı olup, aynı zamanda kiler odalarına da geçiş sağlamaktadırlar. Bölge evlerinde yazlık mekanlar sofa, çıkma ve çardak gibi alanlar iken kışlık mekanlar olarak odalar kullanılmaktadır. Odalar kışlık olarak kullanıldığından dolayı oda duvarları

oldukça kalın tutulmuştur. Odalar geleneksel odalarla benzer özellikler taşımaktadır. Oda giriş kapıları evdeki diğer kapılardan daha özenli ve süslemeli yapılmıştır. Odaların içinde davlumbazlı ocak, yüklük, gusülhane, musandıra, sergen ve dolaplar bulunmaktadır. Yüklük cepeleri genellikle ahşap tablalara ayrılmıştır. Bu tablaların içi bazı evlerde bitkisel ve geometrik formlu süsleme motifleriyle doldurulurken bazı evlerde tabla içleri boş bırakılmıştır. Yüklük üstünde çiçeklik ve lambalıklar da vardır. Yüklük ve gusülhanenin üstünde ahşap korkuluklu musandıra bulunmaktadır. Bazı evlerde musandıranın altından başlayıp odayı çeviren bir raf sistemi vardır.

Ocaklar genellikle taştan yapılmış olup üstü sıva ile kapatılmıştır. Ocağın önünde küllük bulunmaktadır. Bazı odalarda ocakların içinde tütünlük adı verilen küçük pencere vardır.(Çizim 47) Ocakların üstü davlumbazlıdır. Davlumbazlar ahşaptan yapılmıştır. Davlumbaz üstleri bazı evlerde boş bırakılırken bazı evlerde rozetli bitkisel süslemelerle doldurulmuştur. Oda pencereleri genellikle dıştan kafesli içten kepenklidir. Bu kepenklerin üstüde süslemelidir. Oda içinde üstü açık kapaklı dolaplarda odanın bütünlüğünü sağlayan elemanlardır. Bazı evlerin odalarında sofaya veya kiler odalarına açılan kafesli pencereler vardır. Evlerde tavanlar genellikle alttan çakmalı düz ahşap tavan olup ortalarında göbek bulunmaktadır. Bazı evlerde tavan yuvarlak veya elipstir. (Çizim 45) Az olmakla beraber tekne tavan da örnekleri de vardır.

Mutfak

Bölge evlerinde mutfak genellikle sofanın bir ucuna yerleştirilen ocaktan ibarettir. Orijinal mutfak biçimi sofanın bir ucuna yerleştirilen ocaktan ibaret olup, çoğu evin mutfağı sonradan perde duvar veya paravana ile bölünerek ayrı bir mekan haline getirilmiştir. (Çizim 37) Mutfağın davlumbazlı ocağı oda ocakları ile benzer olup süsleme açısından daha sadedir. Mutfağın üstü bazı evlerde sofada olduğu gibi kapatılmış olup bazı evlerde alttan çakmalı düz ahşap tavanla kapatılmıştır.

Kiler

Bölge evlerinde kiler odaları kışlık odaların gerisinde bulunmaktadır. Bu odalara geçiş bazı evlerde kışlık odalardan olurken, dış sofalı eyvanlı plandaki evlerde geçiş eyvandandır. Kiler odaları oldukça karanlık ve loş tutulmuş olup

küçük pencerelerle aydınlatılmaktadır. Bu odalarda duvar örgü sisteminden kaynaklanan düğme adı verilen hatılların uçları iç cephede çıkıntılı bir biçimde bırakılmıştır. Kiler odalarının üstü ahşap yuvarlamalarla kapatılmıştır.

İncelenen evlerden bazıları avluluyken bazı evler avlusuzdur. Moloz taş örgülü duvarlarla çevrilmiş avluya iki kanatlı üstü kiremit kaplı bir kapı ile girilmektedir. Çitle çevrilmiş avluya ise çoğunlukla tek kanatlı ahşap bir kapıdan girilmektedir. Avlu İlvat ve Sarıhacılar köyü evlerinde mahremiyet duygusunun yansımaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Bölge evlerinde avlu açık avlu şeklinde düzenlenmiştir. Bazı evlerde evin avlusu taşla döşenmiştir. Büyük Alan köyündeki Ali Petek Evinin moloz taş örgülü avlusunun zemini taşlarla kaplanmıştır.

Ahır

Bölge evlerinde ahır, evin zemin katıdır. Evlerin iki kanatlı ana giriş kapılarından zemin kata girilmektedir. Zemin kat ahır ve samanlık olarak kullanılmaktadır. Zemin katın dış sofası taşlık olarak kullanılırken zemin kat odaları ahır, samanlık ve odunluk olarak kullanılmaktadır. Ahır bazı evlerde ahşap parmaklıklı korkuluklarla ikinci kata geçit veren merdivenden ayrılmıştır. Bazı evlerde ise bölünmemiştir. Bazı evlerde zemin katta merdiven altında pekmez ocağı bulunmaktadır. Raşit Altıntaş evinin zemin katında pekmez ocağı bulunmaktadır.

Çardak

Evinlerin yazlık olarak kullanılan birimlerinden biri de çardaktır. Çardak evin ana planından bağımsız ahşap direklerle taşınan bir ünedir. Bazı evlerde üstü açık çardağın bir bölümü yükseltilerek abdestlik ünitesi oluşturulmuştur. Çardağın etrafı ahşap korkuluklarla kapatılmıştır.

Hela

Evlerin helaları üst kattadır ve genellikle sofadan bir koridorla ayrılmıştır. Bazı evlerin helaları çardağın bir bölümünün ahşap paravana ile bölünmesiyle oluşturulmuştur. Evlerin helaları ahşaptan yapıldığı için aydınlatma ve havalandırma için pencere bulunmaktadır. Yalnız bazı evlerde hela sonradan duvarla çevrilmiştir. Bu tip evlerin helalarında aydınlatma ve havalandırma için küçük bir pencere bulunmaktadır. (Çizim 47)

Hariciye

İncelenen evlerden sadece Raşit Altıntaş Evinde zemin katta tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilen hariciye odası bulunmaktadır. (Çizim 12) Hariciye diğer evlerde mevcut değildir. Ayrıca Mustafa Akman evinde helanın yanında sonradan yapılan banyo vardır.

D. Plan Tipi

Akseki İlvat köyleri ve Sarıhacılar köyü evlerinde görülen plan tiplerini üç grup altında inceleyebiliriz.

Birinci Tip evler, bölgede çok yaygın olarak görülen dış sofalı evlerdir. Bu evler kendi içinde dış sofalı eyvansız ve dış sofalı eyvanlı plan tipi olarak iki gruba ayrılır. Bölge evlerinin plan tipinin oluşmasında sofa ve odalar etkili olmuştur.

Dış Sofalı Eyvansız Evler

Dış sofalı eyvansız evler diğer evlerde olduğu gibi iki katlı inşa edilmişlerdir. Bu evlerde zemin kat ahır ve samanlık olarak kullanılırken evin esas yaşama alanı birinci kattır. Bu tip dış sofalı evlerde dış sofanın bir tarafına iki oda yerleştirilmiştir. Bu odaların arkasında ise kiler odaları bulunmaktadır. Dış sofalı eyvansız bazı evlerde sofanın bir ucu seki ile yükseltilerek köşk yapılmıştır. Bazı evlerde de sofanın bir ucu ahşap perde duvarı ile bölünerek köşk odaya çevrilmiştir. (Çizim 41) Sofa kışık odalara, çardağa ve helaya geçit sağlayan fonksiyonunun yanında yazlık olarak kullanılan ana mekanlardan biridir. Evlerde yaz günlerinde özellikle köşk odada veya seki ile yükseltilen köşkte oturulmakta ve köşk serinleme rahatlatma mekanı olarak kullanılmaktadır. Dış sofalı evlerde sofanın bir ucuna davlumbazlı ocak ve iki adet pencere yerleştirilmiştir. Sofanın bu ucu bazı evlerde sonradan bir duvar veya ahşap bir paravana ile bölünerek mutfak mekanına çevrilmiştir. Bu plandaki evlerde kışık odaların arkasında kiler odaları bulunmaktadır. Bu odalar bazen bir merdivenle ve kışık odadan farklı kotta yükseltilmiştir. Sarıhacılar köyünde bulunan Fatma Genç Evinin kuzey-doğu kiler odası, kışık odanın kotundan bir metre yüksekliktedir. Bazı dış sofalı

evlerde kiler odası iki ayrı oda şeklinde düzenlenmemiştir. Kışlık odaların uzunluğunda dikdörtgen bir mekan olarak tasarlanmıştır. Sarıhacılar köyünde bulunan Fuat Bilginoğlu evi kiler odası doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır.

Dış Sofalı Eyvanlı Evler

Dış sofalı eyvanlı evler bölge evlerinden yola çıkarak daha büyük ve daha özenli yapılan evlerdir. Büyük Alan köyündeki Ali Petek Evi, Bucak Alan köyündeki Raşit Altıntaş ve Mustafa Akman evleri dış sofalı eyvanlı plan tipindedir. Bu evlerde dış sofalı evlerde olduğu gibi iki katlı yapılmışlardır. Bu tip evlerde de zemin kat ahır ve samanlık olarak düzenlenmiştir. Evlerde dış sofanın bir ucuna seki ile yükseltilmiş köşk yerleştirilmiştir. Sofanın bir ucunda ise odalara geçit sağlayan eyvan bulunmaktadır. Eyvanın ucu çoğunlukla kapatılmıştır. Bazı evlerde eyvan bir çıkma ile nihayettendirilmiştir. (Çizim 13) Bazı evlerde ise eyvan ahşap bir paravana veya duvarla bölünerek ayrı bir mekan olarak düzenlenmiştir. Cavit Erdoğan Evi, Ahmet Arıcı Evi, İrfan Çömezoğlu Evinde eyvan duvar veya paravana ile bölünmüştür. Bu tip evlerde sofa sadece yazlık mekan olarak kullanılmakta olup eyvan da sofa kadar fonksiyoneldir. Eyvan, odalara geçit sağlayan bir mekandır. Eyvan etrafına bazen dört bazen de altı oda yerleştirilmiştir. Eyvan bir ucu bazı evlerde seki ile yükseltılarak yazlık mekanlar genişletilmiştir. Mustafa Akman evinde eyvan seki ile yükseltilmiştir.

İç sofalı Evler

Bu tip evler bölgede çok yaygın olmamakla beraber incelenen evler içinde bu plan tipinde tek örnek bulunmaktadır. Sarıhacılar köyünde bulunan İhsan Alanyalı Evi iç sofalı planda yapılan tek örnektir. Ev, diğer evlerde olduğu gibi iki katlı yapılmıştır. Alt kat bugün yıkılmış olmakla beraber eskiden ahır olarak kullanılmıştır. İç sofa odalara geçit sağlayan ve yazlık olarak kullanılan bir mekandır. Sofanın etrafında dört oda bulunmaktadır. Sofanın ucuna çıkma yerleştirilmiş ve seki ile yükseltilmiştir.

Orta sofalı Evler

Üçüncü plan tipi evlerde bölgede yaygın olmayan orta sofalı plandır. İncelenen evler içinde tek örnek bulunmaktadır. Büyük Alan köyünde bulunan Ahmet Sarıgül Evi orta sofalı planda yapılan tek örnektir. Bu plan tipinde de ev iki katlı inşa edilmiştir. Alt kat diğer evlerde olduğu gibi ahır ve samanlık olarak kullanılmıştır. Evde esas olan birinci kattır. Orta sofanın etrafında dört adet oda bulunmaktadır. Evde iki yönden sofa çıkması yer almaktadır. Orta sofanın etrafında bulunan odaların kapı giriş kenarları pahlanmıştır.

Genel olarak Akseki İlvat köylerinde bulunan geleneksel evler iki katlı ve dış sofalı eyvansız planda yapılmışlardır. Dış sofalı planda yapılan evler iki odalı ve iki veya tek kiler odası bulunan mütevazı evlerdir. Dış sofanın eyvanlı tipi de bölge evlerinde geniş uygulama alanı bulan plan tipidir. Bu tipte yapılan evler daha büyük ölçekli ve özenli yapılan evlerdir. Bu plan tipinde yapılan evlerin oda sayıları beşe kadar çıkarılabilmektedir. Bu tip evlerde odalar eyvanın etrafına yerleştirmiştir. İç sofalı ve orta sofalı evler ise çok fazla görülmemekle beraber birer örnekleri mevcuttur.

E. Cephe Düzeni

Bölge evlerinde cepheyi oluşturan temel unsur çıkmalardır. Cephe saçaklar, bacalar, giriş kapıları, pencereler ve çardakla bir bütün oluşturacak biçimde tasarlanmıştır.

Çıkma

İncelenen evlerde bulunan çıkmalar sofa çıkması şeklinde yapılan ahşap kafesli çıkmalardır. Bu çıkmalar genellikle plana bağlı olarak ortaya çıkan dış sofa çıkması şeklindedir. Bölge evlerinde görülen çıkmaları, giriş kapısına göre çıkması sağda olanlar, çıkması solda olanlar ve çıkması ortada olanlar şeklinde üç grupta toplamak mümkündür. Bu gruplardan çıması sağda ve solda olanlar genellikle giriş kapısının üstünde bulunmaktadır. Bu çıkmalar ahşap direk ve elibelindelerle taşınmaktadır. Bu tip çıkmaların üstü çatıdan bağımsız olarak kiremitle kaplanmıştır. Bu çıkmalar üstünde genellikle ahşap kafesli dıştan kepenkli pencereler bulunmaktadır. Pencere altlarında ise genellikle bir sıra zikzak motifli bordür vardır. Çıkması ortada bulunan evlerde de çıkma giriş kapısının üstünü kapatmaktadır. Bu çıkmalar genellikle iç sofa veya orta sofa çıkması şeklindedir. İncelenen evlerde bu çıkma tipi plan tipi bakımından bölümünde de belirtildiği gibi Ahmet Sarıgül Evinde bulunmaktadır. Bu evin giriş cephesinde bulunan orta sofa çıkması elibelindelerle taşınmaktadır. Çıkma üç pencere ile aydınlatılmaktadır. Çımanın üstü evin çatısına bitişik olup üçgen alınlık biçiminde düzenlenmiştir. Bölge evlerinde çıkmalar cepheyi hareketlendiren en önemli unsurdur.

Saçak

Cepheyi hareketlendiren diğer bir unsur da saçaklardır. Genellikle kırma çatılı olan bölge evlerinde saçaklar ahşaptır. Bölge evlerinde bulunan ahşap saçakların dış kaplamaları düz bırakılmıştır. Sade tutulmuştur.

Kapılar

Evlerin giriş cephesinde bulunan kapılar genellikle iki kanatlı ahşap kapılardır. Bu kapıların üstü çıkma ile kapatılmıştır. Kapılar ahşap tablalara bölünmüştür. Bazı evlerin kapı tablaları rozetli süslemelerle doldurulmuş olup bazı kapı tablaları boş bırakılmıştır. Cavit Erdoğan Evinin giriş kapısının tablaları

geometrik motifli rozetlidir. Bazı evlerde kapıların üstünde bulunan alınlık bölümü geometrik süslemeli iken bazı alınlıklar boş bırakılmıştır. Cephede görülen bir diğer kapı odunluk veya hariciye girişi kapılarıdır. Bu kapılar tek kanatlı olup genellikle sade tutulmuşlardır. Raşit Altıntaş Evinin hariciye kapısı giriş cephesinde olup bu tek kanatlı kapı tablalara bölünmüş ve tabla içleri boş bırakılmıştır.

Pencereler

Evlerin giriş cephelerinde bulunan pencereleri çıkma pencereleri ve oda pencereleri olarak iki gruba ayırmak mümkündür. Çıkma pencereleri genellikle kafeslidir. Dikdörtgen formlu kafesli pencereler dıştan kepenklerle kapatılmıştır. Bu pencerelerdeki kafes formları farklılık arz etmektedir. Bazı kafeslerin içinde küçük gözetleme pencereleri bulunmaktadır. Bazı kafeslerin üstünde ise ışıklık pencereleri vardır. Oda pencereleri de dikdörtgen formludur. Bazı pencerelerde dıştan kafesler bulunurken bazı pencereler sonradan cama çevrilmiştir. Oda pencerelerinin kepenkleri içtendir. Bazı kafesli pencereler üzerinde koruma amaçlı yağmurluk bulunmaktadır.

Bacalar

Bölge evlerinde cepheyi hareketlendiren ve cepheye estetik bir görünüm katan diğer bir unsur bacadır. Kıırma çatılı evlerin bacaları kare kesitli taş örgütlü ve konik külahlıdır. İncelenen evlerde hemen hemen her odada veya sofa ucunda davlumbazlı ocak bulunmaktadır. Bu ocakların aksında evin bacaları mevcuttur. Evde bulunan ocak sayısı bize evin baca sayısını vermektedir. Buradan yola çıkarak incelenen evlerin genellikle üç ila beş arasında değişen bacası vardır. Bazı bacaların üstünde külah yerine kiremit kaplama görülmektedir. İrfan Çömezoğlu, Fuat Bilginioğlu evlerinin bacaları kiremitle kaplanmıştır.

Çardak

Evlerde cepheyi hareketlendiren diğer bir unsur çardaklardır. Çardaklar genellikle evlerin giriş cephelerinin dışında bulunmakla beraber bazı evlerin giriş cephelerinde de görülmektedir. Mustafa Aman evinin giriş cephesinde direklerle taşınan çardak bulunmaktadır. Çardak Mustafa Akman evinde olduğu gibi ahşap direklerle taşınmaktadır. Çardak etrafı ahşap korkuluklarla kapatılmıştır.

F. Süsleme

Bölge evlerinde iklim ve doğa şartlarına bağlı olarak görülen ahşap malzemeden yapılan süsleme yoğun bir şekilde görülmektedir. İncelenen evlerde süsleme içte yoğunlaşırken dış cephe daha mütevazı bir süsleme anlayışı görülmektedir. 20. yüzyıl başlarında inşa edilen evlerdeki süsleme motifleri geç dönem anlayışı ile halk mimarisinde özelliklerinde karşımıza çıkmaktadır. Bölge evlerindeki süslemeyi dış süsleme ve iç süsleme şeklinde iki ana başlıkta incelemek mümkündür.

Dış Süsleme

Taş malzemeyle yapılan süsleme dış cephede görülmektedir. Yapım malzemesi olarak kullanılan taş duvarlar üzerinde renkli küçük taşlarla yapılan süsleme motifleri bulunmaktadır. Moloz taşlar arasına dairesel bir alan oluşturacak biçimde atılan küçük taşlarda özellikle kırmızı renkli taşlar tercih edilmiştir. Ömer Duruk evlerinde ana duvarların üstünde kırmızı küçük taşlarla yapılan süslemeler bulunmaktadır.

Ahşap malzemeyle yapılan süsleme bakımından en yoğun olan unsur çıkmalardır. Kafesle kapatılan çıkma pencereleri farklı kafes tipleriyle dikkat çekmektedir. Bazı kafesler dört tablaya bölünmüş ve ortasına gözetleme penceresi yapılmıştır. Bazı kafesler bütün olarak yapılmış ve üstünde ışıklık pencereleri vardır. Bazı kafeslerde ise çıtalar yatay ve dikeyde T formu oluşturacak biçimde çakılmıştır. Aynı süsleme uygulaması oda kafeslerinde de görülmektedir. Çıkma üstünde yarım daire formulu yelpaze motifli süslemeler bulunmaktadır. Örneğin Ahmet Sarıgül evinin çıması üstündeki alınlıkta yelpaze motifli görülmektedir. Çıkmanın altında ise bir bordür içine yerleştirilen zikzak motifli süslemeler vardır.

Çıkmanın altında bulunan giriş kapıları iki kanatlı ahşap kapılar olup kapıların üstü tablalara ayrılmıştır. Bazı evlerde bu tablaların içi geometrik motiflerle doldurulmuştur. Örneğin Cavit Erdoğan evinin giriş kapısının ortada bulunan tablasının içinde şemse motifli bir süsleme bulunmaktadır. Yine İrfan Çömezoğlu evinin giriş kapısının tablası üzerinde bir ciltteki gibi bir süsleme kompozisyonu bulunmaktadır.

Ahır ve samanlık olarak kullanılan zemin katlarında hiçbir süsleme unsuruna rastlanmamaktadır. Bölge evlerinde süsleme evlerin içinde esas yaşama alanı olan birinci katta bulunmaktadır.

İç Süsleme

İç süsleme sofadaki köşkte yoğunlaşmaktadır. Dıştan kafeslerle kapatılmış olan köşk pencerelerinin süsleme unsurları dış cephe süslemesinde anlatılmıştır. Bazı evlerde sofanın bir ucuna yerleştirilen köşk, oda şeklinde düzenlenmiş olup sofadan ayrılmıştır. Bu köşk odaların pencereleri kafesli olup özellikle tavan süslemeleri önem arz etmektedir. Orhan Can evinde köşk odanın tavanı, ahşap çıtalarla karelere bölünmüş ve ortasına sekiz kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir. Bu göbeğin içi merkeze doğru daralan sekiz kollu yıldız motifleriyle doldurulmuştur.

İç süslemede özellikle oda kapıları oldukça özenli süsleme özellikleri taşımaktadırlar. Kapılar tek kanatlı ahşap kapılar olup kapı üstleri ahşap tablolara ayrılmıştır. Bu tablaların içi geometrik ve bitkisel formulu süsleme motifleriyle bezenmiştir. İncelenen evlerde özellikle Raşit Altıntaş Evi, Mustafa Akman Evi, Ali Petek Evi, Hasan Arıcı Evi oda kapıları benzer karakterli geometrik ve bitkisel motiflerle doldurulmuştur. Kapılar üzerinde şemse, spiral , akantus, dört yapraklı yonca ve gülbezek motifleri oldukça çok kullanılmıştır. Bu motiflerin etrafı geometrik bordürlerle çevrilmiştir. Oda kapılarının üstünde iki tablalı alınlıklar bulunmaktadır. Mustafa Akman evinin oda kapısının üstündeki kitabeli alınlıkta “Allah” ibaresi bulunmaktadır.

Bölge evlerinde iç mekanda en süslü alanlardan biri ocak davlumbazlarıdır. Bazı evlerde oldukça sade tutulan davlumbazlar bazı evlerde rozetler içine alınmış süsleme motifleri ile doldurulmuştur. Özellikle davlumbaz alınlıkları geometrik ve bitkisel karakterli süsleme motifleriyle bezenmiştir. Davlumbazlarda ağırlıklı olarak gülbezek, dört yapraklı yonca ve şemse motifleri kullanılmıştır. (Çizim 77-80) Raşit Altıntaş evinde, Ali Petek evinde, Hasan Arıcı evinde bu şekilde yapılmış davlumbaz süslemeleri bulunmaktadır.

Odalarda geometrik ve bitkisel karakterli süslemenin bulunduğu yerlerden biri de oda pencerelerinin kepenkleridir. Bu kepenkler ahşap tablolara ayrılmış ve içine kapılarda görülen aynı karakterli bitkisel ve geometrik süsleme motifleri

yerleştirilmiştir. Bazı kepenkler tablalara ayrılmış ancak içi boş bırakılmıştır. Ahşap kepenkler üzerinde akantus yaprakları, gülbezek motifleri, dört yapraklı yonca ve geometrik karakterli kenar bordürleri görülmektedir. Raşit Altıntaş evinin oda kepenklerinin süslemeleri oldukça iyi bir işçilik göstermektedir.

Bölge evlerinde hemen hemen her odada bir yüklük ve gusülhane bulunmaktadır. Genellikle yüklük ve gusülhane üstü ahşap tablalara bölünmüş ve tabla içleri boş bırakılmıştır. Yalnız bölgede gelir düzeyi yüksek olan kişilerin yaptırdığı büyük evlerde yüklük ve gusülhane tablalarının içi bitkisel karakterli süsleme motifleriyle doldurulmuştur. Bu süsleme motifleri kenarları akant yapraklı ortası gülbezekli rozetlerdir. Ayrıca bazı evlerde Mustafa Akman evinde olduğu gibi yüklük ve gusülhane sonradan boya ile boyanmıştır. Yüklük cephesinde kenarları “S” motifli ağzı açık ve çiçeklikler vardır. Bu çiçekliklerin kenarları bazen dairesel motiflerle de süslenmiştir. Yüklük üstünde bulunan musandıra korkulukları da “S” formulu çitalarla süslenmiştir. (Çizim 93-96) Odalarda yüklük üstünden başlayıp odayı çeviren raf sistemi bulunmaktadır. Bu rafların ön kısmı dış şeklindeki motiflerle oyma tekniğinde yapılmıştır.

Odaların üstü açık dolaplarında ise yüklükte olduğu gibi ahşap tablalı bir süsleme bulunmaktadır. Tablaların içi bazen boş bırakılmış bazen de gülbezek ve dört yapraklı yonca motifleriyle doldurulmuştur. Dolapların üstünde bulunan ağzıaçıkların kenarları da geometrik karakterli yuvarlak motiflerle süslenmiştir. (Çizim 97-100)

Odaların süsleme olarak en önemli alanlarından bir tanesi de tavanlardır. Bölge evlerinde oda tavanları genellikle alttan çakmalı düz ahşap tavan şeklindedir. Ahşap çitalarla birbirini dik kesen karelere ayrılmış tavan ortasına ise sekiz veya nadiren altı kollu yıldız formulu göbek yerleştirilmiştir. Bu göbeğin içinde ise merkeze doğru daralan sekiz kollu yıldız, dal ve nadiren stilize lale motifleri bulunmaktadır. Merkezde ise bolluk ve bereketin sembolü olan cennet meyvesi olarak adlandırılan nar motifi kabartmalı olarak applike edilmiştir. Bazı evlerin tavanlarında elips ve yuvarlak tavanlar görülmekle beraber yaygın olan sekiz kollu yıldız göbekli düz tavanlardır. Yuvarlak tavanların içi genellikle güneş kursu motifine benzer bir biçimde çitalarla doldurulmuştur. (Çizim 108)

IV. EV YAPIMI, YAŞAMA KÜLTÜRÜ VE KORUMA

A. Ekonomi ve Mimarlık

Bir toplumun içinde yaşadığı mekanlar, o toplumun yaşayış tarzının, üretim ve tüketim güçlerinin, kültürün ürünüdür. Mekanlar, yaşayış tarzını, üretim ve tüketim güçlerini ve biçimlerini belirlemez, tam tersine mekanlar, ekonomik, sosyal ve kültürel süreçler tarafından belirlenir. Mekanlar, ekonomik, sosyal ve kültürel süreçlerin biçimlenmesidir.⁷²

Konut insan yaşamıyla kenetlenmiş bir yapıdır. İnsanlar evlerinde ekonomik, sosyal ve siyasal dizgelerin bir parçası olarak doğar, yetişir, evlenir, çocuk büyütür, çalışır, yaşlanır ve ölürlür.⁷³

Ekonomi evlerin plan tipini, plan elemanlarını, yapı malzemesini, süslemeyi ve özellikle evlerin onarım görmesini etkileyen en önemli faktörlerden biridir.

Bölge evlerinde görülen dış sofalı eyvanlı plan tipinde çok odalı büyük evlerin sahiplerinin varlıklı insanlar olduğu görülmektedir. Bölgede ileri gelen iş adamlarından biri olan Raşit Altıntaş ve Mustafa Akman evinin planları dış sofalı ve eyvanlı plan tipinde yapılmıştır. Bu evlerin oda sayıları da diğer bölge evlerine kıyasla daha fazladır. Yine Büyük Alan köyü muhtarı Ali Petek'in evi büyük evler içinde plan ve süslemesiyle öne çıkan evlerden bir tanesidir. Bu evlerin ahşap pencere, kapı, tavan, yüklük, davlumbaz ve dolap süslemeleri de incelenen diğer evlere kıyasla çok daha ince ve özenli bir işçilik göstermektedir.

Akseki İlvat köylerinde Anadolu'nun diğer köylerinde olduğu gibi 1950 yılından sonra büyük göçler meydana gelmiştir. İş bulma ve geçimini sağlamak amacıyla büyük şehirlerle göç eden insanlar bugün köyelerine geri dönüş yapmakta ve özellikle ebeveynlerinin sahip oldukları evleri restore ederek yazlık olarak kullanmaktadırlar. İncelenen köyler içinde bulunan evlerin sahiplerinin çoğu bugün başka şehirlerde yaşamaktadırlar. Bu göçlerin etkisiyle köy evlerinin çoğu boşaltılmış ve terk edilmiştir. Köylerdeki evler genellikle ev sahipleri tarafından onarılmaktadır. Ev yapımında olduğu gibi evin, restorasyon ve onarımı da ev sahibinin maddi gücüyle gerçekleştirilmektedir.

⁷² GÜRSEL, Y., *Mimarlık ve Çevre*, İstanbul, 1992, s.66

⁷³ GÜR, Ş.Ö., *Doğu Karadeniz Örneğinde Konut Kültürü*, İstanbul, 2000, s.11

B. Yapı Ustaları

Akseki ve çevresi ile ilgili yaptığımız bu çalışmada günümüze gelen ve bu mesleği sürdüren herhangi bir usta ile karşılaşmamıştır. Yaptığımız arazi çalışması sonunda 1950 yıllarından sonra başlayan köyden kente göçün neticesinde bu işle uğraşan usta ve oğullarının mesleği bıraktığı ve farklı iş alanları ile uğraşmaya başladıkları bilgisine ulaşılmıştır.

Ev yapımında, bezemesinde ve sıvasında ev sahibinin isteği doğrultusunda yapımlara gidilmiştir. Akseki bölgesi evlerinde çalışan ustalar, duvarcı ustaları, sıvacı ustaları, ahşap işleri ustaları olarak gruplandırılmaktadır. Bir evin yapımında ayrı ustalar kullanıldığı gibi tek başına evi tamamlayan ustalar da bulunmaktadır.⁷⁴

İncelenen evler içinde Ahmet Sarıgül Evinin sofa tavanının göbeğinde 1934 ve Köy marangozu Yusuf Nemrutlu ismi okunmaktadır. Kitabede ismi geçen bu usta 1913' yılında Büyük İlvat' ta doğmuştur. Babası Mustafa Nemrutlu seferberlikte kaybolmuştur. Usta ilk okulu Büyük İlvat' ta bitirdikten sonra 12 yaşında marangozluk sanatına atılmıştır. 1948 yılında Akseki'den ayrılarak Salihliye yerleşen ve burada doğrama ve kereste üzerine iş kuran usta'nın yaşayıp yaşamadığı konusunda elimizde herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.⁷⁵

Yine kayıtlardan ulaştığımız bilgilere göre 1912 Akseki doğumlu Marangoz Ustası Mehmet Tevfik Erdem'in bu bölgede çalışmış marangoz ve doğramacı ustasıdır. Usta 1955 yılında İstanbul'a gitmiş ve orada 11 yıl kaldıktan sonra Akseki'ye geri dönmüştür. Bir süre sonra tekrar İstanbul'a gidip oraya yerleşmiştir.⁷⁶ Ustanın yaşayıp yaşamadığı bilinmemektedir.

1935 doğumlu Mustafa Çetin Sarıhacılar köyünde cami ve depo gibi yapıların ustalığını yapmıştır. Günümüzde usta, evlerin özellikle ahşap birimlerin onarımında çalışmaktadır.

Mustafa Çetin Usta ile çalışan ve yaştaş olan ustalardan biri de Durmuş Pişkin'dir. Yapı ustası olarak çalışan Durmuş Pişkin 1934 Akseki doğumludur.

⁷⁴ Hüseyin Kurtel'le yapılan mülakattan, 20 Temmuz 2004

⁷⁵ ENHOŞ, M., Age., s. 375

⁷⁶ ENHOŞ, M., Age., s. 335

Günümüzde Durmuş Pişkin de evlerin onarım ve restorasyonunda görev almaktadır.

İlvat köylerinde çalışan diğer bir usta Hasan Petektir. Usta 1947 Akseki doğumludur. Hasan Petek Sarıhacılar köyünde bulunan Orhan Can ve Fuat Bilginoğlu evlerinin restorasyon işlerinde görev almıştır.

Bölge evlerinde çalışan yerli ustalar günümüzde Akseki-İbradı Havzası Gelişim Projesi'nde görev almaktadırlar. Proje kapsamına alınan evlerin özellikle duvar ve ahşap birimlerin onarımlarında çalışmaktadırlar.

İncelenen bölge evlerinde ve Sarıhacılar köyü evlerinde bugün yapılan onarımlarda olsun ev yapımında olsun Bucak Alan Köyü Muhtarı Hüseyin Kurtel ve köydeki bazı insanlar tarla işlerinin dışında yardımda bulunmaktadır.

C. Günlük Hayat

Kendi yerel ihtiyaçlarını kendi bünyesi içerisinde üretmeye mahkum olan küçük yerleşimlerde halk tarım, hayvancılık ve el sanatları ile geçimini sağlamaktadır. Aile içerisinde ve aileler arasında eskiden beri yerleşmiş olan işbölümü sayesinde topluluk, ihtiyaçlarının çoğunu dış dünyaya fazlaca muhtaç olmadan temin eder. Köylü yiyeceğini, giyeceğini, barınağını, eşyalarını, alet ve edevatını köy içerisinde kendisi üretir.⁷⁷ Bölgeyle ilgili yapılan gözlemlerden edinilen izlenimlere göre bölgede bulunan halkın kendi ihtiyaçlarını kendilerinin temin ettiği görülmektedir. Yalnız kentleşmenin getirmiş olduğu hazır ürün tüketimi yavaş yavaş İlvat köylerini de etkilemiş ve günlük yaşamın bir parçası olmaya başlamıştır.

Halkın kendi olanakları, koşulları içinde, gereksinimlerine doğrudan karşılık arayarak, kültür birikimine ve gelenek çizgisine doğaçtan eklenerek, katımlı bir yolla gerçekleştirilen yapılar halk mimarisinin ürünleridir.⁷⁸ Yine yapılan gözlemlerden yola çıkarak özellikle konut mimarisinin oluşumunda ve inşaatında halkın kendi ürünleri ile halkın kendi içinden yetişen ustalarının büyük rol oynadığı söylenebilir.

⁷⁷ DİVİTÇİOĞLU, S., *Asya Üretim Tarzı ve Osmanlı Toplumu*, Kırklareli, 1981, s. 77

⁷⁸ BEKTAŞ, C., "Halk Yapı Sanatı", *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*, Cilt: 2, İstanbul, 1997, s.

Kollektif bir olayın sonucu olan halk mimarisi türleri içinde yaratılmış olduğu halk kültürünü yansıtmaktadır. Katkılara alıp vermeye,çeşitlemeye açık olan halk mimarisi doğrudan yaşamdan kaynaklanmaktadır. Yaşamla birlikte yürüyüp yaşamın canlılığını taşıyan halk mimarisi bütünlüyle kapsadığı yaşamın da en gerçekçi yansıtıcısıdır.⁷⁹

Akseki'de aile hayatı medeni kanuna uygun olarak kurulur. Ailede hakim kişi babadır. Baba otoritesi mutlak olmakla beraber kadın ve erkek iş hayatında yardımlaşır. Çevrede genellikle tek kadınla evlenme (monogami) vardır. Yeni evliler çoğu kez birkaç yıl anne ve babalarının yanında otururlar. Daha sonra ayrı eve çıkarlar. Bazı ailelerde büyükanne (ebe), büyükbaba (dede), görümce (oğlanın kardeşi), elti (kardeşlerin eşi gelinler) bir arada yaşarlar. Bölgede evlenme yaşı 18-20'dir. 18 yaşından önce kız verilmez.⁸⁰ Günümüzde bu gelenek devam ettirilmeye çalışılsa da bölgede yaygın olarak modern aile anlayışı vardır. Yani her ailenin kendine ait evi bulunmaktadır.

Geniş aile içinde yaşayan bireyler yemeklerini genellikle yerde, dairevi tahta veya bakır sini etrafında hep beraber yerler.⁸¹ Yemek yeme kültürü içinde yaşanan odanın şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır.

Evde işler, bir işbölümü içerisinde gerçekleştirilmektedir. Ev halkı sabah namazı ile uyanır. En küçük gelin ocağı yakar, kayınbabası ve kaynanasına abdest suyu hazırlar ve kahvaltuya taze ekme pişirir. Kahvaltıdan sonra günlük işlerin yapılmasına geçilir. Evde üç öğün yemek hazırlanır. Sabah, öğle ve akşam yemeği. Bu yemekler yukarıda belirttiğimiz gibi yerde bir tahta veya sini etrafında toplu olarak yenilir. Yatsı namazından sonra herkes uykuya dalar.⁸² Evlerde yatak odası genellikle oturma odasıdır. Yataklar portatif olup bu yataklar sabah odada bulunan yüküğe kaldırılmaktadır. Banyo ihtiyacını karşılayan birimler ise yüküğün yanında bulunan tek kapaklı gusülhanelerdir. Bölge evlerindeki oda sofa ve çeşitli yardımcı birimlerin şekillenmesinde ailenin yaşam biçiminin büyük etkisi vardır. Mekanlar ve birimler ailenin ihtiyaçlarına göre şekillenmişlerdir.

⁷⁹BEKTAŞ , C., Halk Yapı Sanatı,İstanbul, 2001, s. 19

⁸⁰ ÖZKAYNAK, M., Age., s. 61

⁸¹ ENHOŞ, M., Age., s. 65

⁸² Hüseyin Kurtel'le yapılan mülakattan, 20.Temmuz 2004

Çevresine göre toprağını farklı işleyen ve hanesini farklı inşa eden insanların kendilerinin de farklı olmasından daha doğal ne olabilir ki? Anadolu'nun "ekmeğini taştan çıkarmak" deyimi, eğer Aksekililerin bir buluşu değilse, mutlaka Aksekililer için söylenmiş olmalıdır.⁸³

Günümüzde Akseki İlvat ve Sarıhacılar köylerinde bu geleneklerin bazıları devam ettirilmekle birlikte modern yaşamın getirmiş olduğu şartlar sonucunda yerini, geleneklerle birleşen modern yaşama tarzına bırakmıştır.

Günümüzde bu köylerde sabah erken kalkılır. Hazır alınan ekmekle kahvaltı yapıldıktan sonra evin erkeği işine gider. Kadın evde temizlik ve düzen işini bitirdikten sonra elişi yapar. Haftanın belirli günlerinde yazın hemen hemen hergün bölgeyi ve özellikle geleneksel evleri ziyaret eden Alman turistler için elişi sergisi açılır. Kadın, bu sergiden kazanılan para ile ekonomik anlamda azda olsa eve katkıda bulunur.

D. Sosyal ve Tarihsel Değerler

Anadolu ve Rumeli'de göçebe bir yaşam süren Türk topluluklarına Yörtük adı verilmektedir.⁸⁴ "Eski Türkçe'de "yörümek" fiilinden türetilen "Yörük" sözcüğünün ilk kez göçebe olan Türkmenler ile yerleşik hayata geçenler arasında bir ayırım yapmak amacıyla kullanılmış olduğu düşünülmektedir."⁸⁵

1071 Malazgirt zaferi ile Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır. Batıya göçen bu Türkmenlerin bir kısmı Celalettin Harzemşah ile birlikte gelmişlerdir. Tekeler, Karamanlar, Sarılar, İlbeyler...bunlardandır. Davar, sığır ve at besleyen bu kavimler göçebelik geleneğini sürdürmüşlerdir. Zamanla, Akseki yaylasındaki bu göçebelere bazıları ellerine geçirdikleri bir fermanla yaylak ve kışlaklarda birer yurt bulmuşlar, bulamayanlarda otlak bedeli ödeyerek barınmışlardır. Bunlar barınak olarak kıldan dokunan çadırları kullanırlar. Vücut yapıları sıhhatli kişilerdir. Misafirperver olup, ekonomik olanakları zayıftır. Tarihte Yörüklerle

⁸³ ESENGİL, R., "Neden Akseki"..., s.49

⁸⁴ ANONİM, "Yörükler", *Büyük Larousse Ansiklopedisi*, Cilt: 24, İstanbul, 1986, s.12603

⁸⁵ ANONİM, "Yörtük Köyü'nün Tarihsel Gelişimi", *Safranbolu Yörük Köyü-Geleneksel Yaşam Biçimi ve Evleri* (Editör: Can Mehmet Hersek), İstanbul, 2000, s.4

yerli halk arasında zaman zaman ciddi problemler olmasına rağmen canlı mal kaçırmaları, otlak anlaşmazlıkları, kız kaçırma olayları hariç iyi geçinirler.⁸⁶ Bugün Akseki bölgesinde bulunan Yörükler yerleşik hayata geçmiş olup özellikle dağlık köylerde yaşamlarını sürdürmektedirler.

Bölgenin yaşamında sosyal bir rol oynayan diğer bir toplulukta tahtacılarıdır. Türkçe’de ağaç kesen, kiriş ve tahta biçen anlamına gelmektedir. Bu terim daha ziyade ağaç dilmek ve tahta biçmekle geçinen alevi-Türkmen zümrelerini ifade etmektedir.⁸⁷

Akseki’de tahtacıların belirli bir yerleşme bölgeleri yoktur. Antalya, Manavgat ve Alanya’da çalışan tahtacılar, seyyarırlar ve iş sahasına göre Akseki ormanlarında çalışırlar. Tahtacılar Yörükler gibi, kıl çadırlarda veya tahta barakalarda yaşarlar. Tahtacılar Sürek, Sofiyan ve Kızılbaş ismiyle üç kola ayrılırlar.⁸⁸

Ahşabın yoğun bir şekilde kullanıldığı Akseki evlerinin malzeme temininde tahtacıların sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamlarının büyük rol oynadığı görülmektedir.

Akseki’de meydana gelen tarihi halk hareketlerinin içerisinde en önemli olanı Demirci Mehmet Efe Olayıdır. Konya’daki Delibaşı olayı, asilerin Konya Hapishanesini boşaltmaları üzerine oradan gelen ve bu çevrede kendisinden çekinilen bazı uygunsuz şahıslar yüzünden Konya’da isyan bastırıldıktan birkaç gün sonra ilk defa İbradı’da bazı hareketler başlamıştır. İbradı’da söylenen Akseki ve Manavgat’a inen bu isyandan çevrede hiçbir zarar olmamıştır. Asilerin herhangi bir yağma ve kötü muamelesi olmamıştır. Ancak bu hareketin çevre için bir felaket olması isyan var diye gelen kuvvet yüzünden olmuştur.

Akseki yöresinde halk hareketi olarak düşünülebilecek bir konuda köylerin sınır anlaşmazlıklarıdır. Bu anlaşmazlıklar zaman zaman iki köy halkını silahlı çatışmalara kadar götürmüştür.⁸⁹

⁸⁶ ENHOŞ, M., *Age.*, s. 23-24

⁸⁷ ANONİM, “Tahtacılar”, *İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 11, İstanbul, 1970, s.669

⁸⁸ ÖZKAYNAK, M., *Age.*, s. 51-52

⁸⁹ ENHOŞ, M., *Age.*, s. 28

E. Koruma Teorisi ve Pratiği

Tarihi yapıları ve çevreyi koruma etkinliği doğasından kaynaklanan bir ekonomik engeli aşmak zorundadır. Çağdaş koşullarda bir tarihi mahallenin, bir anıtın korunması o mahalle ve anıtın toplum kültürü içindeki statüsü ile aynı yerde yapılması öngörülen yeni yapı yada yapılaşmanın ekonomik değeri arasında karşıtlık doğurur. Sürekli değişmeler içinde eski kentsel oluşumların ve yapıların varlıklarını sürdürmeleri bunların kültürel ve ekonomik değerleri arasında gerçekleşen bir seçim sonunda ortaya çıkar.⁹⁰

Akseki bölgesi doğal koşullara öncelik tanıyan ve insana döntük değer yargılarını taşıyan bir mimarlık bilgisi ile kurulmuştur. Bölgenin dağlık kesimlerinde hiç bağlayıcı harç kullanılmadan ahşap ve kuru taş duvar ile yapılan “dügmeli ev” bölgeye özgüdür. Bölgede önemli arkeolojik değerler bulunmaktadır. Bu değerler bugüne kadar korunarak gelmiştir. Ancak yöre halkının yoksulluk nedeniyle buraları terk etmesi ve yeterli ekonomik gücün olmaması bozulmaları başlatmıştır. Gerek göç ve gerekse miras nedeniyle sahipliklerin artması sonucunda el değiştiren pencere, tavan, kapı, şahnişinlerinde ahşap işçiliğinin özgün özellikleri taşıyan evlerin, yeni sahipleri tarafından bu özgün değerleri sökülümekte başta Antalya olmak üzere büyük kentlere çok yüksek fiyatlara satılmakta, bu değerlerini yitiren evler ise kısa sürede yıpranarak yok olmaktadır. İşte bu sebeplerden ötürü 1996 yılında Antalya Mimarlar Odası bölgeyi gündeme getirmek, tanıtmak, sorunlarını tartışmak, bozulmanın önünü almak ve bu değerleri koruyarak turizme kazandırmak için ilk çalışmaları “Mimarlık Öğrencileri Yaz Okulları” ile başlatmıştır.⁹¹

Yapılan yaz okulu çalışmaları Antalya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun da dikkatini çekmiş ve yapılan alan çalışmaları sonucu 1998 yılında Akseki kent merkezi “Kentsel Sit Alanı” ilan edilmiştir. Bu çalışmalar uzantısında ÇEKÜL'ün başlattığı “7 Bölge 7 Kent” projesi için Akseki seçilmiştir. 1999 yılında Anadolu Üniversitesi ve Akdeniz Üniversitesinin projeye katkı koyması ve 2000 yılında Orman Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Mimarlar Odası, Çekül, Akdeniz Üniversitesi, İbradı Güç Birliği Vakfı ve Aksekililer

⁹⁰ KUBAN, D., *Tarihi Çevre Korumanın Mimarlık Boyutu*, İstanbul, 2000, s.50-51

⁹¹ ESENGİL, R., “Kültürel Değerlerin Korunarak...”, s.180

Derneği arasında yapılan protokol ile proje “Akseki-İbradı Havzası Gelişim Projesi”ne dönmüştür.⁹²

Bu projede doğal ve kültürel mirasın ulusal ve uluslar arası düzeyde korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması, yöre insanlarının bu değerlerinin varlığından oluşan katma değerlerden yararlandırılmasını sağlamak için havza bitiminde entegre çalışmalarının yapılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, kültürel ve doğal değerler açısından önemli özelliklere sahip olduğu bilimsel olarak saptanan ve Çekül Vakfının “7 Bölge 7 Kent” proje uygulamasına konu olan Akseki-İbradı Havzasında;

- a. Uluslar arası standartlarda katılımcı yaklaşımla doğal ve kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi,
- b. Biyolojik çeşitliliğin korunarak, doğadan yararlanma esaslarının belirlenmesi,
- c. Kültürel varlıklar kapsamında özellikle sivil mimari örneklerinin, arkeolojik değerlerin saptanması, geliştirilmesi ve yararlanılması esaslarının belirlenmesi,
- d. Yöre insanının, özellikle orman köylülerinin, kültürel ve doğal değerlerin korunup geliştirilmesi suretiyle kalkınmalarını sağlayacak katma değerlerden yararlanılmasını uygulamalı olarak gösterilmesi,
- e. Havza temelinde uygulamalı örnek projelerin meydana getirilmesi amaçlanmaktadır.⁹³

Bu proje kapsamında Sarhacılar köyü evleri restorasyon ve onarım görmektedir. Onarım projelerinin hazırlanmasında şu temel ilkeler göz önünde tutulmuştur.

-Yapının günümüze ulaşmış ve tarihi kimliğinin öğelerini oluşturan mekansal, biçimsel ve yapısal özellikleri ve çevre içindeki özgün konumu korunacaktır.

-Yapıların yıkılmadan korunması esastır.

-Nitelikli dönem ekleri korunmalıdır.

-Yapıya zararlı niteliksiz dönem ekleri kaldırılmalıdır.⁹⁴

Bu ilkeler doğrultusunda onarılan Ömer Duruk ve Ali Petek evleri bugün daha önce de belirttiğimiz gibi yöresel yemeklerin hazırlandığı lokanta olarak

⁹² ESENGİL, R., “Akseki-İbradı Havzası Projesi”, *Mimarlık*, Sayı: 298, Ankara, 2001, s.58

⁹³ ESENGİL, R., “Kültürel Değerlerin Korunarak....”, s.183-184

⁹⁴ AHUNBAY, Z., *Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon*, İstanbul, 1996, s.164

turlara hizmet vermektedir. Bu yeni kullanımlar yapının devamlılığının sağlanması bakımından önemlidir.

Bütün yasal olanakların varlığına, hatta belli başlı bütün kentlerde tescil işlemleri yapılmış olmasına karşın ahşap konut mimarisi, kente göçün baskısı ve tarihi bilinci çok sınırlı bir kırsal kültür ortamında büyük tahribata uğramış ve büyük bir hızla yok olmuştur.⁹⁵

Ev sahipleri tarafından genellikle bilinçsizce yapılan onarımlardan sonra evler orijinalitesini yitirmektedir. Proje kapsamına alınan Sarıhacılar köyü evlerinde ise onarım çalışmalarına devam edilmektedir.

⁹⁵ KUBAN, D., *Age.*, s.95

V. SONUÇ

Konut insanoglunun fiziksel ihtiyaclarinin karşilandiğı mekan olmaktan ziyade sosyal, kùltùrel ve duygusal ihtiyacların da karşilandiğı soyut anlamlar içeren bir ortamdır.

İnsanoğunun binlerce yıllık tarihi içinde en önemli uğraşlarından bir tanesi yaşadığı doğal çevreyi ihtiyaclarına göre düzenlemesidir. Dođadaki tüm canlılar gibi insanodlu da doğa şartlarından korunmak için çaba sarfetmiştir. İnsanlık tarihi ile başlayan konutun tarihinde kayalara oyulmuş ilk yerleşmelerden, Türklerin Orta Asya'dan getirmiş oldukları konut kùltùrti Osmanlı dönemi konutlarında yaşatılmış ve bu dönemde Türk Konut Mimarisinin en güzel örnekleri ortaya konulmuştur. Konut mimarisi Osmanlı İmparatorluğunun geç döneminde bazı yabancı ũslupların süsleme anlayışıyla yeni bir boyut kazanmıştır.

Araştırımızda yer alan evler malzeme, yapım tekniği, plan özellikleri ve süsleme özellikleri dikkate alınarak değerlendirilecektir.

Bölge evlerinde kullanılan ana yapım malzemesi taş ve aşıaptır. Metal malzeme kullanımı çok yaygın değildir. Metal, pencere parmaklıklarında, kapı tokmaklarında kilit ve menteşe düzeneklerinde karşımıza çıkmaktadır. Tuğla incelenen evlerde neredeyse hiç kullanılmamıştır. Evlerin ũst rtlerinde alaturka kiremit görülmektedir. Ali malzeme ocak kaplamasında ve lambalıklarda uygulama alanı bulmuştur. Torak malzeme ise eskiden kullanılan sıvanın içinde bulunmaktadır.

Evlerindeki yapı elemanları bölgede bol bulunan malzemeden yapılmışlardır. Duvarlar, moloz taştan kuru duvar tekniğinde yapılırken, evin yazlık birimlerinde aşıaptan perde duvar şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Evlerinin ũst örtüsü genellikle kırma çatı şeklinindedir. Evlerin bu çatıları alaturka kiremitle kaplanmıştır.

Evlerin ıkma, saçak, hela ve ardak gibi birimlerinde konsol, elibelinde ve aşıap direk şeklindeki taşıyıcılar kullanılmıştır. Evlerin avlusunda ve zemin katlarında toprak ve taş döşemeler görülürken ũst kat döşemeleri tamamen

aşşaptan yapılmıştır. Bölge evlerinde görülen kapıların hemen hepsi aşşap malzemeden yapılmıştır. Avlu, ana giriş kapıları çift kanatlı iken oda kapıları tek kanatlı ve tablalıdır. Bölge evlerinin köşk pencereleri içten kafesli ve dıştan kepenklidir. Oda pencereleri ise dıştan kafesli içten kepenkli yapılmıştır. Bölge evlerinde katlar arasındaki bağlantıyı tamamıyla aşşap merdivenler sağlamaktadır.

Akseki İlvat köyleri ve Sarıhacılar köyü evlerinde görülen plan tiplerini üç grup altında inceleyebiliriz.

Bölge evlerinin plan tipinin oluşmasında iklim ve doğa şartlarının yanı sıra bölgede etkili olan halk mimarisi geleneğinin büyük etkisi vardır. Planı oluşturan temel mekanların başında sofa ve odalar gelmektedir. Bölge evlerinde görülen plan tipleri üç grup altında toplanmaktadır. Birinci tip evler, bölgede çok yaygın olarak görülen dış sofalı evlerdir. Bu evler kendi içinde dış sofalı eyvansız ve dış sofalı eyvanlı plan tipi olarak iki gruba ayrılır. Dış sofalı eyvanlı plan tipinde yapılan evler, genellikle maddi imkanları yüksek olan kişiler tarafından yapılmış ve geniş aile için düzenlenmiştir. Bu evlerde diğer evlere nazaran oda sayısı artmış ve süsleme unsurları fazlalaşmıştır.

İkinci tip evler ise iç Sofalı evlerdir. Üçüncü tip evler orta sofalı plan tipidir. Bu iki plan tipi bölge evlerinde uygulama bakımından yaygın değildir. Bu iki plan tipi sadece birer örnekte uygulama alanı bulmuştur. (Çizim 7,28)

Genel olarak Bölge evlerinde cepheyi oluşturan temel unsur çıkmalardır. Bu çıkmalar sofanın durumuna göre şekillenmişlerdir. Giriş kapısına göre çıkması sağda olanlar, çıkması solda ve çıkması ortada olanlar şeklinde bir gruplamaya gidilebilir. Çıkmalar aşşap direk ve elibelindelerle taşınmaktadır. Çıkma üstleri ise çatıdan bağımsız olarak kiremitle kaplanmıştır. Çıkma pencereleri genellikle kafes olup bu kafesler dıştan kepenklidir. Oda pencereleri ise dikdörtgen formlu kafesli ve içten kepenkli pencerelerdir. Evlerin giriş kapıları da cephede çıkmanın altına yerleştirilen iki kanatlı tablalı kapılardır. Evlerin saçakları ise aşşap malzemeden yapılmış olup dış kaplamaları sade tutulmuştur. Cephede önemli bir unsur da bacalardır. Bacalar taş örgülü kare kesitli ve konik külahlı bacalardır. Cepheyi hareketlendiren diğer bir unsur çardaklardır. Çardaklar üstü açık yazlık mekanlar olup genellikle aşşap direklerle taşınmaktadır.

İncelenen evlerde süsleme içte daha geniş bir uygulama alanı bulurken, dış cephede daha mütevazı bir süsleme anlayışı görülmektedir. Dış süsleme özellikle çıkma ve pencerelerde yoğunlaşırken, iç süsleme köşk, oda kapıları, tavanlar, dolaplar ve yüküklük oldukça özenli örneklerin verildiği alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Kullanılan süsleme motifleri halk mimarisi ile batılı üslupların etkisiyle yapılmışlardır. Stilize lale, palmet, şemse, spiral, “S” ve “C” kıvrımları, nar, akantus yaprakları, dört yapraklı yonca, altı ve sekiz kollu yıldız, en çok kullanılan motiflerdir. Nar motifi tavan göbeklerinde ahşap malzemeden üç boyutlu ve kabartmalı olarak yapılmıştır.

Genellikle çok sade ve özensiz yapılan taşra evlerine nazaran bölge evleri çok süslü ve özenli yapılmışlardır. Bölge evleri halk mimarisi ürünleri olmasına rağmen plan tipleri, cephe düzenleri, ihtişamı ve süslemesiyle başkent üslubunu yansıtmaktadırlar. Bunun temel sebebi ev sahiplerinin maddi gücü ve statüleridir. Bölgede yaşayan halkın içinde yetişen ve başkent üslubunu tecrübe eden yerli ustalar da bu sentez mimarinin şekillenmesinde büyük rol oynamaktadırlar.

Genellikle 20. yüzyıl başlarında inşa edilen evler günümüzde Akseki-İbradı Havzası Gelişim Projesi kapsamında restore edilmektedirler. Restore edilen evler oldukça iyi durumdadırlar. Yalnız, ev sahibi tarafından yapılan onarımlar başarılı sonuçlar vermemektedir. Bu onarımlarla evlerin orijinalitesi kaybolmaktadır. Geleneksel konut mimarisi içinde önemli bir yere sahip olan bu evler, günümüzde özellikle içinde insan yaşamayan evler doğanın ağır şartlarına terk edilmiş durumdadır.

VI. YEREL SÖZLÜK

- AÇIÇERİ:** Bölge evlerinde genellikle misafir için hazırlanan ve evin en gösterişli odasına açiçeri denilmektedir.
- AHIR:** Bölgede evlerin zemin katlarına ahır denilmektedir.
- ÇARDAK:** Yapının zemin katının üzerindeki katlarda yer alan dışa çıkıntılı üstü açık birimdir.
- DÜĞME:** Kurduvar tekniğinde yapılmış evlerin ana duvarlarından 10-15 cm. çıkıntılı olarak bırakılan hatlı uçlarına verilen isim.
- FALAK:** Ahşap kapılarda kapıyı açmak için kullanılan daire formlu kilide verilen isim.
- GÖZAĞACI:** Yapının üst örtüsünde bulunan yatay kirişleri birleştiren büyük kirişe gözağacı denilmektedir.
- HAYAT:** Evlerde ahır ve samanlık odalarının açıldığı üstü kapalı mekandır.
- İÇERİ:** Bölge evlerinde odalara verilen isim.
- KAPIÜSTÜ:** Bölge evlerinde cümle kapısının üstünde yer alan odaya kapıüstü denilmektedir.
- KARINAĞACI:** Yapının üst örtüsünde bulunan yatay kirişlere karınağacı denilmektedir.
- KARINKİRİŞİ:** Yapının üst örtüsünde bulunan ana kirişlere karinkirişi denilmektedir.
- KAVASÖĞÜ:** Yapının zemin katının üstündeki katta yer alıp sokağa veya avluya doğru uzanan çıkmalı odaya veya yazlık birime kavasöğü denir.
- KENEF:** Bölgede helaya verilen isim.
- MERDEK:** Ahşap eğimli çatıyı oluşturan hatillara merdek denilmektedir.
- SULUK:** Evlerde birinci katta merdiven üstünde bulunan yerden yükseltilmiş kafesli birime verilen isim.
- TRAKA:** Ahşap kapılarda kapıyı açmak için kullanılan kilit düzeneğine traka denilmektedir.
- TÜTÜNLÜK:** Bölge evlerinde davlumbazlı ocağın içine yerleştirilen küçük pencereleere tütünlük denilmektedir.
- YAĞNAK OCAĞI:** Dış sofalı evlerde sofanın bir ucuna yerleştirilen ocağa yağnak ocağı denilmektedir.

KAYNAKLAR

- ABBASOĞLU, H., “Anadolu’da Antik Çağda Konut”, **Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme**, İstanbul, 1996, s.395-404
- ACAR, E., “Anadolu’da Tarih Öncesi Çağlardan Tunç Çağı Sonuna Kadar Konut ve Yerleşme”, **Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme**, İstanbul, 1996, s.380-394
- AHUNBAY, Z., **Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon**, İstanbul, 1996
- AKIN, N., “Ev”, **Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi**, Cilt: 1, İstanbul, 1997, s.569
- AKIN, N., **Balkanlarda Osmanlı Dönemi Konutları**, İstanbul, 2001
- AKSOY, E., "Orta Mekan Türk Sivil Mimarisinde Temel Kuruluş Prensipleri", **Mimarlık ve Sanat**, Sayı:7-8, İstanbul, 1963, s.39-92
- ANAONİM, **Antalya İl Yıllığı**, Antalya, 1967
- ANONİM, “Antalya”, **Yurt Ansiklopedisi**, Cilt: 2, İstanbul, 1982, s.825
- ANONİM, “Yörükler”, **Büyük Larousse Ansiklopedisi**, Cilt: 24, İstanbul, 1986, s.12603
- ANONİM, “Yörük Köyü’nün Tarihsel Gelişimi”, **Safranbolu Yörük Köyü-Geleneksel Yaşam Biçimi ve Evleri** (Editör: Can Mehmet Hersek), İstanbul, 2000, s.4
- ANONİM, “Tahtacılar”, **İslam Ansiklopedisi**, Cilt: 11, İstanbul, 1970, s.669
- AREL, A., **Osmanlı Konut Geleneğinde Tarihsel Sorunlar**, İzmir, 1982
- AREL, A., “Türk Evi Dedikleri...”, **Cogito Bir Anatomi Dersi: Ev**,

- ARSEVEN,C.E., Sayı: 18, İstanbul, 1999, s.188-212
“Ev” **Sanat Ansiklopedisi**,Cilt: 1 ,İstanbul, 1965,s. 570-575
- BAKIR, İ., “Toroslarda Göçebe Mimarisi”, **Türk Halk Mimarisi Sempozyumu Bildirileri**, Konya, 1990
- BARIŞTA, H.Ö., “Alanya’daki Bazı Evlerde Gözlenen Taş İşçiliği”, **IV. Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.161-168
- BARIŞTA, H.Ö., “Alanya Evlerinde Görülen Ağaç İşleri Üzerine”, **IV. Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.393-398
- BARIŞTA, H.Ö., “Alanya’dan Bazı Say Taşından Yapılmış Kitabeli Evler”, **VI. Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.46-50
- BAŞARIR, B., **Akseki, Hacıgüzeller Evi**, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul, 2001
- BEKTAŞ, C., ”Halk Yapı Sanatı”,**Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi**, Cilt: 2, İstanbul, 1997; s. 747
- BEKTAŞ, C., **Halk Yapı Sanatı**,İstanbul, 2001
- BİLİM, C., “Arşiv Belgelerinde ve Salnamelerde Alanya”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Cilt: VII, Alanya, 2004, s.197-198
- CANEVİ, H., **Akseki Evleri**, (Basılmamış Lisans Tezi), Konya,1989
- DEMİR, M., “Selçuklu Tarih Kayıtlarında Alanya’nın Fethi”, **Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Cilt: X, Alanya, 2004, s.541
- DİVİTÇİOĞLU, S., **Asya Üretim Tarzı ve Osmanlı Toplumu**, Kırklareli, 1981
- ELDEM, S.H., **Türk Evi, Osmanlı Dönemi**, I, İstanbul, 1984
- ELDEM, S.H., **Türk evi Osmanlı Dönemi II**, İstanbul, 1986

- ELDEM, S.H.,
ELDEM, S.H.,
ENHOŞ, M.,
ERCENK, G
- ERDİM, M.,
- EREN, N.,
ESENGİL, R.,
ESENGİL, R.,
ESENGİL, R.,
- GÜR, Ş.Ö.,
- GÜRSEL, Y.,
İŞKAN, H.-ÇEVİK, N.,
- KAHYA, E.,
KARPUZ, H.,
KARPUZ, H.,
KARPUZ, H.,
- Türk Evi Osmanlı Dönemi**, III, İstanbul, 1987
- Türk Evi Plan Tipleri**, İstanbul, 1955
- Bütün Yönleriyle Akseki ve Aksekililer**, İstanbul, 1974
- “Pamphylia Bölgesi ve Çevresi Eski Yol Sistemi”,
Bellekten, Cilt: LVI, Sayı: 216,
Ankara, 1992, s.362
- Anadolu'da Geleneksel Konut Birimi Artı Zamanlı ve Eş Zamanlı İlişkilerin irdelenmesi ve Fırat Havzası Konutlarında Plan Tipolojilerinin çözümlenmesi Üzerine Bir Yöntem Araştırması**, Cilt: 2,
(Yayınlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 1980
- Kaşık ve Kaşıkçılık**, İstanbul, 1984
- “Neden Akseki ?”, **Sanatsal Çekül-Mozaiik**, Sayı:35,
İstanbul, 2000, s.46-50
- “Kültürel Değerlerin Korunarak Turizme Kazandırılmasında Katılımcı Bir Deneme”, **First Tourism Congress Of Mediterranean Countries**,
Antalya, 2002, s.178-193
- “Kurduvar Şenliği...”, **Focus**, Sayı: 112414, İstanbul,
2003, s.80-85
- Doğu Karadeniz Örneğinde Konut Kültürü**, İstanbul,
2000, s.11
- Mimarlık ve Çevre**, İstanbul, 1992
- “Akseki Çevresi Arkeoloji ve Tarihi”, **Sanatsal Mozaiik**,
Sayı: 35, İstanbul, 2000, s.51-55
- Geleneksel Türk Evleri Bibliyografyası**, Ankara, 1998
- Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri**,
Ankara, 1993
- “Eski Antalya Evlerinde Süsleme”, **Antalya IV. Selçuklu Semineri**, Antalya, 1992, s.50-69
- “Çumra'da Halk Mimarisi”, **I. Uluslar arası**

- Çatalhöyükten Günümüze Çumra Kongresi**, Konya, 2001, s.45-70
- KARPUZ, H., “Osmanlıda Konut Mimarisi Konya Örneği”, **Eyüp Sultan Sempozyumu III.**, İstanbul, 2000, s.390-401
- KARPUZ, H., Konya’da Halk Mimarisi”, **Erdem**, Cilt:13, Sayı:38, Ankara, 2002, s.223-236
- KARPUZ, H., Karaman’da Eski Türk Evleri”, **Türk Halk Kültürünü Araştırmaları 1992**, Ankara, 1992, s.55-78.
- KARPUZ, H., “The Architectural Characteristics Of Traditional Houses in Konya and Their Conservation Problems”, **The Ottoman House Papers From the Amasya Symposium**, Amasya, 1996, s.116-123
- KINAL, F., **Eski Anadolu Tarihi**, Ankara
- KOÇAK, E.C., “Alanya’da Geleneksel Yayla Evleri”, **VI. Alanya Tarih ve Kültür Seminerleri**, Alanya, 1996, s.53-57
- KUBAN, D., **Türk Hayatlı Evi**, İstanbul, 1995
- KUBAN, D., “Türk Evi Geleneği Üzerine Gözlemler”, **Türk ve İslam Sanatı Üzerine Denemeler**, İstanbul 1995
- KUBAN, D., **Tarihi Çevre Korumanın Mimarlık Boyutu**, İstanbul, 2000
- KUBAN, D., “Türkiye’de Malzeme Koşullarına Bağlı Geleneksel Konut Mimarisi Üzerine Bazı Gözlemler”, **Mimarlık Dergisi**, Sayı: 1, İstanbul, 1970, s.65-75
- KUNDURACI, O., **Batı Toroslarda Bulunan Geleneksel Konutlar**, (Basılmamış Doktora Tezi), Konya, 1995
- KUNDURACI, O., “Akseki İlçesi Bademli Köyü Kaşıkçılığ”, **Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, Sayı: 4, Konya, 1997, s.109-123
- KUNDURACI, O., “Batı Toroslarda Bulunan Geç Dönem Türk Evlerinde Ahşap Süsleme”, **Türk Tarihi Ansiklopedisi**, Cilt: 18, Ankara, 2002, s.265-272.
- KUNDURACI, O., “Alanya Evlerinden Örnekler”, **Alanya 7. Tarih ve Kültür Semineri**, Alanya, 1997, s. 261-267

- KUNDURACI, O., “Alanya Köy Evlerinden Örnekler”, **Alanya 8. Tarih ve Kültür Semineri**, Alanya, 1998, s.345-353
- KUNDURACI, O., “Hadim ve Çevresinde Sivil Mimari Örnekleri”¹, **Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, Sayı:5, Konya, 1999, s.137-156
- KÜÇÜKERMEN, Ö., **Kendi Mekanının Arayışı İçinde Türk Evi**, İstanbul, 1988
- KÜÇÜKERMEN, Ö., **Anadolu’daki Geleneksel Türk Evinde Mekan Organizasyonu Açısından Odalar**, İstanbul, 1973
- NAUMANN, R., **Eski Anadolu Mimarlığı**, Ankara, 1975
- ÖZKAYNAK, K., **Akseki Kazası**, Ankara, 1954
- ÖZSAİT, M., **İlkçağ Tarihinde Pisidyra**, İstanbul, 1980
- RAMSAY, W.M., **Anadolu’nun Tarihi Coğrafyası**, İstanbul, 1960
- SARAÇOĞLU, H., **Akdeniz Bölgesi**, İstanbul, 1989
- SOYSAL, M., **Konut ve Yerleşimin Öyküsü**, İstanbul, Tarihsiz
- SÖZEN, M., **Türk Kenti-Evi Bibliyografyası**, İstanbul, 1976
- SÖZEN, M., **Türklerde Ev Kültürü**, İstanbul, 2001
- SÖZEN, M.-ERUZUN, C., **Anadolu’da Ev ve İnsan**, İstanbul, 1992,
- SÖZEN, M.-TANYELİ, U., **Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü**, İstanbul, 1986
- TANYELİ, U., “Anadolu’da Bizans, Osmanlı Öncesi ve Osmanlı Dönemlerinde Yerleşme ve Barınma Düzeni”, **Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme**, İstanbul, 1996, s.405-471
- TEKELİ, İ., “Konut Tarihi Yazıcılığı Üzerine Düşünceleri”, **Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme**, İstanbul, 1996, s.6-14
- UMAR, B., **Türkiye’deki Tarihsel Adlar**, İstanbul, 1993
- YARAR, S., **Geleneksel Akseki Evlerinde Tavan Süslemeleri**, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2001

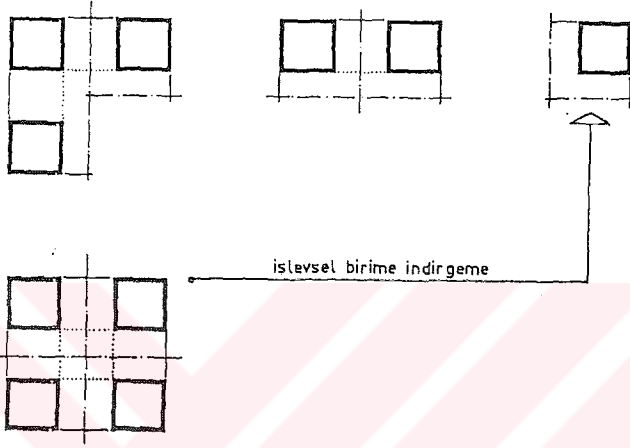
ÇİZİM LİSTESİ VE ÇİZİMLER

- Çizim 1:** Doğan Kuban Tipolojisine Göre Türk Evi Plan Tipleri
- Çizim 2:** Önder Küçükerman Göre Türk Evleri
- Çizim 3:** Sedat Hakkı Eldem Tipolojisine Göre Türk Evi Plan Tipleri
- Çizim 4:** Araştırma Bölgesi Antik Dönem Yerleşmeleri
- Çizim 5:** Araştırma Bölgesini Gösteren Harita
- Çizim 6:** Ali Petek Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 7:** Ali Petek Evi 1. Kat Planı
- Çizim 8:** Ahmet Sarıgül Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 9:** Ahmet Sarıgül Evi 1. Kat Planı
- Çizim 10:** Cemal Bayraktar Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 11:** Cemal Bayraktar Evi 1. Kat Planı
- Çizim 12:** Raşit Altıntaş Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 13:** Raşit Altıntaş Evi 1. Kat Planı
- Çizim 14:** Mustafa Akman Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 15:** Mustafa Akman Evi 1. Kat Planı
- Çizim 16:** Havva Petek Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 17:** Havva Petek Evi 1. Kat Planı
- Çizim 18:** Cavit Erdoğan Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 19:** Cavit Erdoğan Evi 1. Kat Planı
- Çizim 20:** Ünzile Arıcı Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 21:** Ünzile Arıcı Evi 1. Kat Planı
- Çizim 22:** Hasan Baykara Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 23:** Hasan Baykara Evi 1. Kat Planı
- Çizim 24:** Hasan Arıcı Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 25:** Hasan Arıcı Evi 1. Kat Planı
- Çizim 26:** Hasan Uz Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 27:** Hasan Uz Evi 1. Kat Planı
- Çizim 28:** Emine Kavruk Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 29:** Emine Kavruk Evi 1. Kat Planı
- Çizim 30:** Yusuf Uz Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 31:** Yusuf Uz Evi 1. Kat Planı

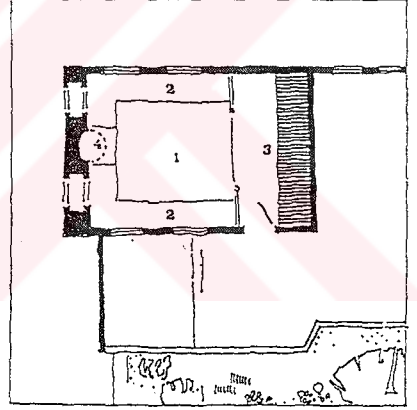
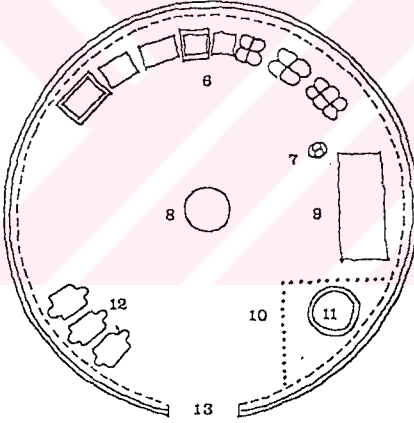
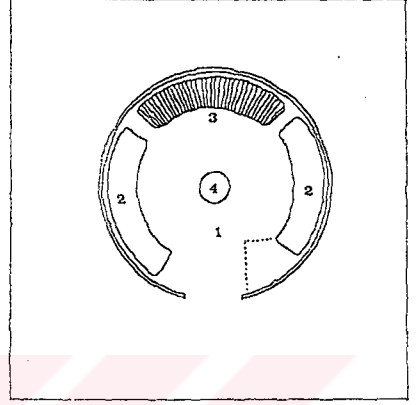
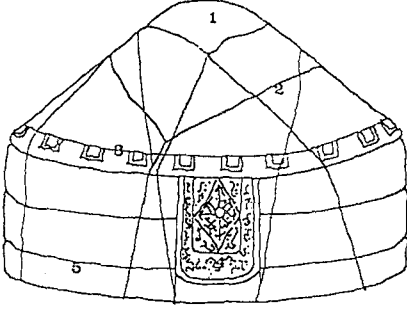
- Çizim 32:** Kamil Gür Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 33:** Kamil Gür Evi 1.Kat Planı
- Çizim 34:** Mehmet Arıcı Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 35:** Mehmet Arıcı Evi 1. Kat Planı
- Çizim 36:** Kerim Aslan Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 37:** Kerim Aslan Evi 1. Kat Planı
- Çizim 38:** Ahmet Arıcı Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 39:** Ahmet Arıcı Evi 1. Kat Planı
- Çizim 40:** Orhan Can Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 41:** Orhan Can Evi 1.Kat Planı
- Çizim 42:** Fuat Bilginoğlu Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 43:** Fuat Bilginoğlu Evi 1. Kat Planı
- Çizim 44:** İrfan Çömezoğlu Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 45:** İrfan Çömezoğlu Evi 1. Kat Planı
- Çizim 46:** Fatma Genç Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 47:** Fatma Genç Evi 1. Kat Planı
- Çizim 48:** İhsan Alanyalı Evi Zemin Kat Planı
- Çizim 49:** İhsan Alanyalı Evi 1. Kat Planı
- Çizim 50:** Ali Petek Evi Giriş Cephesi
- Çizim 51:** Ahmet Sarıgül Evi Giriş Cephesi
- Çizim 52:** Cemal Bayraktar Evi Giriş Cephesi
- Çizim 53:** Raşit Altıntaş Evi Giriş Cephesi
- Çizim 54:** Mustafa Akman Evi Giriş Cephesi
- Çizim 55:** Havva Petek Evi Giriş Cephesi
- Çizim 56:** Cavit Erdoğan Evi Giriş Cephesi
- Çizim 57:** Hasan Baykara Evi Giriş Cephesi
- Çizim 58:** Hasan Arıcı Evi Giriş Cephesi
- Çizim 59:** Hasan Uz Evi Giriş Cephesi
- Çizim 60:** Emine Kavruk Evi Giriş Cephesi
- Çizim 61:** Yusuf Uz Evi Giriş Cephesi
- Çizim 62:** Kamil Gür Evi Giriş Cephesi
- Çizim 63:** Mehmet Arıcı Evi Giriş Cephesi

- Çizim 64:** Kerim Aslan Evi Giriş Cephesi
- Çizim 65:** Ahmet Arıcı Evi Giriş Cephesi
- Çizim 66:** Orhan Can Evi Giriş Evi
- Çizim 67:** Fuat Bilginoğlu Evi Giriş Cephesi
- Çizim 68:** İrfan Çömezoğlu Evi Giriş Cephesi
- Çizim 69:** Fatma Genç Evi Giriş Cephesi
- Çizim 70:** İhsan Alanyalı Evi Giriş Cephesi
- Çizim 71:** Hasan Arıcı Evi Güneydoğu Odası Kapısı
- Çizim 72:** Hasan Arıcı Evi Kuzeydoğu Odası Kapısı
- Çizim 73:** Hasan Arıcı Evi Güneydoğu Kiler Odası Kapısı
- Çizim 74:** Hasan Uz Evi Güneybatı Odası Kapısı
- Çizim 75:** Cemal Bayraktar Evi Güneydoğu Odası Kapısı
- Çizim 76:** Yusuf Uz Evi Güneydoğu Odası Kapısı
- Çizim 77:** Cavit Erdoğan Evi Güneydoğu Odası Davlumbazı
- Çizim 78:** Raşit Altıntaş Evi Kuzeydoğu Odası Davlumbazı
- Çizim 79:** Mustafa Akman Evi Kuzeydoğu Odası Davlumbazı
- Çizim 80:** Mustafa Akman Evi Güneydoğu Odası Davlumbazı
- Çizim 81:** Hasan Arıcı Evi Köşk Pencere Detayı
- Çizim 82:** Ali Petek Evi Köşk Pencere Detayı
- Çizim 83:** Ahmet Sarıgül Evi Köşk Pencere Detayı
- Çizim 84:** Raşit Altıntaş Evi Köşk Pencere Detayı
- Çizim 85:** Raşit Altıntaş Evi Oda Penceresi Detayı
- Çizim 86:** Havva Petek Evi Köşk Pencere Detayı
- Çizim 87:** Havva Petek Evi Oda Penceresi Detayı
- Çizim 88:** Cavit Erdoğan Evi Oda Penceresi Detayı
- Çizim 89:** Hasan Baykara Evi Köşk Pencere Detayı
- Çizim 90:** Emine Kavruk Evi Köşk Pencere Detayı
- Çizim 91:** Fatma Genç Evi Köşk Pencere Detayı
- Çizim 92:** Orhan Can Evi Oda Penceresi Detayı
- Çizim 93:** Hasan Arıcı Evi Güney Batı Odası Yüklük Cephesi
- Çizim 94:** Mustafa Akman Evi Güneybatı Odası Yüklük Cephesi
- Çizim 95:** Ahmet Sarıgül Evi Güneydoğu Odası Yüklük Cephesi

- Çizim 96:** Ali Petek Evi Güneydoğu Odası Yüklük Cephesi
- Çizim 97:** İhsan Alanyalı Evi Dolap Cephesi
- Çizim 98:** Fatma Genç Evi Dolap Cephesi
- Çizim 99:** Mustafa Akman Evi Dolap Cephesi
- Çizim 100:** Ali Petek Evi Dolap Cephesi
- Çizim 101:** Hasan Baykara Evi Tavan Göbeği
- Çizim 102:** Emine Kavruk Evi Tavan Göbeği
- Çizim 103:** Raşit Altıntaş Evi Tavan Göbeği
- Çizim 104:** Raşit Altıntaş Evi Tavan Göbeği
- Çizim 105:** Raşit Altıntaş Evi Tavan Göbeği
- Çizim 106:** Raşit Altıntaş Evi Tavan Göbeği
- Çizim 107:** Mustafa Akman Evi Tavan Göbeği
- Çizim 108:** Mustafa Akman Evi Tavan Göbeği
- Çizim 109:** Mustafa Akman Evi Sofa Tavanı
- Çizim 110:** Ali Petek Evi Tavan Göbeği
- Çizim 111:** Ali Petek Evi Tavan Göbeği
- Çizim 112:** Ahmet Sarıgül Evi Sofa Tavanı
- Çizim 113:** Ahmet Sarıgül Evi Tavan Göbeği
- Çizim 114:** Hasan Arıcı Evi Tavan Göbeği

Çizim 1: Doğan Kuban Tipolojisine Göre Türk Evi Plan Tipleri (D.KUBAN'dan)

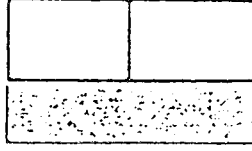

Çizim 4: Önder Küçükerman Çizim 1

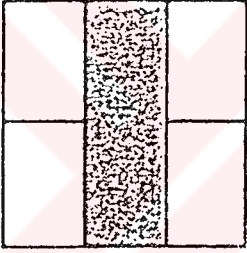
Çizim 2: Önder Küçükerman'a Göre Türk Evleri (Ö.KÜÇÜKERMAN'dan)

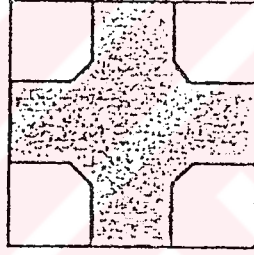
1. SOFASIZ

2. DIŞ SOFALI

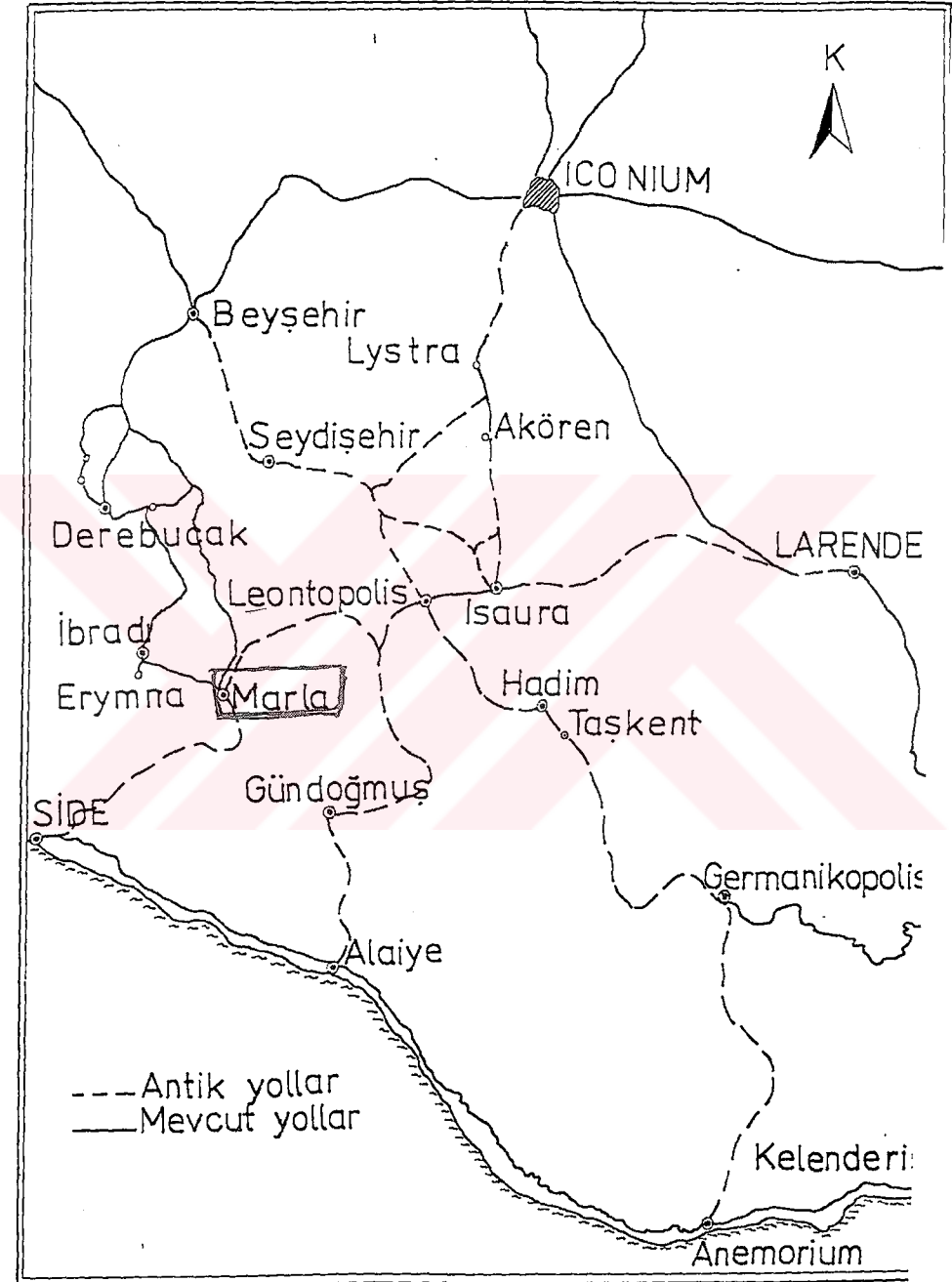

3. İÇ SOFALI

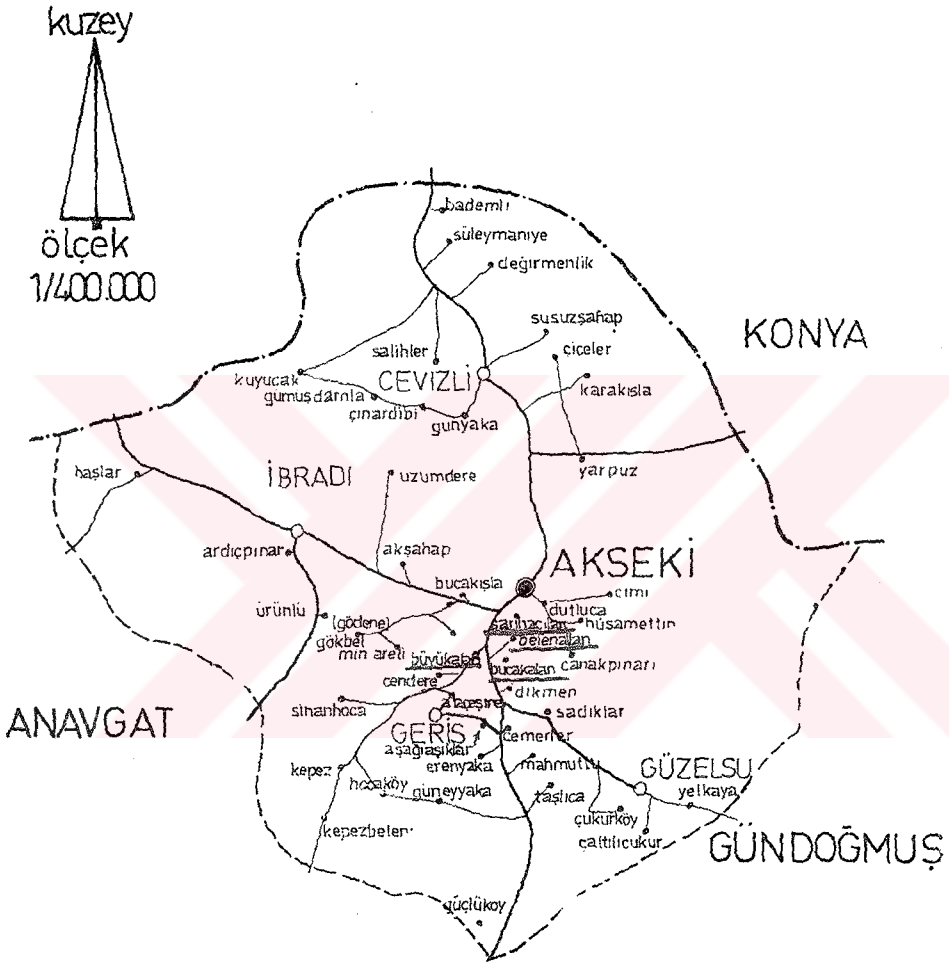

4. ORTA SOFALI

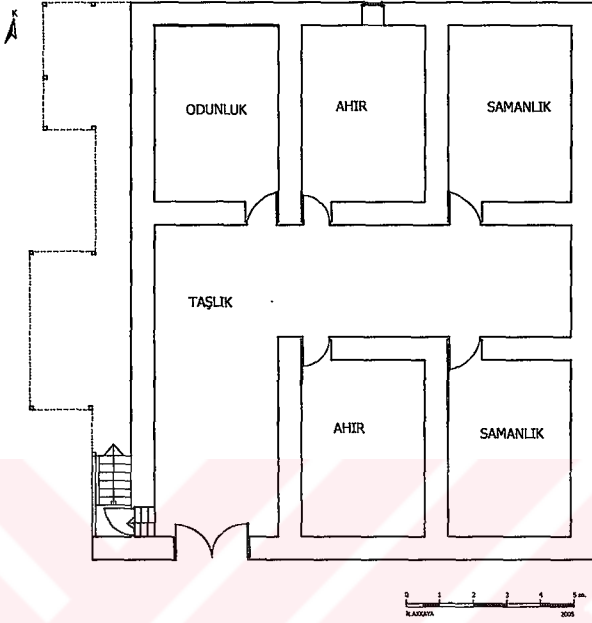
Çizim 3: Sedat Hakkı Eldem Tipolojisine Göre Türk Evi Plan Tipleri (H.KARPUZ'dan)

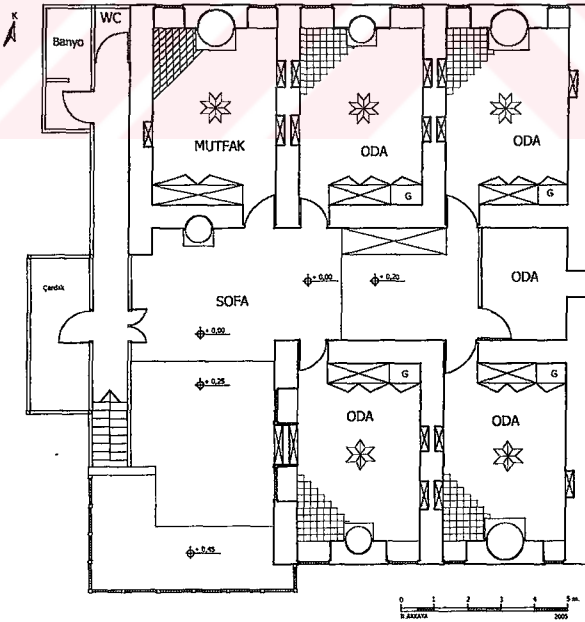
Çizim 4: Araştırma Bölgesi Antik Dönem Yerleşmeleri (O. KUNDURACI'dan)

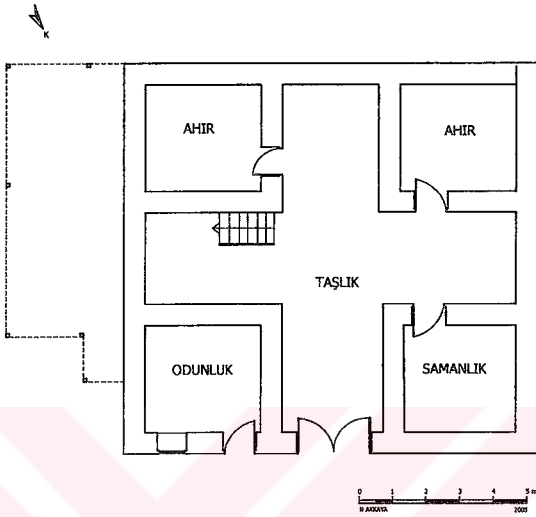
Çizim 5: Araştırma Bölgesini Gösteren Harita (M. FNHOŞ'dan)

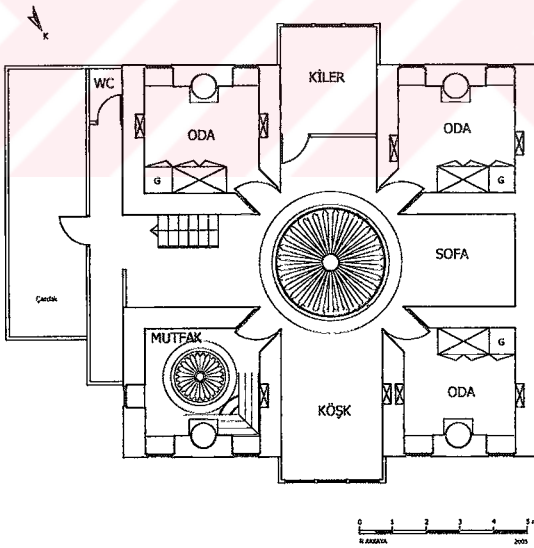
Çizim 6 : Ali Petek Evi Zemin Kat Planı

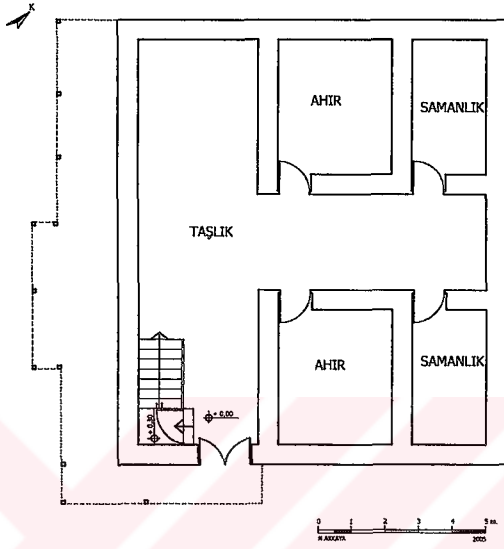
Çizim 7 : Ali Petek Evi 1. Kat Planı

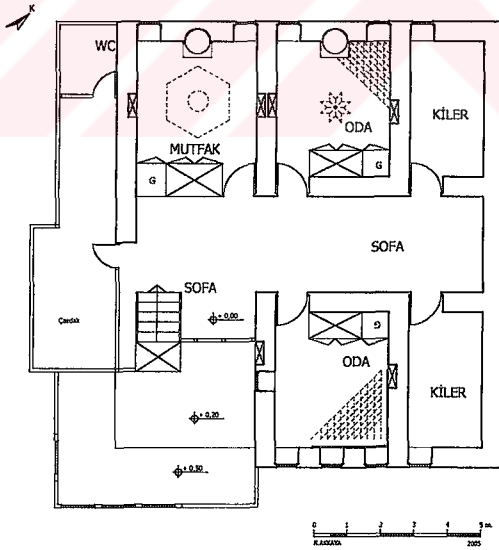
Çizim 8 : Ahmet Sarıgü Evi Zemin Kat Planı

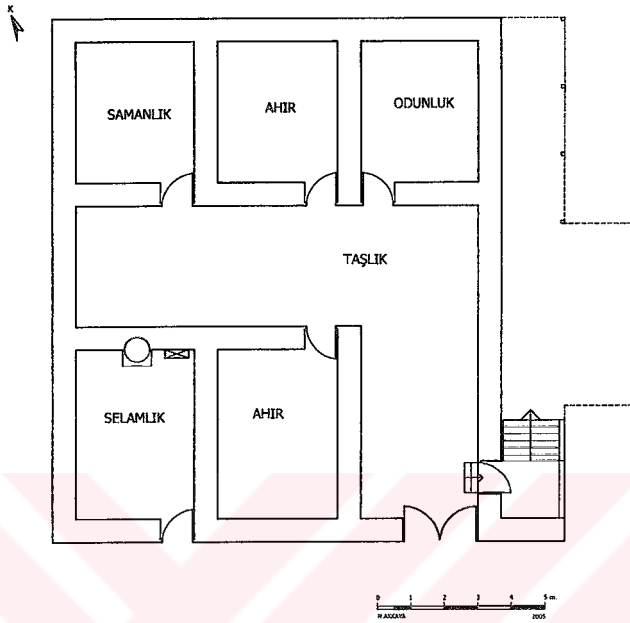
Çizim 9: Hüseyin Erdoğan Evi 1. Kat Planı

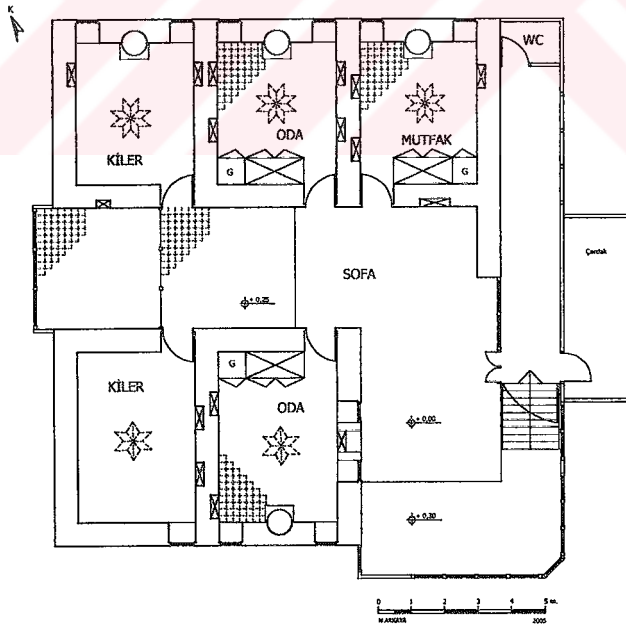
Çizim 10 : Cemal Bayraktar Evi 1. Kat Planı

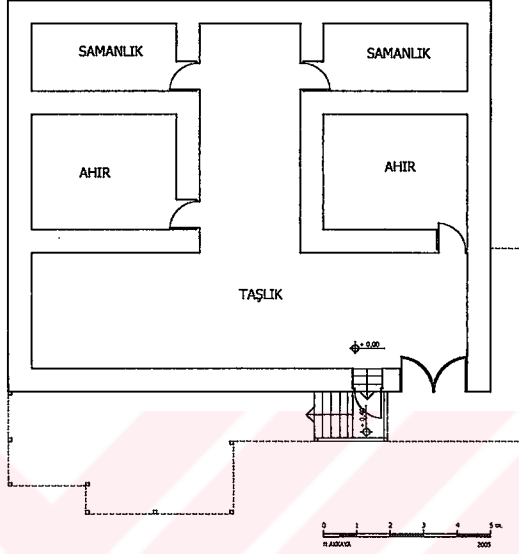
Çizim 11 : Cemal Bayraktar Evi 1. Kat Planı

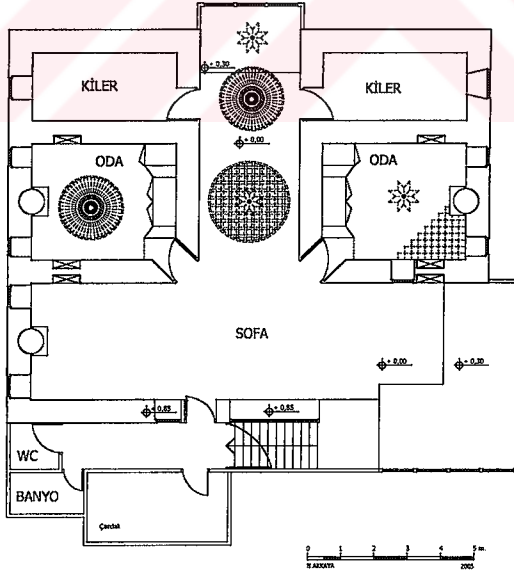
Çizim 12 : Raşit Altıntaş Evi Zemin Kat Planı

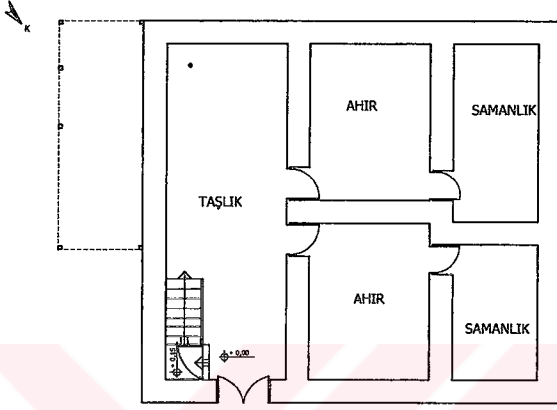
Çizim 13 : Raşit Altıntaş Evi 1. Kat Planı

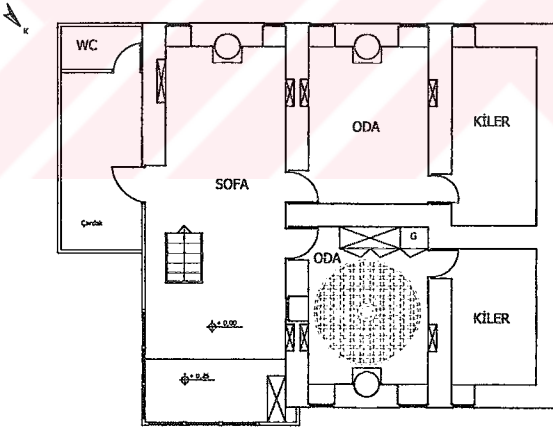
Çizim 14 : Mustafa Akman Evi Zemin Kat Planı

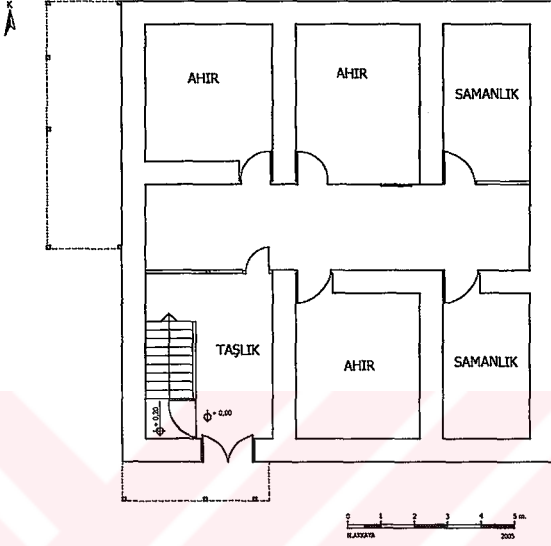
Çizim 15 : Mustafa Akman Evi 1. Kat Planı

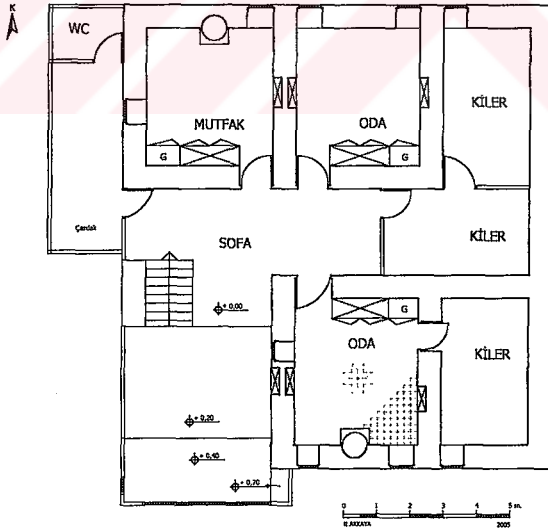
Çizim 16: Havva Petek Evi Zemin Kat Planı

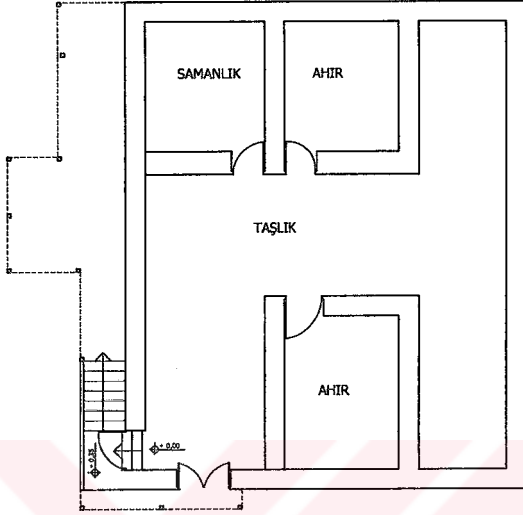
Çizim 17 :Havva Petek Evi 1. Kat Planı

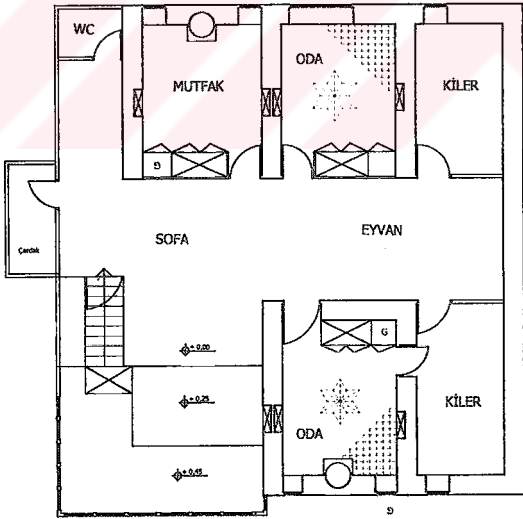
Çizim 18 : Cavit Erdoğan Evi Zemin Kat Planı

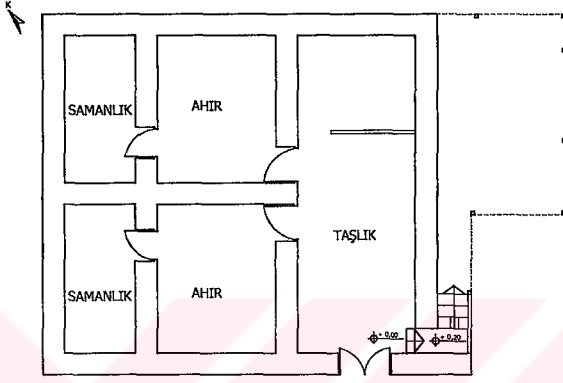
Çizim 19 : Cavit Erdoğan Evi 1. Kat Planı

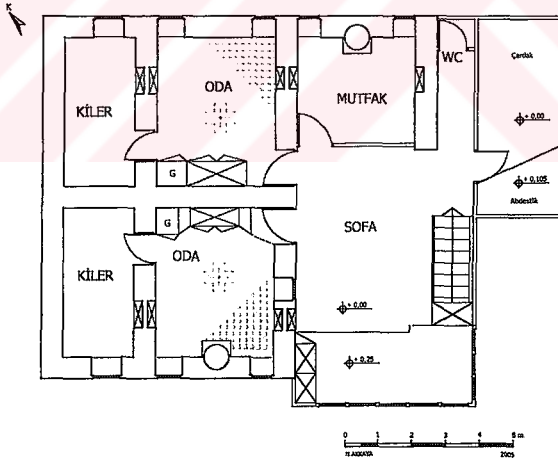
Çizim 20 : Ünzile Arıcı Evi Zemin Kat Planı

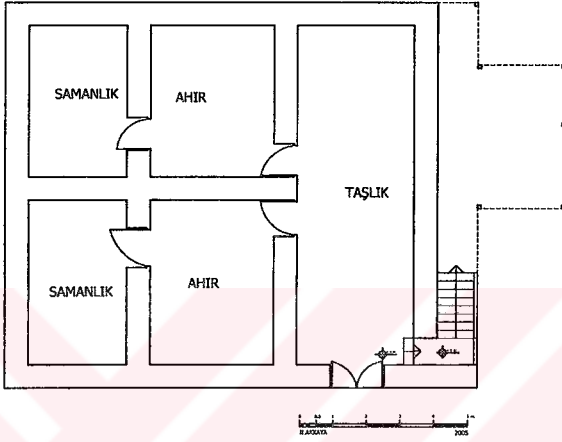
Çizim 21 : Ünzile Arıcı Evi 1. Kat Planı

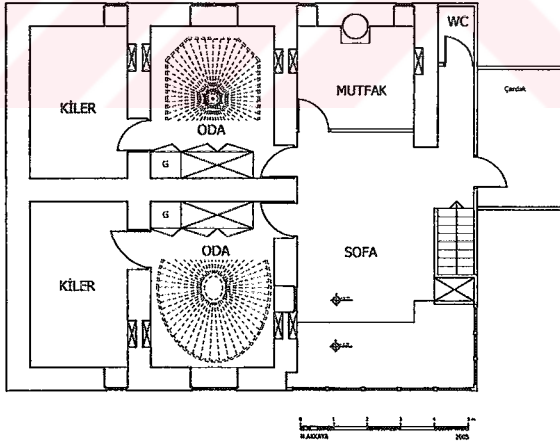
Çizim 22 : Hasan Baykara Evi Zemin Kat Planı

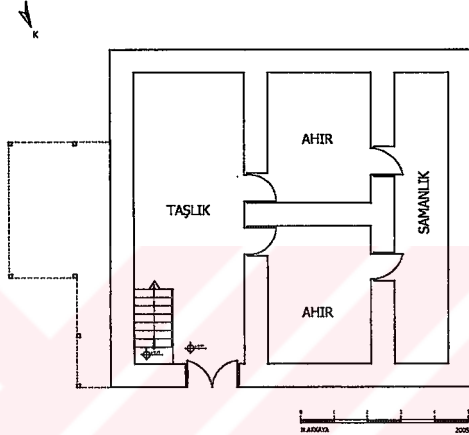
Çizim 23: Hasan Baykara Evi 1. Kat Planı

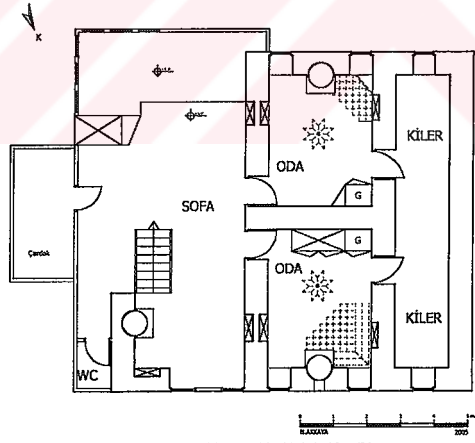
Çizim 24: Hasan Arıcı Evi Zemin Kat Planı

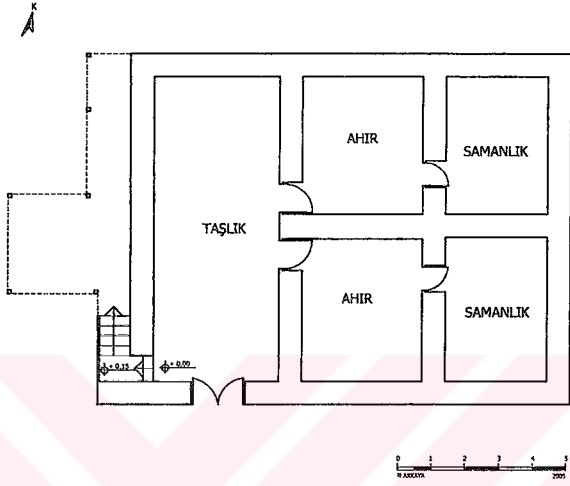
Çizim 25 : Hasan Arıcı Evi 1. Kat Planı

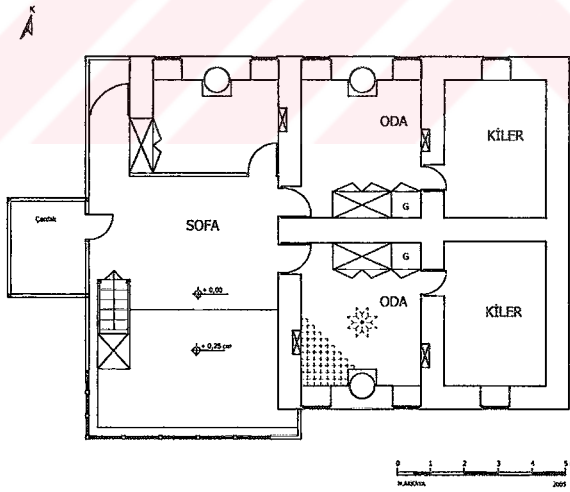
Çizim 26 : Hasan Uz Evi Zemin Kat Planı

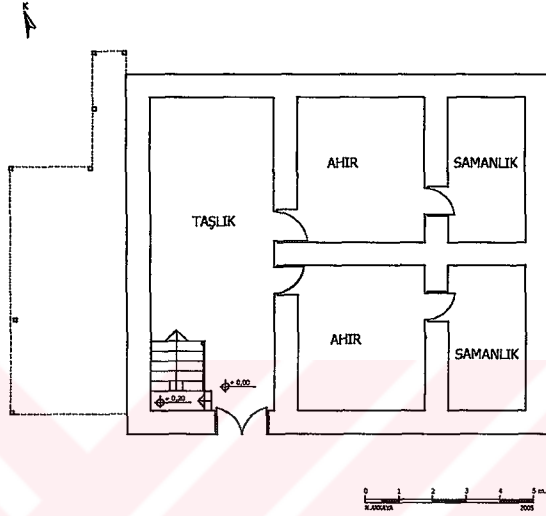
Çizim 27 : Hasan Uz Evi 1. Kat Planı

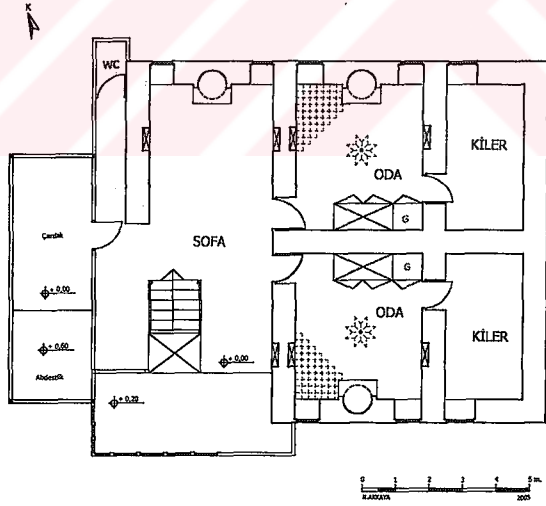
Çizim 28 : Emine Kavruk Evi Zemin Kat Planı

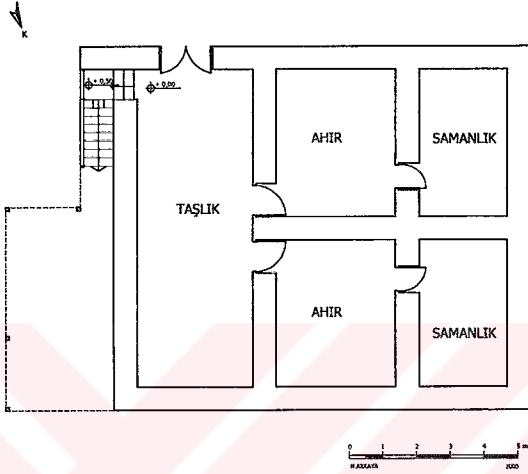
Çizim 29 : Emine Kavruk Evi 1. Kat Planı

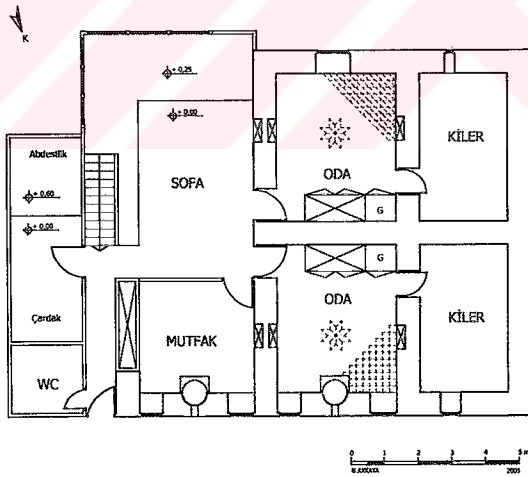
Çizim 30 : Yusuf Uz Evi Zemin Kat Planı

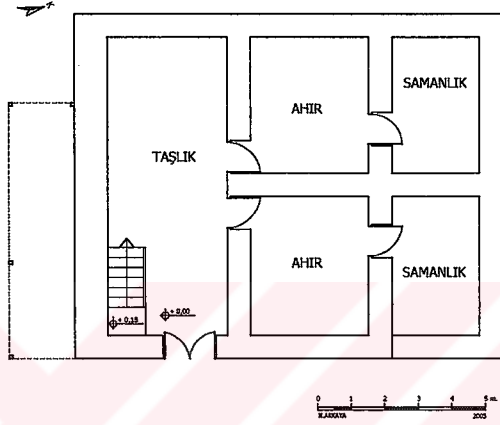
Çizim 31 : Yusuf Uz Evi 1. Kat Planı

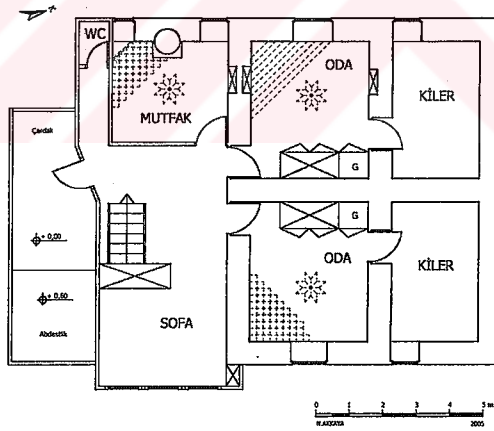
Çizim 32 : Kamil Gür Evi Zemin Kat Planı

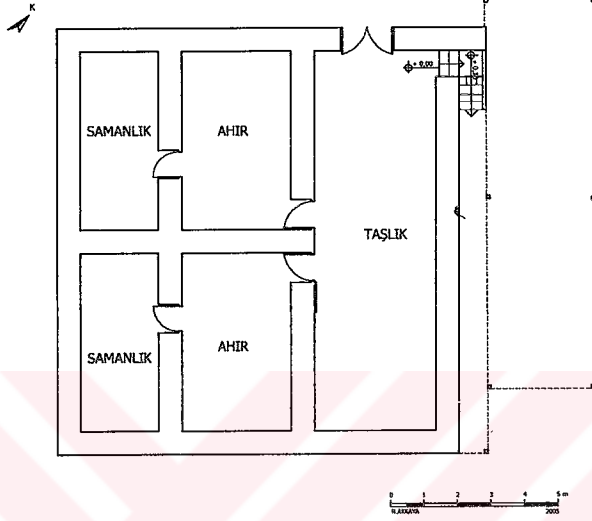
Çizim 33: Kamil Gür Evi 1. Kat Planı

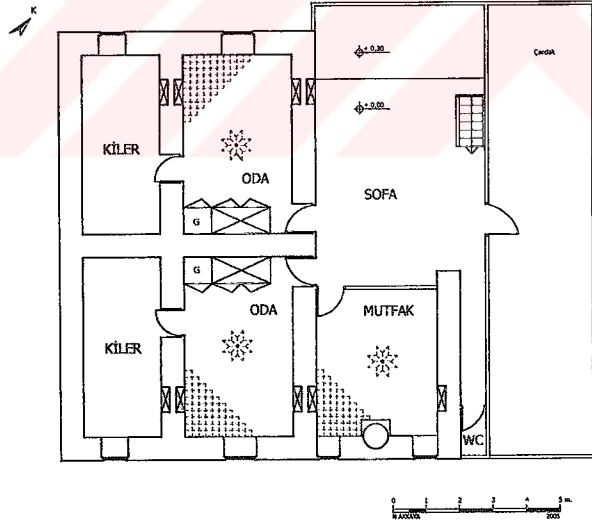
Çizim 34 : Mehmet Arıcı Evi Zemin Kat Planı

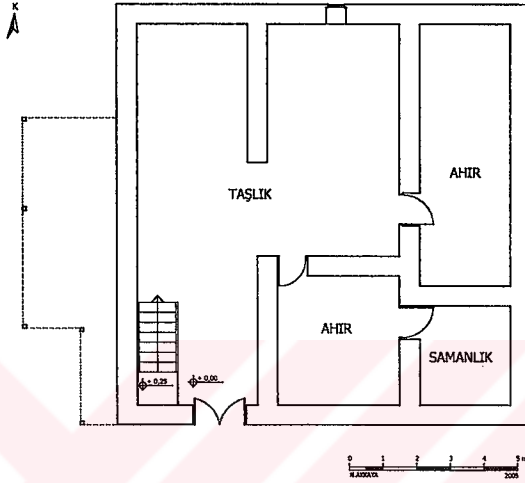
Çizim 35 : Mehmet Arıcı Evi 1. Kat Planı

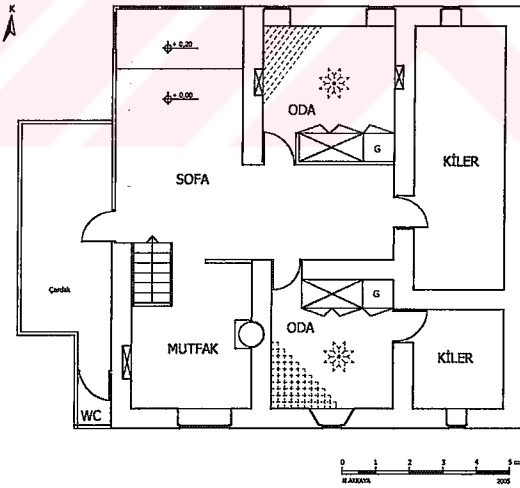
Çizim 36 : Kerim Aslan Evi Zemin Kat Planı

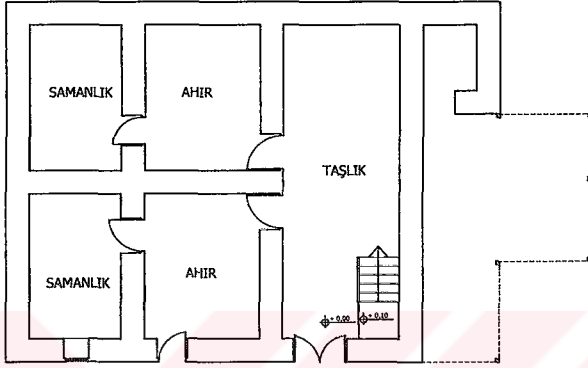
Çizim 37: Kerim Aslan Evi 1. Kat Planı

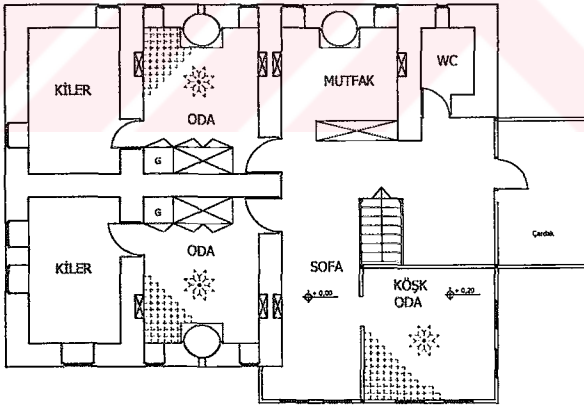
Çizim 38 : Ahmet Arıcı Evi Zemin Kat Planı

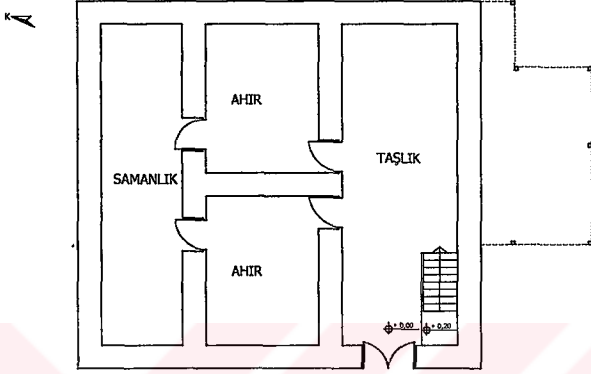
Çizim 39 : Ahmet Arıcı Evi 1. Kat Planı

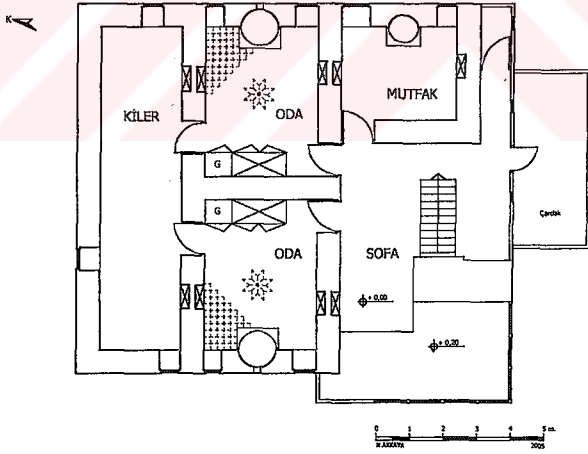
Çizim 40 : Orhan Can Evi Zemin Kat Planı

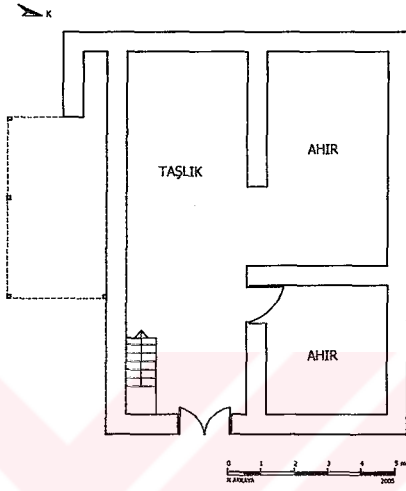
Çizim 41 : Orhan Can Evi 1. Kat Planı

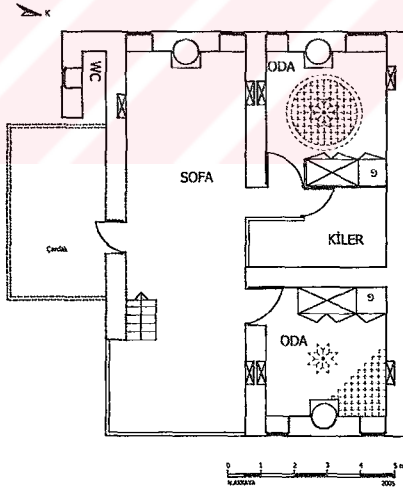
Çizim 42 : Fuat Bilginoğlu Evi Zemin Kat Planı

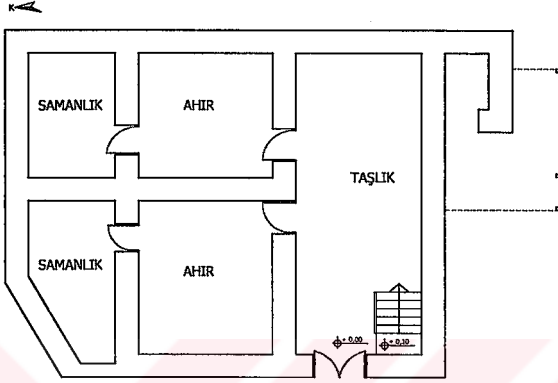
Çizim 43 : Fuat Bilginoğlu Evi 1. Kat Planı

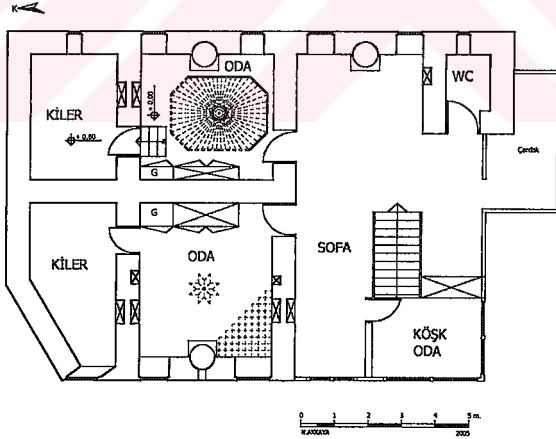
Çizim 44 : İrfan Çömezoğlu Evi Zemin Kat Planı

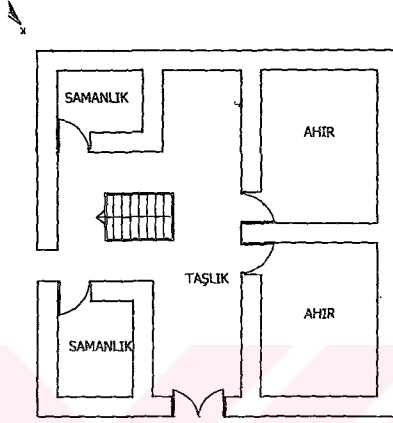
Çizim 45 : İrfan Çömezoğlu Evi 1. Kat Planı

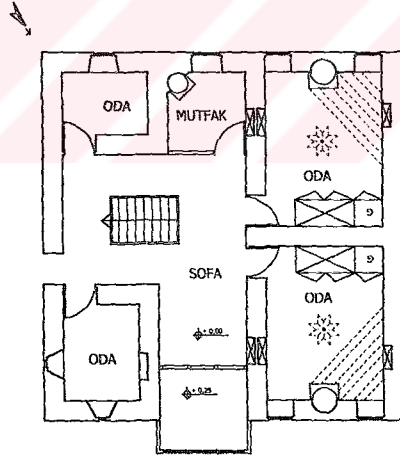
Çizim 46 : Fatma Genç Evi Zemin Kat Planı

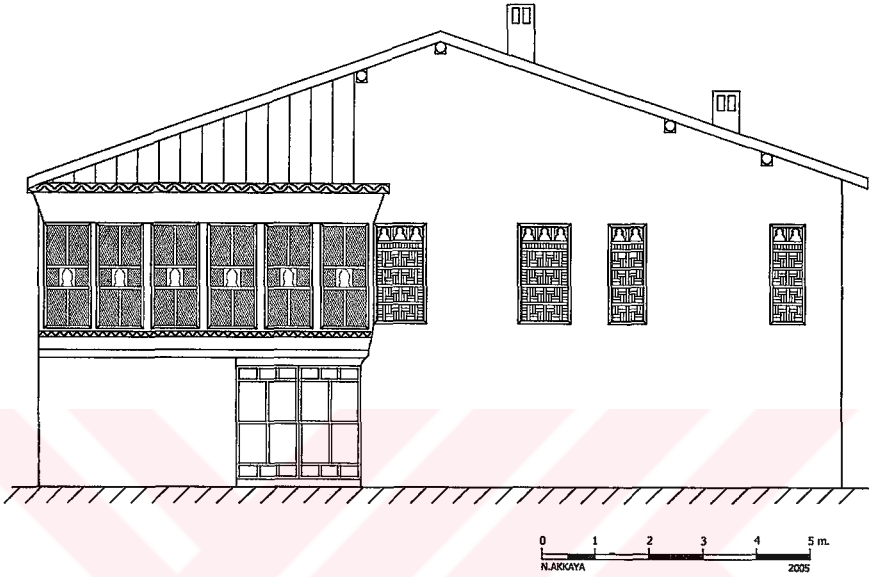
Çizim 47 : Fatma Genç Evi 1. Kat Planı

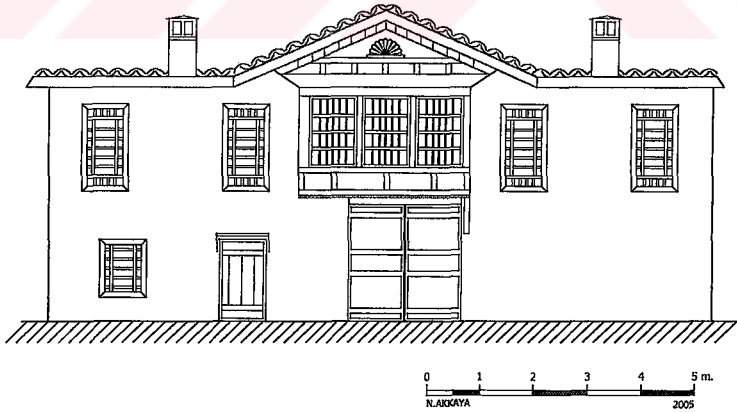
Çizim 48 : İhsan Alanyalı Evi Zemin Kat Planı

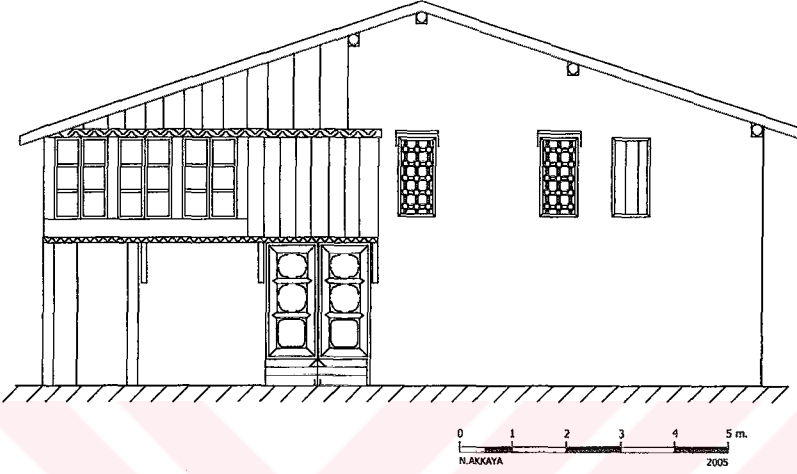
Çizim 49 : İhsan Alanyalı Evi 1. Kat Planı

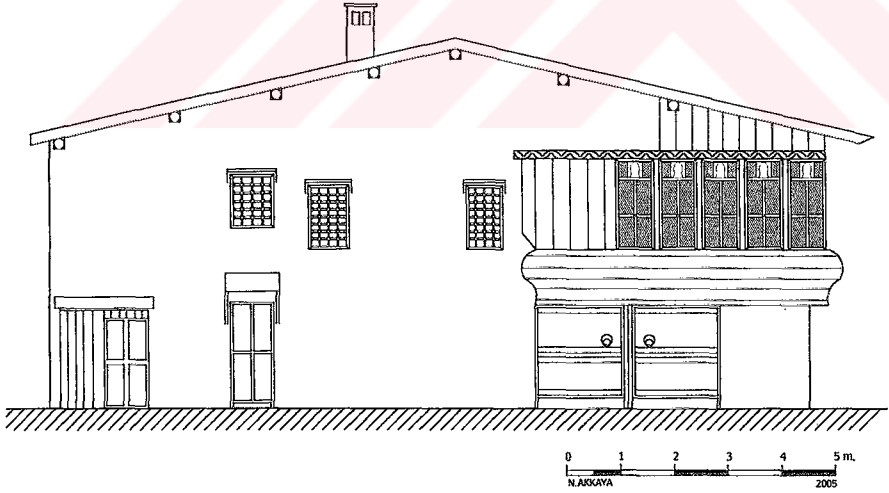
Çizim 50 : Ali Petek Evi Giriş Cephesi

Çizim 51 : Hüseyin Erdoğan Evi Giriş Cephesi

Çizim 52 : Cemal Bayraktar Evi Giriş Cephesi

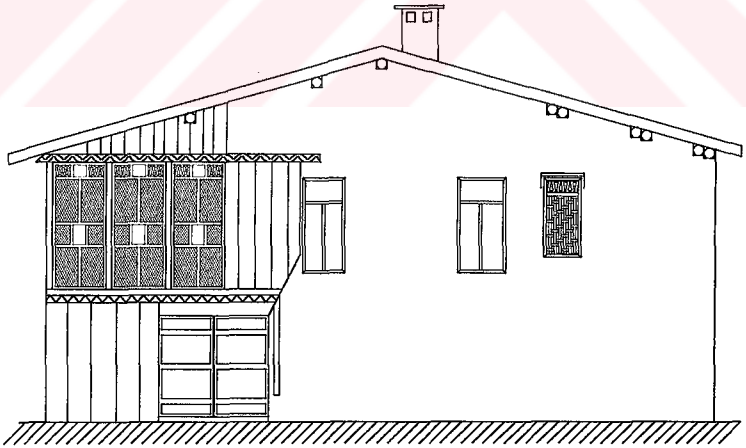

Çizim 53 : Raşit Altıntaş Evi Giriş Cephesi

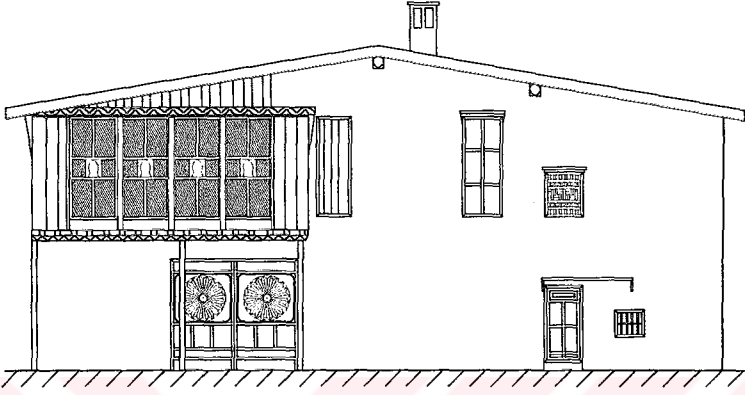
0 1 2 3 4 5 m.
N.AKKAYA 2005

Çizim 54 : Mustafâ Akman Evi Giriş Cephesi

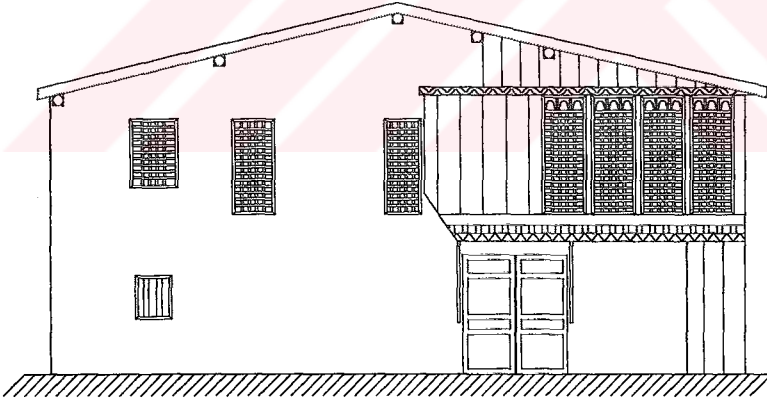

0 1 2 3 4 5 m.
N.AKKAYA 2005

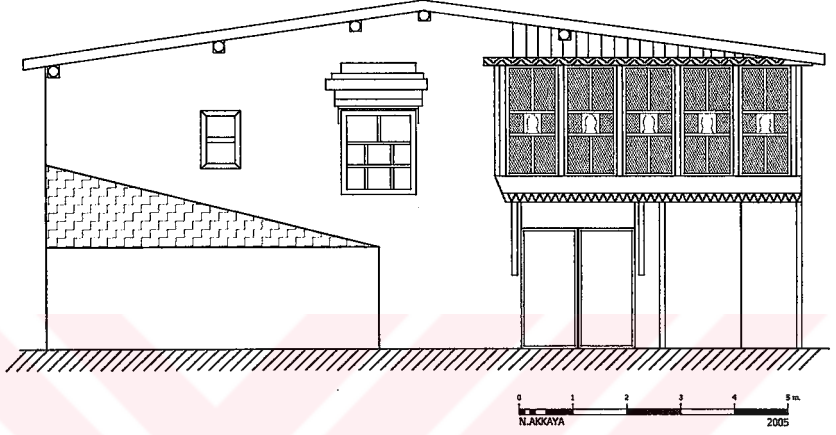
Çizim 55 : Havva Petek Evi Giriş Cephesi

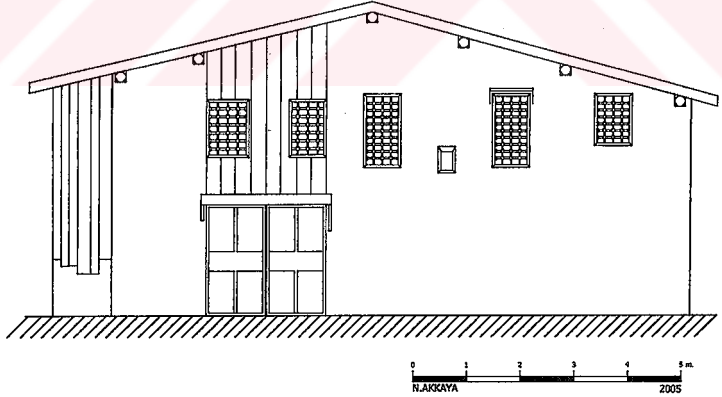
Çizim 56 : Cavit Erdoğan Evi Giriş Cephesi

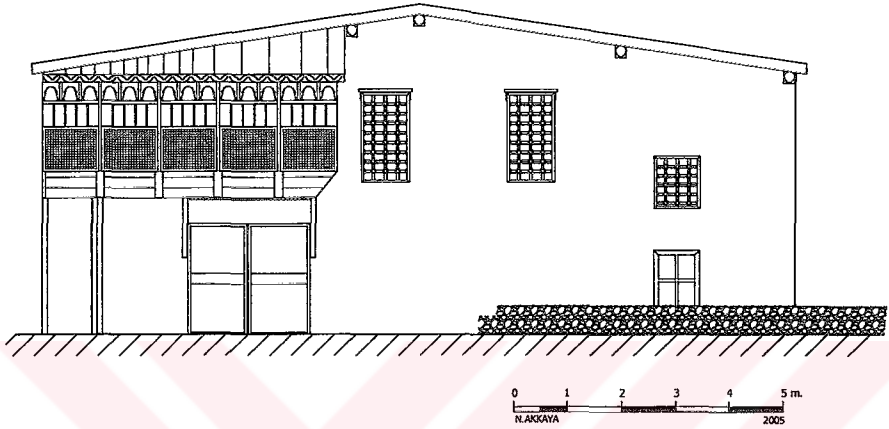
Çizim 57 : Hasan Baykara Evi Giriş Cephesi

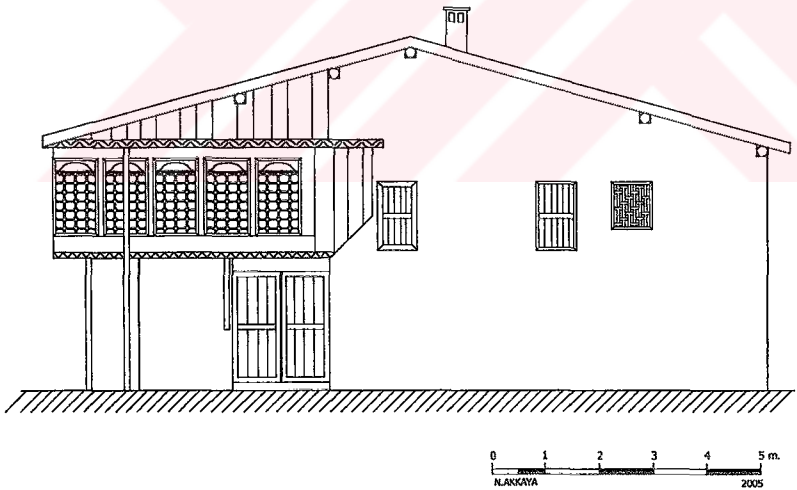
Çizim 58 : Hasan Arıcı Evi Giriş Cephesi

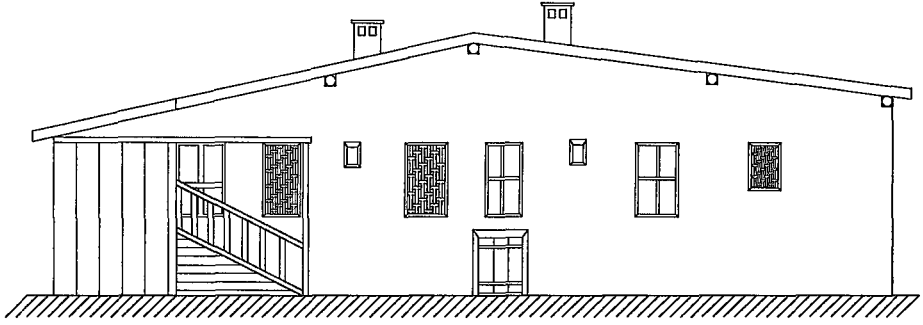
Çizim 59 : Hasan Uz Evi Giriş Cephesi

Çizim 60 : Emine Kavruk Evi Giriş Cephesi

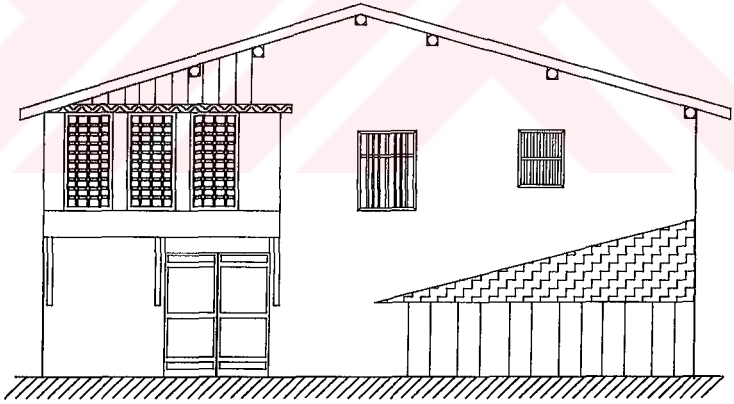

Çizim 61 : Yusuf Uz Evi Giriş Cephesi

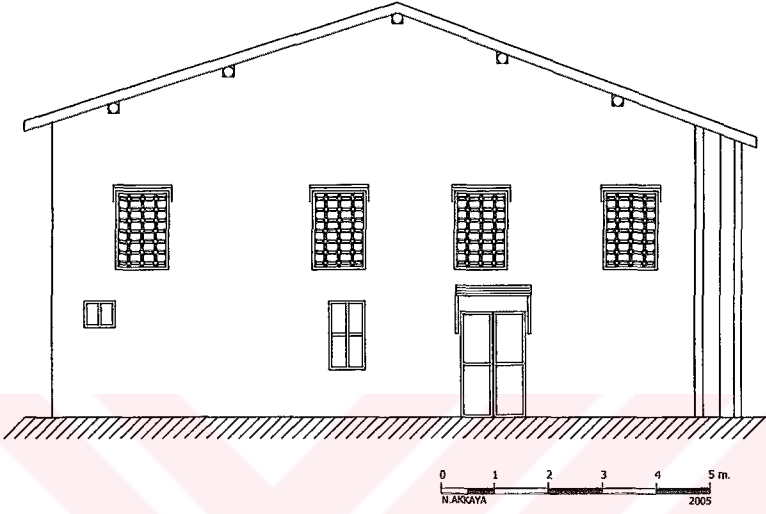
0 1 2 3 4 5 m.
N.AKÇAYA 2005

Çizim 62 : Kamil Gür Evi Giriş Cehesi

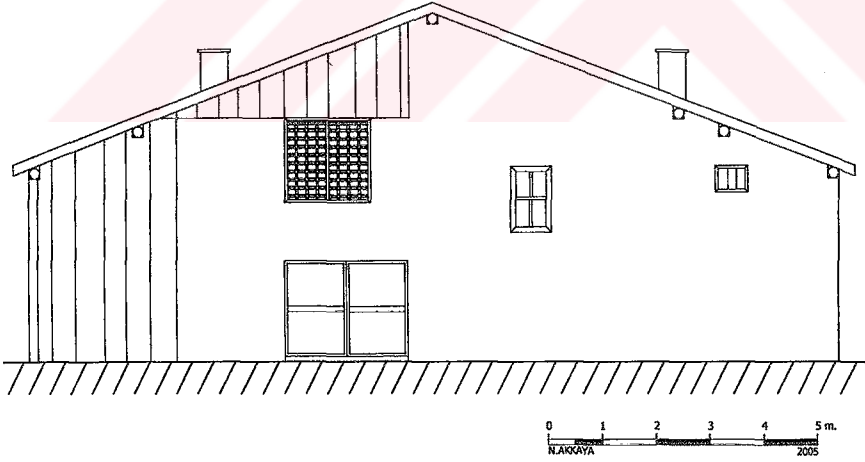

0 1 2 3 4 5 m.
N.AKÇAYA 2005

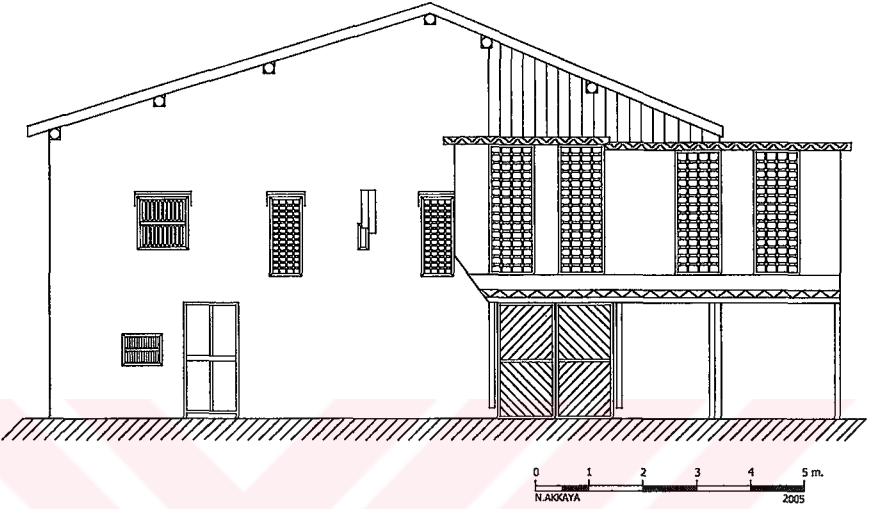
Çizim 63 : Mehmet Arıcı Evi Giriş Cehesi

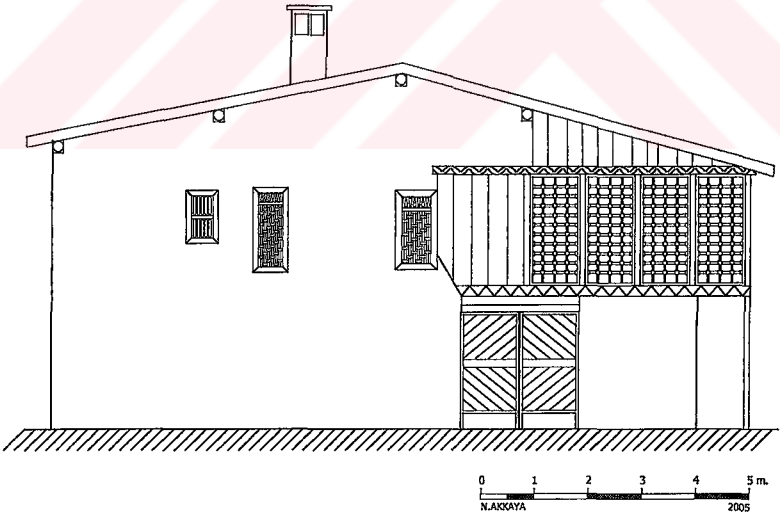
Çizim 64 : Mustafa Coşkun Evi Giriş Cephesi

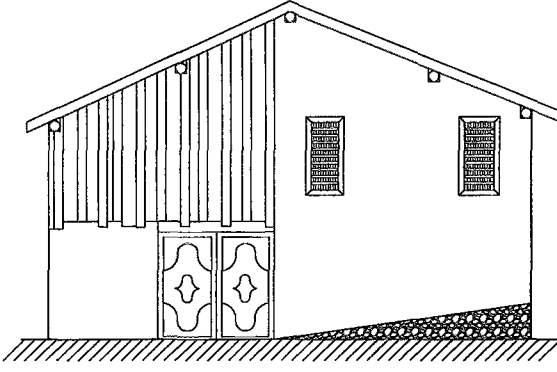
Çizim 65 : Ahmet Arıcı Evi Giriş Cephesi

Çizim 66 : Orhan Can Evi Giriş Cephesi

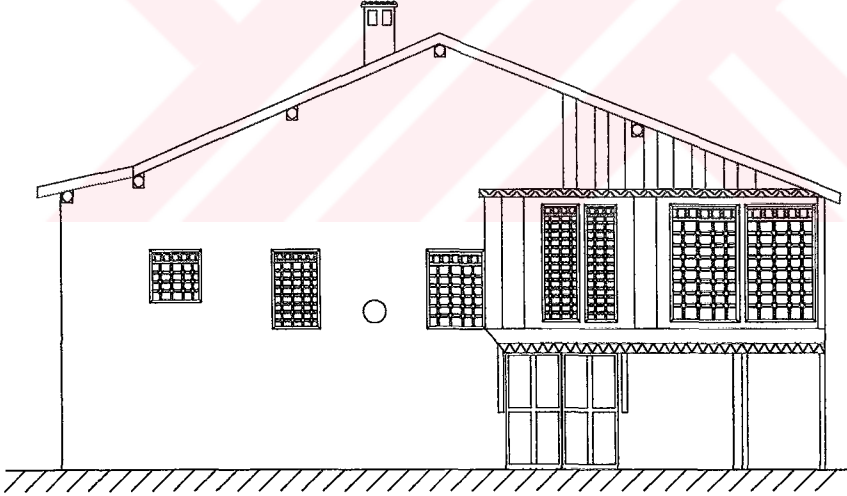

Çizim 67 : Fuat Bilginoğlu Evi Giriş Cephesi

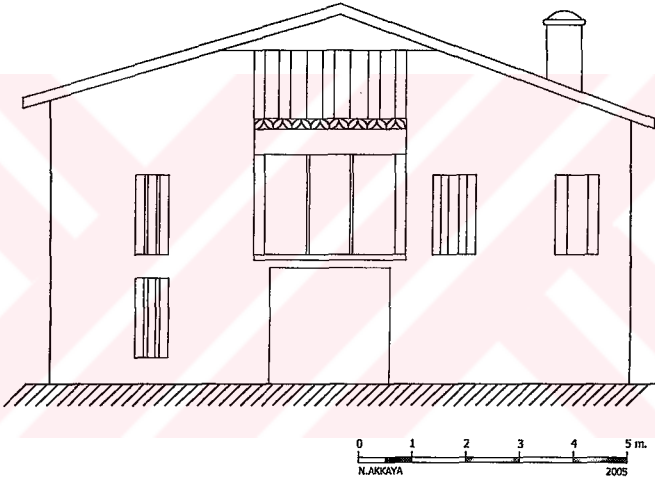
0 1 2 3 4 5 m.
N.AKAGAYA 2005

Çizim 68 : İrfan Çömezoğlu Evi Giriş Cehpesi

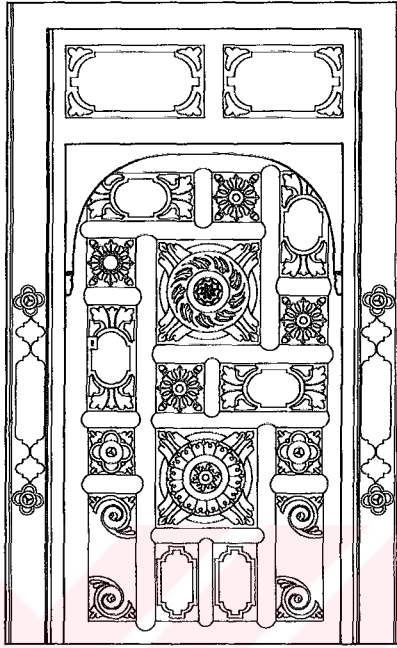

0 1 2 3 4 5 m.
N.AKAGAYA 2005

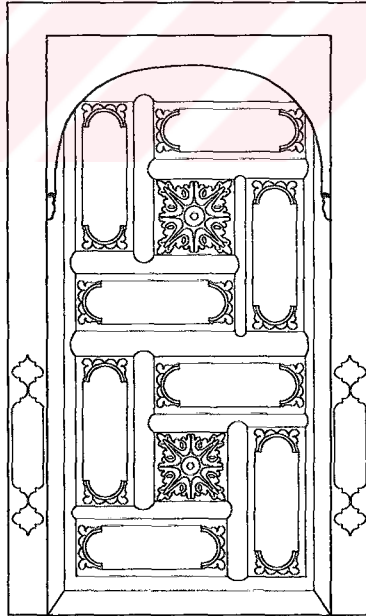
Çizim 69: Fatma Genç Evi Giriş Cehpesi

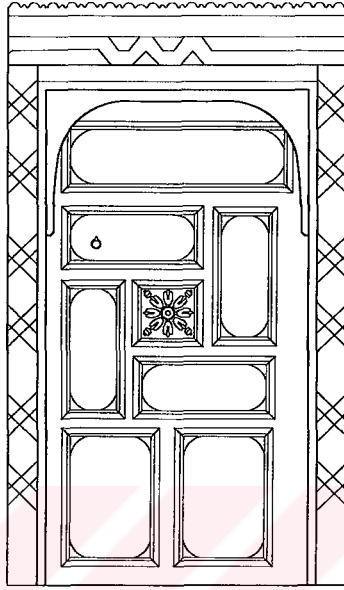
Çizim 70 : İhsan Alanyalı Evi Giriş Cephesi

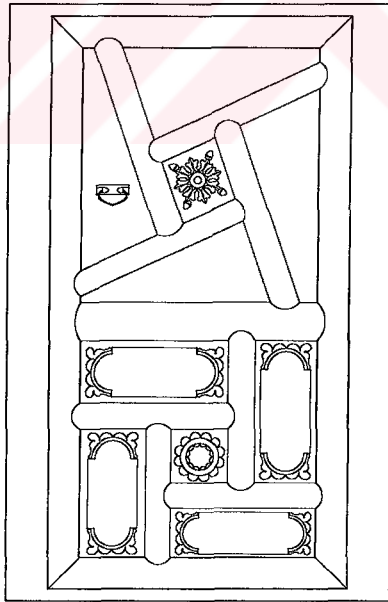
Çizim 71: Hasan Arıcı Evi Güneydoğu Odası Kapısı

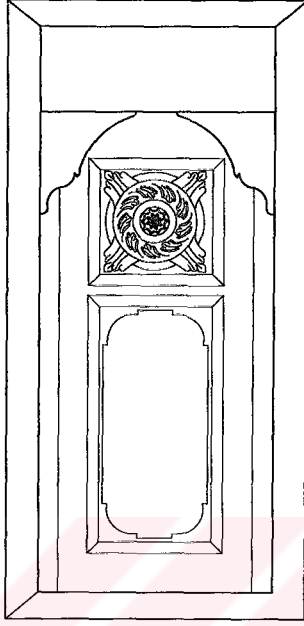
Çizim 72: Hasan Arıcı Evi Kuzeydoğu Odası Kapısı

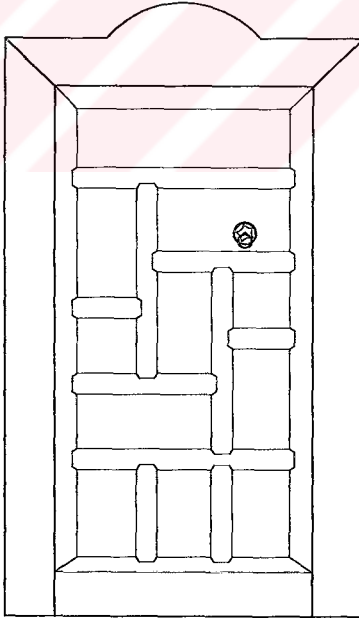
Çizim 73: Hasan Arıcı Evi Güneydoğu Kiler Odası Kapısı

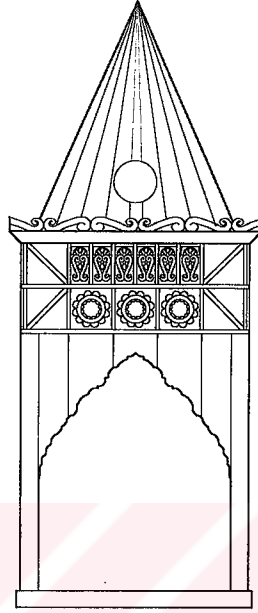
Çizim 74: Hasan Uz Evi Güneybatı Odası Kapısı

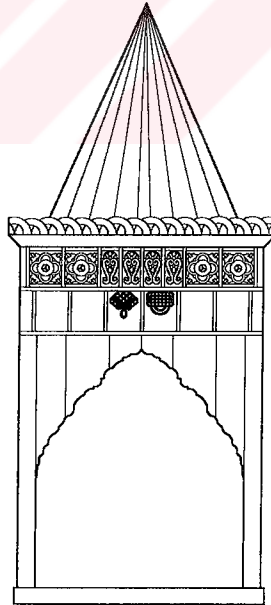
Çizim 75: Cemal Bayraktar Evi Güneydoğu Odası Kapısı

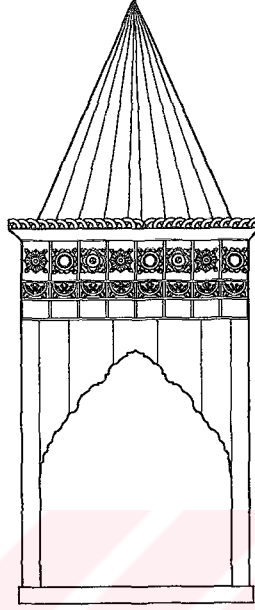
Çizim 76: Yusuf Uz Evi Güneydoğu Odası Kapısı

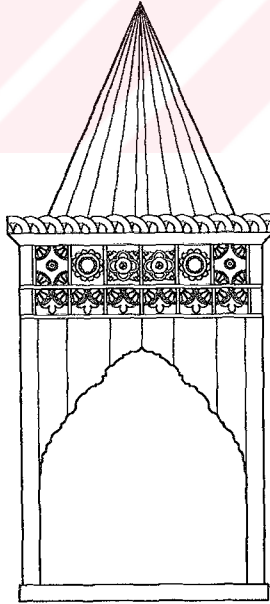
Çizim 77: Cavit Erdoğan Evi Güneydoğu Odası Davlumbazı

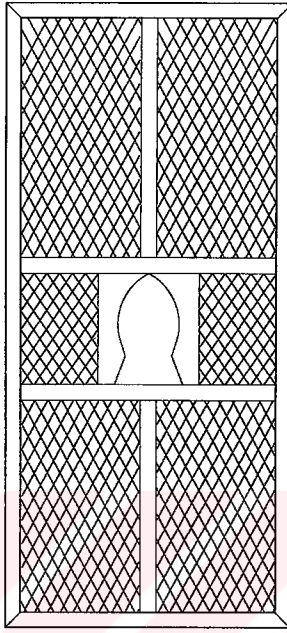
Çizim 78: Raşit Altıntaş Evi Kuzeydoğu Odası Davlumbazı

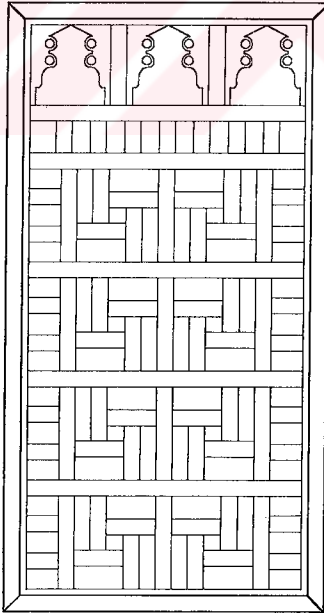
Çizim 79: Mustafa Akman Evi Kuzeydoğu Odası Davlumbazı

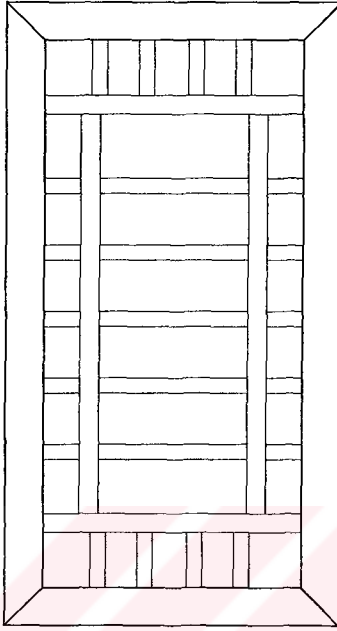
Çizim 80: Mustafa Akman Evi Güneydoğu Odası Davlumbazı

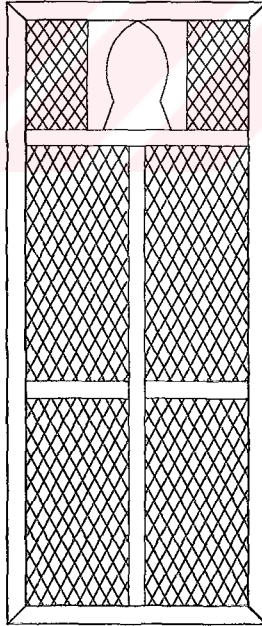
Çizim 81: Hasan Arıcı Evi Köşk Pencere Detayı

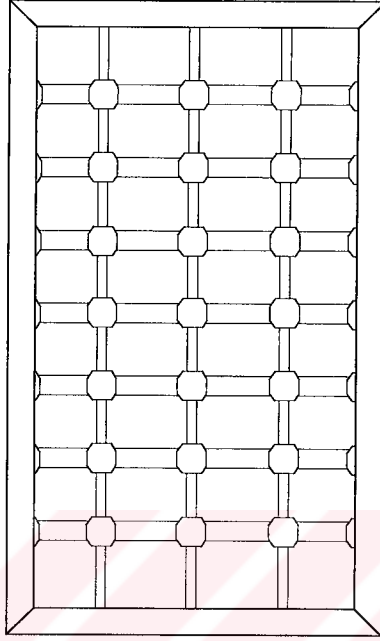
Çizim 82: Ali Petek Evi Köşk Pencere Detayı

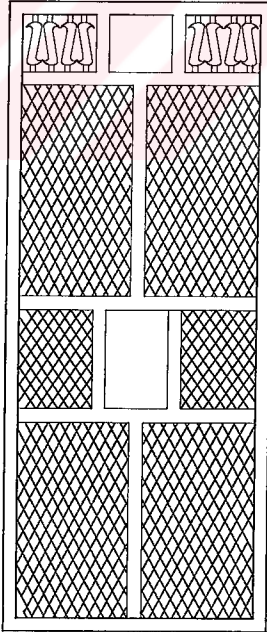
Çizim 83: Ahmet Sarıgül Evi Köşk Pencere Detayı

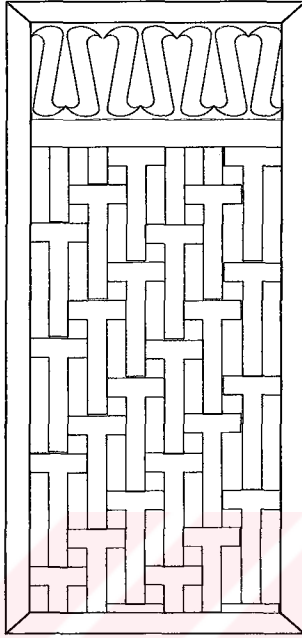
Çizim 84: Raşit Altıntaş Evi Köşk Pencere Detayı

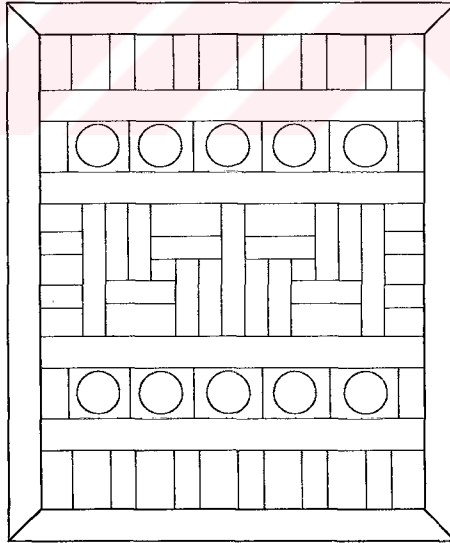
Çizim 85: Raşit Altıntaş Evi Oda Penceresi Detayı

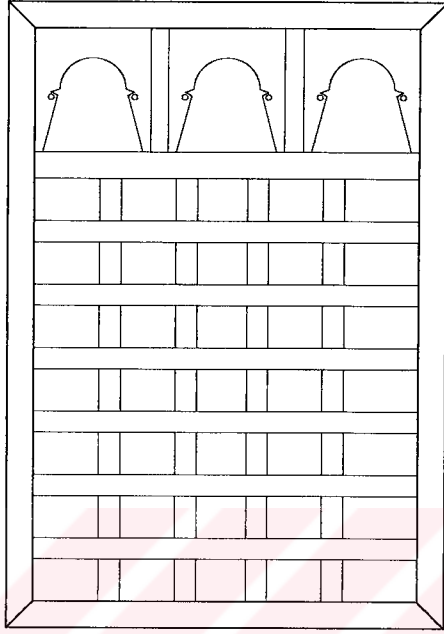
Çizim 86: Havva Petek Evi Köşk Pencere Detayı

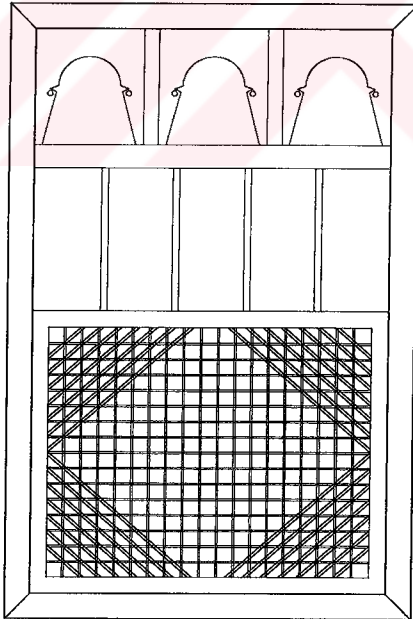
Çizim 87: Havva Petek Evi Oda Penceresi Detayı

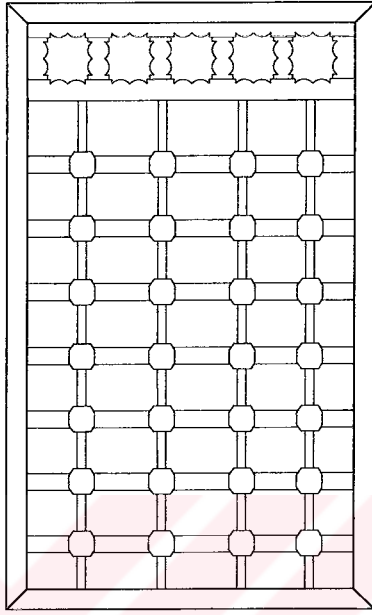
Çizim 88: Cavit Erdoğan Evi Oda Penceresi Detayı

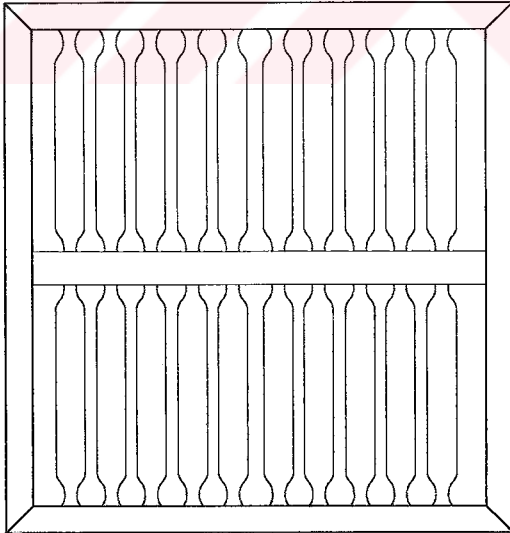
Çizim 89: Hasan Baykara Evi Köşk Pencere Detayı

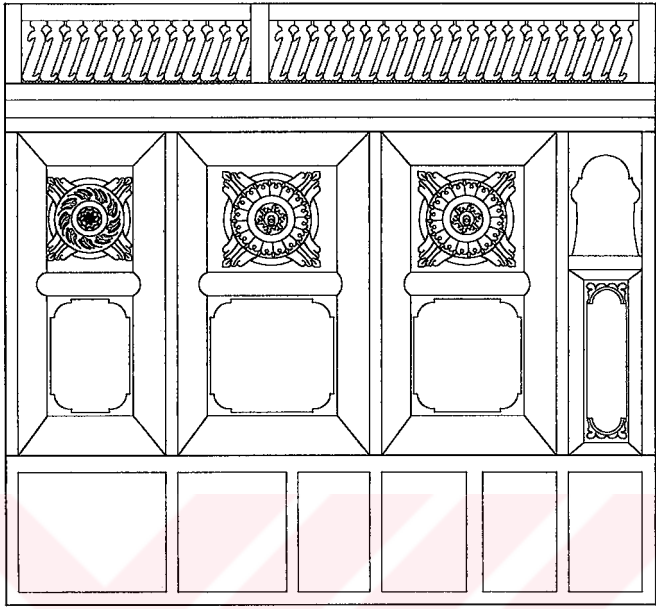
Çizim 90: Emine Kavruk Evi Köşk Pencere Detayı

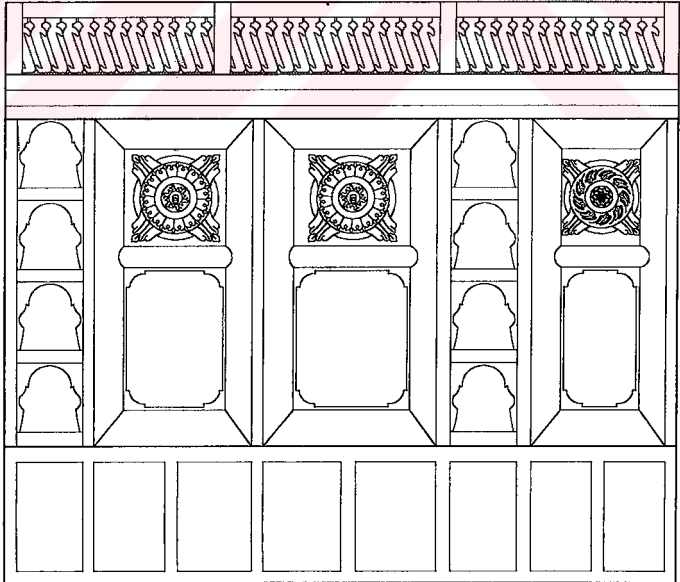
Çizim 91: Fatma Genç Evi Köşk Pencere Detayı

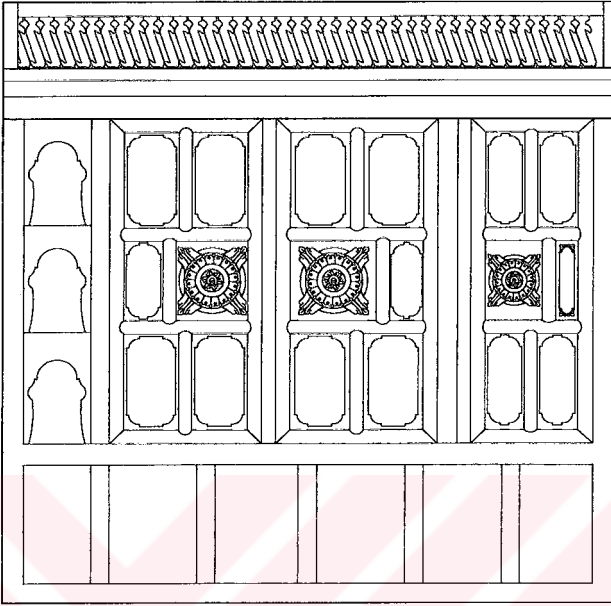
Çizim 92: Orhan Can Evi Oda Penceresi Detayı

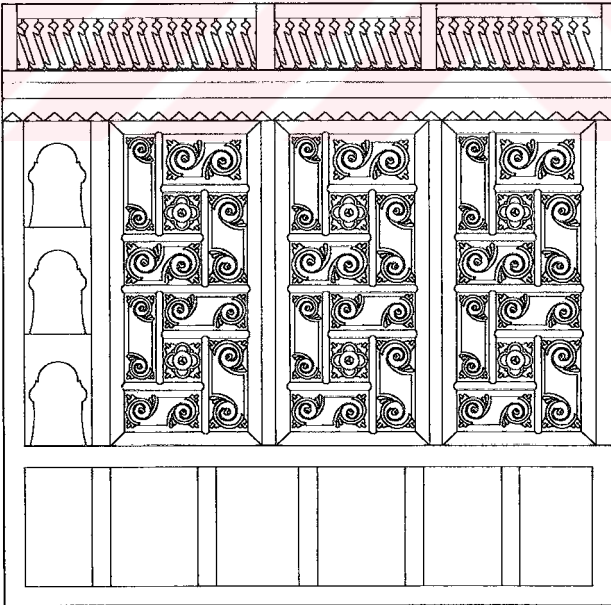
Çizim 93: Hasan Arıcı Evi Güney Batı Odası Yüklük Cephesi

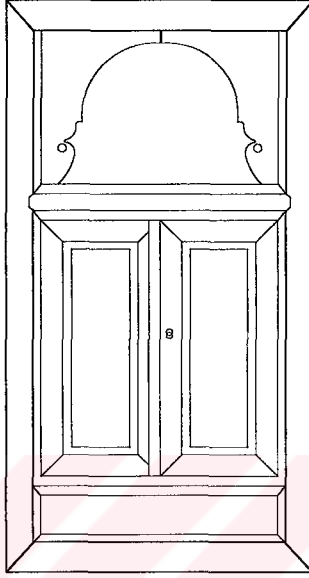
Çizim 94: Mustafa Akman Evi Güneybatı Odası Yüklük Cephesi

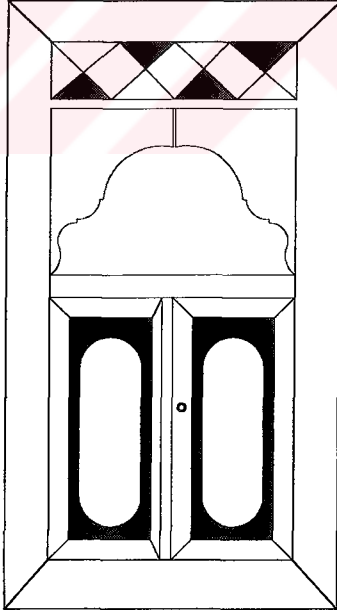
Çizim 95: Ahmet Sarıgül Evi Güneydoğu Odası Yüklük Cephesi

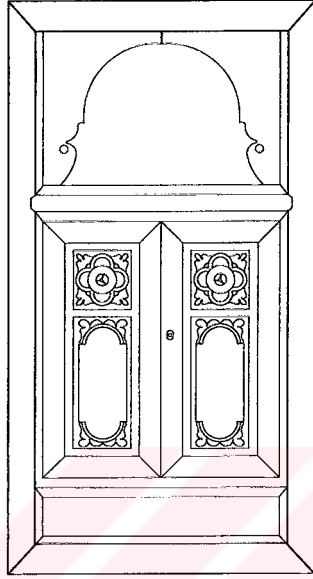
Çizim 96: Ali Petek Evi Güneydoğu Odası Yüklük Cephesi

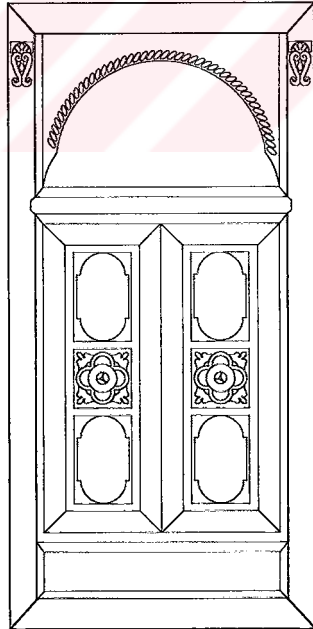
Çizim 97: İhsan Alanyalı Evi Dolap Cephesi

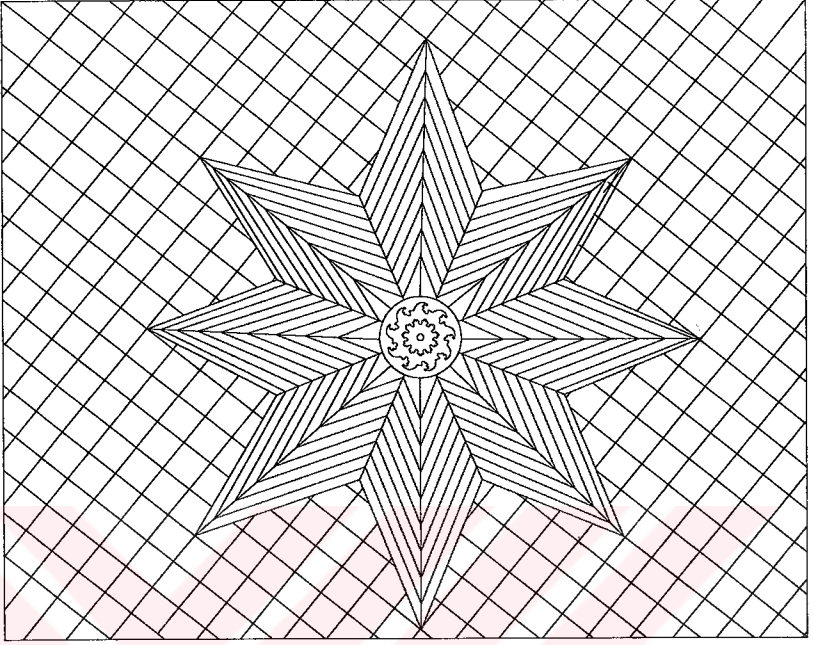
Çizim 98: Fatma Genç Evi Dolap Cephesi

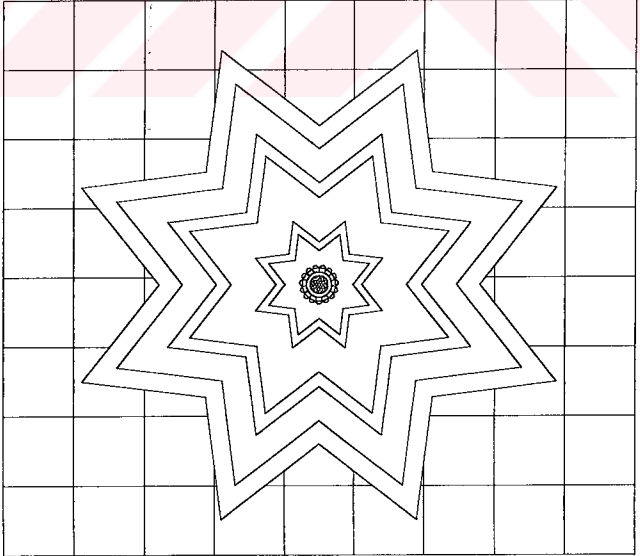
Çizim 99: Mustafa Akman Evi Dolap Cephesi

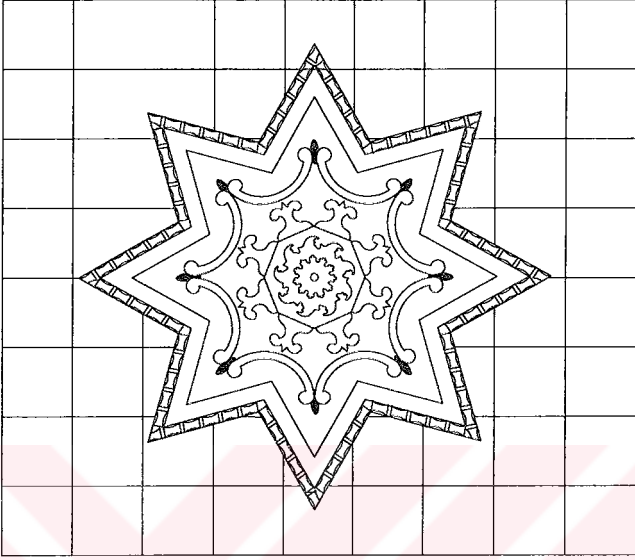
Çizim 100: Ali Petek Evi Dolap Cephesi

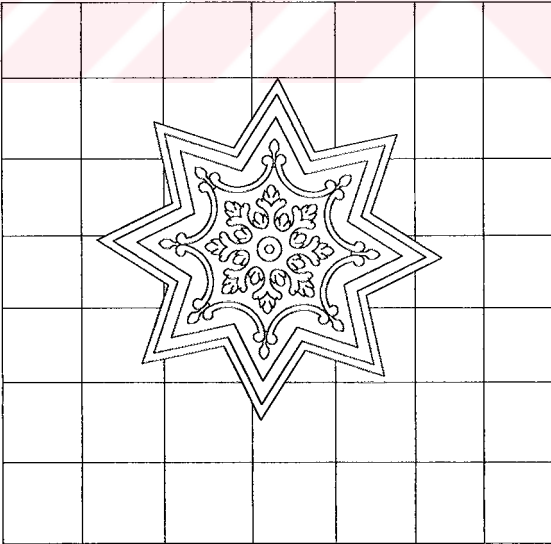
Çizim 101: Hasan Baykara Evi Tavan Göbeği

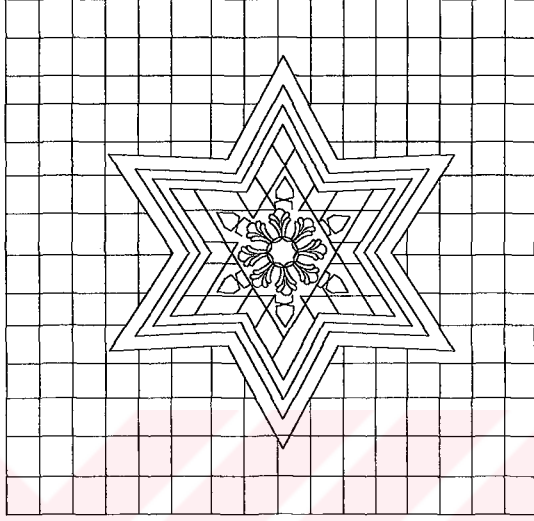
Çizim 102: Emine Kavruk Evi Tavan Göbeği

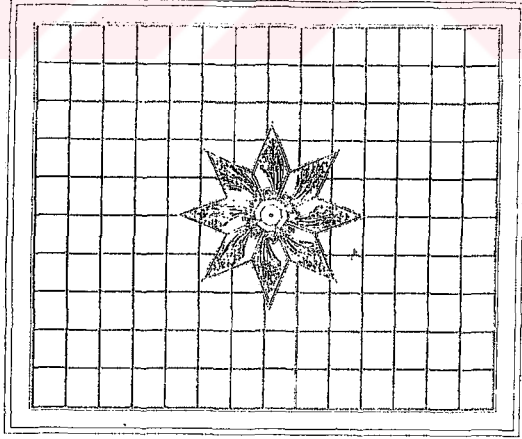
Çizim 103: Raşit Altıntaş Evi Tavan Göbeği

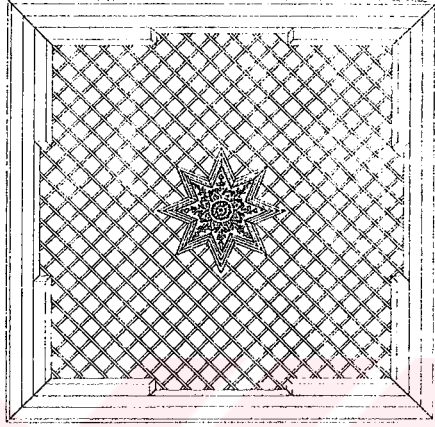
Çizim 104: Raşit Altıntaş Evi Tavan Göbeği

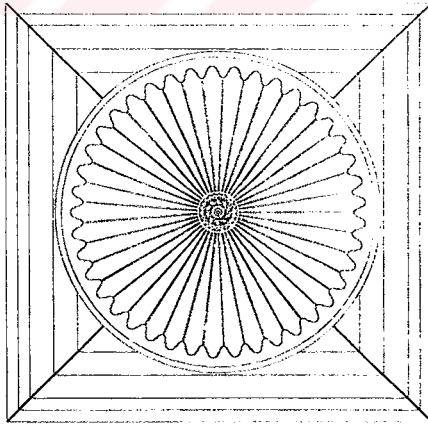
Çizim 105: Raşit Altuntaş Evi Tavan Göbeği

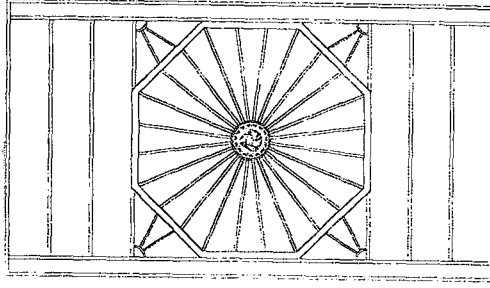
Çizim 106: Raşit Altuntaş Evi Tavan Göbeği (S.YARAR'dan)

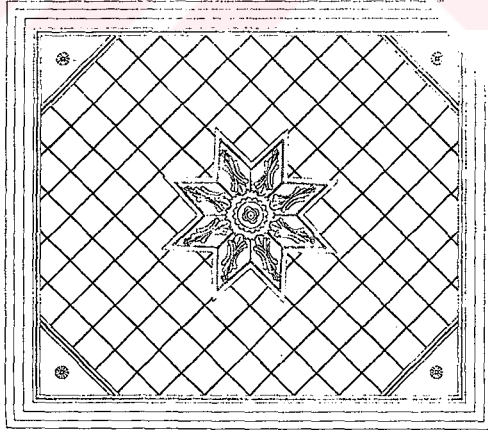
Çizim 107: Mustafa Akman Evi Tavan Göbeği (S.YARAR'dan)

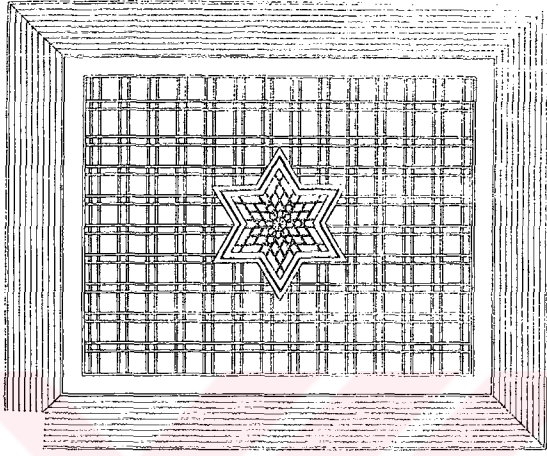
Çizim 108: Mustafa Akman Evi Tavan Göbeği (S.YARAR'dan)

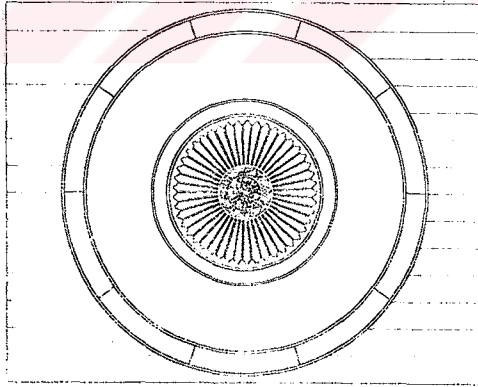
Çizim 109: Mustafa Akman Evi Sofa Tavanı (S.YARAR'dan)

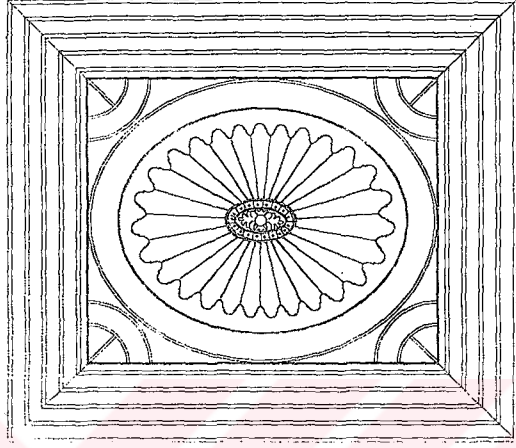
Çizim 110: Ali Petek Evi Tavan Göbeği (S.YARAR'dan)

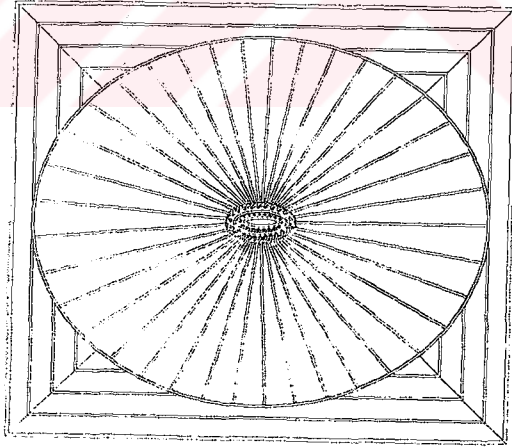
Çizim 111: Ali Petek Evi Tavan Göbeği (S.YARAR'dan)

Çizim 112: Ahmet Sargül Evi Sofa Tavanı (S.YARAR'dan)

Çizim 113: Ahmet Sarıgül Evi Tavan Göbeği (S.YARAR'dan)

Çizim 114: Hasan Arıcı Evi Tavan Göbeği (S.YARAR'dan)

RESİM LİSTESİ VE RESİMLER

- Resim 1:** Ali Petek Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 2:** Ali Petek Evi Güney ve Doğu Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 3:** Ali Petek Evi Taşlığı
- Resim 4:** Ali Petek Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 5:** Ali Petek Evi Sofası
- Resim 6:** Ali Petek Evi Eyvanı
- Resim 7:** Ali Petek Evi Mutfağı
- Resim 8:** Ali Petek Evi Mutfağı Tavanı
- Resim 9:** Ali Petek Evi Güneybatı Odası Ocak Cephesi
- Resim 10:** Ali Petek Evi Güneybatı Odası Yüklüğü
- Resim 11:** Ali Petek Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi
- Resim 12:** Ali Petek Evi Güneybatı Odası Dolapları
- Resim 13:** Ali Petek Evi Güneydoğu Odası Ocak Cephesi
- Resim 14:** Ali Petek Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü
- Resim 15:** Ahmet Sarıgül Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 16:** Ahmet Sarıgül Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 17:** Ahmet Sarıgül Evi Sofası
- Resim 18:** Ahmet Sarıgül Evi Orta Sofa Tavanı
- Resim 19:** Ahmet Sarıgül Evi Kuzeydoğu ve Güney doğu Odalarına Geçiş Kapıları
- Resim 20:** Ahmet Sarıgül Evi Güneydoğu Odası Davlumbazlı Ocağı
- Resim 21:** Ahmet Sarıgül Evi Mutfak Pencereleri
- Resim 22:** Ahmet Sarıgül Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü
- Resim 23:** Cemal Bayraktar Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 24:** Cemal Bayraktar Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 25:** Cemal Bayraktar Evi Köşkü
- Resim 26:** Cemal Bayraktar Evi Mutfağı Davlumbazlı Ocağı
- Resim 27:** Cemal Bayraktar Evi Kuzeydoğu Odası Kapısı
- Resim 28:** Cemal Bayraktar Evi kuzeydoğu Odası Yüklüğü
- Resim 29:** Cemal Bayraktar Evi Güneydoğu Odası Kapısı

- Resim 30:** Cemal Bayraktar Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü
- Resim 31:** Raşit Altıntaş Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 32:** Raşit Altıntaş Evi Doğu Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 33:** Raşit Altıntaş Evi Taşlığı
- Resim 34:** Raşit Altıntaş Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 35:** Raşit Altıntaş Evi Sofası
- Resim 36:** Raşit Altıntaş Evi Batıdaki Eyvan Köşkü
- Resim 37:** Raşit Altıntaş Evi Köşkü
- Resim 38:** Raşit Altıntaş Evi Dolap ve Kafesleri
- Resim 39:** Raşit Altıntaş Evi Güneybatı Odası Ocak Cephesi
- Resim 40:** Raşit Altıntaş Evi Güneybatı Odası Davlumbaz Detayı
- Resim 41:** Raşit Altıntaş Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi
- Resim 42:** Raşit Altıntaş Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü
- Resim 43:** Raşit Altıntaş Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
- Resim 44:** Raşit Altıntaş Evi Güneybatı Odası Tavanı
- Resim 45:** Raşit Altıntaş Evi Kiler Odası
- Resim 46:** Raşit Altıntaş Evi Kiler Odası
- Resim 47:** Mustafa Akman Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 48:** Mustafa Akman Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 49:** Mustafa Akman Evi Taşlığı
- Resim 50:** Mustafa Akman Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 51:** Mustafa Akman Evi Eyvanı
- Resim 52:** Mustafa Akman Evi Eyvanı
- Resim 53:** Mustafa Akman Evi Kuzeydeki Eyvan Köşkü
- Resim 54:** Mustafa Akman Evi Sofa Köşkü
- Resim 55:** Mustafa Akman Evi Kuzeydoğu Odası Ocak Cephesi
- Resim 56:** Mustafa Akman Evi Kiler Odası Tavanı
- Resim 57:** Mustafa Akman Evi Kiler Odası
- Resim 58:** Mustafa Akman Evi Kiler Odası
- Resim 59:** Havva Petek Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 60:** Havva Petek Evi Merdiven Çıkışı

- Resim 61:** Havva Petek Evi Sofası
- Resim 62:** Havva Petek Evi Köşkü
- Resim 63:** Havva Petek Evi Kuzeydoğu Odası Kapısı
- Resim 64:** Havva Petek Evi Kuzeydoğu Odası Yüklüğü
- Resim 65:** Havva Petek Evi Köşk Penceresi Detayı
- Resim 66:** Cavit Erdoğan Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 67:** Cavit Erdoğan Evi Köşkünün Dıştan Görünüşü
- Resim 68:** Cavit Erdoğan Evi Ana Giriş Kapısı
- Resim 69:** Cavit Erdoğan Evi Zemin Katı
- Resim 70:** Cavit Erdoğan Evi Köşkü
- Resim 71:** Cavit Erdoğan Evi Kuzeydoğu Odası Kapısı
- Resim 72:** Cavit Erdoğan Evi Güneydoğu Odası Kapısı
- Resim 73:** Cavit Erdoğan Evi Mutfağı
- Resim 74:** Ünzile Arıcı Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 75:** Ünzile Arıcı Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 76:** Ünzile Arıcı Evi Köşkü
- Resim 77:** Ünzile Arıcı Evi Köşkü
- Resim 78:** Ünzile Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Kapısı
- Resim 79:** Ünzile Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi
- Resim 80:** Ünzile Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
- Resim 81:** Ünzile Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü
- Resim 82:** Ünzile Arıcı Evi Güneybatı Odası Tavanı
- Resim 83:** Ünzile Arıcı Evi Güneybatı Odası Yüklüğü
- Resim 84:** Hasan Baykara Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 85:** Hasan Baykara Evi Zemin Katı
- Resim 86:** Hasan Baykara Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 87:** Hasan Baykara Evi Sofası
- Resim 88:** Hasan Baykara Evi Köşkü
- Resim 89:** Hasan Baykara Evi Sofası
- Resim 90:** Hasan Baykara Evi Güneybatı Odası Ocak Cephesi
- Resim 91:** Hasan Baykara Evi Güneybatı Odası Yüklüğü

- Resim 92:** Hasan Baykara Evi Mutfağı Ocak Cephesi
- Resim 93:** Hasan Baykara Evi Güneybatı Odası Tavanı
- Resim 94:** Hasan Baykara Evi Kuzeybatı Odası
- Resim 95:** Hasan Baykara Evi Kiler Odası
- Resim 96:** Hasan Arıcı Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 97:** Hasan Arıcı Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 98:** Hasan Arıcı Evi Köşktü
- Resim 99:** Hasan Arıcı Evi Mutfağı Davlumbazlı Ocağı
- Resim 100:** Hasan Arıcı Evi Güneybatı Oda Kapısı
- Resim 101:** Hasan Arıcı Evi Güneybatı Yüklüğü
- Resim 102:** Hasan Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Kapısı
- Resim 103:** Hasan Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü
- Resim 104:** Hasan Arıcı Evi Güneybatı Kiler Odası Kapısı
- Resim 105:** Hasan Arıcı Evi Güneybatı Odası Tavanı
- Resim 106:** Hasan Uz Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 107:** Hasan Uz Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 108:** Hasan Uz Evi Zemin Katı
- Resim 109:** Hasan Uz Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 110:** Hasan Uz Evi Köşktü
- Resim 111:** Hasan Uz Evi Kuzeybatı Odası Davlumbazlı Ocağı
- Resim 112:** Hasan Uz Evi Güneybatı Odası Kapısı
- Resim 113:** Hasan Uz Evi Güneybatı Odası Yüklüğü
- Resim 114:** Hasan Uz Evi Kuzeybatı Odası Kapısı
- Resim 115:** Hasan Uz Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü
- Resim 116:** Hasan Uz Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
- Resim 117:** Hasan Uz Evi Güneybatı Odası Davlumbazlı Ocağı
- Resim 118:** Emine Kavruk Evi Batı Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 119:** Emine Kavruk Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 120:** Emine Kavruk Evi Zemin Katı
- Resim 121:** Emine Kavruk Evi Köşktü
- Resim 122:** Emine Kavruk Evi Kuzeydoğu ve Güneydoğu Odaları Kapıları

- Resim 123:** Emine Kavruk Evi Güneydoğu Odası Davlumbazlı Ocağı
- Resim 124:** Emine Kavruk Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü
- Resim 125:** Emine Kavruk Evi Güneydoğu Odası Tavanı
- Resim 126:** Yusuf Uz Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 127:** Yusuf Uz Evi Zemin Katı
- Resim 128:** Yusuf Uz Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 129:** Yusuf Uz Evi Köşkü
- Resim 130:** Yusuf Uz Evi Güneydoğu Odası Ocak Cephesi
- Resim 131:** Yusuf Uz Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü
- Resim 132:** Yusuf Uz Evi Güneydoğu Odası Tavanı
- Resim 133:** Yusuf Uz Evi Kuzeydoğu Odası Ocak Cephesi
- Resim 134:** Kamil Gür Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 135:** Kamil Gür Evi Doğu Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 136:** Kamil Gür Evi Güneybatı Odası Kapısı
- Resim 137:** Kamil Gür Evi Güneybatı Odası Yüklüğü
- Resim 138:** Kamil Gür Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
- Resim 139:** Kamil Gür Evi Güneybatı Odası Tavanı
- Resim 140:** Mehmet Arıcı Evi Batı Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 141:** Mehmet Arıcı Evi Batı Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 142:** Mehmet Arıcı Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 143:** Mehmet Arıcı Evi Sofası
- Resim 144:** Mehmet Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
- Resim 145:** Mehmet Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü
- Resim 146:** Mehmet Arıcı Evi Kuzeydoğu Odası Tavanı
- Resim 147:** Mehmet Arıcı Evi Kuzeydoğu Odası Yüklüğü
- Resim 148:** Kerim Aslan Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 149:** Kerim Aslan Evi Doğu Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 150:** Kerim Aslan Evi Sofası
- Resim 151:** Kerim Aslan Evi Mutfağı
- Resim 152:** Kerim Aslan Evi Güneybatı Odası Tavanı
- Resim 153:** Kerim Aslan Evi Güneybatı Odası Yüklüğü

- Resim 154:** Ahmet Arıcı Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 155:** Ahmet Arıcı Evi Sofası
- Resim 156:** Ahmet Arıcı Evi Güneydoğu Oda Kapısı
- Resim 157:** Ahmet Arıcı Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü
- Resim 158:** Ahmet Arıcı Evi Güneydoğu Odası Tavanı
- Resim 159:** Ahmet Arıcı Evi Kuzeydoğu Odası Yüklüğü
- Resim 160:** Orhan Can Evi Batı Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 161:** Orhan Can Evi Zemin Katı
- Resim 162:** Orhan Can Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 163:** Orhan Can Evi Köşk Odası
- Resim 164:** Orhan Can Evi Kuzeydoğu Odası Tavanı
- Resim 165:** Orhan Can Evi Kuzeydoğu Odası
- Resim 166:** Orhan Can Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
- Resim 167:** Orhan Can Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi
- Resim 168:** Fuat Bilginoğlu Evi Güney ve Batı Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 169:** Fuat Bilginoğlu Evi Batı Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 170:** Fuat Bilginoğlu Evi Zemin Katı
- Resim 171:** Fuat Bilginoğlu Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 172:** Fuat Bilginoğlu Evi Mutfak ve Kuzeydoğu Odası Kapıları
- Resim 173:** Fuat Bilginoğlu Evi Kuzeydoğu Odası Ocak Cephesi
- Resim 174:** Fuat Bilginoğlu Evi Kuzeydoğu Odası Tavanı
- Resim 175:** Fuat Bilginoğlu Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
- Resim 176:** İrfan Çömezoğlu Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 177:** İrfan Çömezoğlu Evi Doğu Cephesi Dıştan Görünüşü
- Resim 178:** İrfan Çömezoğlu Evi Merdiven Çıkışı
- Resim 179:** İrfan Çömezoğlu Evi Sofası
- Resim 180:** İrfan Çömezoğlu Evi Kuzeydoğu Odası Tavanı
- Resim 181:** İrfan Çömezoğlu Evi Kuzeydoğu Odası Ocak Cephesi
- Resim 182:** İrfan Çömezoğlu Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
- Resim 183:** İrfan Çömezoğlu Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi
- Resim 184:** Fatma Genç Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

- Resim 185:** Fatma Genç Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi
Resim 186: Fatma Genç Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
Resim 187: Fatma Genç Evi Kuzeydoğu Odası Ocak Cephesi
Resim 188: İhsan Alanyalı Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü
Resim 189: İhsan Alanyalı Evi Zemin Katı
Resim 190: İhsan Alanyalı Evi Sofası
Resim 191: İhsan Alanyalı Evi Sofası
Resim 192: İhsan Alanyalı Evi Güneybatı Odası Ocak Cephesi
Resim 193: İhsan Alanyalı Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü
Resim 194: İhsan Alanyalı Evi Kuzeybatı Odası Tavanı
Resim 195: İhsan Alanyalı Evi Güneybatı Odası Yüklüğü

Resim 1: Ali Petek Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 2: Ali Petek Evi Güney ve Doğu Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 3: Ali Petek Evi Taşlığı

Resim 4: Ali Petek Evi Merdiven Çıkışı

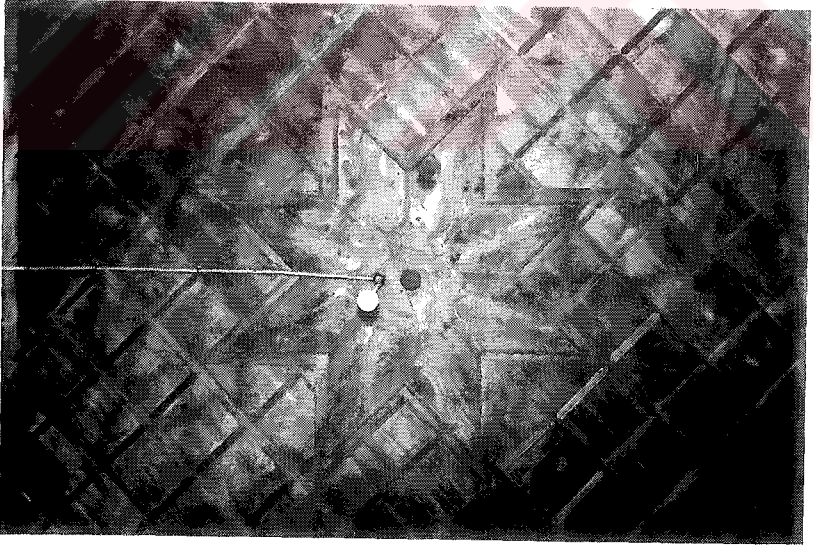
Resim 5: Ali Petek Evi Sofast

Resim 6: Ali Petek Evi Eyvanı

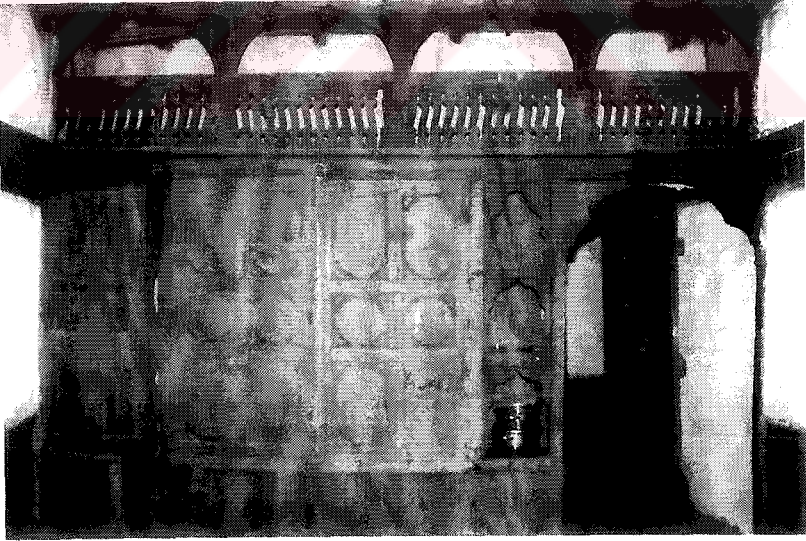
Resim 7: Ali Petek Evi Mutfağı

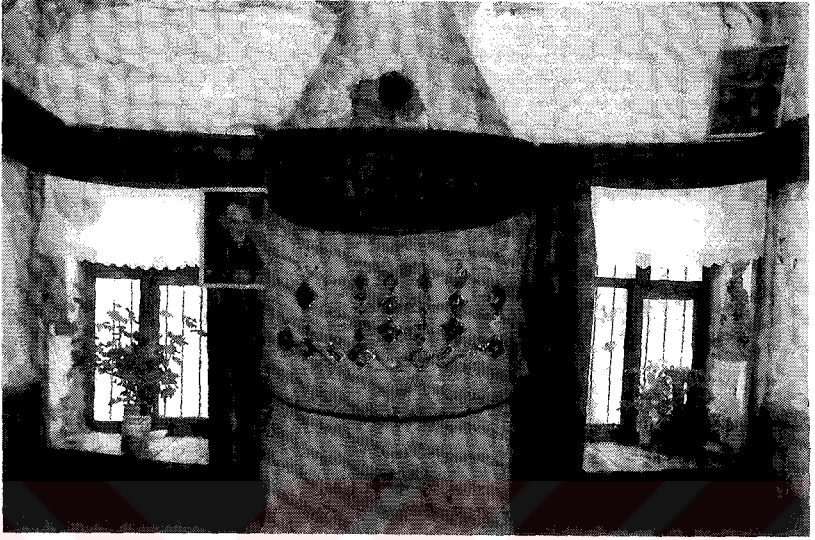
Resim 8: Ali Petek Evi Mutfağı Tavanı

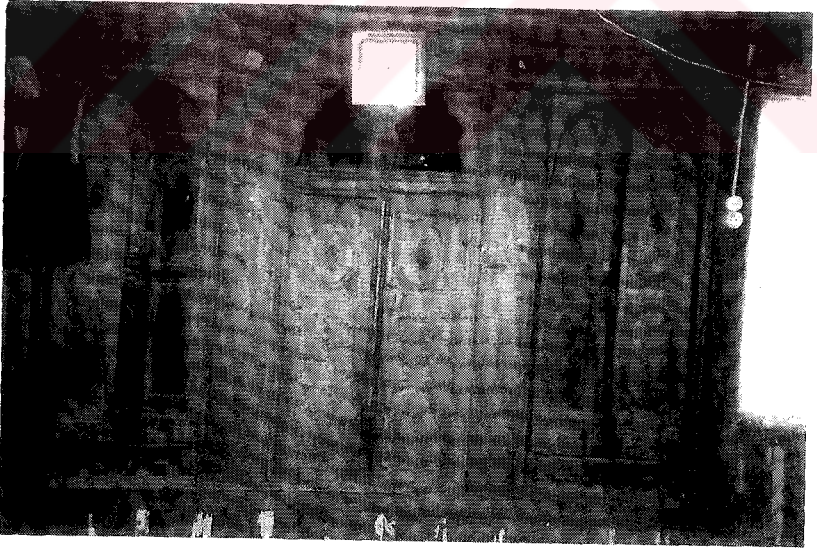
Resim 9: Ali Petek Evi Güneybatı Odası Ocak Cephesi

Resim 10: Ali Petek Evi Güneybatı Odası Yüklüğü

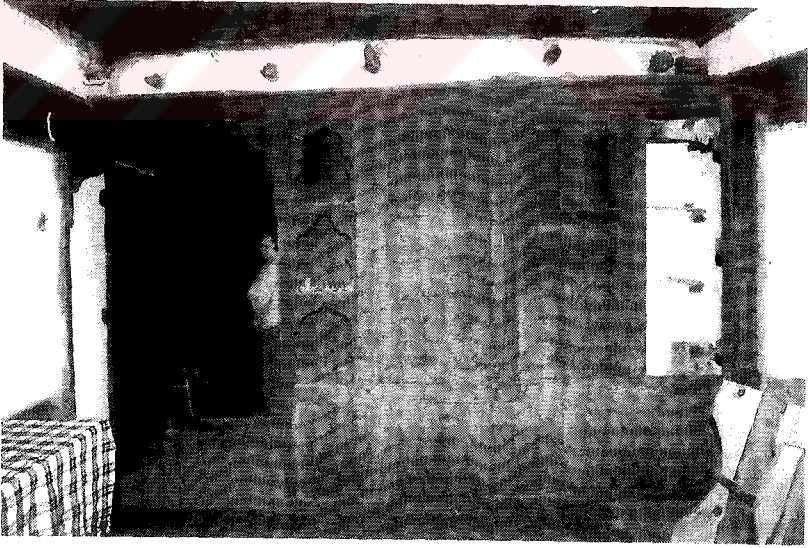
Resim 11: Ali Petek Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi

Resim 12: Ali Petek Evi Güneybatı Odası Dolapları

Resim 13: Ali Petek Evi Güneydoğu Odası Ocak Cehesi

Resim 14: Ali Petek Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü

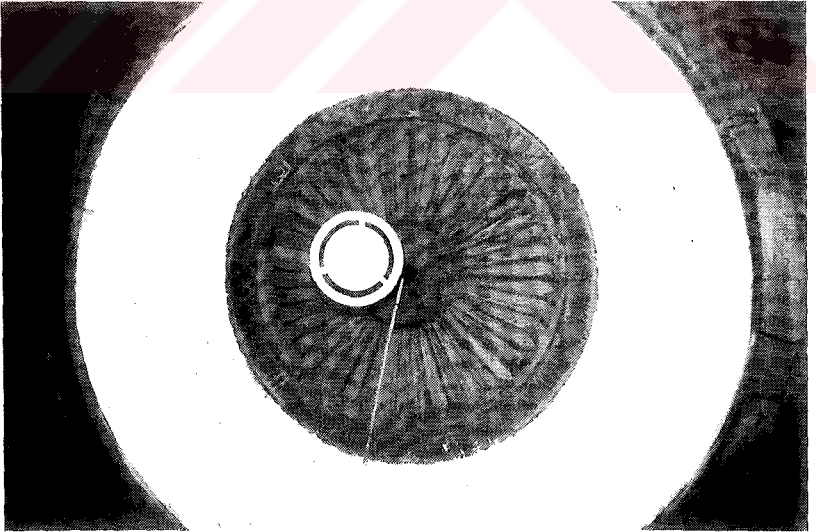
Resim 15: Ahmet Sarıgöl Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü

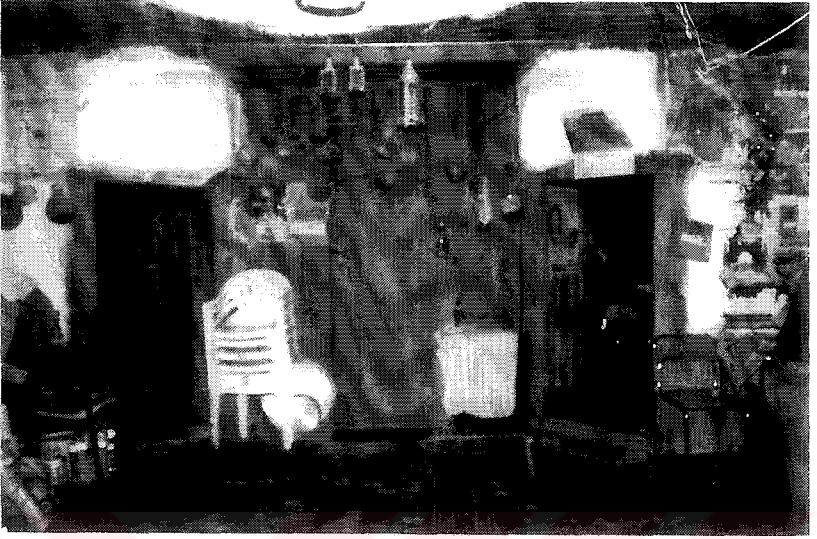
Resim 16: Ahmet Sarıgöl Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 17: Ahmet Sangül Evi Sofası

Resim 18: Ahmet Sangül Evi Orta Sofa Tavanı

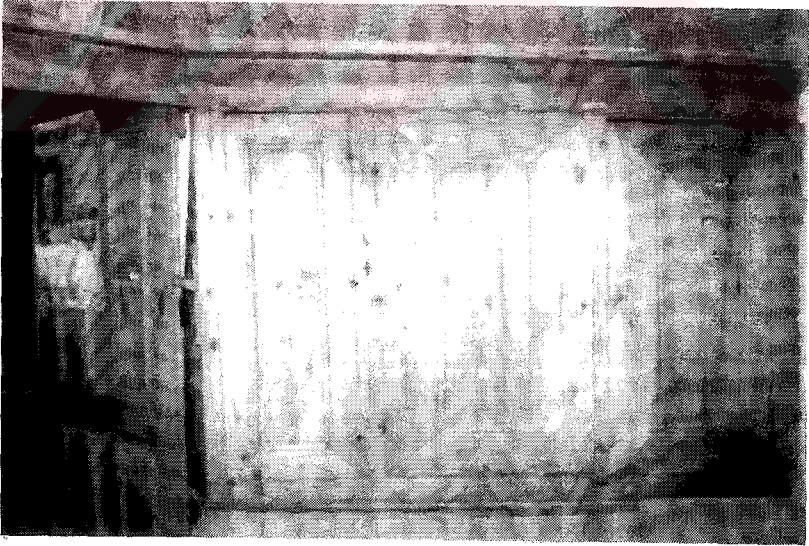
Resim 19: Ahmet Sarıgül Evi Kuzeydoğu ve Güneydoğu Odalarına Geçiş Kapıları

Resim 20: Ahmet Sarıgül Evi Günevinloğu Odası Davlumbazlı Ocağı

Resim 21: Ahmet Sarıgöl Evi Oda Pencereleeri

Resim 22: Ahmet Sarıgöl Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü

Resim 23: Cemal Bayraktar Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 24: Cemal Bayraktar Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

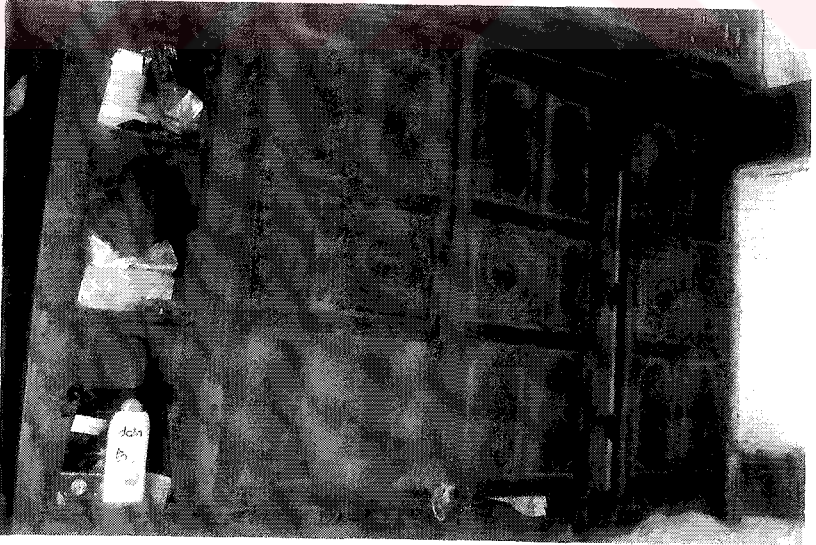
Resim 25: Cemal Bayraktar Evi Köşkü

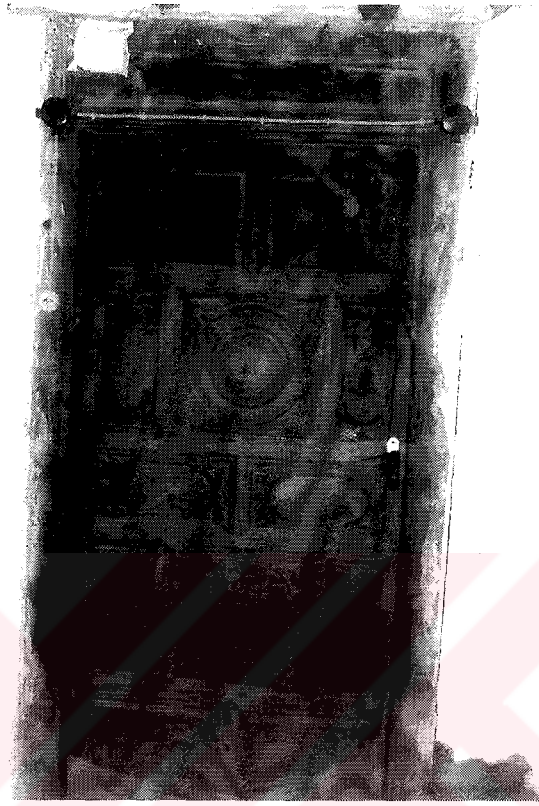
Resim 26: Cemal Bayraktar Evi Mutfağı Davlumbazlı Ocağı

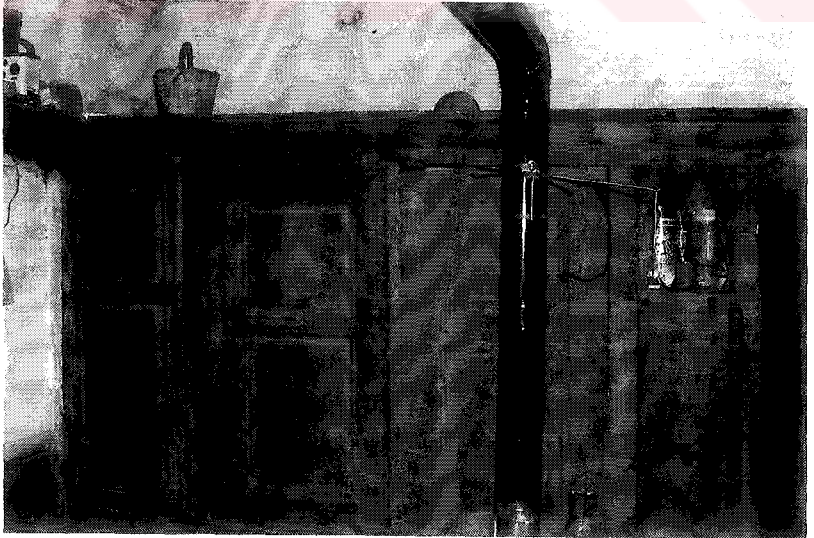
Resim 27: Cemal Bayraktar Evi Kuzeydoğu Odası Kapısı

Resim 28: Cemal Bayraktar Evi kuzeydoğu Odası Yüklüğü

Resim 29: Cemal Bayraktar Evi Güneydoğu Odası Kapısı

Resim 30: Cemal Bayraktar Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü

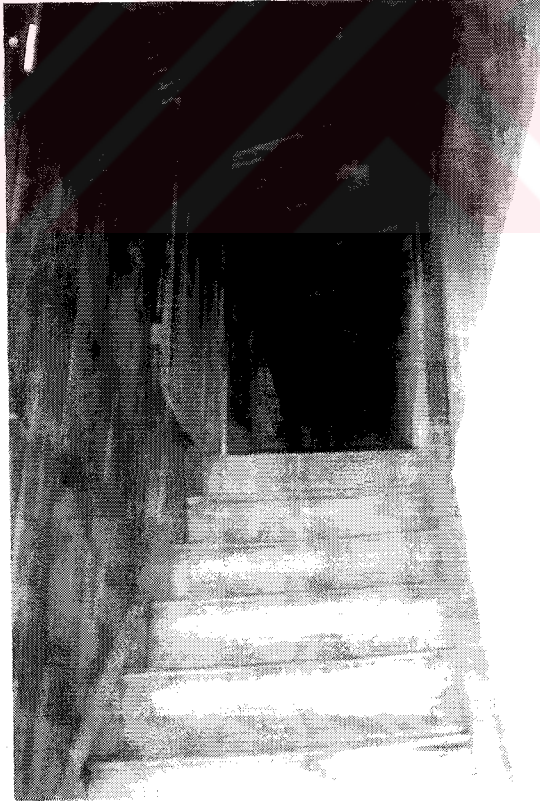
Resim 31: Raşit Altıntaş Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 32: Raşit Altıntaş Evi Doğu Cephesi Dıştan Görünüşü

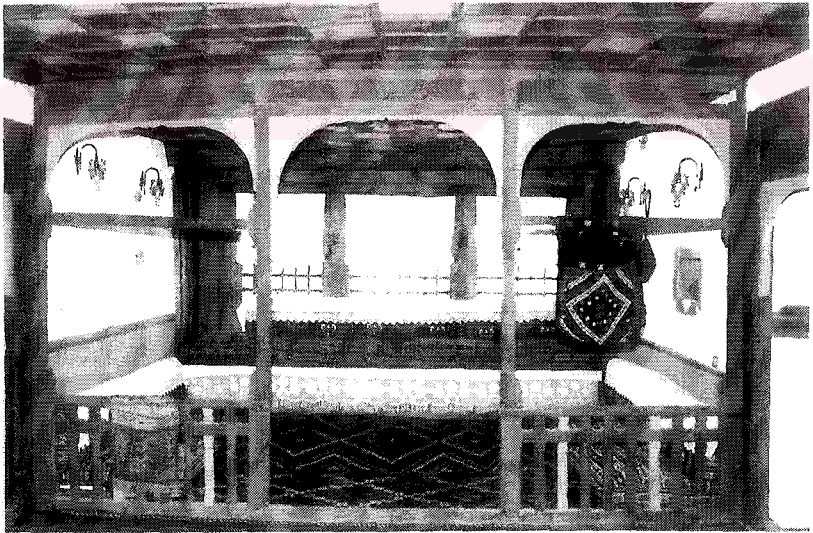

Resim 33: Raşit Altıntaş Evi Taşlığı

Resim 35: Raşit Altıntaş Evi Sofası

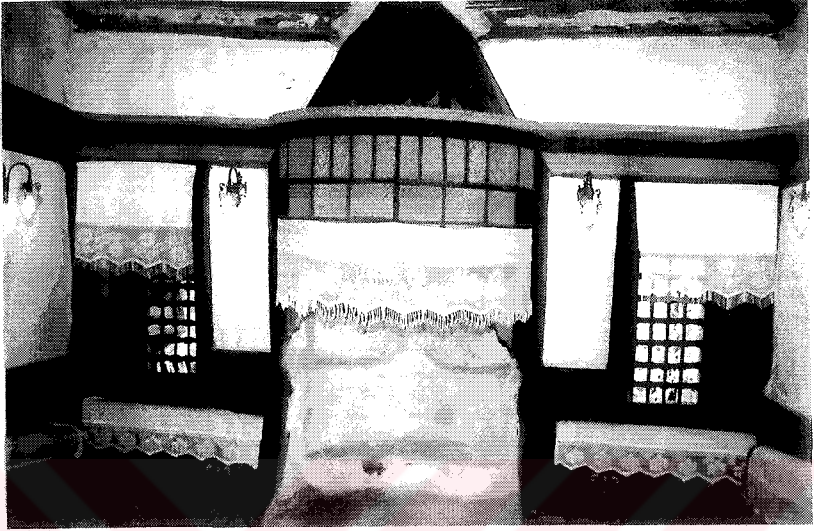
Resim 36: Raşit Altıntaş Evi Batıdaki Eyvan Köşkü

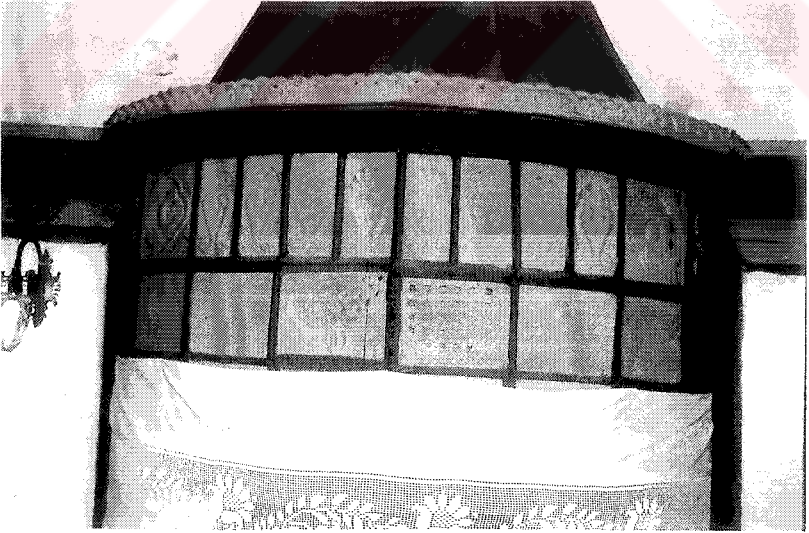
Resim 37: Raşit Altıntaş Evi Köşkü

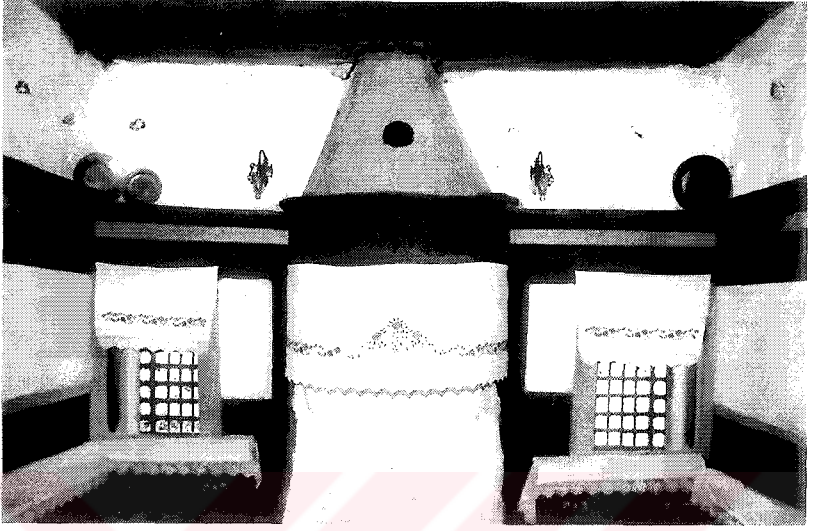
Resim 38: Raşit Altıntaş Evi Dolap ve Kafesleri

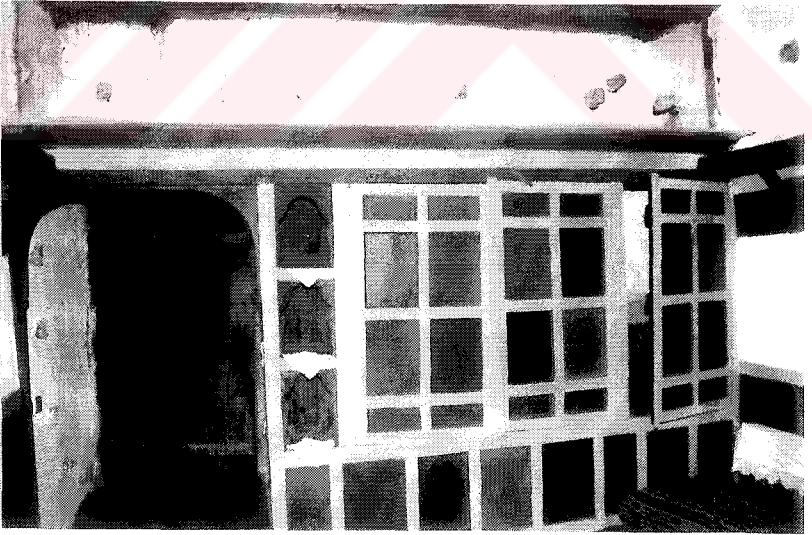
Resim 39: Raşit Altıntaş Evi Güneybatı Odası Ocak Cephesi

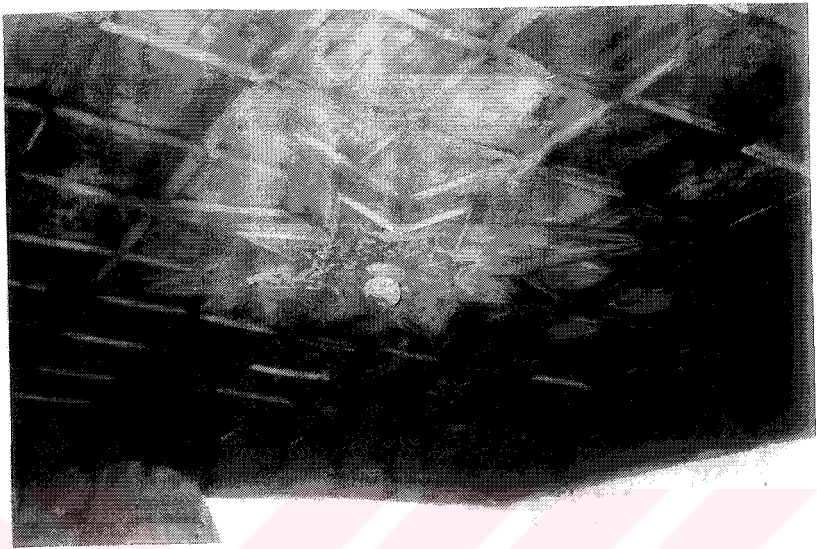
Resim 40: Raşit Altıntaş Evi Güneybatı Odası Davlumbaz Detayı

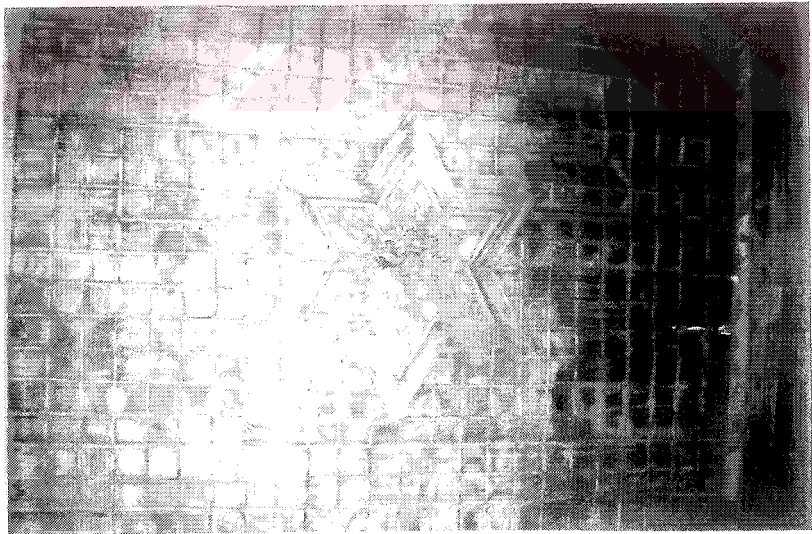
Resim 41: Raşit Altıntaş Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi

Resim 42: Raşit Altıntaş Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü

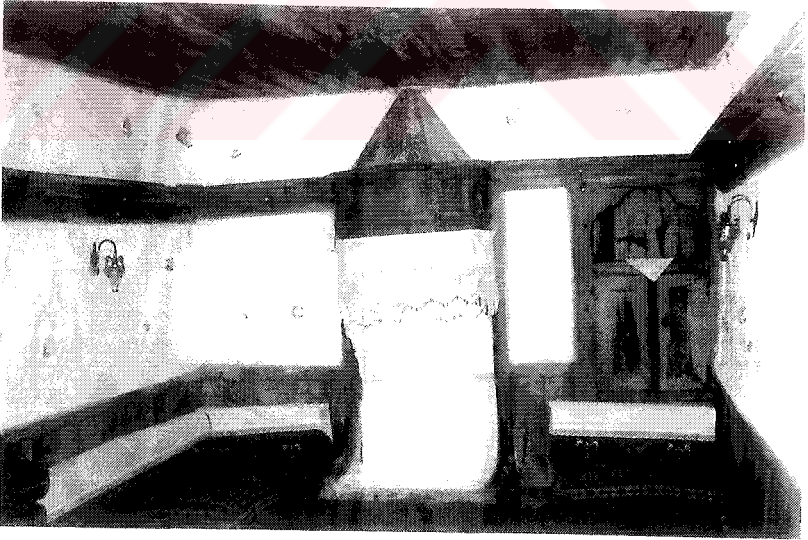
Resim 43: Raşit Altıntaş Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

Resim 44: Raşit Altıntaş Evi Güneybatı Odası Tavanı

Resim 45: Raşit Altıntaş Evi Kiler Odası

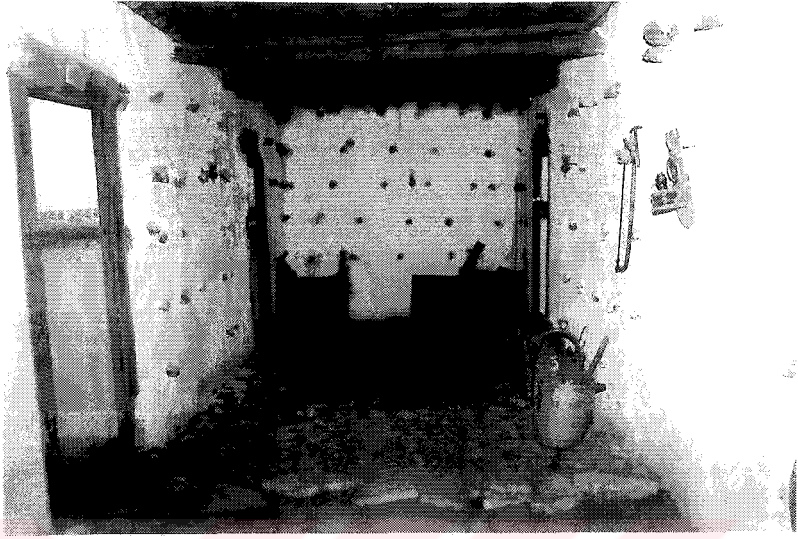
Resim 46: Raşit Altıntaş Evi Kiler Odası

Resim 47: Mustafa Akman Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 48: Mustafa Akman Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 49: Mustafa Akman Evi Taşlığı

Resim 50: Mustafa Akman Evi Merdiven ıkışı

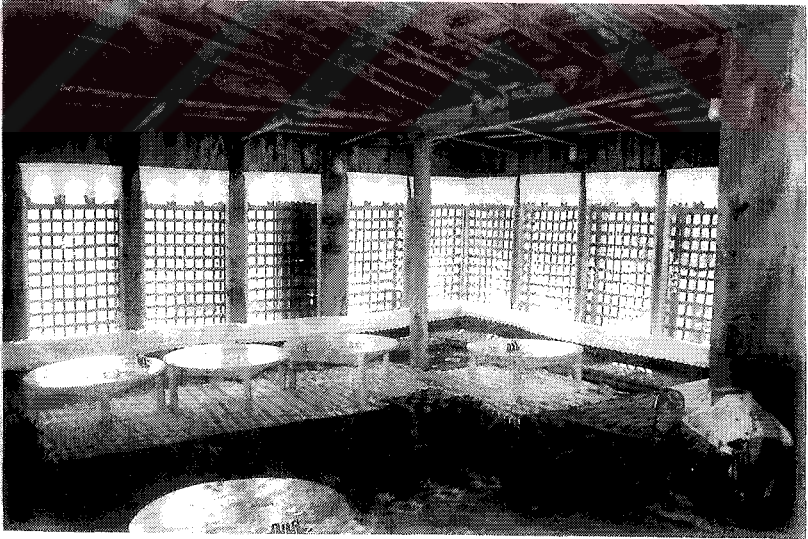
Resim 51: Mustafa Akman Evi Eyvani

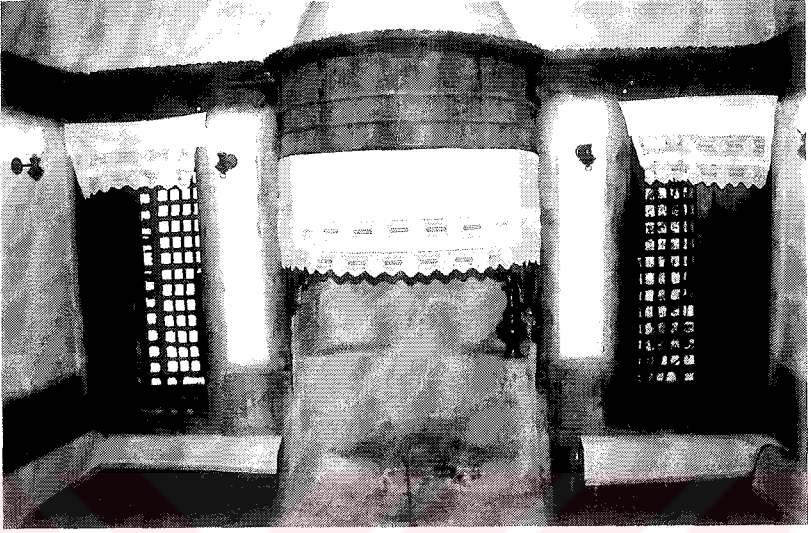
Resim 52: Mustafa Akman Evi Eyvani

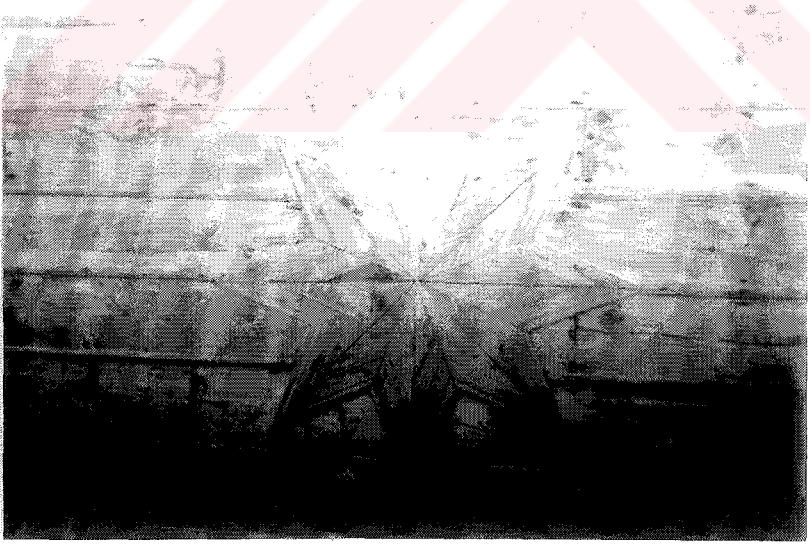
Resim 53: Mustafa Akman Evi Kuzeydeki Eyvan Köşkü

Resim 54: Mustafa Akman Evi Sofa Köşkü

Resim 55: Mustafa Akman Evi Kuzeydoğu Odası Ocak Cephesi

Resim 56: Mustafa Akman Evi Kiler Odası Tavanı

Resim 57: Mustafa Akman Evi Kiler Odası

Resim 58: Mustafa Akman Evi Kiler Odası

Resim 59: Havva Petek Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü

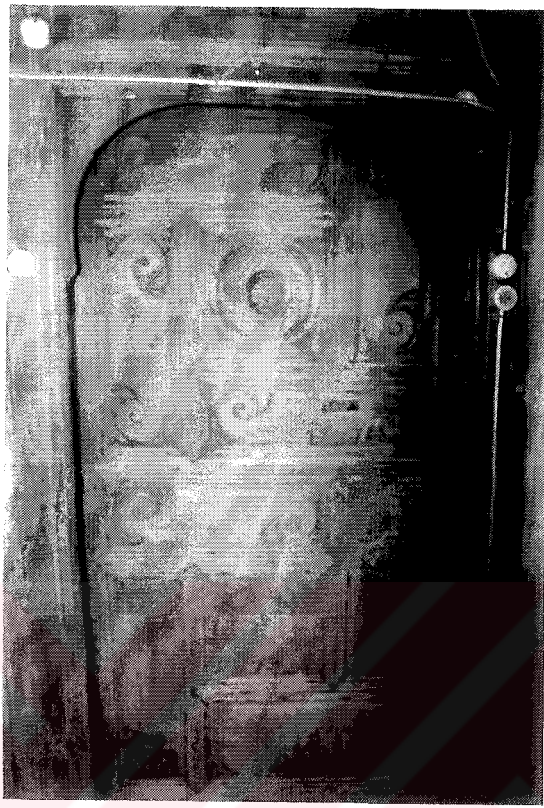
Resim 60: Havva Petek Evi Merdiven Çıkışı

Resim 61: Havva Petek Evi Sofası

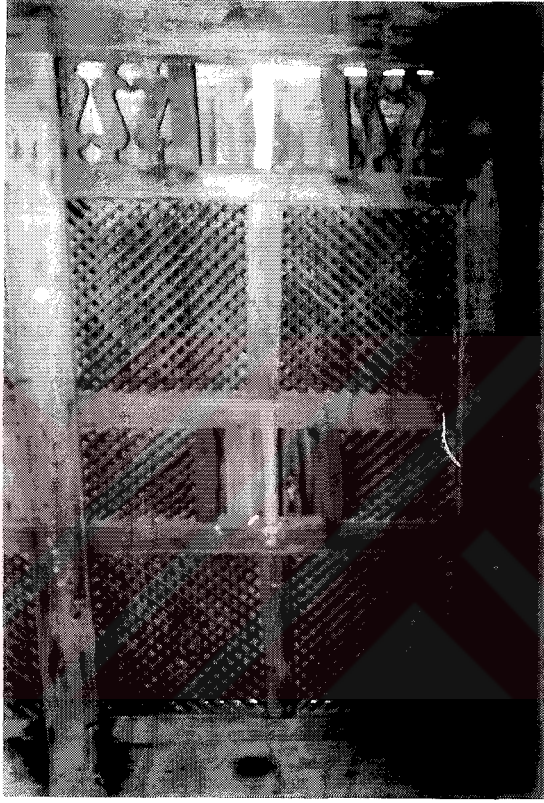
Resim 62: Havva Petek Evi Köşkü

Resim 63: Havva Petek Evi Kuzeydoğu Odası Kapısı

Resim 64: Havva Petek Evi Kuzeydoğu Odası Yüklüğü

Resim 65: Havva Petek Evi Kiosk Penceresi Detayı

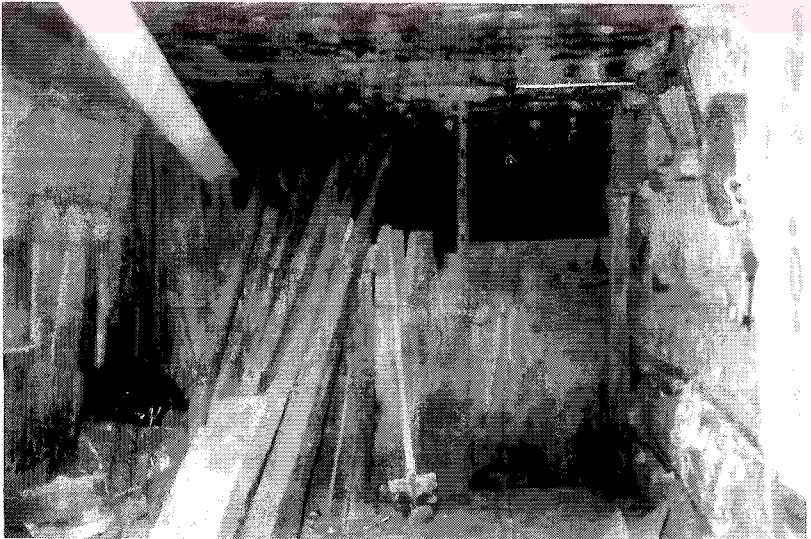
Resim 66: Cavıt Erdoğan Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 67: Cavıt Erdoğan Evi Kşkntn Dıştan Görünüşü

Resim 68: Cavit Erdoğan Evi Ana Giriş Kapısı

Resim 69: Cavit Erdoğan Evi Zemin Katı

Resim 70: Cavit Erdoğan Evi Köşkü

Resim 71: Cavit Erdoğan Evi Kuzeydoğu Odası Kapısı

Resim 72: Cavit Erdoğan Evi GÜneydoğu Odası Kapsısı

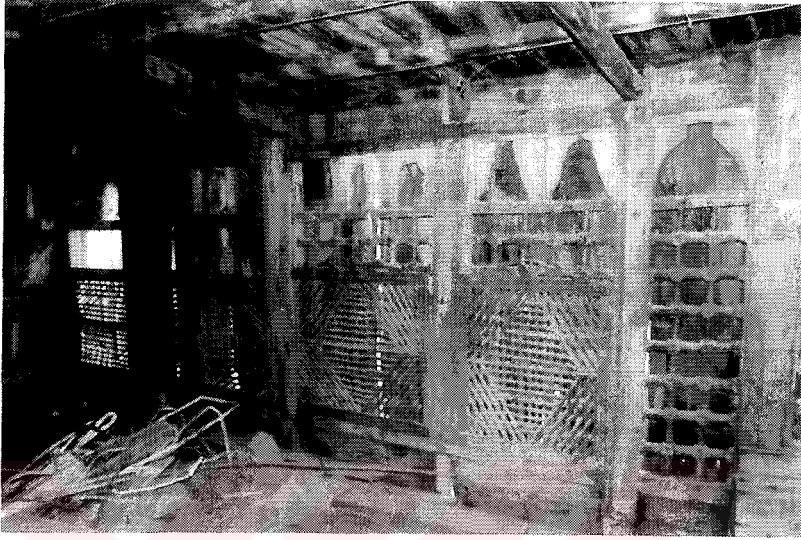
Resim 73: Cavit Erdoğan Evi Mutfağı

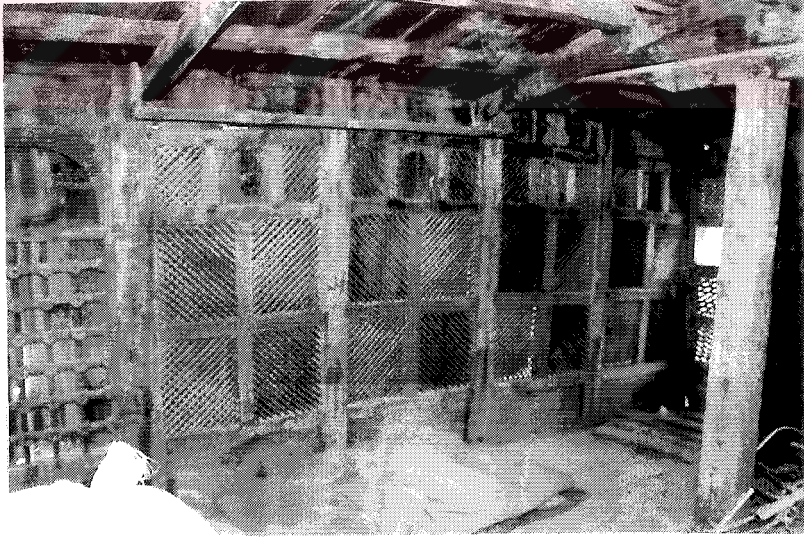
Resim 74: Ünzile Arıcı Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 75: Ünzile Arıcı Evi Merdiven Çıkışı

Resim 76: Ünzile Arıcı Evi Köşkü

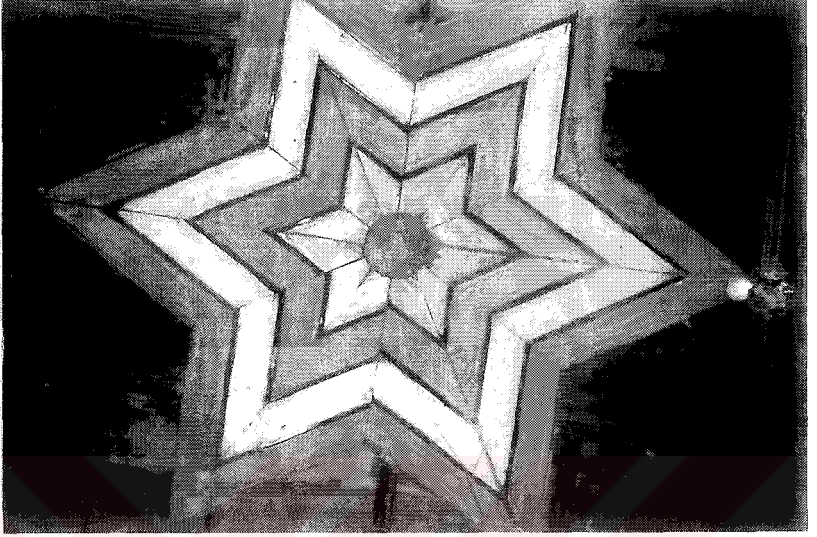
Resim 77: Ünzile Arıcı Evi Köşkü

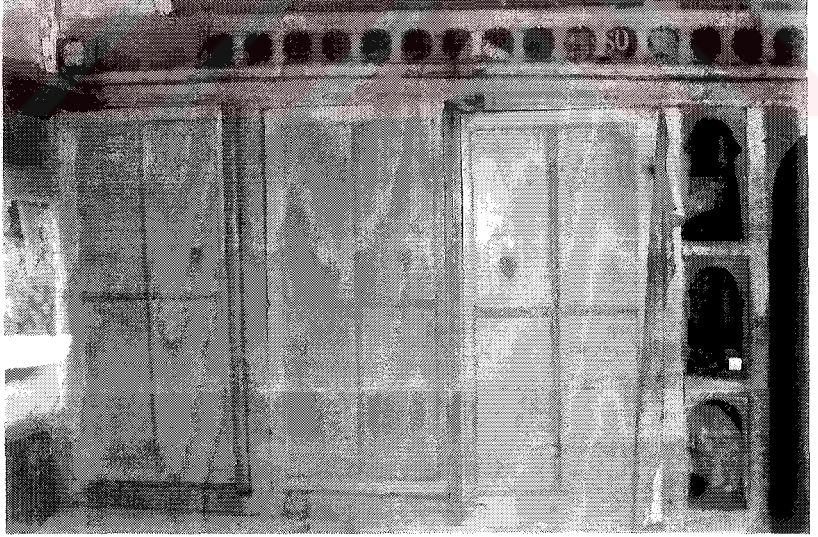
Resim 78: Ünzile Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Kapısı

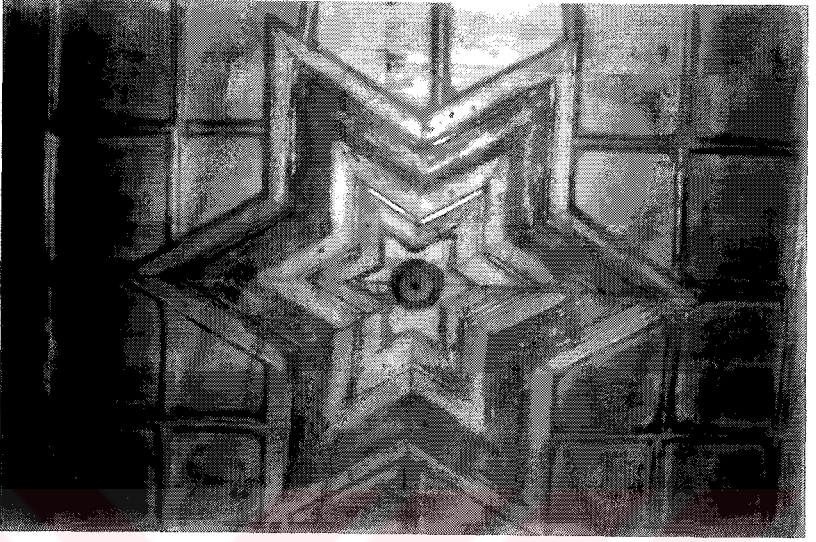
Resim 79: Ünzile Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi

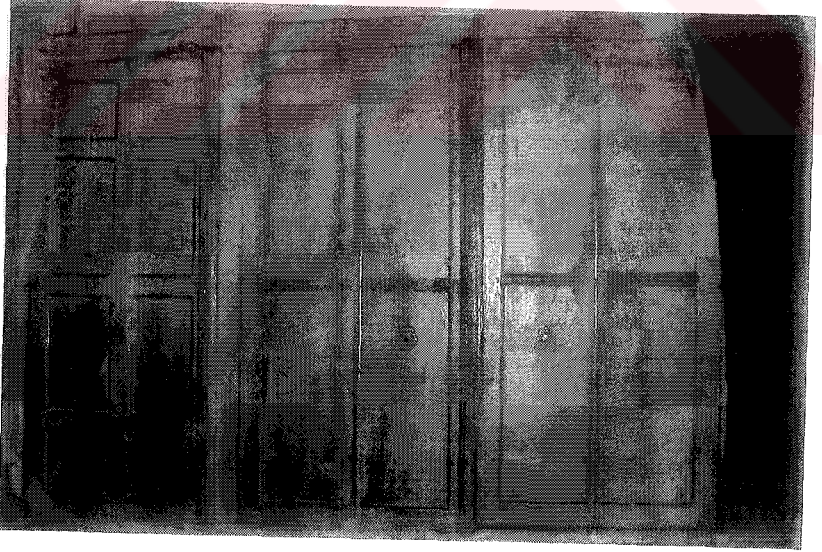
Resim 80: Ünzile Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

Resim 81: Ünzile Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü

Resim 82: Ünzile Arıcı Evi Güneybatı Odası Tavanı

Resim 83: Ünzile Arıcı Evi Güneybatı Odası Yüklüğü

Resim 84: Hasan Baykara Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

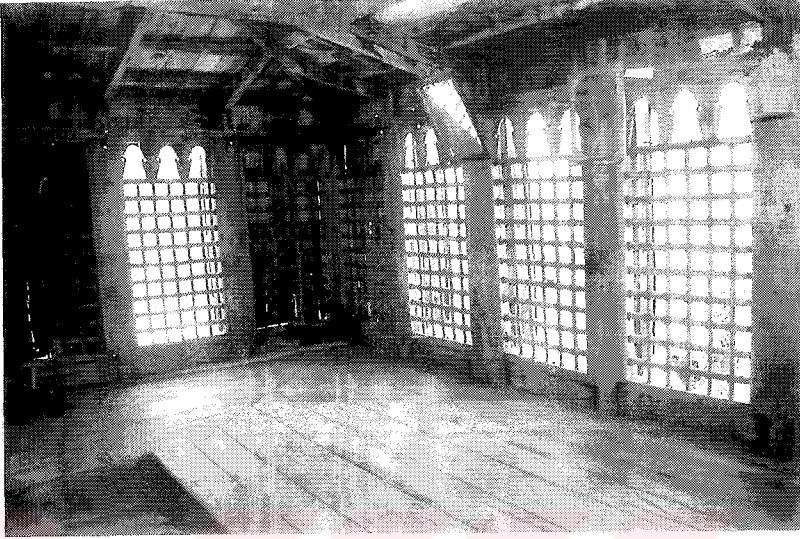
Resim 85: Hasan Baykara Evi Zemin Katı

Resim 86: Hasan Baykara Evi Merdiven Çıkışı

Resim 87: Hasan Baykara Evi Sofası

Resim 88: Hasan Baykara Evi Koshku

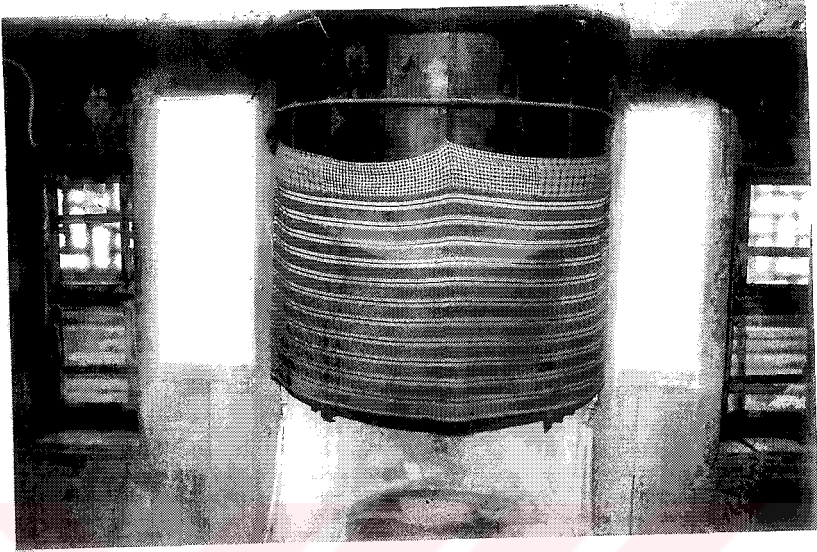
Resim 89: Hasan Baykara Evi Sofasi

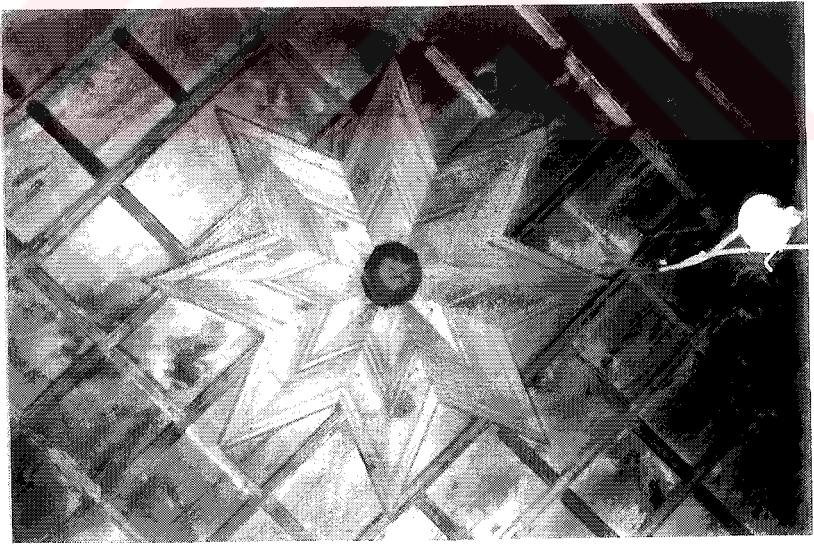
Resim 90: Hasan Baykara Evi Güneybatı Odası Ocak Cephesi

Resim 91: Hasan Baykara Evi Güneybatı Odası Yüklüğü

Resim 92: Hasan Baykara Evi Mutfağı Ocak Cephesi

Resim 93: Hasan Baykara Evi Güneybatı Odası Tavanı

Resim 94: Hasan Baykara Evi Kuzeybatı Odası

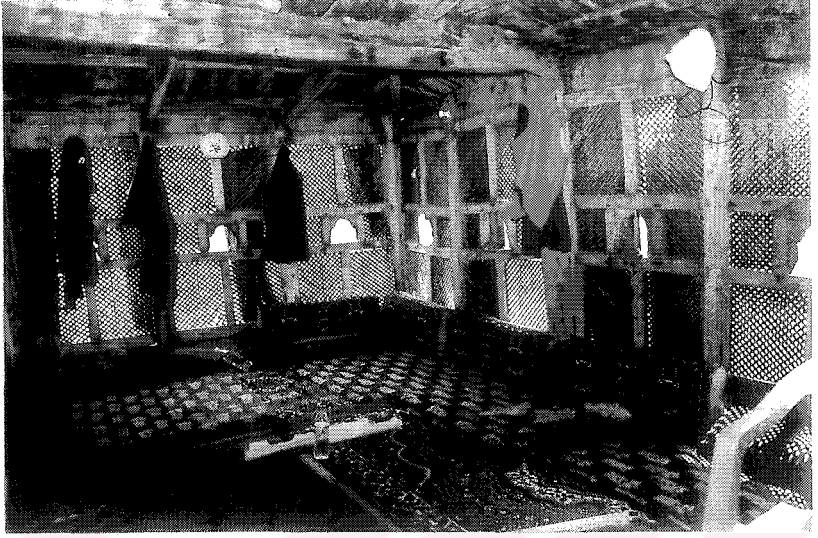
Resim 95: Hasan Baykara Evi Kiler Odası

Resim 96: Hasan Arıcı Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 97: Hasan Arıcı Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

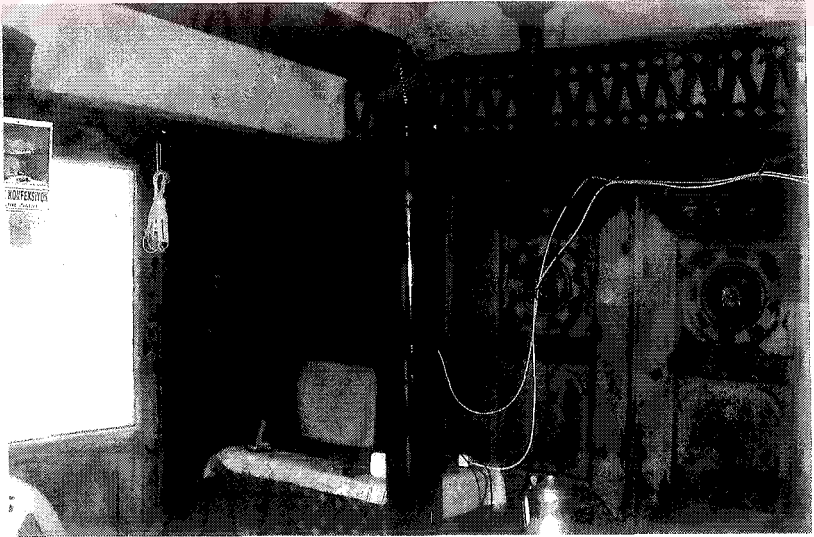
Resim 98: Hasan Arıcı Evi Köşkü

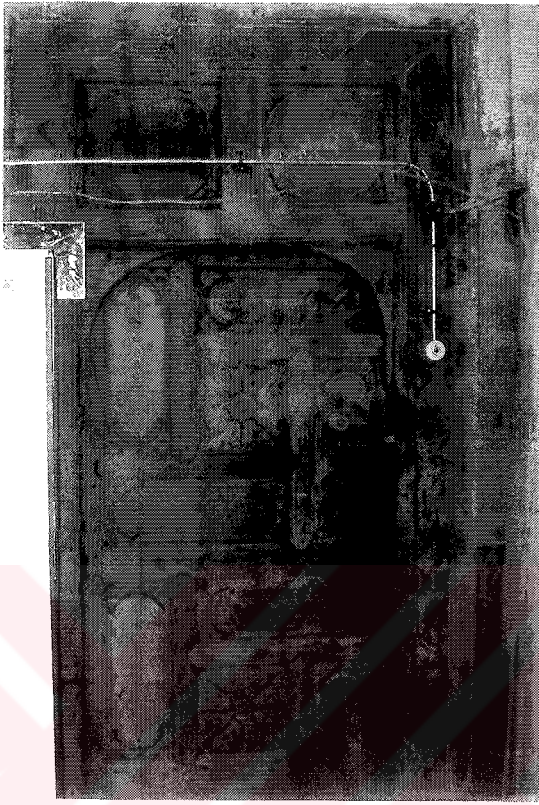
Resim 99: Hasan Arıcı Evi Mutfağı Davlumbazlı Ocağı

Resim 100: Hasan Arıcı Evi Güneybatı Oda Kapısı

Resim 101: Hasan Arıcı Evi Güneybatı Yüklüğü

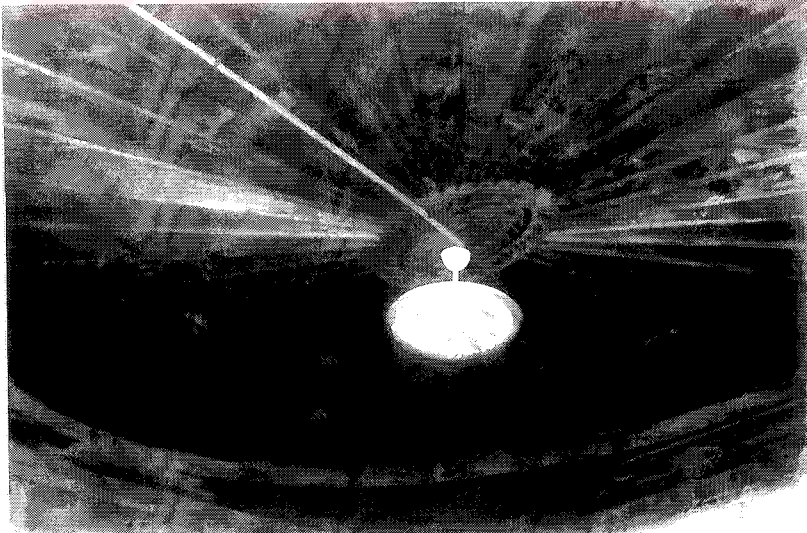
Resim 102: Hasan Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Kapısı

Resim 103: Hasan Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü

Resim 104: Hasan Arıcı Evi Güneybatı Kiler Odası Kapısı

Resim 105: Hasan Arıcı Evi Güneybatı Odası Tavanı

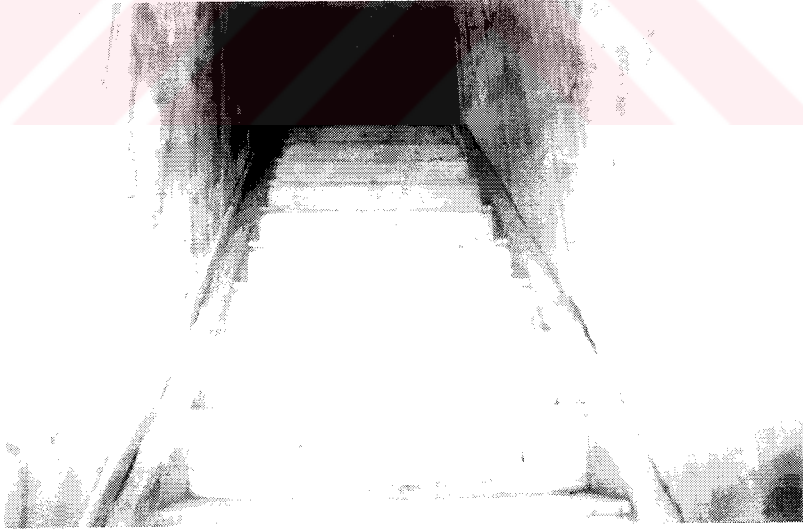
Resim 106: Hasan Uz Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

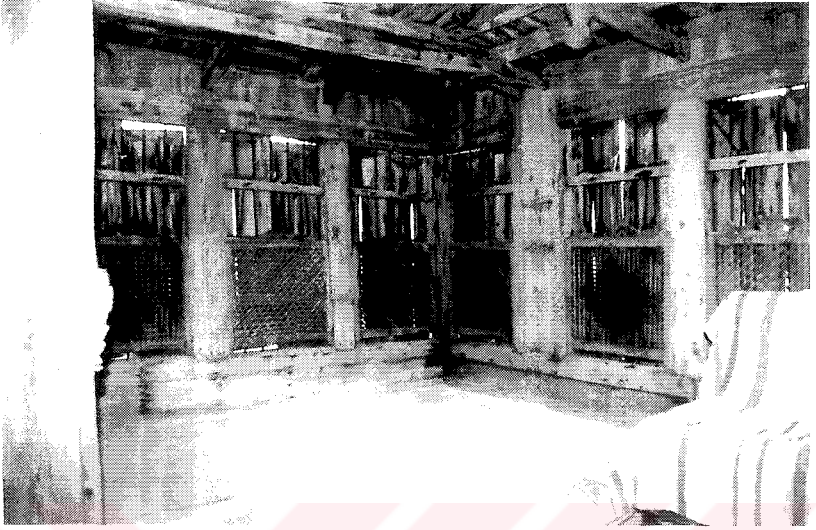
Resim 107: Hasan Uz Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

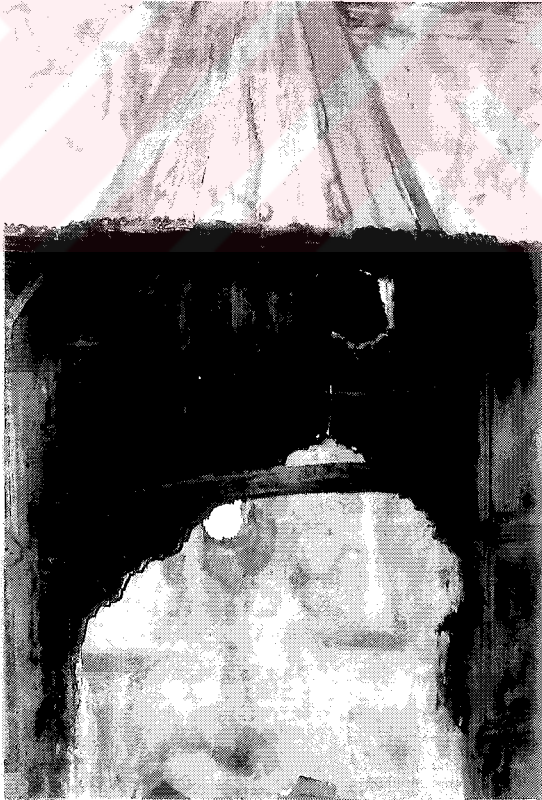
Resim 108: Hasan Uz Evi Zemin Katı

Resim 109: Hasan Uz Evi Merdiven Çıkışı

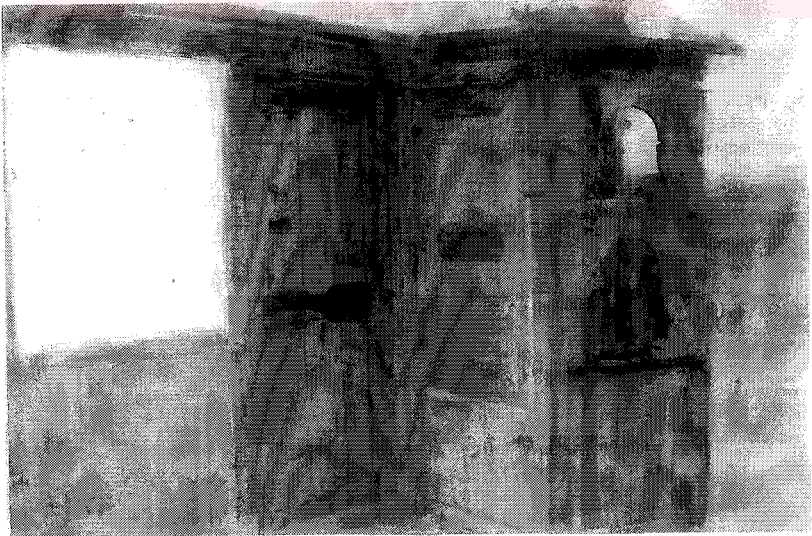
Resim 110: Hasan Uz Evi Köşkü

Resim 111: Hasan Uz Evi Kuzeybatı Odası Duvarı Üstü Çizim

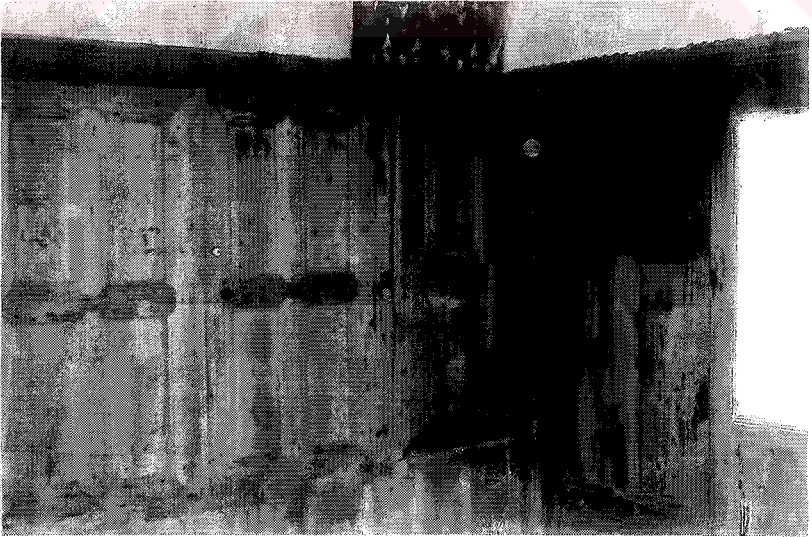
Resim 112: Hasan Uz Evi Güneybatı Odası Kapısı

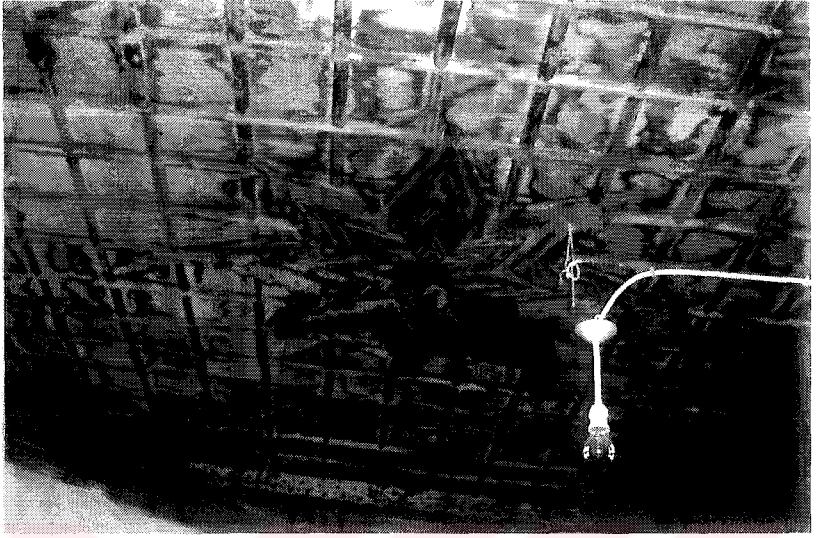
Resim 113: Hasan Uz Evi Güneybatı Odası Yüklüğü

Resim 114: Hasan Uz Evi Kuzeybatı Odası Kapısı

Resim 115: Hasan Uz Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü

Resim 116: Hasan Uz Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

Resim 117: Hasan Uz Evi Güneybatı Odası Davlumbazlı Ocağı

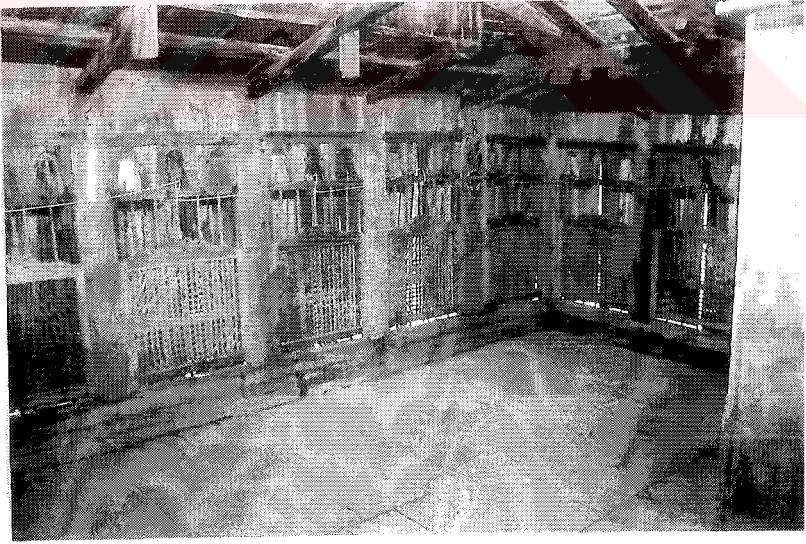
Resim 118: Emine Kavruk Evi Batı Cephesi Dıştan Görüntüsü

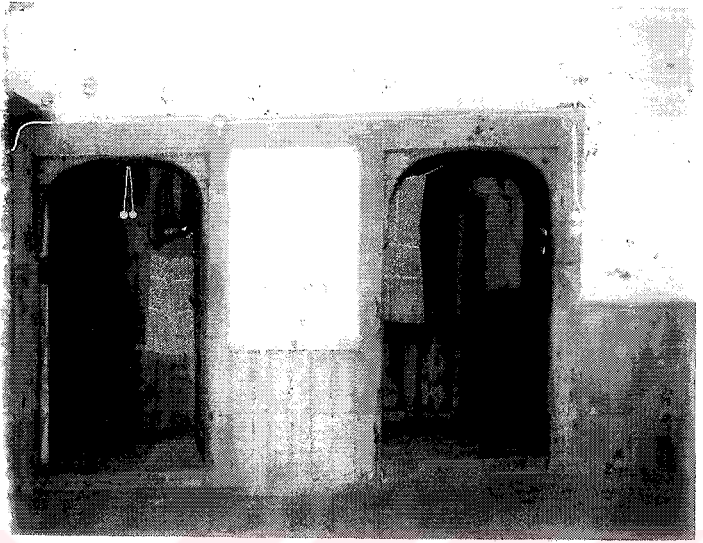
Resim 119: Emine Kavruk Evi Güney Cephesi Dıştan Görüntüsü

Resim 120: Emine Kavruk Evi Zemin Katı

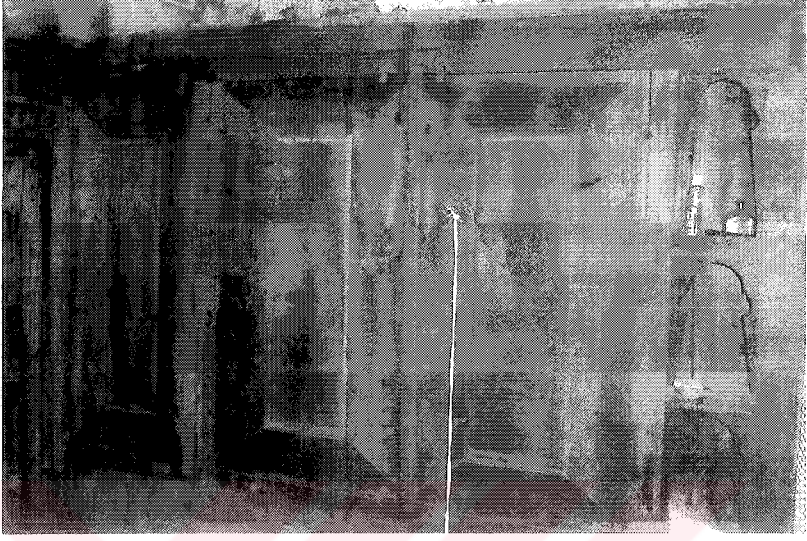
Resim 121: Emine Kavruk Evi Köşkü

Resim 122: Emine Kavruk Evi Kuzeydoğu ve GÜneydoğu Odaları Kapıları

Resim 123: Emine Kavruk Evi Güneydoğu Odası Davlumbazlı Ocağı

Resim 124: Emine Kavruk Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü

Resim 125: Emine Kavruk Evi Güneydoğu Odası Tavanı

Resim 126: Yusuf Uz Evi Güney Cephesi Dıştan Görüntüsü

Resim 127: Yusuf Uz Evi Zemin Katı

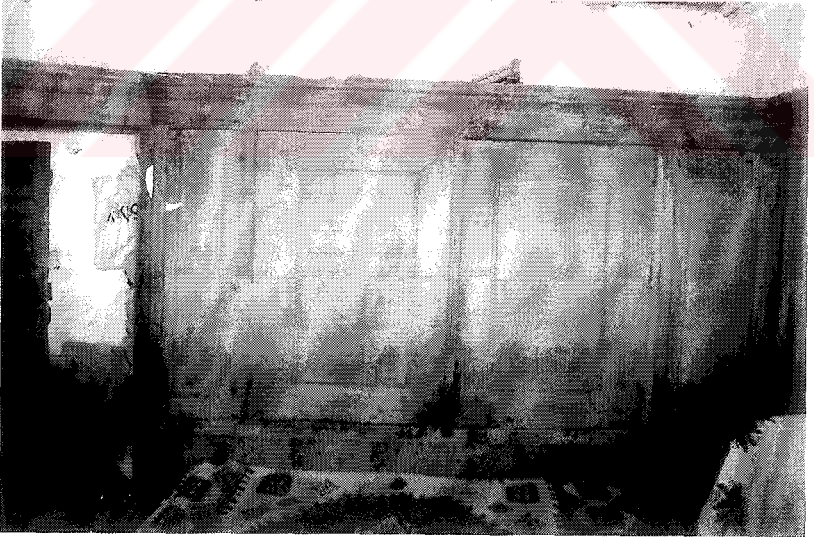
Resim 128: Yusuf Uz Evi Merdiven Çıkışı

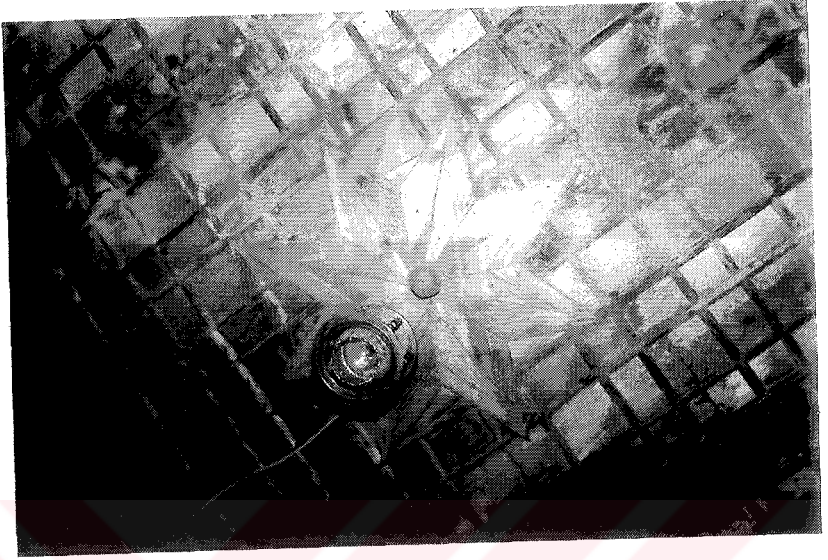
Resim 129: Yusuf Uz Evi Köşkü

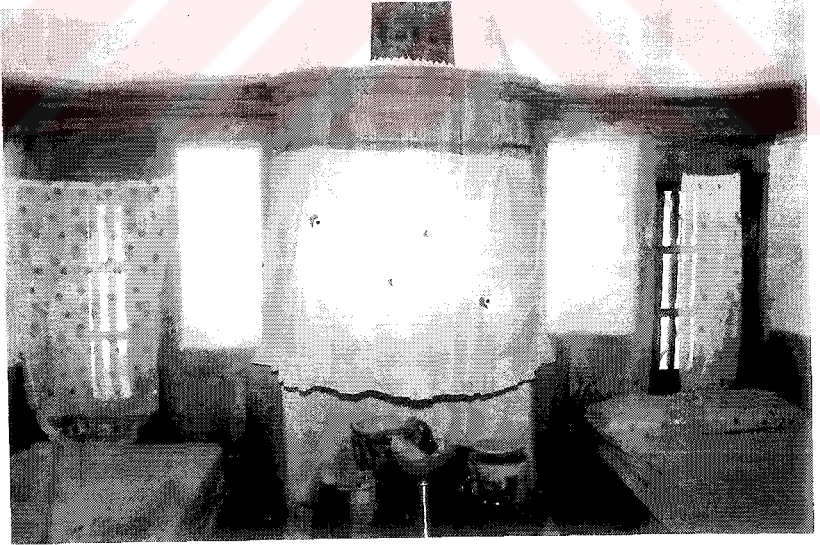
Resim 130: Yusuf Uz Evi Güneydoğu Odası Ocak Cephesi

Resim 131: Yusuf Uz Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü

Resim 132: Yusuf Uz Evi Güneydoğu Odası Tavanı

Resim 133: Yusuf Uz Evi Kuzeydoğu Odası Ocak Cephesi

Resim 134: Kamil Gür Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görüntüsü

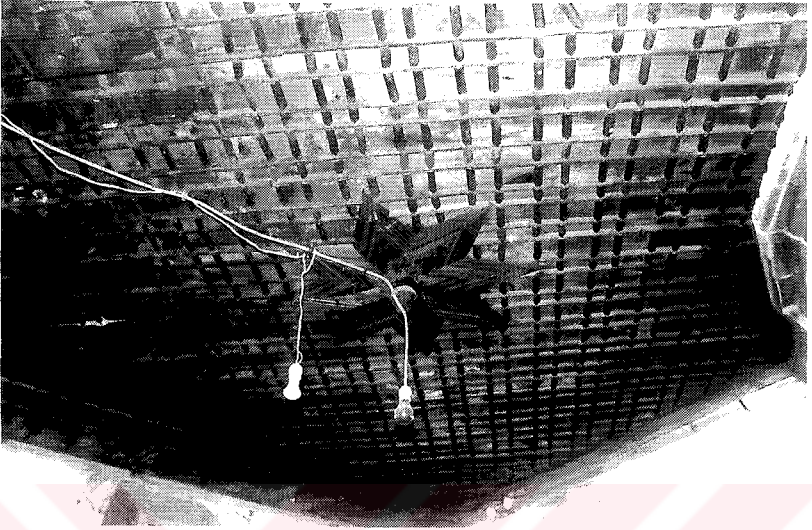
Resim 135: Kamil Gür Evi Doğu Cephesi Dıştan Görüntüsü

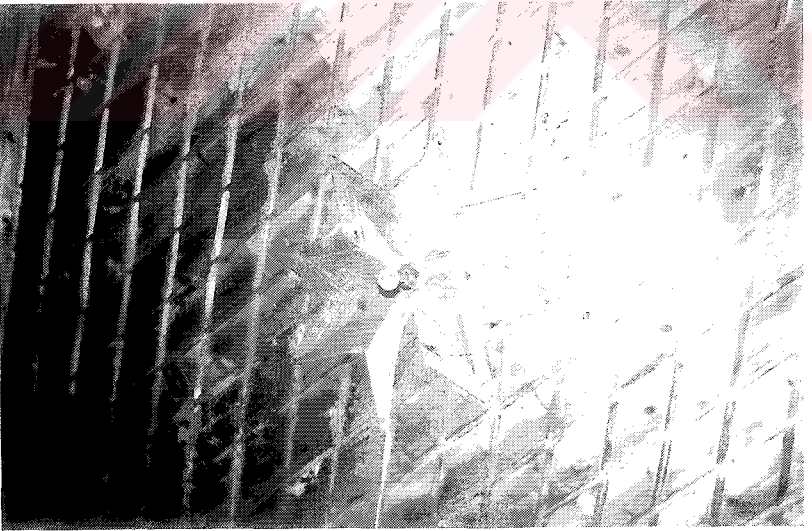
Resim 136: Kamil Gür Evi Güneybatı Odası Kapısı

Resim 137: Kamil Gür Evi Güneybatı Odası Yüklüğü

Resim 138: Kamil Gür Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

Resim 139: Kamil Gür Evi Güneybatı Odası Tavanı

Resim 140: Mehmet Arıcı Evi Batı Cephesi Dıştan Görünüşü

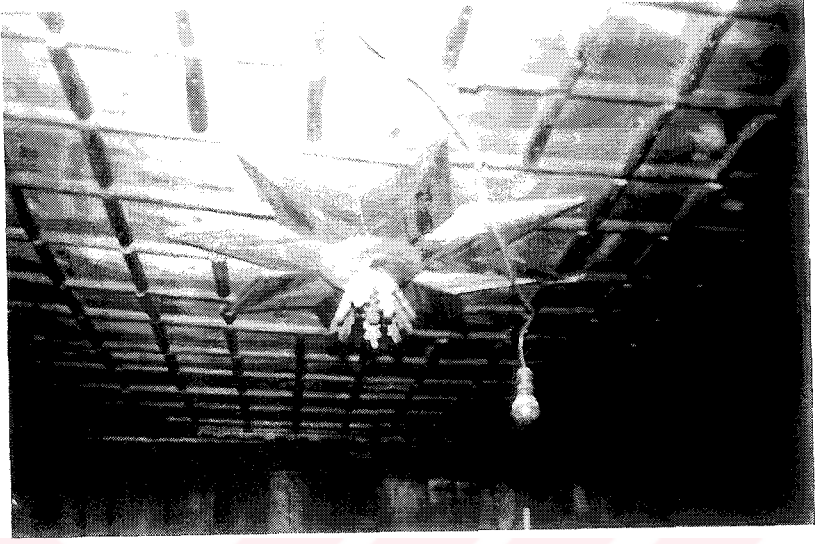
Resim 141: Mehmet Arıcı Evi Batı Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 142: Mehmet Arıcı Evi Merdiven Çıkışı

Resim 143: Mehmet Arıcı Evi Sofası

Resim 144: Mehmet Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

Resim 145: Mehmet Arıcı Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü

Resim 146: Mehmet Arıcı Evi Kuzeydoğu Odası Tavanı

Resim 147: Mehmet Arıcı Evi Kuzeydoğu Odası Yüklüğü

Resim 148: Kerim Aslan Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

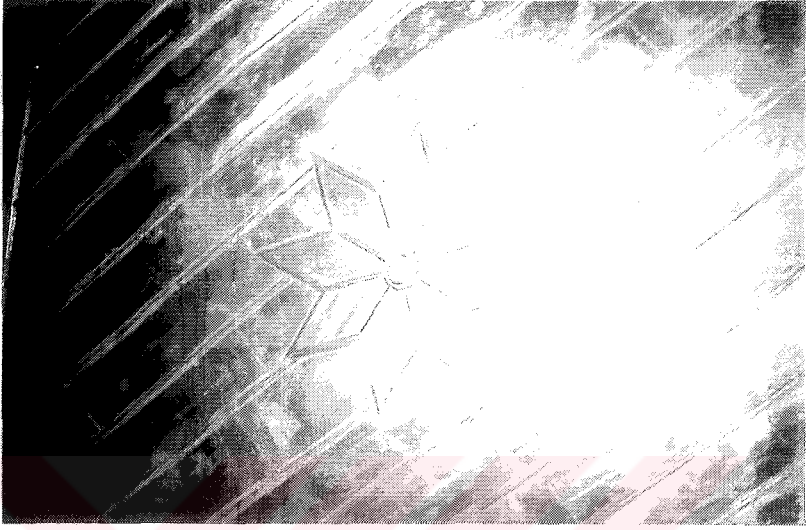
Resim 149: Kerim Aslan Evi Doğu Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 150: Kerim Aslan Evi Sofası

Resim 151: Kerim Aslan Evi Mutfağı

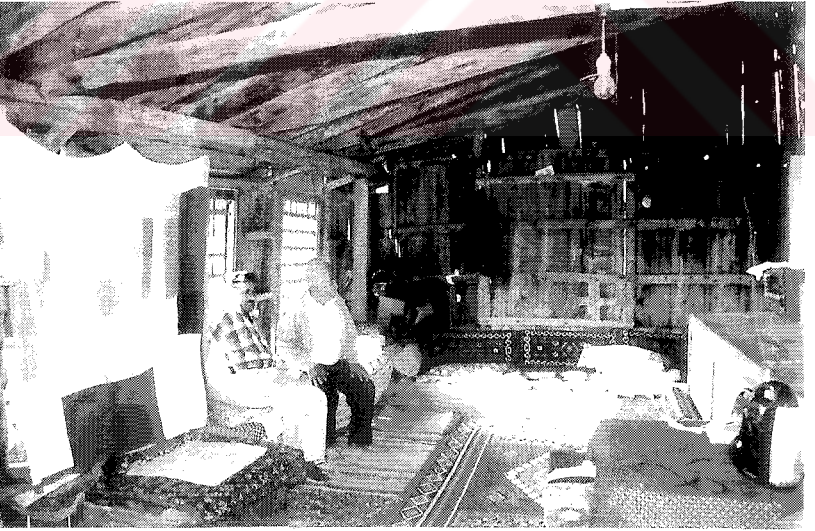
Resim 152: Kerim Aslan Evi Güneybatı Odası Tavanı

Resim 153: Kerim Aslan Evi Güneybatı Odası Yüklüğü

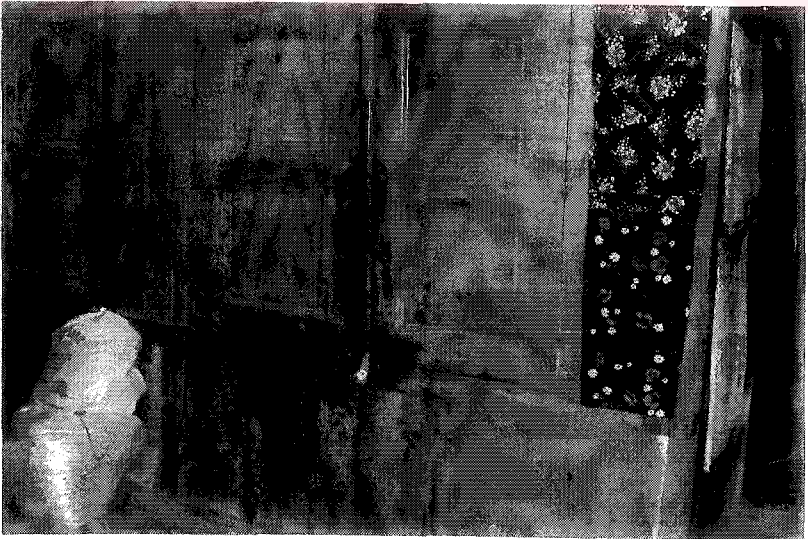
Resim 154: Ahmet Arıcı Evi Güney Cephesi Dıştan Görüntüsü

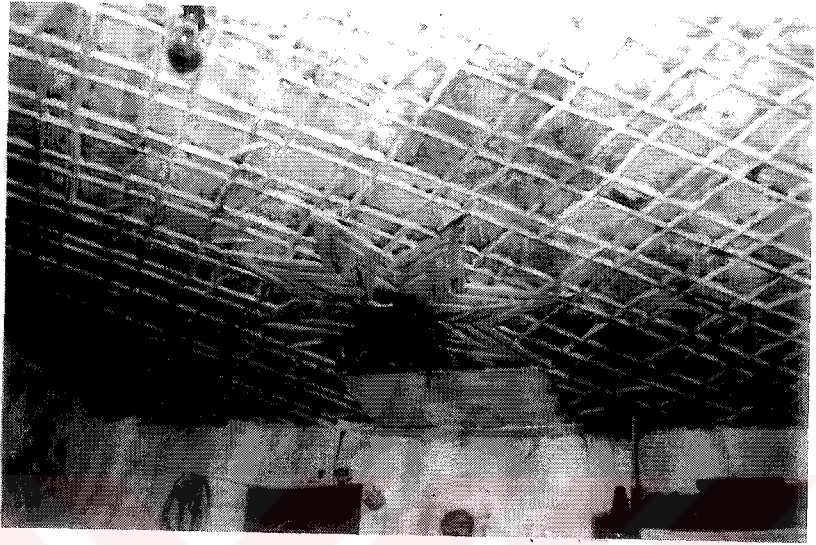
Resim 155: Ahmet Arıcı Evi Sofası

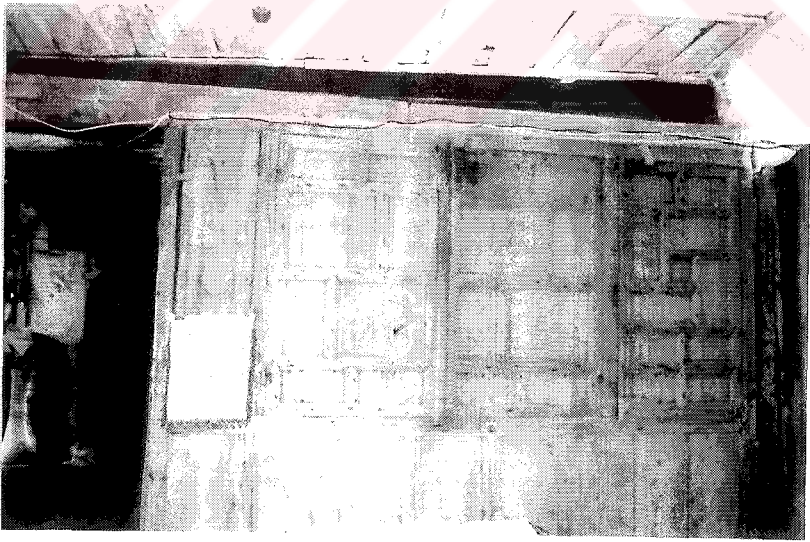
Resim 156: Ahmet Arıcı Evi Güneydoğu Oda Kapısı

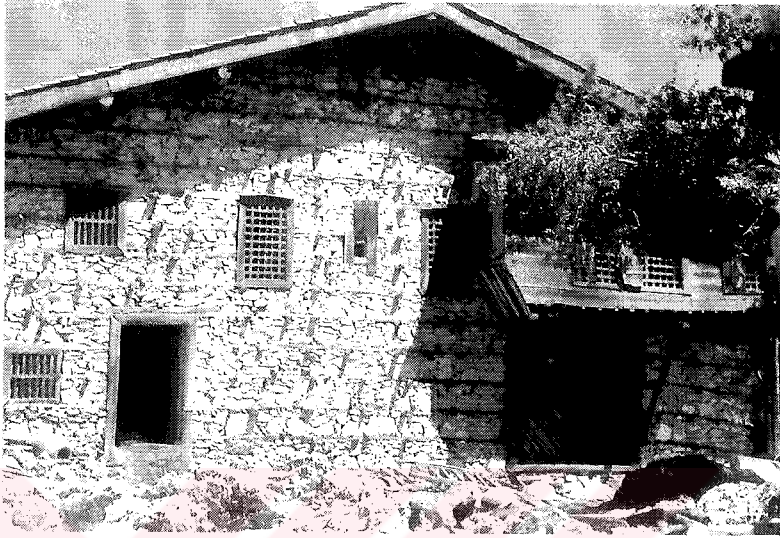
Resim 157: Ahmet Arıcı Evi Güneydoğu Odası Yüklüğü

Resim 158: Ahmet Arıcı Evi Güneydoğu Odası Tavanı

Resim 159: Ahmet Arıcı Evi Kuzeydoğu Odası Yüklüğü

Resim 160: Orhan Can Evi Batı Cephesi Dıştan Görünüşü

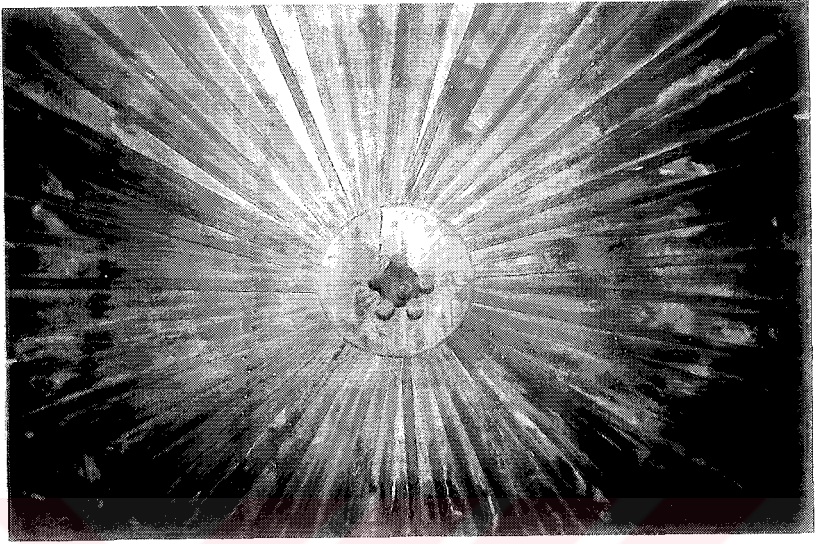
Resim 161: Orhan Can Evi Zemin Katı

Resim 162: Orhan Can Evi Merdiven Çıkışı

Resim 163: Orhan Can Evi Köşk Odası

Resim 164: Orhan Can Evi Kuzeydoğu Odası Tavanı

Resim 165: Orhan Can Evi Kuzeydoğu Odası

Resim 166: Orhan Can Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

Resim 167: Orhan Can Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi

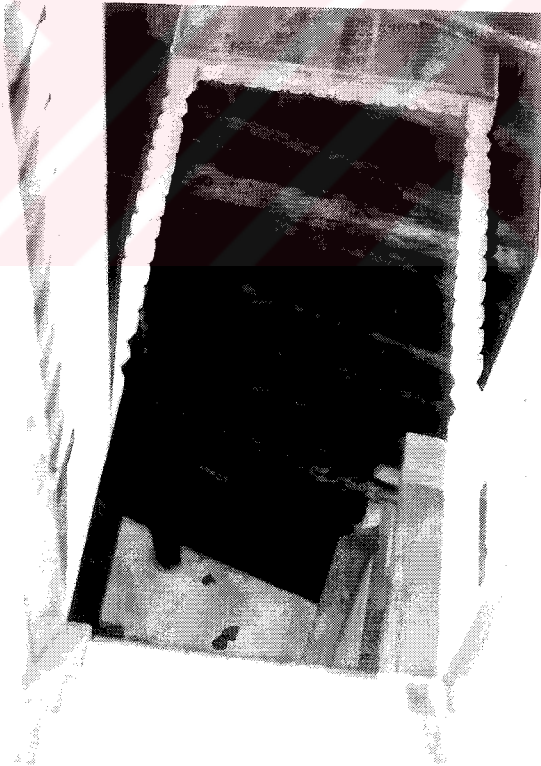
Resim 168: Fuat Bilginoğlu Evi Güney ve Batı Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 169: Fuat Bilginoğlu Evi Batı Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 170: Fuat Bilginoğlu Evi Zemin Katı

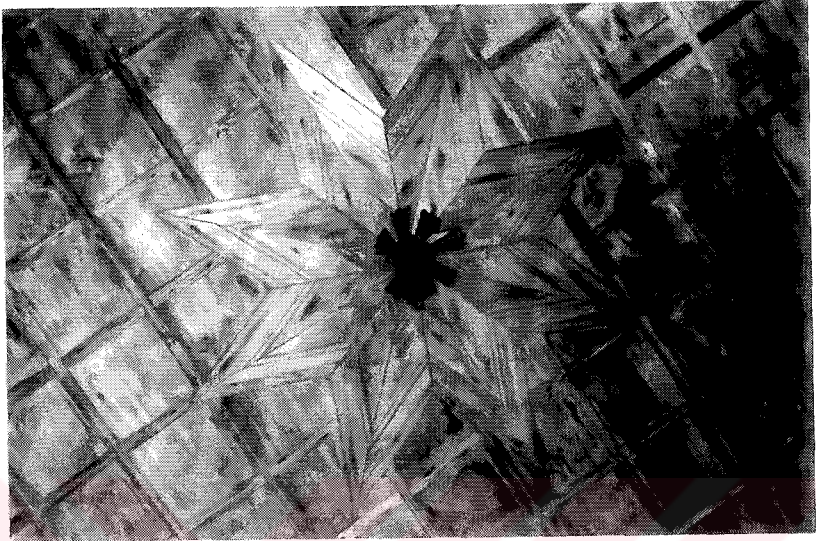
Resim 171: Fuat Bilginoğlu Evi Merdiven Çıkışı

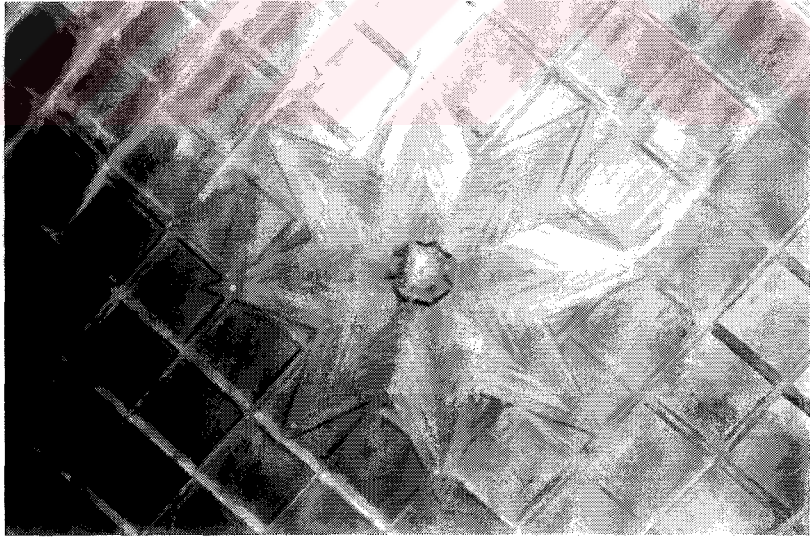
Resim 172: Fuat Bilginoğlu Evi Mutfak ve Kuzeydoğu Odası Kapıları

Resim 173: Fuat Bilginoğlu Evi Kuzeydoğu Odası Ocak Cenhesi

Resim 174: Fuat Bilginoğlu Evi Kuzeydoğu Odası Tavanı

Resim 175: Fuat Bilginoğlu Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

Resim 176: İrfan Çömezoğlu Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 177: İrfan Çömezoğlu Evi Doğu Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 178: İrfan Çömezoğlu Evi Merdiven Çıkışı

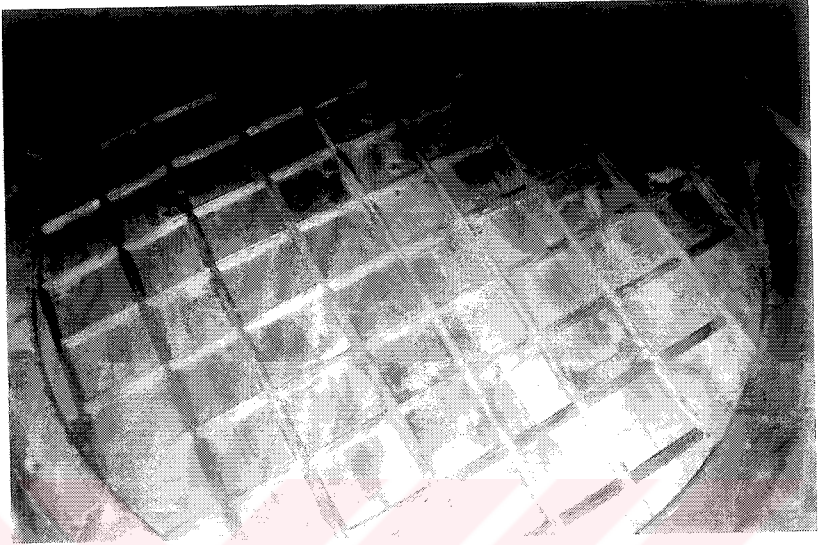
Resim 179: İrfan Çömezoğlu Evi Sofası

Resim 180: İrfan Çömezoglu Evi Kuzeydogu Odası Tavanı

Resim 181: İrfan Çömezoglu Evi Kuzeydogu Odası Ocak Cephesi

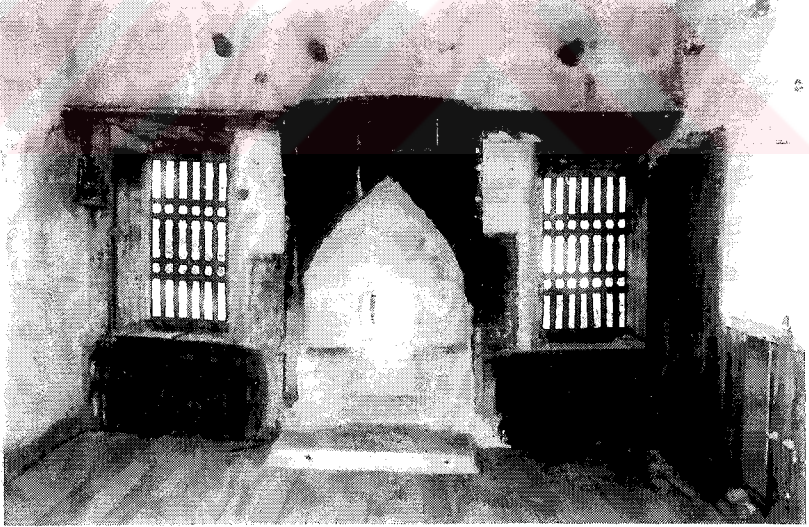
Resim 182: İrfan Çömezoğlu Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

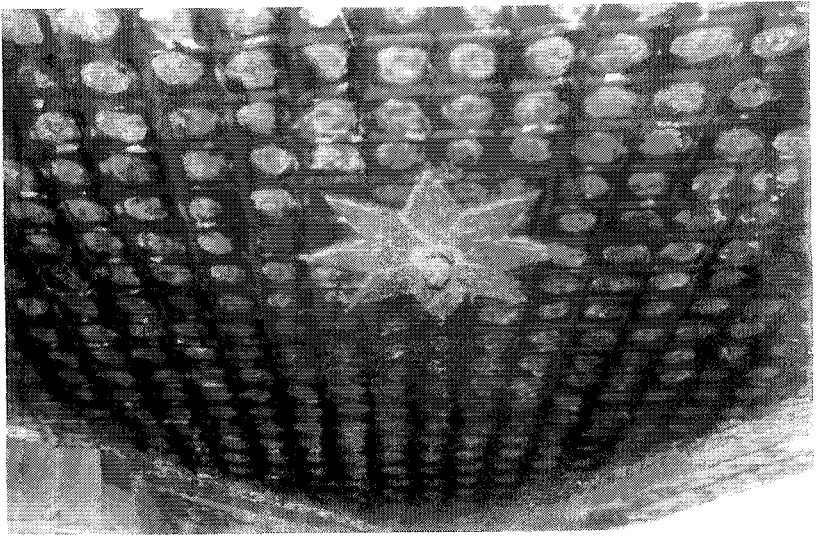
Resim 183: İrfan Çömezoğlu Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi

Resim 184: Fatma Genç Evi Güney Cephesi Dıştan Görünüşü

Resim 185: Fatma Genç Evi Kuzeybatı Odası Ocak Cephesi

Resim 186: Fatma Genç Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

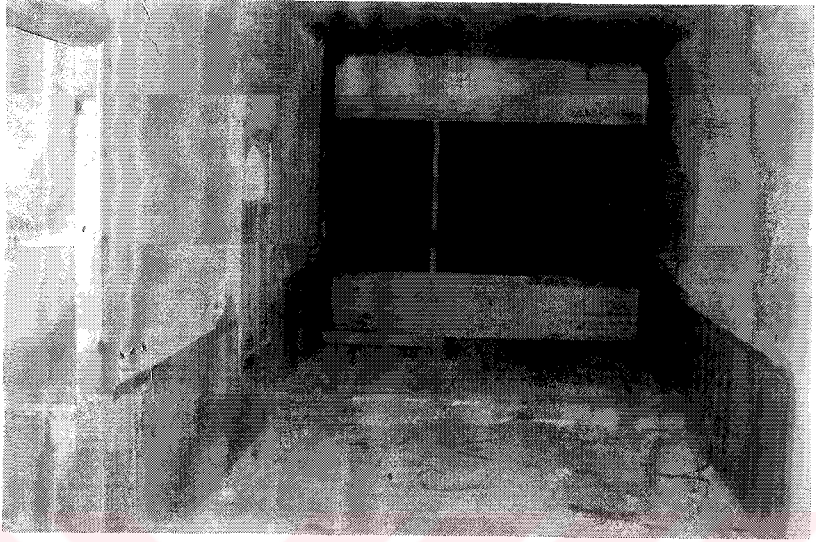
Resim 187: Fatma Genç Evi Kuzeydoğu Odası Ocak Cephesi

Resim 188: İhsan Alanyalı Evi Kuzey Cephesi Dıştan Görünüşü

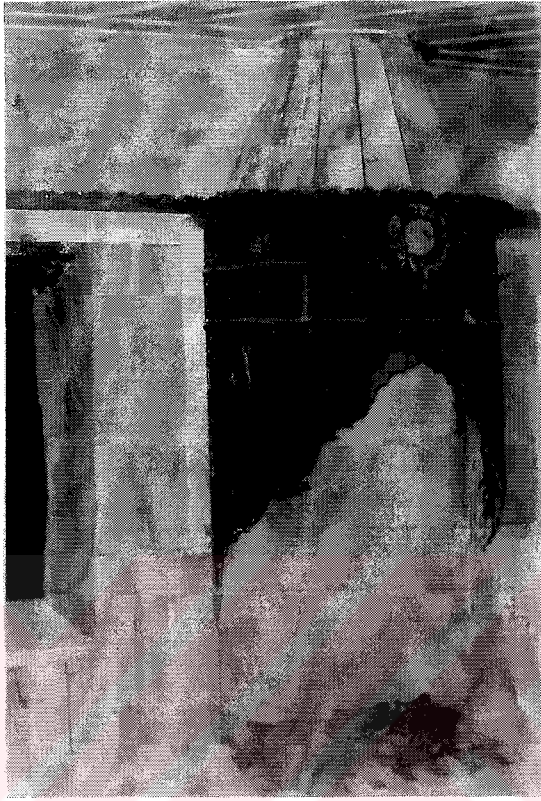
Resim 189: İhsan Alanyalı Evi Zemin Katı

Resim 190: İhsan Alanyalı Evi Sofası

Resim 191: İhsan Alanyalı Evi Sofası

Resim 192: İhsan Alanyalı Evi Güneybatı Odası Ocak Cephesi

Resim 193: İhsan Alanyalı Evi Kuzeybatı Odası Yüklüğü

Resim 194: İhsan Alanyalı Evi Kuzeybatı Odası Tavanı

Resim 195: İhsan Alanyalı Evi Güneybatı Odası Yüklüğü